

thriller & mystery

LAWRENCE
BLOCK
CÂND SFÂNTA CRĂȘMĂ
SE ÎNCHIDE

SERIA „MATT SCUDDER“

„Unul dintre cele mai bune romane polițiste scrise vreodată.“

CHICAGO TRIBUNE

HUMANITAS
fiction

CÂND SFÂNTA CRĂSMĂ SE ÎNCHIDE

*Bestseller New York Times,
Premiul Maltese Falcon, Mystery Guild Selection*

Sunt zile negre pentru Matt Scudder, un fost polițist care își împarte timpul între camera de hotel din Manhattan și barurile din împrejurimi. Scudder își câștigă pâinea făcând servicii unor amici mai mult sau mai puțin dubioși. Într-o bună zi vine și marea ocazie, dublă: un jaf armat și o crimă. Aparent, cazurile nu au legătură. Dar când se împletesc în mod bizar, ca într-un coșmar din delirul unui bețiv, Scudder e obligat să aleagă.

La ce va renunța, la whisky sau la principii?

Lawrence Block, comparat nu o dată cu Raymond Chandler și John D. MacDonald, a câștigat 16 premii pe trei continente, iar cărțile sale au fost traduse în peste 30 de limbi. Matt Scudder, eroul romanelor care alcătuiesc nucleul dur al operei lui Block, este unul dintre cei mai îndrăgiți detectivi particulari din literatura actuală.

„Block este un scriitor desăvârșit, iar Matt Scudder este un exemplu perfect de erou literar cu dimensiune umană.”

PUBLISHERS WEEKLY

„Cine vrea literatură curată și inteligentă, să-i citească pe Dashiell Hammett, James M. Cain și Lawrence Block.

Da, atât de bun este Block.”

MARTIN CRUZ SMITH

„Nu veți întâlni aici eroi artificiali,
dialoguri forțate sau accente false.”

THE NEW YORK TIMES

thriller & mystery
www.thriller.ro

ISBN 978-973-50-1693-7

5 948353 012637

LAWRENCE BLOCK

Când sfânta crășmă se închide

1. ***When The Sacred Ginmill Closes, 1986***

1. Traducere din limba engleză de

2. **RADU VANCU**

1. **LAWRENCE BLOCK**

2. **When The Sacred Ginmill Closes**

3. **1986**

4.

5. **Humanitas, 2007**

6.

1.

2.

Despre Autor

LAWRENCE BLOCK (n. 1938 la Buffalo, New York) poate fi prezentat în numai câteva rânduri. Nici nu ar fi nevoie de mai multe. A câștigat patru premii Edgar, patru Shamus, un Nero Wolfe, un Philip Marlowe, un Life Achievement (toate în SUA), două Maltese Falcon (Japonia), un Cartier Diamond Dagger (Marea Britanie), două Société 813 și titlul de Grand Maître du Roman Noir (Franța). A fost tradus în peste treizeci de limbi. Trei dintre cărțile sale au fost ecranizate. A fost comparat nu o dată cu Raymond Chandler, Dashiell Hammett sau John D. MacDonald. Romanele care alcătuiesc seria „Matt Scudder” sunt nucleul dur al operei lui Block și i-au adus scriitorului american cele mai multe premii.

*Și-am petrecut încă o noapte
Cu poezii și pantomime
Și știm prea bine: suntem singuri
Când sfânta crâșmă se închide.*

DAVE VAN RONK

1.

1

Ferestrele de la Morrissey erau vopsite în negru. Detunătura fu îndeajuns de puternică și de apropiată ca să le zguduie. Frânse conversația la mijlocul unei silabe, îl făcu pe un chelner să înghețe în mers, transformându-l într-o statuie cu o tavă cu băuturi pe umăr și un picior în aer. Zgomotul mare și rotund se stinse lent, ca praful așezându-se, iar încăperea rămase amuțită pentru o clipă îndelungată, parcă de respect.

Cineva zise: „Isuse Cristoase” și-n clipa aceea o mulțime de oameni își reluară răsuflarea oprită până atunci. La masa noastră, Bobby Ruslander se întinse după o țigară și zise:

— A sunat ca o bombă.

Skip Devoe zise:

— Ca o bombă de artificii.

— Atâta tot?

— Ajunge, zise Skip. Marea artilerie a bombelor de artificii. Aceeași încărcătură, dar dacă-i pui o teacă de metal în loc de învelitoarea de hârtie, ai o armă în loc de o jucărie. Aprinde o mică blestemăție din aia și, dacă uiți să o arunci, va trebui apoi să-nveți să faci nenumărate lucruri de bază cu mâna stângă.

— A sunat mai mult ca o pocnitoare, insistă Bobby. Mai degrabă ca dinamita, sau ca o grenadă, sau așa ceva. A sunat ca al treilea rahat de Război Mondial, dacă vrei să știi.

— Iată actorul, zise Skip cu căldură. Cum să nu-l iubim pe omul ăsta? Luptând până la capăt în tranșee, gonind pe dealurile măturate de vânt, târându-se prin mocirlă. Bobby Ruslander, veteranul acoperit de cicatricile a o mie de campanii.

— Vrei să spui a o mie de sticle, zise cineva.

— Al naibii actor, spuse Skip, întinzându-se să ciufulească părul lui Bobby. „Șșșt! Aud tunul cum bubuie.” Știi bancul?

— Eu ți l-am spus.

— „Șșșt! Aud tunul cum bubuie.” Cum ai putea tu auzi vreodată un foc tras cu sete? Ultima dată când au declarat ăștia război, zise, Bobby a venit cu un bilet de la psihiatru. „Dragă Unchiule Sam, te rog iartă absența lui Bobby, gloanțele astea îl înnebunesc.”

— Ideea bătrânului meu, spuse Bobby.

— Dar tu ai încercat să-l convingi. „Dă-mi o pușcă”, ziceai. „Vreau să-mi slujesc țara.”

Bobby râse. Avea un braț în jurul fetei sale și își luă băutura cu mâna liberă. Zise:

— Ziceam numai că mi s-a părut că era dinamită.

Skip clătină din cap.

— Dinamita-i diferită. Sunt toate diferite, cu diferite feluri de explozie. Dinamita-i ca o notă puternică și un sunet mai neted decât al unei bombe de artificii. Scot toate sunete diferite. Grenada-i total altfel, e ca un acord.

— Acordul pierdut, spuse cineva, și altcineva zise: I-auzi, asta-i poezie.

— Voiam să-mi numesc afacerea „Potcoave & Grenade de mână”, zise Skip. Știți ce se spune, să fii pe-aproape nu contează, decât în cazul potcoavelor și al grenadelor de mână.

— E un nume bun, zise Billie Keegan.

— Partenerul meu nu-l suporta, spuse Skip. Rahatul de Kasabian zicea că nu sună a cârciumă, ci mai degrabă a buric cu fițe, a magazin din SoHo care vinde jucării pentru puștii de la vreo școală privată. Dar nu prea cred. „Potcoave & Grenade de mână”, mie tot îmi place cum sună.

— „Bălegar și Lucru de mână”, zise cineva.

— Poate Kasabian avea dreptate, dac-așa ar fi ajuns să-i spună toți. Se-ntoarse către Bobby: Ca să vorbești despre sunetele diferite pe care le scot, ar trebui să auzi un aruncător de grenade. O să-l pun odată pe Kasabian să-ți povestească despre aruncătorul de grenade. E o poveste dată naibii.

— Așa să fie.

— „Potcoave și Grenade de mână”, zise Skip. Așa trebuia să ne fi numit afacerea.

În loc de asta, el și partenerul lui își numiseră localul „Miss Kitty”. Cei mai mulți bănuiau o aluzie la Kitty din serialul TV „Gunsmoke”, însă ei se inspiraseră de la o casă de toleranță din Saigon. Cel mai adesea beam la Jimmy Armstrong, pe Avenue 9, între străzile 57 și 58. „Miss Kitty” era pe Avenue 9, imediat mai jos de 56, și era ceva mai mare și mai turbulent decât mi-ar fi plăcut. Îl evitam în weekend, însă seara târziu, în timpul săptămânii, când lumea se rărea și rumoarea scădea, nu era un loc chiar așa de rău.

Ajunseserăm mai devreme în noaptea aia. Fuseserăm mai întâi la „Armstrong’s”, și pe la două și jumătate rămăseserăm numai noi patru – Billy Keegan în spatele barului și eu în fața lui, plus două surori medicale care-o luaseră pe ulei cu Black Russian. Billie a închis și surorile au plecat împleticindu-se în noapte, iar noi am mers mai

jos, la „Miss Kitty”. Un pic înainte de patru Skip a închis și el, și amers la „Morrissey”.

„Morrissey” nu se închide până la nouă sau zece dimineța. Ora legală de închidere a barurilor în New York e 4.00 a.m., cu un ceas mai devreme sâmbătă seara, dar „Morrissey” era un stabiliment ilegal deci n-avea treabă cu regulamentele de acest fel. Era cu un nivel deasupra străzii într-un bloc de cărămidă cu patru etaje pe strada 51, între Avenue 11 și 12. Cam o treime dintre apartamentele blocului erau abandonate, cu ferestrele acoperite cu scânduri sau sparte și unele intrări blocate de plăci de beton.

Frații Morrissey erau proprietarii clădirii. Nu putea să-i fi costat mult. Locuiau la cele două etaje superioare, lăsaseră parterul unui grup de irlandezi amatori de teatru, și vindeau bere și whisky la etajul al doilea, după orele obișnuite de închidere. Înlăturaseră toți pereții interiori de la etajul al doilea pentru a obține un spațiu mai mare. Răzuiseră un zid până la cărămidă, curățaseră și șmirgheluiseră și dăduseră cu uretan podelele largi de pin, introduseseră o instalație de lumini chioare și decoraseră pereții cu niște postere Aer Lingus înrămate și cu o copie a proclamației lui Pearse, din 1916, a Republicii Irlandeze („Bărbați și femei din Irlanda, în numele lui Dumnezeu și al generațiilor moarte...”). De-a lungul unui zid era un mic bar, iar încăperea număra douăzeci sau treizeci de mese pătrate, cu tăblia din lemn masiv.

Stăteam la două mese pe care le uniserăm. Erau cu noi Skip Devoe, și Billie Keegan, barman de noapte la „Armstrong’s”, și Bobby Ruslander, și fata lui din seara aia, o roșcată cu ochi somnoroși pe nume Helen. Mai erau acolo un tip numit Eddie Grillo, barman la un restaurant italian în West Forties, și un alt tip, Vince, tehnician de sunet, sau așa ceva, la televiziunea CBS.

Beam bourbon, și trebuie să fi fost fie Jack Daniel’s, fie Early Times, pentru că numai astea erau pe stoc la Morrissey. Mai erau și vreo trei sau patru feluri de scotch, Canadian Club, și câte un fel de gin sau vodcă. Două de bere, Bud și Heineken. Un coniac și două lichioruri ciudate. Kahlua, bănuiesc, pentru că o grămadă de lume bea Black Russian în anul ăla. Trei feluri de whisky irlandez, Bushmill’s, și Jameson și unul – Power’s –, din care nimeni nu părea să comande, dar care le plăcea fraților Morrissey. Ai fi crezut că or să aducă bere irlandeză, măcar Guinness, dar Tim Pat Morrissey îmi spusese odată că nu putea suporta Guinness la sticlă, că era o chestie scârboasă, că nu-i place decât berea tare la halbă – și numai cea din cealaltă parte a Atlanticului.

Erau oameni mari, frații Morrissey, cu frunți late și înalte și bărbi de culoarea ruginii. Purtau pantaloni negri, cizme lungi și negre, perfect lustruite, cămăși albe cu mânecile suflecate până la cot și

șorțuri albe de măcelar care le veneau până la genunchi. Chelnerul, un tânăr zvelt, bărbierit la sânge, purta același costum, care pe el arăta însă ca o costumăție. S-ar fi putut să le fie văr, cred. Cred că trebuie să le fi fost vreun soi de rudă ca să lucreze acolo.

Aveau deschis șapte zile pe săptămână, de pe la 2.00 a.m. până pe la nouă sau zece. Cereau trei dolari pe băutură, mai scump decât în alte baruri, dar rezonabil în comparație cu prețurile din cele mai multe localuri după ora închiderii, și-ți dădeau băutură bună. Berea era doi dolari. Amestecau cele mai multe dintre băuturile obișnuite, dar nu era un loc în care să poți comanda o pousse-café.

Nu cred că poliția le-a dat vreodată fraților Morrissey bătaie de cap. Chiar dacă nu avea nici o firmă de neon în față, localul nu era un secret al cartierului. Polițaii știau ce-i acolo, și în seara aia am observat o patrulă din Midtown North și un detectiv pe care-l cunoscusem cu ani în urmă în Brooklyn. Erau doi negri înăuntru și i-am recunoscut pe amândoi; pe unul dintre ei îl văzusem în zona de lângă ring la o grămadă de lupte, iar tovarășul lui era senator. Sunt sigur că frații Morrissey plăteau ca localul să rămână deschis, dar aveau și ceva relații puternice dincolo de banii pe care-i plăteau, legături cu clubul politic local.

Nu botezau alcoolul și-ți dădeau băutură bună. Ce referințe mai bune le-ar fi trebuit?

Afară explodă altă bombă de artificii. De data asta ceva mai departe, la un bloc sau două distanță, și nu întrerupse nici o conversație. La masa noastră, tipul de la CBS se plângea că grăbeau sezonul. Zicea:

„Patru iulie nu-i decât vineri, așa-i? Azi în cât suntem, întâi?”

„Suntem deja în doi, de vreo două ore.” „Bun, deci mai sunt două zile. Care-i graba?”

— Fac rost de rahaturile astea de artificii și-i mănâncă-n fund, zise Bobby Ruslander. Știi care-s cei mai răi? Blestemații de chinezoii. Într-o vreme mă vedeam cu o fată, stătea pe lângă Chinatown. Aprindeau pe la miezul nopții artificii lungi, cu stelute, bombe de artificii, orice. Nu numai în iulie, ci în orice moment al anului. Când vine vorba de pocnitori, se poartă toți ca niște copii.

— Partenerul meu voia să numim localul „Micul Saigon”, zise Skip. I-am spus: John, pentru numele lui Dumnezeu, oamenii or să creadă că e un restaurant chinezesc, o să primești grupuri familiale de la Rego Park care o să-ți comande „moo goo gai pan” și două feluri de pe coloana B a meniului. El zice, care dracu-i legătura între China și Saigon? Și-i spun: John, tu știi asta, și eu știu asta, dar când e vorba de oamenii din Rego Park, John, un gălbejit e-un gălbejit și se ajunge mereu la „moo goo gai pan”.

Billie zise:

— Ce-i cu oamenii din Parcul Galben?

— Ce-i cu oamenii din Parcul Galben? se încruntă Skip, rumegând. Oamenii din Parcul Galben. *Ducă-se dracu'* oamenii din Parcul Galben.

Tipa lui Bobby Ruslander, Helen, spuse foarte serioasă că are o mătușă în Parcul Galben. Skip se uită la ea. Mi-am luat paharul. Era gol, și m-am uitat în jur după chelnerul fără barbă sau după vreunul dintre frați.

Mă uitam deci spre ușă când tocmai se dădu de perete. Fratele care păzea ușa de jos intră împleticindu-se și eșuă pe o masă. Băuturile se vărsară și un scaun se răsturnă.

Doi bărbați dădură buzna în local în urma lui. Unul dintre ei avea cam un metru optzeci, celălalt cu vreo cinci centimetri mai puțin. Amândoi erau slabi. Amândoi purtau blugi și teniși. Cel mai înalt avea o geacă de baseball, cel mai scund o pelerină albastru regal de nylon. Amândoi aveau șepci de baseball cu cozoroc și basmale roșii ca sângele înnodate în jurul feței, formând suprafețe triunghiulare care le ascundeau gurile și obraji.

Fiecare avea câte o armă în mână, unul un revolver cu țeava scurtă, celălalt un pistol automat cu țeava lungă. Cel cu automatul l-a ridicat și a tras două focuri în tavanul de tablă imprimată. Nu a sunat ca o bombă de artificii, și nici ca o grenadă de mână.

Au intrat și au ieșit repede. Unul s-a dus în spatele barului și a ieșit cu o cutie de trabucuri Garcia y Vega în care Tim Pat își ținea încasările din fiecare noapte. Pe bar era un borcan de sticlă cu un anunț scris de mână prin care se solicitau contribuții pentru familiile bărbaților din IRA închiși în nordul Irlandei, din care a scos bancnotele, lăsând monedele.

În timp ce el făcea toate astea, bărbatul mai înalt îi amenința cu arma pe frații Morrissey, cerându-le să-și întoarcă buzunarele pe dos. Le luă banii din portofel și un teanc de bancnote de la Tim Pat. Scundacul lăsă pentru moment cutia de trabucuri și se duse în partea din spate a localului, îndepărtă unul dintre posterele Aer Lingus înrămate – stâncile de la Moher – dând la iveală un dulap încuiat. Zbură dintr-un foc încuietoearea și scoase o cutie din metal masiv, o luă sub braț, se întoarse și luă și cutia de trabucuri și se repezi pe ușă afară, gonind pe scări în jos.

Tovarășul lui continuă să-i țină pe frații Morrissey în cătare până când ieși din local. Își ațintea arma spre pieptul lui Tim Pat și pentru o clipă am crezut că va trage. Avea automatul cu țeavă lungă, era cel ce trăsese cele două gloanțe în tavanul de tablă, și dacă ar fi tras în Tim Pat, ar fi fost puțin probabil să rateze.

Nu puteam să fac nimic.

Apoi totul s-a terminat. Pistolarul a respirat adânc pe gură, iar basmaua roșie s-a vălurit de la răsuflarea lui. A ieșit cu spatele și a luat-o la goană pe scări.

Nimeni nu s-a clintit.

Tim Pat avu o discuție scurtă pe șoptite cu unul dintre frații săi, cel care fusese jos la ușă. După o clipă, fratele dădu din cap și se îndreptă spre dulapul larg deschis din fundul camerei. Îl închise și agăță posterul cu stâncile de la Moher la loc.

Tim Pat vorbi cu celălalt frate al său, apoi își dresе glasul.

— Domnilor, spuse el, netezindu-și barba cu imensa lui mână dreaptă. Domnilor, dați-mi un moment să vă explic evenimentul la care am fost martori. Doi buni prieteni de-ai noștri au venit să ceară împrumut câțiva dolari și am fost mai mult decât bucuroși să-i ajutăm. Nici unul dintre noi nu i-a recunoscut, nici nu le-a observat figurile, și sunt sigur că nimeni din încăperea asta nu i-ar recunoaște dacă, prin voia lui Dumnezeu, ne-am mai întâlni cu ei. Își ciocăni cu vârful degetelor fruntea, apoi se apucă din nou să-și netezească barba. Domnilor, spuse el, ne-ați onora pe mine și pe frații mei dacă ați bea un pahar cu noi.

Și frații Morrissey dădură un rînd din partea casei. Bourbon pentru mine. Jameson pentru Billie Keegan, scotch pentru Skip, brandy pentru Bobby și scotch sec pentru partenera lui. O bere pentru tipul de la CBS, un brandy pentru barmanul Eddie. Băătură pentru toți – pentru polițai, pentru politicienii negri, pentru încăperea plină de chelneri, de barmani și de oameni de noapte. Nimeni nu se ridică și nu plecă – nu când se oferea băătură din partea casei și când doi tipi mascați și înarmați erau prin preajmă.

Vărul bărbierit la sânge și doi dintre frați serveau băuturile. Tim Pat stătea deoparte, cu brațele încrucișate peste șorțul său alb și cu fața lipsită de orice expresie. După ce toată lumea fu servită, unul dintre frați îi șopti ceva, arătându-i borcanul de sticlă, în care mai era doar o mână de monede. Fața lui Tim Pat se înnegură.

— Domnilor, spuse el, și în încăpere se făcu liniște. Domnilor, într-un moment de confuzie, au fost luați și banii donați pentru Norad, banii pentru ajutorarea nenorocitelor neveste ale prizonierilor politici din Nord și a copiilor lor. Pierderea este-a noastră, a mea și a fraților mei, și nu vom mai vorbi despre ea, dar cei din Nord, fără bani de mâncare... Se opri să-și tragă răsuflarea, apoi continuă pe un ton scăzut: vom lăsa borcanul să circule printre voi, zise, și dacă se vor găsi binevoitori să contribuie, binecuvântările Domnului să coboare peste ei.

Am mai stat probabil o jumătate de oră, nu mai mult. Am băut rîndul dat de Tim Pat și încă unul în afară de ăsta și mi-a ajuns. Billie

și Skip au plecat odată cu mine. Bobby și fata lui au rămas s-o mai lungească un pic. Vince plecase deja, iar Eddie se mutase la altă masă și încerca să marcheze cu o tipă înaltă care servea la O'Neal.

Cerul era luminos, străzile încă goale, tăcute în zorii timpurii. Skip zise:

— De, Norad s-a ales cu ceva bănuți, oricum. Frank și Jesse n-aveau cum să ia prea mult din borcan, și oamenii au scos din buzunar bani frumoși ca să-l umple la loc.

— Frank și Jesse?

— Basmalele alea roșii, pentru Dumnezeu. Știi, Frank și Jesse James, frații pistolari. Au luat numai bancnote de unu și de cinci din borcan, și înapoi au fost puse doar de zece și de douăzeci, așa că sărăcuțele neveste și micuții copilași din Norad au ieșit bine.

Billie zise:

— Cât crezi că au pierdut cei de la Morrissey?

— Doamne, habar n-am. Seiful ăla putea fi plin cu polițe de asigurare și cu poze ale sfintei lor mămuci, dar asta ar fi o mare surpriză, nu? Pun pariu c-au luat destul cât să trimită un lot de arme dârjilor flăcăi din Derry și Belfast.

— Crezi că hoții erau din IRA?

— Pe dracu', zise. Aruncă țigara în rigolă. Cred însă că frații Morrissey sunt. Cred că acolo merg banii lor. Bănuiesc că...

— Hei, băieți! Așteptați-mă, bine?

Ne-am întors. Tommy Tillary ne striga de pe scările de la Morrissey. Era un tip cu gabarit mare, cu fața cărnoasă, cu pieptul imens și cu burta uriașă. Purta o jachetă de vară de culoare roșie, roșu de Burgundia, și o pereche de pantaloni albi. Avea și cravată. Aproape întotdeauna avea cravată.

Femeia care era cu el era scundă și zveltă, cu părul castaniu deschis cu irizații roșii. Purta jeanși strâmți și o cămașă roz cu nasturi la gât, cu mânecile suflecate. Părea foarte obosită și ușor băută.

— O știți pe Carolyn, băieți? zise. Sigur c-o știți. Am salutat-o cu toții. Am mașina parcată după colț, e destul loc pentru toți, zise. Vă duc eu, băieți.

— E o dimineată frumoasă, zise Billie. Cred că mai degrabă o să merg pe jos, Tommy.

— Da?

Skip și cu mine am zis tot așa.

— Mai dăm afară ceva băutură, zise Skip. Ne mai învărtim pe aici, ne pregătim de culcare.

— Sigur? Nu-i nici o problemă să vă las acasă.

Eram siguri.

— Atunci vreți să mergeți cu noi până la mașină? Spectacolul ăla dinăuntru ne-a cam pus nervii la încercare.

— Sigur, Tom.

— Frumoasă dimineată, nu? A fost cald al naibii azi, dar acum e bine. Jur că eram sigur c-or să-l împuște pe, cum îl cheamă, pe Tim Pat. Ați văzut cum arăta atunci, la sfârșit?

— La un moment dat, da, zise Billie, putea ieși oricum.

— Mă gândeam c-o să se lase cu împușcături de-o parte și de alta, mă uitam sub ce masă să mă ascund. Ale naibii măsuțe, nu prea te apără, știți?

— Nu prea.

— Și eu mi-s ditamai ținta, nu? Ce fumezi, Skip, Camel? Dă-mi și mie să-ncerc una, dacă nu te superi. Fumez chestii din astea cu filtru și la ora asta din noapte nu mai au nici un gust. Mersi. E numai în închipuirea mea sau chiar erau vreo doi polițai în încăpere?

— Erau vreo câțiva.

— Ar trebui să aibă arme la ei și în timpul, și-n afara serviciului, nu?

Mă întrebase pe mine, și am admis că exista un regulament în acest sens.

— Te-ai fi gândit că unul dintre ei putea să încerce ceva.

— Adică să-i termine pe bandiți?

— Ceva de genul ăsta, da.

— Asta-i o metodă bună pentru a face oamenii să moară, am zis. Să arunci cu plumb într-o încăpere plină ochi ca aia.

— Bănuiesc că există pericolul ricoșeurilor.

— De ce spui asta?

M-a privit, surprins de agresivitatea tonului.

— Păi, din cauza zidurilor de cărămidă, presupun, zise. Chiar și dacă tragi în plafonul de tablă, cum a făcut el, glonțul poate ricoșa și provoca stricăciuni. Nu?

— Bănuiesc că da, am zis. Trecu un taxi cu lumina de în-afara-serviciului aprinsă, cu un pasager stând în față, lângă șofer. În timpul serviciului sau în afara lui, nici un polițist nu face nimic într-o situație ca asta, numai dacă altcineva începe să tragă. Probabil că vreo doi dintre sticleții din seara asta erau cu mâna pe pistoale înspre sfârșit. Dacă tipul îl împușca pe Tim Pat, probabil c-ar fi încasat o ploaie de gloanțe în drum spre ușă. *Dacă* cineva l-ar fi avut în vizor cum se cade.

— Și dacă erau destul de treji ca să vadă ca lumea, adăugă Skip.

— Are logică, zise Tommy. Matt, n-ai oprit tu un jaf într-un bar acu' vreo doi ani? Cineva vorbea despre asta.

— Țăa a fost un pic altfel, am zis. Îl împușcaseră deja mortal pe barman înainte să fac eu vreo mișcare. Și n-am dat drumul la gloanțe înăuntru, am ieșit în stradă după ei.

Gândindu-mă la chestia asta, am pierdut următoarele câteva propoziții. Când am redevenit atent, Tommy zicea că se așteptase să fie jefuit.

— O grămadă de oameni în seara asta acolo, zise. Muncitori de noapte, oameni care-și închiseseră afacerile și aveau bani la ei. Ai fi crezut că or să ne scotocească pe toți, nu?

— Cred că se grăbeau.

— Am numai câteva sutare la mine, dar mai bine le-aș păstra decât să le dau unui tip cu un prosop pe față. Te simți așa de ușurat că n-ai fost, încât devii chiar generos când îți dau borcanul pentru, cum se cheamă, Norad? Am dat douăzeci de dolari văduvelor și orfanilor, n-am stat să mă gândesc.

— E totul o înscenare, sugeră Billy Keegan. Tipii cu batistele sunt prieteni de familie, fac scena asta la fiecare două săptămâni ca să umfle fondul pentru Norad.

— Isuse, zise Tommy, râzând la gândul ăsta. Ar fi ceva, nu? Asta-i mașina mea, Riv-ul ăsta. Barca asta mare ne-ar duce ușor pe toți, dacă vă răzgândiți, vă duc acasă.

Am rămas toți la decizia de a merge pe jos. Mașina lui era un Buick Riviera maroniu cu interior de piele albă. A ajutat-o întâi pe Carolyn să intre, apoi a ocolit mașina și și-a deschis ușa, strâmbându-se la încercarea ei eșuată de a se apleca peste scaun ca să-i deblocheze ușa.

După ce plecară, Billie spuse:

— Au fost la Armstrong până la unu-unu jumate. Nu mă așteptam să-i mai văd în noaptea asta. Sper că nu conduce până-n Brooklyn noaptea asta.

— Acolo stau?

— Acolo stă el, îi explică lui Skip. Ea stă aici, în cartier. El e înșurat. Nu poartă verighetă?

— N-am fost atent niciodată la asta.

— Caro-lyn de la Caro-line, zise Billie. Așa o prezintă. Ea avea o față de tot rahatul în seara asta, nu? Când a plecat mai devreme, am crezut că sigur o duce acasă – și dacă tot mă gândesc la asta, chiar cred c-a dus-o. Era îmbrăcată în rochie mai devreme, așa-i, Matt?

— Nu-mi aduc aminte.

— Pot să jur c-avea. Haine de birou, oricum, nu jeanși și cămașă, cum avea acum. A dus-o acasă, s-au tăvălit un pic, după care li s-a făcut sete; și cum la ora aia magazinele erau deja închise, hopa sus în cartier la localurile târzii, la T.P. Morrissey. Ce zici, Matt? Am stofă de detectiv?

— Te descurci bine.

— El și-a luat tot hainele alea, da' ea s-a schimbat. Acuma, întrebarea e dacă se întoarce la nevastă sau rămâne să doarmă la

Carolyn și se duce la birou mâine cu aceleași haine. Singura problemă e: cui dracu' îi pasă de asta?

— Tocmai asta voiam și eu să întreb, zise Skip.

— Mda. Ce-a întreat el, o să-ntreb și eu. De ce n-au dat iama și-n clienți în seara asta? Sigur erau o grămadă de tipi cu câteva sutare fiecare și vreo doi cu mai mult de-atât.

— Nu merita.

— Vorbim de câteva miare aici.

— Știu, zise Skip. Le mai lua încă vreo douăzeci de minute, dacă o făceau ca lumea, și încă într-o încăpere plină cu bețivani dintre care Dumnezeu știe câți aveau arme la ei. Pun pariu că erau cînșpe arme în camera aia.

— Vorbești serios?

— Nu numai că vorbesc serios, sunt chiar sigur că erau mai multe. Înainte de toate, erau trei sau patru polițai. Eddie Grillo era chiar la masa ta.

— Eddie are armă?

— Eddie era cu niște tipi barosani, fără să-l mai punem la socoteală pe tipul care are afacerea în care e prins și el. Plus un tip, Chuck, nu-l știu prea bine, lucrează la Polly's Cage...

— Știu despre cine-i vorba. Și ăsta umblă cu armă la el?

— Ori asta, ori o are mereu sculată ca naiba. Credeți-mă, o grămadă de tipi umblă pe-acolo cu fier la ei. Dacă le spui să scoată portofelele, unii clar or să scoată armele. Așa, au intrat și au ieșit în... cât, cinci minute cap-coadă? Nici nu cred că au trecut cinci minute de când s-a deschis ușa și gloanțele au intrat în tavan până când au ieșit pe ușă și Tim Pat a rămas cu brațele încrucișate și cu ochii încruntați.

— Asta așa-i.

— Și, oricât ar fi luat din portofele, tot mărunțiș era.

— Crezi că era grea cutia aia? Cât o fi fost în ea?

Skip ridică din umeri.

— Vreo douăzeci de miare.

— Pe bune?

— Douăzeci de miare, cincizeci de miare, alege și tu un număr.

— Bani pentru IRA, ziceai mai devreme.

— Păi pe ce altceva crezi că-i cheltuiesc, Bill? Nu știu cât scot, dar au o afacere bună, șapte zile pe săptămână, și ce cheltuieli au? Probabil că au luat clădirea pe nimica toată și trăiesc în ea, așa că n-au de plătit chirie și nici un stat de plată pe bune n-au. Sigur nu-și declară venitul și nici nu plătesc impozite, numai dacă n-au declarat că terenul ăla de joacă de la parter aduce ceva profit și plătesc o taxă simbolică pe el. Mai mult ca sigur scot zece sau douăzeci de mii pe săptămână din locul ăla, și pe ce crezi că-i cheltuiesc?

— Trebuie să dea ceva ca să rămână deschis, am intervenit.

— Ce mai dau, plus contribuțiile politice, bineînțeles, dar nu zece sau douăzeci de bătrâne pe săptămână. Și nici nu conduc mașini scumpe, nici nu ies să cheltuiască banii în crășma altcuiva. Plus că nu-l văd pe Tim Pat cumpărând smaralde pentru vreo prospătură bună sau pe frații lui trăgând grame de cocaină în nările lor irlandeze.

— Sau pe nasul tău irlandez, spuse Billy Keegan.

— Mi-a plăcut micul discurs al lui Tim Pat, și cum a dat apoi un rând. Din câte știu, e prima dată când se dă ceva la „Morrissey” din partea casei.

— Irlandez de rahat, zise Billie.

— Isuse, Keegan, iar te-ai îmbătat.

— Slavă Domnului, ai dreptate.

— Ce crezi, Matt? I-a recunoscut Tim Pat pe Frank și Jesse?

Am reflectat un pic.

— Nu știu. Dacă mă gândesc la ce-a zis, plus „Vedeți-vă de treabă și ne vom rezolva treburile singuri”... Poate era o chestie politică.

— La dracu’, asta-i, zise Billie. Democrații reformiști sunt în spatele problemei.

— Poate protestanții, zise Skip.

— Ciudat, zise Billie. Nu arătau a protestanți.

— Sau altă facțiune a IRA. Sunt mai multe facțiuni, nu?

— Normal, rar vezi protestanți cu batiste pe fețe, zise Billie. De obicei le țin în buzunarele de la piept...

— Isuse, Keegan.

— Protestanți de rahat, zise Billie.

— Billie Keegan e de rahat, zise Skip. Matt, mai bine îl ducem pe imbecilul ăsta acasă.

— Arme de rahat, zise Billie, părând că-și revine brusc. Ieși să bei ceva înainte de culcare și te pomenești înconjurat de armele dracu’. Tu ai armă, Matt?

— Eu nu, Billie.

— Chiar? Se sprijini de umărul meu. Dar ești polițist.

— Am fost.

— Polițist particular, acum. Chiar și gardienii publici, paznicii de securitate din librării, tipul care zice să-ți verifiți servieta când intri, și ăla are armă.

— De obicei sunt numai de formă.

— Vrei să zici că n-o să fiu împușcat dacă ies cu ediția Modern Library din *Litera stacojie*? Mai bine-mi ziceai înainte s-o plătesc. Chiar n-ai armă?

— Încă o iluzie spulberată, zise Skip.

— Dar prietenul tău, actorul? îl întrebă Billie. Micul Bobby e și el purtător de armă?

— Cine, Ruslander?

— Te-ar împușca pe la spate, spuse Billie.

— Dacă Ruslander ar avea armă, zise Skip, ar fi una de decor.

Ar trage cu gloanțe oarbe.

— Te-ar împușca în spate, insistă Billie. Ca ăla, cum îl cheamă, Bobby the Kid.

— Billy the Kid, vrei să spui.

— Cine ești tu să-mi spui ce vreau să spun? Ar face-o?

— Ar face ce?

— Să-ți vâre una, pentru Dumnezeu. Nu despre asta era vorba?

— Isuse, Keegan, nu mă-ntreba *pe mine* despre ce era vorba.

— Vrei să zici că nici măcar nu erai atent? Iiisuse!

Billie Keegan locuia într-un zgârie-nori pe Avenue 56, colț cu 8. Se trezea pe măsură ce ne apropiam de clădire și părea îndeajuns de treaz când l-a salutat pe portar.

— Matt, Skip, zise. Ne mai vedem.

— Keegan e OK, îmi spuse Skip.

— E un tip de treabă.

— Și nici nu era așa de beat cum pretindea. Era pe val, se simțea bine.

— Sigur.

— Avem o armă după bar la „Miss Kitty”, să știi. Am fost jefuiți acolo unde lucram înainte ca John și cu mine să ne deschidem afacerea împreună. Eram în spatele tejghelei, pe Second Avenue, și intră tipul, un alb, îmi pune o armă în față și ia toți banii din casă. Îi jumulește și pe clienți. Erau numai cinci, șase oameni în bar la ora aia, dar le-a confiscat portofelele. Cred că le-a luat și ceasurile, dacă-mi aduc bine aminte. O operațiune clasa-ntâi.

— Așa se pare.

— Și am fost un erou în Vietnam, la căcatele de Forțe Speciale, dar niciodată n-a trebuit să stau să mă uit la capătul din față al unei puști. Nu simțeam nimic în timp ce se întâmpla asta, dar după aia m-am enervat, înțelegi? Eram negru de furie. Am ieșit, mi-am cumpărat o pușcă, și de-atunci o am mereu cu mine când muncesc. Și la barul ăla, și acum, la „Miss Kitty”. Tot mai cred că trebuia să-i spunem „Potcoave și Grenade de Mână”.

— Ai permis pentru ea?

— Pentru armă? Scutură din cap. Nu-i înregistrată. Când te ocupi de baruri, nu te spetești prea mult să afli de unde să-ți cumperi o pușcă. Mi-am petrecut două zile întrebând, iar în a treia eram cu o sută de dolari mai sărac. Am fost jefuiți o singură dată de când am deschis localul. John era în tură, a lăsat arma unde era și i-a dat individului tot ce era în casă. N-a jefuit și clienții. John și-a închipuit

că era vreun drogat, zicea că nu s-a gândit la armă decât când tipul era deja afară. Poate că așa a și fost sau poate că s-a gândit totuși, dar s-a hotărât să nu o folosească. Poate și eu aș fi făcut la fel, sau poate că nu. Nu poți ști până când nu se întâmplă, nu?

— Așa-i.

— Chiar n-ai avut nici o armă de când ai ieșit din poliție? Se zice că, după ce te obișnuiești, nu te mai simți întreg fără ea.

— La mine nu-i așa. O simțeam ca pe o povară.

— Ah, la dracu', cre' c-o să-mi ușurez ceva din povară. Ca și când ai scăpa de ceva, nu?

— Cam așa ceva.

— Mda. Nu voia să zică nimic, bănuiesc că doar întâmplător a adus vorba. Despre ricoșeuri adică.

— Ce? A, Tommy.

— Durul de Tommy Tillary. Cam imbecil, dar nu-i băiat rău. Tommy Durul – e ca și cum i-ai zice unei namile Micuțul. Sunt sigur că nu voia să insinueze nimic.

— Sunt convins că ai dreptate.

— Tommy Durul. Altfel i se spune, de fapt.

— Tommy Telefon.

— Așa, Tommy Telefon, exact. Vinde rahaturi la telefon. Nu credeam că oamenii în toată firea fac asta. Credeam că-i doar pentru gospodine, ca să facă și ele treisćinci de cenți pe oră.

— Bănuiesc că poate fi rentabil.

— Evident. Ai văzut mașina. Am văzut toți mașina. N-am ajuns s-o vedem pe ea deschizându-i ușa, dar am ajuns să vedem mașina. Matt, vrei să urci și să mai bem ceva până putem zice că-i dimineată? Am scotch și bourbon, probabil că mai am și ceva mâncare în frigider.

— Cred că o să mă duc acasă, Skip. Mersi, oricum.

— Nu te acuz. Trase din țigară. Locuia la Parc Vendome, peste drum de hotelul meu, câteva intrări mai spre vest. Aruncă țigara și ne strânseram mâinile, când cinci sau șase detunături răsunară cam la un bloc distanță de noi.

— Isuse, zise. Erau împușcături sau o jumate de duzină de petarde? Poți fi sigur?

— Nu.

— Nici eu. Probabil petarde, având în vedere ziua. Sau poate Morrissey i-a prins pe Frank și Jesse, sau mai știu eu ce. Azi e două, așa-i? Două iulie?

— Presupun că da.

— Se face vară, zise.

1.

Toate astea se întâmplau cu mult timp în urmă.

Era vara lui '75, un anotimp ce pare în amintire, într-un context mai larg, unul în care nu s-a întâmplat nimic foarte important. Demisia lui Nixon avusese loc cu un an mai devreme, iar anul ce urma aducea cu sine convenția și campaniile, Jocurile Olimpice, Bicentenarul.

În același timp, Ford era la Casa Albă, cu prezența lui măcar bizar de liniștitoare, dacă nu teribil de convingătoare. Un tip numit Abe Beame era la Gracie Mansion, deși nu mi-a dat nicicând senzația că într-adevăr credea că era primarul New York-ului mai mult decât Gerry Ford credea că era președintele Statelor Unite ale Americii.

Într-un anumit moment, Ford a refuzat să ajute orașul în timpul unei crize financiare, și titlul din *News* suna astfel: „Ford către Oraș: Mori!”

Îmi amintesc titlul, dar nu mai știu dacă era înainte, în timpul sau după vara aia. Am citit titlul ăla. Rar pierdeam *News*, luam o ediție timpurie când mă întorceam la hotel noaptea sau răsfoiam una târzie la micul dejun. Citeam și *Times* din când în când, dacă urmăream o anumită chestiune, și rar de tot mai luam și *Post* după-masa. Nu dădeam mare atenție știrilor internaționale sau chestiilor politice, în nici un caz mai multă decât sportului sau crimelor locale, dar eram măcar parțial conștient de ce se întâmpla în lume, și e ciudat cum toate astea mi s-au șters complet din minte.

Ce-mi amintesc? Păi, la trei luni după jaful de la „Morrissey”, Cincinatti a câștigat o serie de șapte jocuri în fața celor de la Red Sox. Îmi amintesc și cursa completă a lui Fisk în jocul al șaselea, și pe Pete Rose jucând ca și cum destinul umanității depindea de fiecare aruncare. Nici una dintre echipele din New York n-a ajuns în play-off, dar în afară de asta, n-aș putea să vă spun cum s-au descurcat, și știu că am mers totuși la vreo șase meciuri. Mi-am dus băieții pe stadionul Shea de vreo două ori și m-am mai dus de câteva ori cu prietenii. Stadionul fusese renovat în anul ăla și atât Mets, cât și Yankees jucau pe Shea. Billie Keegan și cu mine ne uitam la un meci al celor de la Yankees, îmi amintesc, care a fost oprit pentru că niște idioți aruncau gunoarie pe teren.

Era Reggie Jackson la Yankees în anul ăla? Era încă în Oakland, jucând pentru Charlie Finnley, în '73, îmi aduc aminte meciul, cu Mets pierzând rău de tot. Dar când l-a cumpărat Steinbrenner pentru Yankees?

Altceva? Box?

A luptat Ali în vara aia? M-am uitat la al doilea meci de la Norton, în circuit închis, cel în care Ali a părăsit ringul cu maxilarul rupt și fără decizia de victorie, dar asta a fost cu cel puțin un an înainte, nu? Și apoi l-am văzut pe Ali de aproape, de lângă ring, la

Garden. Earnie Stevens se luptase cu Jimmy Ellis, făcându-l knock-out repede, încă din prima rundă. Pentru Dumnezeu, îmi amintesc pumnul care l-a scos pe Ellis, îmi amintesc expresia de pe fața nevestei lui, aflată la două rânduri de mine, dar când era asta?

Nu în '75, sunt sigur de asta. Trebuie să mă fi dus la meciuri și în vara aia. Mă întreb la ce m-am uitat.

Contează? Nu cred. Dacă ar conta, m-aș duce la bibliotecă și aș verifica indexul pentru *Times* sau aș lua un *World Almanac* din anul ăla. Dar îmi amintesc oricum tot ce e nevoie să îmi amintesc. Skip Devoe și Tommy Tillary. Ale lor sunt fețele pe care le văd când mă gândesc la vara lui '75.

Îmi erau prieteni?

Erau, dar cu o mențiune. Erau prieteni de pahar. Îi vedeam rar – pe ei și pe oricine altcineva, în zilele alea –, în afara unor localuri unde oameni care nu se cunoșteau se adunau să bea un pahar. Pe atunci încă beam, bineînțeles, și eram într-o fază în care băutura îmi făcea (sau părea să îmi facă) mai mult bine decât rău.

Cu vreo câțiva ani în urmă, lumea mea se strâmtorase ca de la sine până când nu mai cuprindea decât câteva blocuri la sud și la vest de Columbus Circle. Îmi lăsasem căsnicia și doi copii după doisprezece ani, mutându-mă de la Syosset, care e în Long Island, la hotel, care era pe West Street 57, între Avenue 8 și 9. Tot cam pe atunci ieșisem și din departamentul de poliție din New York, unde pierdusem atâția ani numai ca să mă pot da rotund. Mi-am câștigat traiul și am trimis neregulat cecuri la Syosset făcând tot felul de chestii pentru diverși oameni. Nu eram detectiv particular – detectivii particulari au licențe, completează formulare și plătesc impozite. Așa că făceam servicii oamenilor și ei îmi dădeau bani, iar chiria mea era mereu plătită și erau mereu bani pentru băutură, iar din când în când puteam să trimit un cec prin poștă Anitei și băieților.

Lumea mea, cum spuneam, se strâmtorase din punct de vedere geografic, și în cadrul ei încăpeau, în mare, camera unde dormeam și barurile unde petreceam cele mai multe dintre orele dimineții. Era și „Morrissey” unul dintre ele, dar nu mergeam acolo chiar așa de des. Mă dădeam jos din pat de cele mai multe ori pe la 1 sau pe la 2, pierdeam vremea până când barurile se închideau și numai rareori mergeam la barurile târzii și făceam noapte albă.

Mai era și „Miss Kitty”, locul lui Skip Devoe. În același bloc cu hotelul meu era și „Polly's Cage”, cu tapetul roșu de bordel și cu turma de băutori veniți de la muncă, mult rărită pe la zece sau zece jumate; și „McGovern's”, o crâșmă mohorâtă și îngustă, cu becuri fără lustre deasupra capetelor și clienți care nu scoteau nicicând vreun cuvânt. Mă opream aici uneori pentru una mică în câte o dimineață cruntă, și mâna barmanului tremura mai tot timpul când turna.

În același bloc mai erau două restaurante franțuzești, unul lângă altul. Unul dintre ele, „Mont St. Michel”, era mereu pe trei sferturi gol. Am scos de câteva ori în anii ăia femei la cină acolo și mă mai opream singur din când în când pentru o băutură la bar. Stabilimentul de lângă avea o reputație bună și scotea bani mai mulți, dar nu cred că am pus vreodată piciorul pe acolo.

Mai era un loc pe Avenue 10, numit „The Slate”, unde veneau o grămadă de polițai din Midtown North și John Jay College; mă duceam acolo când aveam chef de genul ăsta de tipi. Fripturile erau bune, iar decorul liniștitor. Era și „Martin’s Bar” la intersecția dintre Broadway și Avenue 60, cu băuturi la prețuri mici și cu carne de vită cu porumb și șuncă făcută pe aburi; aveau televizor color mare la bar și puteai să mai vezi câte un meci într-un loc care nu era deloc rău.

Mai era și „O’Neal’s Baloon”, vizavi de Lincoln Center – o lege veche, dar încă în vigoare în anul ăla, interzicea să mai spui vreunei crâșme „saloon”, dar cum ei nu știau de legea asta când au comandat firma, au schimbat prima literă și și-au băgat picioarele. Mă mai opream din când în când după-amiaza, dar seara era prea scrobit și distins. Mai era „Antares & Spiro”, un local grecesc pe Avenue 9, colț cu 57. Nu era chiar genul meu de local, o grămadă de tipi cu mustăți stufoase bând uzo, dar treceam pe acolo în fiecare noapte în drum spre casă și mă mai opream uneori la una pe fugă.

Mai era și chioșcul de ziare deschis toată noaptea, la intersecția dintre Avenue 57 și 8. De obicei îmi cumpăram ziarul de acolo, dacă nu-l luam de la doamna care-l vindea direct din pungă pe trotuar, în față la „400 Deli”. Le lua cu douășcinci de cenți bucata de la chioșc – cred că toate costau douășcinci de cenți în anul ăla, poate *News* să fi fost douăzeci de cenți – și le vindea cu același preț, greu de tot să-ți câștigi traiul din asta. Câteodată îi dădeam un dolar și-i ziceam să păstreze restul. Se numea Mary Alice Redfield, dar n-am aflat asta decât vreo doi ani după-ăia, când a înjunghiat-o unul și a omorât-o.

Mai era o cafenea numită „Red Flame”, și mai era „400 Deli”. Mai erau și câteva pizzerii bunicile, și mai era un loc unde se vindea friptură cu brânză, dar unde nimeni nu mai mergea a doua oară.

Mai erau un local cu spaghetti, „La Ralph”, și două restaurante chinezești. Mai era un local tailandez după care Skip Devoe era înnebunit. Mai era localul lui Joey Farrell, pe strada 58 – abia ce deschiseseră cu o iarnă în urmă. Mai erau, la dracu’, mai erau o grămadă de crâșme.

Și, mai ales, era „Armstrong’s”.

Isuse, locuiam acolo. Aveam camera mea de dormit, și mai erau și alte baruri și restaurante unde puteam merge, dar, timp de câțiva ani, la Jimmy Armstrong eram ca acasă. Oamenii care mă căutau știau că mă găsesc acolo, uneori sunau la „Armstrong’s” înainte să sune la

hotel. Se deschidea pe la unsprezece, cu un puști filipinez numit Dennis în spatele barului, ziua. Billie Keegan prelua totul pe la șapte și închidea pe la două sau trei sau patru, depinde câți clienți erau sau de cum se simțea. (Asta era rutina din timpul zilelor lucrătoare. La sfârșit de săptămână erau alți barmani de zi și de noapte, se schimbau unul cu altul fără încetare.)

Chelnerițele veneau și plecau. Fie erau angajate ca actrițe, fie se despărțeau de prietenii lor, fie își făceau alți prieteni, fie se mutau la Los Angeles, fie se întorceau acasă, la Sioux Falls, fie se certau cu puștiul dominican din bucătărie, fie erau concediate pentru furt, fie își dădeau demisia, fie rămâneau gravide. Nici Jimmy nu prea era prin preajmă în vara aia. Cred că era anul în care căuta să cumpere pământ în Carolina de Nord.

Ce pot să spun despre locul ăla? Avea un bar lung, pe dreapta, cum intrai, și mese pe stânga. Pe ele, fețe de masă albastre în carouri. Pe pereți, panouri întunecate de lemn. Fotografii și reclame înrămate din reviste vechi. Un cap de căprioară fusese cocoțat fără noimă pe peretele din spate; masa mea favorită era chiar sub chestia aia, ca să nu fiu nevoit să mă uit la ea.

Clienții erau de toate soiurile. Doctori și asistente de la spitalul Roosevelt, de vizavi. Profesori și studenți de la Fordham. Tipi de la studiourile de televiziune – CBS era la un bloc distanță, iar ABC la o aruncătură de băț. Și lumea care locuia în apropiere sau ținea magazine în cartier. Doi interpreți de muzică clasică. Un scriitor. Doi frați libanezi care tocmai deschisese un magazin de pantofi.

Nu prea era puștime. Când m-am mutat în cartier, la „Armstrong” era un tonomat cu o selecție bună de jazz și country blues, dar Jimmy l-a scos curând și l-a înlocuit cu un sistem stereo și cu muzică clasică pe benzi. Asta ținea puștimea la distanță, spre mulțumirea chelnerițelor, care urau puștii pentru că rămâneau până târziu, comandau rar și nu prea lăsau bacșiș. Plus că nu se făcea zgomot și locul era astfel potrivit pentru băutul de cursă lungă.

Fapt pentru care mă și duceam acolo. Voiam s-o ard îndelung, dar să nu mă-mbăt, decât din când în când. De cele mai multe ori amestecam bourbonul cu cafea și beam nebotezat numai către sfârșitul serii. Puteam să citesc ziarul acolo și să iau un hamburger sau o masă ca lumea, cu pe cât de multă ori puțină conversație, după cum aveam chef. Nu eram mereu acolo zi și noapte, dar rar se întâmpla să nu calc pragul măcar o dată, iar în unele zile ajungeam la câteva minute după ce Dennis deschidea și încă eram acolo când Billie se pregătea să închidă. Toți trebuie să avem locul nostru.

Prieteni de pahar.

L-am cunoscut pe Tommy Tillary la „Armstrong’s”. Era un

obișnuit al locului, prezent trei sau patru nopți din șapte. Nu-mi aduc aminte când l-am observat, dar era greu să fii în același loc cu el și să nu-l observi. Era un tip masiv și avea tendința să vorbească tare. Nu avea o voce aspră, dar după câteva pahare vocea lui umplea încăperea.

Mânca multă carne de vită și bea vârtos Chivas Regal, și ambele lucruri i se vedeau din plin pe față. Trebuie să fi avut undeva pe la patrușcinci de ani. Se făcea tot mai fălcos, iar pe obraji îi înfloreau o rețea de capilare sparte.

N-am știut niciodată de ce i se spunea Tommy Durul. Poate că Skip avea dreptate și intenția numelui era ironică. I se spunea și Tommy Telefon, din cauza slujbei. Lucra în domeniul vânzărilor prin telefon, căutând să obțină investitori la bursa neagră din Wall Street. Am auzit că oamenii își schimbă des slujba în domeniul ăsta. Abilitatea de a convinge necunoscuți prin telefon să facă investiții e mai degrabă un talent special, iar posesorii lui sunt angajați imediat, mutându-se tot timpul de la un patron la altul.

În vara aia, Tommy muncea pentru o firmă numită „Tannahill & Company”, care vindea parteneriate limitate la societăți de investiții imobiliare. Erau avantaje în ce privește impozitele, am impresia, plus posibilitatea câștigurilor de capital. Doar am dedus asta, fiindcă Tommy nu făcea niciodată afaceri cu mine sau cu oricine altcineva din bar. Am fost de față când un rezident obstetrician de la spitalul Roosevelt a încercat să-l descoasă în legătură cu ofertele lui. Tommy i-a făcut vânt cu o glumă.

— Nu, vorbesc serios, a insistat doctorul. Fac și eu în sfârșit un ban, ar trebui să încep să mă gândesc la lucrurile astea.

Tommy a ridicat din umeri.

— Ai o carte de vizită?

Doctorul nu avea carte de vizită.

— Scrie-ți atunci numărul de telefon pe asta și te sun eu la momentul potrivit. Vrei un pont, o să te sun și o să te tratez cu tot tacâmul. Dar ai grijă, sunt irezistibil la telefon.

Peste vreo două săptămâni s-au întâlnit și rezidentul s-a plâns că Tommy nu-l sunase.

— Isuse, chiar am avut de gând, i-a spus Tommy. Uite, îmi notez chiar acum.

Era o companie acceptabilă. Spunea glume în dialect și le spunea rezonabil de bine, și eu râdeam când îmi primeam porția de glume. Bănuiesc că unele dintre ele erau ofensatoare, dar mai niciodată nu erau rău intenționate. Dacă eram în dispoziția de a-mi depăna amintiri din zilele când eram în poliție, se dovedea un ascultător destul de bun, iar dacă povestea pe care o spuneam era una nostimă, râsul lui era la fel de zgomotos ca al tuturor.

Era, una peste alta, un pic prea zgomotos și un pic prea vesel. Vorbea un pic prea mult și putea să te calce pe nervi. Cum ziceam, apărea la „Armstrong's” de trei sau patru ori pe săptămână, și de cele mai multe ori venea și ea cu el. Carolyn Cheatham, Carolyn de la Caroline, cu un ușor accent târăgănat care, ca și unele plante culinare, devenea mai puternic dacă era înmuiat în alcool. Uneori intra la brațul lui. Alteori el venea primul și ea i se alătura ulterior. Stătea în cartier, lucra în același birou cu Tommy și mi-am imaginat – dacă mi-am dat vreodată osteneala să mă gândesc la asta – că idila de la birou avusese rolul să-l introducă pe Tommy la „Armstrong's”.

Urmărea sporturile. Paria la negru – mai ales pe sporturi cu minge, dar și pe cai – și îți dădea de știre când câștiga. Era un pic prea prietenos, un pic prea nediferențiat de prietenos și uneori avea o răceală în ochi care dezmințea prietenia din voce. Avea ochi mici și reci și o anumită moliciune în jurul gurii, o anume slăbiciune, dar nimic din toate astea nu trecea în voce.

Înțelegeai de ce era atât de bun la telefon.

Primul nume al lui Skip Devoe era Arthur, dar Bobby Ruslander era singura persoană pe care am auzit-o vreodată spunându-i astfel. Bobby putea să-i zică așa și să scape. Erau prieteni din clasa a patra, crescuseră în același bloc în Jackson Heights. Skip fusese botezat Arthur Junior, dar își făcuse repede rost de o poreclă.

— Skip, adică săritură, pentru că sărea mereu peste ore la școală, zicea Bobby, dar Skip avea altă explicație. Mi-a spus odată:

— Aveam un unchi care era în marină și nu-i mai ieșea asta din cap. Fratele mamei. Îmi cumpăra haine de marină, nave de jucărie. Aveam o flotă întregă acasă, și îmi spunea Skipper, „căpitane”, adică, și toți au prins repede porecla. Putea fi și mai rău. Aveam un tip în clasă căruia toți îi ziceam Vierme. Nu mă-ntreba de ce. Gândește-te că s-ar putea să i se spună încă tot așa. În pat cu nevastă-sa: „Ah, Viermișor, intră mai adânc”.

Avea vreo treișpatru, treișcinci de ani, era cam de înălțimea mea, dar zvelt și musculos. I se vedeau venele pe antebrățe și dosul palmelor. Nu avea grăsime în plus pe obraji și pielea urma curbele osului, înzestrându-l astfel cu pomeți sculptați adânc. Mai avea și nas de șoim și ochi albaștri, pătrunzători, care căpătau și puțin verde în lumina adecvată. Toate astea se combinau cu o siguranță de sine și cu un fel de a se purta care-l făceau foarte atractiv pentru femei, așa că rar avea probleme în a-și găsi o fată cu care să se întoarcă acasă când avea chef de asta. Dar stătea singur și nu avea relații de durată, părea să prefere compania obișnuită a bărbaților. Trăise cu cineva sau fusese căsătorit și se terminase totul cu câțiva ani în urmă, iar acum nu mai părea dispus să se implice.

Tommy Tillary fusese poreclit Tommy Durul și avea o anumită particularitate de tip dur în comportament. Skip Devoe însă chiar *era* dur, dar trebuia să intuiești asta dincolo de aparențe, nu-ți dădeai seama din prima.

Fusese în armată, dar nu la marină, spre care s-ar fi zis că l-ar fi putut împinge unchiu-său, ci la Forțele Speciale, la Beretele Verzi. Se înscrisese încă din liceu și a ajuns în Asia de Sud-Est în timpul mandatului lui Kennedy. Ieșise pe la sfârșitul anilor '60, după care a încercat să facă o facultate și s-a lăsat, ajungând în spatele tejghelei la un bar de burlaci din Upper East Side. După doi ani, și-a investit economiile, împreună cu John Kasabian, într-un contract pe termen lung pentru un depozit care dăduse faliment, au cheltuit ce mai aveau ca să-l renoveze și au deschis barul „Miss Kitty”.

Îl vedeam din când în când la localul lui, ceva mai des la „Armstrong's”, unde venea frecvent când nu lucra. Era o companie plăcută, te înțelegeai ușor cu el și nu era flecar.

Era, totuși, ceva cu el, ceva ce cred că avea legătură cu aerul lui de competență calmă. Simțeai că ar fi în stare să se descurce în orice situație fără nici un fel de efort. Se purta ca și când ar fi putut face orice, cam ca un om care poate lua decizii rapide în toiul acțiunii. Căpătase poate însușirea asta purtând o beretă verde prin Vietnam, sau poate i-am atribuit-o eu, știind că a fost acolo.

Am întâlnit-o cel mai adesea la criminali. Am cunoscut câțiva bandiți care o aveau, tipi care jefuiau bănci și mașini blindate. Și mai era un șofer de cursă lungă al unei companii ambulante. Am ajuns să-l cunosc după ce se întorsese de pe Coastă neanunțat, a găsit-o pe nevastă-sa în pat cu un amant și i-a omorât pe amândoi cu mâinile goale.

1.

3

Nu era nimic în ziare despre jaful de la „Morrissey”, dar în zilele următoare se vorbea despre asta prin tot cartierul. Zvonurile despre pierderea suferită de Tim Pat și frații lui creșteau din ce în ce. Am auzit vehiculându-se tot felul de sume, de la zece mii la o sută de mii. Cum numai frații Morrissey și pistolarii puteau ști și cum nici unii, nici alții nu prea păreau că ar avea chef să spună, orice sumă era la fel de bună.

— Cred că au luat în jur de cincizeci, mi-a zis Billie Keegan în noaptea de patru iulie. Suma asta-i cea mai vehiculată. Normal, au fost acolo toți în păr, pot să-și dea cu părerea.

— Ce vrei să zici cu asta?

— Vreau să zic că cel puțin trei persoane m-au asigurat că au fost la „Morrissey” când s-a întâmplat, dar eu *am* fost acolo și pot să

jur că ei nu erau. Și aduc tot felul de detalii care mie mi-au scăpat. Știi că unul dintre pistolari a pocnit o femeie?

— Chiar?!

— Așa mi s-a spus. A, și unul dintre frații Morrissey a fost împușcat, dar s-a ales numai cu o rană ușoară. Credeam că a fost destul de palpitant felul în care s-a întâmplat chestia, dar se vede treaba că e mult mai dramatic când nu ești acolo. Păi, la zece ani după revolta din 1916, se zicea că e greu să găsești om în Dublin care să nu fi luat parte la ea. Acea glorioasă dimineață de luni, când treizeci de viteji au dat buzna în Oficiul Poștal și au ieșit afară zece mii de eroi. Ce zici, Matt? Cum ți se pare suma de cincizeci de miare?

Tommy Tillary fusese acolo, mi-am închipuit că ia masa în oraș. Poate că așa a și făcut. Nu l-am văzut preț de două zile, când l-am văzut iar, n-a pomenit nimic de jaf. Descoperise secretul pariurilor la baseball și îl spunea oricui voia să-l afle. Pariezi pur și simplu împotriva celor de la Mets și de la Yankees și ei nu te vor dezamăgi niciodată.

La începutul săptămânii următoare, Skip veni la „Armstrong's” după-amiaza și mă găsi la masa mea din spate. Luă o bere brună de la bar și o aduse cu el. Se așeză pe scaunul din fața mea și îmi spuse că fusese la „Morrissey” noaptea dinainte.

— N-am mai dat pe acolo de când am fost cu tine, i-am zis.

— Păi noaptea trecută am fost și eu prima dată de atunci. Au reparat tavanul. Tim Pat a întrebat de tine.

— De mine?

— Îhî. Își aprinse o țigară. Ar aprecia dacă ai putea să treci pe la el.

— De ce?

— N-a zis. Ești detectiv, nu? Poate vrea să afli ceva pentru el. Ce crezi că s-ar putea să fi pierdut?

— Nu vreau să mă amestec în asta.

— Nu-mi spune mie.

— Război irlandez, numai de asta am eu acum nevoie.

Ridică din umeri.

— Nu trebuie să te duci. Mi-a zis să te rog să treci pe la el oricând după opt seara.

— Bănuiesc că până atunciăștia dorm.

— Dacă dorm vreodată.

Luă o gură de bere și își șterse buza superioară cu dosul palmei. Am zis:

— Ai fost acolo noaptea trecută? Cum era?

— Ca de obicei. Ți-am spus că au reparat tavanul, au făcut o treabă bună, din ce-am văzut. Tim Pat și frații lui erau tot așa de

fermecători ca de obicei. Am zis numai că o să-ți dau de știre când te văd. Poți să te duci sau ba.

— Nu cred că o să mă duc, am zis.

Noaptea următoare însă, pe la zece, zece jumate, am dat totul dracu' și m-am dus până acolo. La parter, trupa de teatru repeta *Un băiat de milioane*, piesa lui Brendan Behan. Premiera era programată pentru joi seara. Am sunat la etaj și am așteptat până a venit unul dintre frați și a deschis ușa. Mi-a zis că era închis și că nu deschid decât după două. I-am zis că mă numesc Matthew Scudder și că Tim Pat zisese că vrea să mă vadă.

— A, sigur, nu te-am recunoscut așa, în lumina asta, zise. Intră și-am să-i spun 'mnealui că ești aici.

Am așteptat în camera mare de la al doilea etaj. Studiam tavanul, mă uitam după găurile astupate de la gloanțe când Tim Pat intră și aprinse și alte becuri. Purta haina obișnuită, dar fără șorțul de măcelar.

— Ești drăguț c-ai venit, zise. Bei ceva cu mine? Bourbon, parcă, nu?

Turnă băuturile și ne așezară la masă. Se prea poate să fi fost tot aia pe care căzuse fratele lui când a dat buzna împleticindu-se pe ușă. Tim Pat ridică paharul în lumină, apoi îl coborî și îl goli.

— Ai fost aici în noaptea incidentului, zise.

— Da.

— Unul dintre băieții ăia de treabă a uitat o pălărie, dar din nefericire maică-sa n-a apucat să-i coasă numele în interior, așa că e imposibil să i-o mai dau înapoi.

— Înțeleg.

— Dacă aș ști cine a fost și unde să-l gălesc, m-aș putea asigura că primește ce i se cuvine.

Sunt convinși de asta, m-am gândit.

— Ai fost polițist.

— Nu mai sunt.

— Poate auzi ceva. Oamenii vorbesc, nu, și un om cu ochii și urechile la pândă poate să-mi fie de ajutor.

N-am zis nimic.

Își mângâie barba cu vârfurile degetelor.

— Frații mei și cu mine, zise, fixând cu ochii un punct dincolo de umerii mei, am fi foarte mulțumiți să plătim zece mii de dolari pentru numele și datele celor doi flăcăi care ne-au vizitat în noaptea aia.

— Doar ca să înapoiati o pălărie.

— Păi, noi avem un simț al obligației, zise. Nu George Washington al vostru a bătut mile întregi prin zăpadă ca să dea înapoi un penny unui client?

— Cred că era Abraham Lincoln.

— Sigur că el era. George Washington era ăla cu cireșul. „Tată, nu pot să mint.” Eroii națiunii sunt mari prin cinste.

— Au fost.

— Și apoi el însuși, spunându-ne tuturor că nu e un escroc. Isuse! Își scutură căpățâna. Păi, atunci, zise, crezi că ai putea să ne ajuți?

— Nu văd cum aş putea fi de ajutor.

— Ai fost aici și i-ai văzut.

— Purtau măști și aveau pălării pe cap. De fapt, aş putea să jur că amândoi aveau pălăriile pe cap când au plecat. Nu cumva ai găsit pălăria altcuiva, ce crezi?

— Poate că i-a căzut pe scări. Dacă auzi ceva, Matt, ne dai de știre?

— De ce nu?

— Ai și tu ceva sânge irlandez, Matt?

— Nu.

— Culmea, aş fi crezut că unul dintre strămoșii tăi era din Kerry. Cei din Kerry sunt celebri pentru că răspund la o întrebare cu altă întrebare.

— Nu știu cine era, Tim Pat.

— Dacă prinzi ceva...

— Dacă prind ceva...

— N-ai nici o problemă cu prețul? E un preț cinstit?

— Nici o problemă, am zis. E un preț foarte cinstit.

Era un preț bun, pe cinste. I-am spus asta lui Skip când ne-am întâlnit din nou.

— Nu voia să mă angajeze, am zis. Voia să pună o recompensă. Zece miare celui care-i spune cine sunt și cum poate să pună mâna pe ei.

— Și te bagi?

— Ce, să-i vânez? Ți-am spus data trecută că nu mă interesează slujba asta. N-o să mă apuc să-mi bag nasul numai de dragul cașcavalului.

Clătină din cap.

— Să zicem că i-ai descoperit fără să fi încercat. Mergi la colțul străzii să cumperi ziarul și dai peste ei acolo.

— Cum i-aş putea recunoaște?

— Cât de des vezi doi tipi cu basmale roșii pe post de măști? Nu, serios, să zicem că-i recunoști. Sau ai putea primi informația, se află cine sunt și o cunoștință de-a ta din vremuri vechi îți șoptește la ureche. Aveai porumbei călători, nu?

— Turnători, am zis. Orice polițai are, nu te descurci fără ei.

Totuși...

— N-are importanță *cum* afli, zise. Să zicem că se întâmplă. Ai face-o?

— Ce să fac?

— I-ai vinde? Ai lua cele zece miare?

— Nu știu nimic despre ei.

— Bine, să zicem că nu știi dacă-s canalii sau ușă de biserică. Care-i diferența? Oricum sunt bani pățați cu sânge, corect? Dacă frații Morrissey află ceva despre băieții ăia, or să ajungă carne pentru corbi, corect?

— Nu prea cred că Tim Pat vrea să le trimită o invitație la vreun botez.

— Sau să-i cheme să se ralieze la Societatea Numelui Sfânt. Ai face-o?

Am dat din cap.

— Nu știu ce să zic, am spus. Depinde cine sunt băieții și câtă nevoie am de bani.

— Nu cred c-ai face-o.

— Nici eu nu cred.

— Sunt sigur ca de dracu' că n-ai face-o, zise. Își scutură scrumul de la țigară. Sunt destui însă care ar face-o.

— Unii ar omori pentru mai puțin de-atât.

— La asta mă gândeam și eu.

— Erau mai mulți polițai în bar în noaptea aia, am zis. Pariu că știu de recompensă?

— Nu pun pariu.

— Să zicem că un polițai află cine erau ăia cu jaful. Nu poate pune de-un caz. Nu-i nici o crimă, corect? Nici o reclamație, nici un martor, nimic. Dar poate să-i zică două vorbe lui Tim Pat și pleacă cu salariul pe juma' de an.

— Știind că e ajutor și complice la crimă.

— Nu zic c-ar face-o oricine. Dar poți să te gândești că tipii sunt niște rahați, că probabil au omorât și ei pe alții, că-i doar o chestiune de timp până mai omoară pe cineva, și nici nu ești sută la sută sigur că frații Morrissey or să-i omoare. Poate or să le rupă numai câteva oase, or să-i sperie nițel. Or să-ncerce să-și ia banii înapoi. Poți să gândești și așa.

— Și să și crezi asta?

— Cei mai mulți cred exact ce vor să creadă.

— Mda, am zis. Nu pot să te contrazic.

Îți pui ceva în minte și apoi corpul intervine și hotărăște cu totul altceva. Nu voiam să am nimic de-a face cu problema lui Tim Pat, dar apoi m-am tot surprins dându-i târcoale ca un câine în jurul

unui stâlp. Chiar în noaptea în care îl asigurasem pe Skip că nu mă bag m-am pomenit pe strada 72, într-un loc numit „Poogan’s Pub”, stând la o masă în spate și comandând Stolichnaya la gheață unui mic negru albinos pe nume Danny Boy Bell. Danny Boy era oricând o companie interesantă, dar era și un turnător de prima mână, un broker de informații care știa pe toată lumea și auzise totul.

Bineînțeles, era la curent cu jaful de la „Morrissey”. Auzise un șir întreg de cifre privind suma furată și, în ceea ce-l privea, bănuia că se situa undeva între cincizeci și o sută de mii de dolari.

— Oricine i-a luat, zise, nu-i cheltuie prin baruri. Flerul meu îmi zice că-i o treabă irlandeză, Matthew. Irlandeză get-beget, nu a rablagiților de aici. Știi, vine direct din centrul ținutului Westy, deși nu-i văd pe tipii din Westy ușurându-l pe Tim Pat în halul ăsta.

Tipii din Westy sunt o bandă aproximativ organizată de tâlhari și criminali, cei mai mulți irlandezi, care operează în cartierul Hell’s Kitchen încă de la începutul secolului. Poate chiar mai demult, poate chiar de la Foametea Cartofilor.

— Nu știu, am zis. Cu toți banii ăștia la mijloc...

— Dacă ăia doi sunt din Westy sau dacă ar fi fost oricare doi tipi din cartier, n-ar mai fi fost secret după cel mult opt ore. Toată lumea de pe Avenue 10 i-ar ști.

— Ai dreptate.

— E un fel de chestie irlandeză, asta cred. Ai fost acolo, îți poți da seama. Măștile erau roșii?

— Batiste roșii.

— Păcat. Dacă erau verzi sau portocalii, ar fi fost și o declarație politică. Înțeleg că frații oferă și o recompensă generoasă. Asta te aduce aici, Matthew?

— A, nu, am zis. Sigur nu.

— Nu faci un pic de muncă de explorare pe speculații?

— Absolut deloc, am zis.

Vineri după-masă beau la „Armstrong’s” și am intrat în vorbă cu două asistente medicale de la masa vecină. Aveau bilete la un teatru de categoria a treia pentru seara aia. Dolores nu putea merge, iar Fran chiar voia, dar nu prea-i venea să meargă singură, mai ales că avea și biletul în plus.

Și normal că s-a dovedit că spectacolul era *Un băiat de milioane*. Nu se lega nicicum de incidentul de la „Morrissey”, numai printr-o coincidență se juca la parterul barului și, în primul rând, nu fusese ideea mea, dar, totuși, ce căutam acolo? Stăteam pe un scaun pliant de lemn, cam nesigur, mă uitam la piesa lui Behan despre niște criminali aflați în închisoare în Dublin și mă întrebam ce naiba căutam eu în public.

După aia, Fran și cu mine am ajuns la „Miss Kitty” cu un grup care includea doi membri ai distribuției. Unul dintre ei, de fapt o roșcată zveltă cu niște ochi verzi enormi, era prietena lui Fran, Mary Margaret, și era motivul pentru care Fran fusese așa de nerăbdătoare să vină. Motivul lui Fran, dar care era însă motivul meu?

La masă se vorbea despre jaf. Nu eu am deschis subiectul și nici nu am contribuit prea mult la discuție, dar nici n-am putut să stau cu totul în afara ei, pentru că Fran spusese întregului grup că sunt un expolițist și mi-a cerut părerea profesională despre afacere. I-am răspuns pe cât de neangajant am putut și am evitat să spun că fusesem martor ocular la jaf.

Skip era acolo, într-atât de ocupat în spatele barului cu îmbulzeala obișnuită de vineri seara încât m-am mulțumit să-i fac doar cu mâna. Locul era aglomerat și zgomotos, așa cum se-ntâmplă mereu la sfârșit de săptămână, dar acolo voise toată lumea să mergem și m-am supus majorității.

Fran stătea pe strada 68, între Columbus și Amsterdam. Am condus-o acasă și mi-a spus din ușă:

— Matt, ai fost un drăguț că mi-ai ținut companie. Piesa a fost OK, nu?

— A fost bună.

— Cred că Mary Margaret a fost bună, oricum. Matt, te superi tare dacă nu te invit înăuntru? Sunt ruptă și mâine mă trezesc de dimineață.

— E OK, am zis. Că tot veni vorba, și eu sunt în aceeași situație.

— Pentru că ești detectiv?

Am dat din cap.

— Pentru că sunt tată.

În dimineața următoare, Anita a pus copiii în metroul de Long Island și i-am luat în stație la Corona, i-am dus la Shea și ne-am uitat cum Mets pierde în fața celor de la Astro. Băieții urmau să meargă în tabără patru săptămâni în august și erau tare încântați. Am mâncat hot dog, alune și popcorn. Ei au băut Coca Cola, eu – două beri. Era un fel de promoție în ziua aia și băieții au primit gratis șepci sau stegulețe, nu mai știu exact.

După aia, i-am dus înapoi în oraș cu metroul și la un film la Loew, pe strada 83. După film, am mâncat pizza pe Broadway și am luat un taxi înapoi spre hotel, unde închiriasem o cameră cu două paturi la etajul de sub apartamentul meu. S-au dus la culcare și-am plecat în camera mea. După o oră le-am verificat camera. Dormeau duși. Am încuiat iar ușa și m-am dus după colț, la „Armstrong’s”. N-am stat mult, poate o oră. Apoi m-am întors la hotel, m-am uitat iar la băieți și m-am dus sus la culcare.

Dimineața am ieșit la micul dejun, unul copios, cu clătite, șuncă și cârnați. I-am dus la Muzeul Indianului American, în Washington Heights. Sunt vreo douășpe muzee în New York, și când îți lași nevasta, le descoperi pe toate.

Era ciudat în Washington Heights. În cartierul ăla, cu câțiva ani în urmă, beam ceva în afara serviciului când doi derbedei au jefuit barul și l-au împușcat mortal pe barman în timp ce ieșeau.

Am ieșit în stradă după ei. Sunt o grămadă de dealuri în Washington Heights. Coborau unul dintre ele în fugă și a trebuit să trag în josul pantei. I-am doborât pe amândoi, dar un glonț a luat-o razna, a ricoșat și a omorât o fetiță pe nume Estrellita Rivera.

Se mai întâmplă. A urmat o audiere în departament – mereu are loc una când cineva e ucis – și s-a stabilit că am acționat corect și justificat.

La scurt timp mi-am făcut actele și am ieșit din poliție.

N-aș putea spune că prima întâmplare a determinat-o pe următoarea. Pot spune numai că una a dus la cealaltă. Am fost instrumentul neintenționat al morții unui copil și după asta ceva s-a schimbat. Viața pe care o trăisem fără comentarii nu părea să mi se mai potrivească. Cred însă că încetase mai demult să mi se potrivească. Cred că moartea copilului a grăbit o schimbare a vieții mele pe care trebuia s-o fac mai demult. Dar nici nu pot să fiu sigur de asta. Sigur sunt doar că un lucru a dus la celălalt.

Am luat un metrou până la stația Penn. Le-am spus băieților ce bine a fost să petrec ceva timp cu ei, iar ei mi-au spus ce mult s-au distrat. I-am pus în metrou, am dat un telefon și i-am spus mamei lor în ce metrou sunt. M-a asigurat că o să aibă grijă, apoi a menționat ezitant că ar fi bine dacă aș trimite bani curând. Curând, am asigurat-o.

Am închis și m-am gândit la cei zece mii de dolari pe care îi oferea Tim Pat. Și am dat din cap, amuzat de gând.

Dar în noaptea aia n-aveam stare și am ajuns în Village, luând barurile la rând pentru câte o băutură. Am luat metroul A către West Fourth Street, am început la „McBells”, luând-o apoi spre vest. „Jimmy Day”, „55”, „Cap de Leu”, „George Hertz”, „Bistroul de la Colț”. Mi-am spus că o să beau numai cât să mă destind după presiunea unui weekend cu băieții mei, să mă liniștesc după amintirile alea vechi iscate de vizita la Washington Heights.

Dar știam ce fac. Începeam o împușcătură de investigație fără țintă precisă, încercând să prind un fir care să mă ducă la ăia doi care-i jefuiseră pe frații Morrissey.

Am ajuns într-un bar homo numit „Sinthia”. Kenny, patronul, avea grijă de bar, servea băuturi unor bărbați în jeansi Levi's și cu

bluze adânc decoltate. Kenny era un lungan zvelt, cu părul vopsit blond și cu o față care fusese aranjată să arate cel mult de douășopt de ani, ceea ce însemna cam jumate din anii de când Kenny făcea umbră pământului.

— Matthew! strigă. Puteți să vă relaxați de-acum, fetelor. Legea și ordinea au venit pe Grove Street.

Desigur, nu știa nimic despre jaful de la „Morrissey”. Nici nu auzise de „Morrissey”, în primul rând; nici un tip homo nu ieșise din Village ca să găsească un loc unde putea să bea ceva după ce se închideau celelalte baruri. Dar tipii de la jaf puteau fi la fel de bine homo, și dacă nu-și cheltuiau prada pe altundeva, puteau s-o toace în crâșmele din zona străzii Christopher, și oricum așa era schema, trebuia să-ți vâri nasul peste tot, să verifici toate sursele, să lansezi un zvon și să vezi dacă se întoarce la tine.

Dar de ce făceam asta? De ce-mi pierdeam vremea?

Nu știu ce s-ar fi întâmplat – dacă m-aș fi ținut de treabă sau aș fi renunțat, dacă aș fi ajuns undeva sau mi s-ar fi tăiat toate pistele. Nu prea părea că ajung undeva, dar deseori așa ai impresia, faci tot felul de mișcări care nu aduc nici un progres până îți surâde norocul și ceva își dă drumul. Poate așa ceva s-ar fi întâmplat. Sau poate nu.

În loc de toate astea, s-au întâmplat alte lucruri care mi-au luat mintea de la Tim Pat Morrissey și dorința lui de răzbunare.

Pentru început, cineva a ucis-o pe nevasta lui Tommy Tillary.

1.

4

Mărți seara am scos-o pe Fran la cină la restaurantul tailandez care-i plăcea așa de mult lui Skip Devoe, după care am condus-o acasă, cu o oprire pentru băutura de după cină la barul lui Joey Farrell. În fața clădirii ei a pledat iar pentru o trezire matinală, am lăsat-o acolo și m-am întors la „Armstrong’s”, cu o oprire sau două pe drum. Eram într-o dispoziție acră, iar stomacul plin de mâncare – o senzație cu care nu eram obișnuit – nu mă ajuta prea mult. Probabil că m-am cam luat cu bourbonul mai mult ca de obicei și am ieșit de acolo pe la unu-două. Am bătut lungul drum către casă, am luat *Daily News* și m-am așezat pe marginea patului în chiloți, urmărind la rezează câteva subiecte.

Într-una dintre paginile de interior am citit despre o femeie din Brooklyn care fusese ucisă în timpul unei spargerii. Eram obosit, băusem mult și n-am reținut numele.

M-am trezit însă dimineața cu ceva bâzâindu-mi în creier jumătate vis, jumătate amintire. M-am ridicat, m-am întins după ziar și am găsit știrea.

Margaret Tillary, în vârstă de 47 de ani, fusese înjunghiată mortal în dormitorul casei ei de pe Colonial Road, în zona Bay Ridge din Brooklyn, întrucât, în mod evident, se trezise în timpul unei spargerii. Soțul ei, agentul de asigurări Thomas J. Tillary, se îngrijorase pentru că soția nu-i răspunsese la telefon marți toată după-amiaza. A sunat o rudă care locuia în apropiere și aceasta a intrat în casă, găsind evidențele jafului și femeia moartă.

— Acesta e un cartier liniștit, era citat un vecin. Asemenea lucruri nu se întâmplă aici.

Dar o sursă din poliție declarase că s-a înregistrat o creștere a spargerilor în zonă în ultimele luni, iar alt vecin se referise aluziv la prezența unui „element rău” în cartier.

Tillary nu e un nume comun. E o stradă Tillary în Brooklyn, nu departe de intrarea pe podul Brooklyn, dar n-am idee după ce erau de război sau după ce politician era numită sau dacă ăla o fi fost vreo rudă de-a lui Tommy. Mai sunt câțiva Tillery în cartea de telefon din Manhattan, dar cu e. Thomas Tillary, agent de asigurări – se părea că trebuie să fie vorba de Tommy Telefon.

Am făcut un duș, m-am ras și am ieșit să iau micul dejun. Mă gândeam la ce-am citit și încercam să-mi dau seama ce simțeam în legătură cu asta. Nu-l știam prea bine, iar pe ea n-o cunoscusem deloc, nici numele nu i-l auzisem, știam numai că există o doamnă Tillary pe undeva prin Brooklyn.

M-am uitat la mâna mea stângă, la inelar. Nici un inel, nici un semn. Purtașem verigheta ani la rând, am scos-o când m-am mutat din Syosset în Manhattan. Câteva luni am avut un semn acolo unde fusese verigheta, apoi, într-o zi, am observat că dispăruse.

Tommy avea inel. O bandă galbenă de aur, cam de un centimetru lățime. Și mai avea un inel pe degetul mic de la mâna dreaptă, cred că trebuie să fi fost un inel de prin liceu. Mi-l amintesc stând la o cafea în „Red Flame”. Un inel școlăresc cu piatră albastră pe degetul mic de la dreapta, o bandă galbenă de aur pe inelarul stâng.

N-aș putea spune ce simțeam.

În după-amiaza aia m-am dus la Biserica „Sfântul Pavel” și am aprins o lumânare pentru Margaret Tillary. Am descoperit bisericile după ce m-am retras, și când nu mă rugam sau nu mă duceam la slujbă, intram din când în când și ședeam pur și simplu acolo, în liniștea întunecată. Uneori aprindeam lumânări pentru oameni care muriseră de curând sau pentru cei morți mai demult de care îmi aduceam aminte. Nu știu de ce mi se părea că trebuie să fac asta, nici de ce mă simțeam obligat să las zece la sută din orice venit în cutia milei din orice biserică pe care o vizitam.

Stăteam într-un rând din spate și mă gândeam la moartea

subită a femeii. Când am ieșit, cădea o ploaie ușoară. Am traversat Avenue 9 și m-am înfundat în „Armstrong's”. Dennis era la bar. Am cerut bourbon sec, l-am dat peste cap, am făcut semn pentru încă unul și am zis că vreau și o cafea lângă.

În timp ce turnam bourbon în cafea, m-a întrebat dacă am auzit de Tillary. Am zis că am citit povestea în *News*.

— E dată știrea și în *Post*-ul de după-amiază. Cam aceeași poveste. S-a întâmplat acum două nopți, după cum zic ei. După cum se pare, el n-a mai ajuns noaptea acasă și s-a dus direct la birou dimineața, apoi a sunat de câteva ori să se scuze, dar cum ea n-a răspuns, s-a îngrijorat.

— Se spunea asta în ziar?

— Cam așa ceva. Asta ar fi fost acum două nopți. Cât am fost eu aici, n-a apărut. Tu l-ai văzut?

Am încercat să-mi amintesc.

— Cred că da. Acum două nopți, mda, cred că a fost aici cu Carolyn.

— Frumoasa Dixie.

— Da, ea e.

— Mă întreb cum se simte ea acum. Se folosi de degetul mare și de arătător ca să-și netezească vârfurile mustății aleia stufoase. Probabil vinovată pentru că i s-a îndeplinit dorința.

— Crezi că voia să-i moară nevasta?

— Nu știu. Nu asta-i fantezia unei fete când se încurcă cu un tip înșurat? Dar eu nu-s înșurat, n-am de unde să știu prea multe despre lucrurile astea.

Știrea a ieșit din ziare în două zile. A mai apărut o știre mortuară joia în *News*. Margaret Wyand Tillary, iubita soție a lui Thomas, mama răposatului James Allan Tillary, mătușa doamnei Richard Paulsen. Urma să fie un priveghi în seara aia, iar slujba de înmormântare se ținea a doua zi după-masa, la Walter B. Cooke, la intersecția dintre Avenue 4 și Avenue Bay Ridge, în Brooklyn.

În noaptea aia, Billie Keegan zise:

— Nu l-am mai văzut pe Tillary de când s-a întâmplat asta. Nu sunt sigur că-l vom mai vedea vreodată. Își turnă un pahar de JJ & S, un Jameson vechi de douăzeci de ani din care nu mai comandase nimeni. Pun pariu că n-o să-l mai vedem niciodată cu ea.

— Cu prietena?

Clătină din cap.

— Sigur amândoi se gândesc acum că erau împreună când nevastă-sa era înjunghiată în Brooklyn. Și dacă ar fi fost acasă, unde ar fi trebuit de altfel să fie, atunci... bla, bla, bla. Te protestezi, vrei o tăvăleală rapidă și ceva distracție, și ultimul lucru de care ai nevoie e

de ceva care să-ți amintească cum nevastă-ta a fost omorâtă când tu te prosteai.

M-am gândit puțin la asta și am dat din cap.

— Priveghiul e astă-seară, am zis.

— Da? Te duci?

Am clătinat iar din cap.

— Nu știu pe nimeni care să meargă.

Am plecat înainte de închidere. Am băut un pahar la „Polly” și altul la „Miss Kitty”. Skip era încordat și distant. Am stat la bar și am încercat să-l ignor pe bărbatul de lângă mine fără să fiu ostil. Voia să-mi explice cum toate problemele orașului erau din cauza primarului dinainte. Nu l-am contrazis în mod special, dar nu voiam să aud nimic despre asta.

Mi-am terminat băutura și m-am îndreptat către ușă. La jumătatea drumului, Skip m-a strigat pe nume. M-am întors și mi-a făcut semn.

M-am întors la bar.

— Nu-i acum momentul, dar vreau să vorbesc cu tine cât de curând, zise.

— Ce?

— Vreau să-ți cer sfatul, poate chiar să te pun un pic la muncă. Vei fi prin zonă mâine?

— Probabil, am zis. Dacă nu mă duc la înmormântare.

— Cine a murit?

— Nevasta lui Tillary.

— A, mâine-i înmormântarea? Vrei să te duci? Nu știam că ești așa de apropiat de tipul ăla.

— Nu sunt.

— Atunci de ce te-ai duce? Lasă, nu-i treaba mea. O să te caut la „Armstrong’s” pe la două-două jumate. Dacă nu ești, te găsesc eu altădată.

Erau acolo când a apărut a doua zi, pe la două jumate. Tocmai terminasem prânzul și eram la cafea când Skip intră și se uită prin încăpere din pragul ușii. Mă văzu, veni și se așează.

— Nu te-ai dus, zise. Păi nici nu-i o zi bună pentru înmormântare. Am fost la sală, dar m-am simțit prost în saună după aia. Tot orașu-i o saună. Ce-ai acolo, celebra ta cafea de Kentucky?

— Doar cafea simplă.

— Asta nu-i bună. Se întoarce și-i făcu semn chelneriței. Adu-mi o „Prior Dark”, îi spuse, iar tatălui meu, aici de față, ceva să-și pună în cafea.

Aduse tărie pentru mine și bere pentru el. Turnă încet, lăsând berea să se prelingă pe peretele paharului, privi spuma groasă de un

centimetru, luă o gură, puse paharul jos.

Zise:

— S-ar putea să am o problemă.

N-am zis nimic.

— E confidențial, OK?

— Sigur.

— Ce știi despre bar ca afacere?

— N-aș putea vorbi decât din punctul de vedere al consumatorului.

— Îmi place. Știi că totul e cash.

— Bineînțeles.

— În alte locuri se acceptă și cecuri. Noi nu. Numai cash. A, dacă te cunoaștem, acceptăm și cec sau dăm pe datorie, sau chestii din astea. Dar, în principal, e afacere cash. Aș zice că 95 la sută din încasări sunt cash. De fapt, probabil și mai mult decât atât.

— Și?

Scoase o țigară, îi lovi capătul de unghia degetului gros.

— Nu-mi place să vorbesc despre asta, zise.

— Atunci nu vorbi.

Aprinse țigara.

— Toți fură, zise. Un anumit procentaj din încasări e reținut înainte să fie înregistrat. Nu e trecut în registrele contabile, nu e depus la bancă, nu există. Un dolar pe care nu-l declari face cât doi declarați, pentru că plătești taxe pe ei. Mă urmărești?

— Nu-i așa de greu de urmărit, Skip.

— Toți fac asta, Matt. Prăvălia de dulciuri, chioșcul de ziare, toți iau bani gheață. Pentru Dumnezeu, asta-i stilul american – până și președintele ar minți la impozite dacă ar putea să scape.

— Ultimul a și făcut-o.

— Nu-mi mai aminti. Imbecilul a făcut ca fraudă la impozite să aibă un renume rău. Trase cu sete din țigară. Am deschis acum doi ani, John ținea contabilitatea. Eu țin la oameni, angajez și concediez, el aprovizionează și ține contabilitatea. Merge destul de bine așa.

— Și?

— Te-ai prins, nu? Băga-mi-aș. De la început am ținut două registre contabile, unul pentru noi, altul pentru Fisc. Se întunecă la față și dădu din cap. N-am înțeles niciodată. Mă gândeam că ții unul fals și gata, dar el zice că îți trebuie totuși și unul pe bune, ca să știi cum stai. Tu înțelegi ceva? Îți numeri banii și știi cum stai, n-ai nevoie de două registre contabile, dar el e tipul cu cap de afacerist, el știe chestiile astea, așa că zic și eu ca el.

Ridică paharul, luă o gură de bere.

— Au dispărut, zise.

— Registrele.

— John vine sâmbăta dimineața și face contabilitatea pe toată săptămâna. Totul era în regulă sâmbăta trecută. Alaltăieri avea de verificat ceva. Caută registrele – nici un registru.

— Nici unul din două?

— Numai ăla negru, ăla pe bune. Bău din bere și se șterse la gură cu dosul palmei. O zi întreagă a stat pe Valium și și-a stors creierii, iar ieri mi-a spus, în cele din urmă. Și de-atunci creierii mei au luat-o razna.

— Cât de rău e, Skip?

— Căcat, zise. E destul de rău. Am putea s-o punem amândoi.

— Chiar?

Încuviință din cap.

— E înregistrat acolo tot ce-am făcut de când am deschis – și am făcut bani din prima săptămână. Nu știu de ce, e o crâșmă ca oricare alta, dar au tras banii la noi. Și am furat cu amândouă mâinile. Dacă dau de registre, *ne-au prins* la dracu', știi? Nu poți zice că-i o greșală, totu-i acolo, negru pe alb, un singur rând de cifre, și celelalte cifre, complet diferite, cu impozitul pe fiecare an. Nici măcar n-ai cu ce poveste să vii, tot ce poți face e să-i întrebi în ce zdup vor să vii, la Atlanta sau la Leavenworth.

Am stat tăcuți câteva clipe. Am băut din cafea. Își aprinse altă țigară și suflă fumul spre tavan. Muzica era de pe bandă, ceva contrapunctic cu alămuri.

— Ce vrei să fac? am zis.

— Află cine le-a luat. Adu-le înapoi.

— Poate s-a zăpăcit John și le-a pus aiurea pe undeva. Poate...

Scutură din cap.

— Am întors biroul cu susu-n jos ieri după-masă. Sunt duse dracu'.

— Au dispărut pur și simplu? Fără nici un semn de intrare forțată? Unde le țineai, sub lacăt și cheie?

— Trebuiau să fie încuiate. Uneori mai uita, le lăsa afară, le punea într-un sertar în birou. Ajungi să fii neglijent, știi cum zic? Nu ai nicicând vreo problemă, ajungi să crezi că totul merge de la sine și, dacă ești grăbit, nu-ți mai dai osteneala să pui lucrurile la locul lor. Îmi zice că le-a încuiat sâmbătă, dar în clipa următoare îmi spune că poate că nu, că e o chestie de rutină, face același lucru în fiecare sâmbătă, așa că n-are cum să facă diferența între o sâmbătă și alta. Care-i diferența? Chestia-i capitală – s-a dus totul.

— Deci cineva le-a luat.

— Corect.

— Și dacă se duce la Fisc cu ele...

— Atunci suntem morți. Asta-i tot. Pot să ne pună lângă nevasta lui... cum îi zice... Tillary. Dacă nu vii la înmormântare, nu-ți

fă probleme. O să înțeleg.

— Mai lipsea și altceva, Skip?

— Nu părea să lipsească nimic.

— Deci un furt foarte specializat. Cineva a intrat, a luat registrele și a plecat.

— Bingo.

Mi-am pus mintea la contribuție.

— Dacă cineva are pică pe tine, unul pe care l-ai concediat, să zicem...

— Da, m-am gândit și eu la asta.

— Dacă se duce la agenții federali, vei afla despre asta când doi tipi în costum or s-apară pe aici, arătându-și legitimațiile. Or să-ți ia toate listele de evidențe, or să-ți pună sechestru pe conturile din bancă și tot ce mai fac ei.

— Zi mai departe, Matt. Chiar îmi faci ziua mai bună cu astea.

— Dacă nu-i cineva care are boală pe tine, atunci e cineva care vrea să facă un ban.

— Vânzând registrele.

— Îhî.

— Nouă.

— Sunteți clienții ideali.

— M-am gândit la asta. Și Kasabian s-a gândit. Stai liniștit, îmi zice. Stai liniștit, oricine le-a luat o să ne contacteze și ne vom agita atunci. Stai liniștit până atunci. Cu liniștea n-am nici o problemă, cu statul nu mă pot obișnui. Poți obține cautiune pentru evaziune fiscală?

— Normal.

— Atunci cred că pot s-o obțin și să ies. Și să părăsesc țara. Să trăiesc restul vieții în Nepal, vânzând hașiș hipioților.

— Te gândești cam departe.

— Cred că da. Se uită gânditor la țigară, o stinse în resturile berii. Am returnat sticle cu chiștoace plutind în ele. Dezgustător. Se uită la mine, ochi în ochi. Poți face ceva pentru mine în chestia asta? Vreau să zic, pentru bani.

— Nu văd ce. Nu în punctul ăsta.

— Deci, între timp, pur și simplu aștept. Asta-i mereu partea cea mai grea pentru mine, așa a fost mereu. Alergam la curse în liceu, la sfert de milă. Eram mai ușor atunci. Fumam din greu, fumez de când aveam treișpe ani, dar poți face orice atunci și nu te afectează. Nimic nu-i afectează pe puști, de asta toți cred c-or să trăiască veșnic. Scoase pe jumătate altă țigară din pachet, apoi o puse la loc. Iubeam cursele, dar uram așteptarea semnalului de începere. Unii mai borau. Eu nu boram, dar mă simțeam la fel ca ei. Mă pișam și, îmi venea să mă piș iar cinci minute mai târziu. Clătină din cap în fața amintirii. Același lucru peste ocean, așteptând să intru în luptă. Nu mă deranja

lupta, și erau multe lucruri legate de luptă care te-ar fi putut deranja. Lucruri care mă sâcâie acum, când mi le amintesc, dar în timp ce se desfășurau era cu totul altceva.

— Pot înțelege asta.

— Așteptarea, totuși, aia era crimă. Își împinse scaunul înapoi. Ce-ți datorez, Matt?

— Pentru ce? N-am făcut nimic.

— Pentru sfat.

Am alungat gândul.

— Dă tu rândul ăsta, am zis, și suntem chit.

— S-a făcut, zise. Se ridică. Poate o să am nevoie de ajutorul tău pe parcurs.

— Sigur, am zis.

Se opri să vorbească cu Dennis în drum spre ieșire. Mi-am îndreptat atenția spre cafea. Până am terminat-o, o femeie de la două mese distanță plătitese deja nota și lăsase ziarul. L-am citit, am luat altă ceașcă de cafea și un bourbon ca să îmbunătățesc cafeaua.

Înghesuiala de după-masă începea să se facă simțită în încăpere când am chemat-o pe chelneriță. I-am dat un dolar și i-am spus să-mi treacă nota în cont.

— Nu e nici o notă, zise. Domnul a plătit tot.

Era nouă, nu-l știa pe Skip după nume.

— Nu trebuia să facă asta, am zis. Oricum, am mai băut un rând după ce a plecat. Pune-mi-l în cont, OK?

— Vorbiți cu Dennis, zise.

Se duse să ia o comandă înainte să răspund. M-am dus la bar și i-am făcut semn cu degetul lui Dennis.

— Zice că nu e notă la masa mea, am spus.

— Zice adevărul. Zâmbi. Zâmbea des, ca și când îl amuzau multe din ce zicea. Devoe a plătit nota.

— Nu trebuia să facă asta. Oricum, am mai băut un rând după ce a plecat și i-am spus să mi-l treacă în cont, iar ea mi-a spus să vorbesc cu tine. E ceva nou? Nu am cont?

Zâmbetul i se lăți.

— Oricând vrei unul, îl ai, dar acum nu mai ai, de fapt, nici un cont. Domnul Devoe l-a acoperit. L-a șters de pe listă.

— Cât era?

— Opt dolari și mărunțiș. Aș putea, probabil, să scot suma exactă dacă ar fi important. Este?

— Nu.

— Mi-a dat o sută de dolari din care să vă acopăr datoria, să-mi iau plata pe azi, să țin bacșișul pentru Lyddie și să-mi alin oboseala sufletului. Bănuiesc că s-ar putea susține că ultima băutură nu e inclusă, dar incoruptibilul meu simț al dreptății zice că este. Alt

zâmbet larg. Așa că nu ne datorezi nimic, zise.

Nu l-am contrazis. Dacă am învățat un lucru la departamentul de poliție din New York, atunci ăla e să iau ce îmi dau oamenii.

1.

5

M-am întors la hotel, mi-am verificat corespondența și mesaje. Nu aveam nimic. Tipul de la recepție, un negru răscrăcărât din Antigua, zicea că nu-l deranjează căldura, dar duce dorul brizelor oceanice.

M-am dus sus și am făcut un duș. În cameră aerul dogora. Aveam un aparat de aer condiționat, dar era ceva defect la elementul de răcire. Muta de colo-colo aerul cald și îi dădea o aromă chimică, dar nu se descurca cu căldura sau cu umiditatea. Puteam să-l închid și să deschid fereastra de sus, dar nici aerul de afară nu era mai bun. M-am întins și am ațipit o oră sau două, și când m-am trezit, aveam iar nevoie de duș.

Am intrat în baie și apoi am sunat-o pe Fran. A răspuns colega ei de cameră. Mi-am spus numele și am așteptat un timp care mi s-a părut lung ca Fran să vină să răspundă la telefon.

I-am propus să luăm cina, poate și un film după aceea dacă avea chef.

— Ah, mă tem că nu pot în seara asta, Matt, zise. Am alte planuri. Poate altă dată?

Am închis și am regretat că am sunat. M-am uitat în oglindă, am decis că nu aveam de fapt nevoie să mă rad, la urma urmei, m-am îmbrăcat și am ieșit.

Era cald și pe stradă, dar urma să se răcorească în vreo două ore. Până atunci, erau baruri peste tot, iar aparatele lor de aer condiționat funcționau toate mai bine decât al meu.

În mod curios, n-am ars-o chiar așa de tare. Eram într-o dispoziție mohorâtă, morocănos și tăfnos, și de obicei asta mă făcea să beau repede. Dar n-aveam stare și în consecință m-am mișcat mult. Au fost și câteva baruri în care am intrat și am ieșit fără să comand nimic.

La un moment dat, aproape că am intrat într-o bătaie. Într-un bar de pe Avenue 10, un bețiv costeliv, cu doi dinți lipsă, a intrat în mine și și-a vărsat jumate din băutură pe hainele mele, apoi a obiectat la felul în care i-am acceptat scuzele. Era pe muchie de cuțit – căuta scandal și eram foarte dispus să îl ajut. Atunci, unul dintre prietenii lui i-a prins brațele pe la spate și altul a intervenit între noi, mi-am revenit și am ieșit.

Am mers înspre est, pe strada 57. Două prostituate de culoare făceau trotuarul în față la Holiday Inn. Le-am băgat în seamă mai mult

decât de obicei. Una, cu o față ca o mască de abanos, mă provoca din ochi. Am simțit o undă de enervare, dar n-am știut cine sau ce m-a enervat.

Am mers până pe Avenue 9, și încă o jumătate de bloc până la „Armstrong's”. N-am fost surprins să o văd pe Fran acolo. Aproape că mă așteptam să o văd, așezată la o masă lângă peretele din nord. Era cu spatele spre intrare și nu m-a observat.

Masa ei era pentru două persoane, iar partenerul ei era un tip pe care nu l-am recunoscut. Avea părul și sprâncenele blonde, o față tânără și sinceră și purta o cămașă albastră de nuanța ardeziei, cu mâneci scurte și cu epoleți. Cred că i se spune cămașă de safari. Fuma pipă și bea bere. Băutura ei era ceva roșu într-un pahar uriaș cu picior.

Probabil o tequila sunrise. Era un an bun pentru tequila sunrise.

M-am întors către bar, unde am văzut-o pe Carolyn. Mesele erau aglomerate, dar barul era pe jumătate gol, cu puțini clienți pentru o seară de vineri. La dreapta ei, spre ușă, stăteau doi băutori de bere discutând despre baseball. La stânga erau trei scaune libere unul lângă altul.

M-am așezat pe cel din mijloc și am cerut bourbon dublu cu ceva apă. Billie servea, zicea ceva despre vreme. Am luat o gură din băutură și am aruncat o privire rapidă spre Carolyn.

Nu părea să-l aștepte pe Tommy sau pe oricine altcineva, dar nici nu părea că tocmai picase în urmă cu câteva minute. Purta niște pantaloni de pânză galbeni și o bluză fără mâneci de culoarea lămâii verzi. Părul șaten deschis și-l pieptănase așa încât să-i încadreze fața de vulpiță. Bea ceva întunecat dintr-un pahar fără picior.

Cel puțin nu era tequila sunrise.

Am băut niște bourbon, m-am uitat fără să vreau la Fran și m-am enervat de propria-mi enervare. Mă întâlнисem de două ori cu ea, nu era cine știe ce mare atracție reciprocă, nici vreo chimie magică, doar două seri în care am condus-o până la ușă. Și în seara asta am sunat-o târziu, mi-a spus că are alte planuri și iat-o aici, bând tequila sunrise cu celălalt plan.

Cum naiba am înnebunit astfel?

M-am gândit: fac pariu că nu-i spune că mâine se trezește de dimineață. Pun pariu că Vânătorul Alb de acolo nu va trebui să-i spună noapte bună pe scări.

Din dreapta, o voce cu o moliciune de Piedmont zise:

— Ți-am uitat numele.

M-am uitat într-acolo.

— Cred că ne cunoaștem, zise, dar nu-mi aduc aminte cum te cheamă.

— Matthew Scudder, am zis, și ai dreptate, Tommy ne-a făcut cunoștință. Ești Carolyn.

— Carolyn Cheatham. L-ai văzut?

— Pe Tommy? Nu, de când s-a întâmplat.

— Nici eu. Ați fost cu toții la înmormântare?

— Nu. Am vrut să mă duc, dar n-am mai ajuns.

— De ce te-ai duce? N-ai cunoscut-o, nu?

— Nu.

— Nici eu. Râse. Nu era prea multă veselie în râsul ei. Mare surpriză, nu i-am cunoscut niciodată nevasta. M-aș fi dus în după-amiaza asta. Dar nu m-am dus. Își prinse buza inferioară între dinți. Matt, de ce nu-mi iei o băutură? Sau îți iau eu una, dar vino lângă mine, să nu trebuiască să țiip. Te rog.

Bea Amaretto, un lichior cu aromă de migdale la care ceruse gheață. Pare un fel de desert, dar e aproape la fel de tare ca un whisky.

— El mi-a spus să nu vin, zise. La înmormântare. Era undeva în Brooklyn, asta-i o țară străină pentru mine, dar o mulțime de oameni de la birou s-au dus. Nu trebuia să știu cum se ajunge acolo, putea să mă ducă cineva, puteam să fac parte din delegația de la birou, să vin să-mi prezint condoleanțele cu toți ceilalți. Dar el a spus că nu, că n-ar da bine.

Brațele goale îi erau pudrate ușor de fire blonde. Era parfumată, o aromă florală cu o ușoară sugestie de mosc.

— A spus că n-ar da bine, zise. A spus că e o chestie de respect pentru morți. Își ridică paharul și privi prin el. Respect, zise. Ce-i pasă lui de respect? Ce știe el despre respect, față de cei morți sau față de cei vii? Aș fi făcut pur și simplu parte din delegația de la birou. Muncim amândoi acolo, la Tannahill, și toți știu că suntem doar prieteni. Pentru Dumnezeu; nu am fost niciodată decât prieteni.

— Cum zici tu.

— Ei, *căcat*, zise, trăgându-l de cuvântul, adăugându-i o silabă sau două în plus. Nu vreau să spun că nu ne-am tras-o. În nici un caz nu vreau să spun asta. Dar n-a fost decât veselie și distracție. Era însurat și mergea acasă la mămica aproape în fiecare seară. Bău niște Amaretto. Și asta era chiar bine, crede-mă – ce om în toate mințile l-ar vrea pe Tommy Tillary în preajmă la lumina zorilor? Circul să mă ia, Matthew, am dat pe jos sau am băut asta?

Am căzut de acord că băuse un pic prea repede. Băuturile dulci, ne-am asigurat reciproc, au felul lor de a te păcăli. Era de la Amaretto ăsta de rahat din New York, ținu să menționeze. Nu era ca bourbonul cu care se obișnuise. Cu bourbonul măcar știi unde ești.

I-am amintit că și eu eram băutor de bourbon și s-a bucurat să audă asta. S-au făcut alianțe bazate pe legături mai slabe, iar ea a întărit-o pe a noastră cu o gură din paharul meu. I l-am oferit și și-a pus mâna mică pe a mea ca să țină paharul în echilibru, sorbind

grațios din lichid.

— Bourbonul e șmecher, zise. Știi ce vreau să spun?

— Și eu care credeam că e băutură de gentleman.

— E băutura unui gentleman care vrea să se înece în rahat. Scotchul ține de veste, de cravate și de școala pregătitoare. Bourbonul e un tip cu ceva ani în spate, gata să lase animalul din el să iasă, gata să-și scoată relele la iveală. Bourbonul e activ în nopțile fierbinți și nu se supără dacă transpiri.

Nu transpira nimeni. Eram în apartamentul ei, așezați pe canapea într-un living room situat cu aproape o jumătate de metru sub nivelul bucătăriei și al holului. Clădirea era un bloc de apartamente Art Deco de pe strada 57, câteva numere mai la vest de Avenue 9. O sticlă de Maker's Mark, luată de la magazinul de la colț, stătea pe măsuța de cafea din sticlă și fier forjat. Aparatul de aer condiționat mergea, mai tăcut și mai eficient decât al meu. Beam din pahare pentru băuturi cu gheață, dar nu ne sinchiseam să aducem gheață.

— Ai fost polițist, zise. Oare nu așa mi-a spus el?

— Se poate să-ți fi spus.

— Și acum ești detectiv?

— Oarecum.

— Deci, oricum, nu ești infractor. Ar fi ceva dacă aș fi și eu înjunghiată de un spărgător în noaptea asta, nu? El e cu mine și ea e omorâtă, acum el e cu ea și *eu* sunt omorâtă. Deși nu prea cred că e cu ea acum, căci trebuie să fie deja sub pământ.

Apartamentul era mic, dar confortabil. Mobila avea linii curate, imaginile cu opere de artă de pe peretele de cărămidă erau încadrate simplu în rame de aluminiu. De la fereastră se vedea acoperișul verde de aramă de la Parc Vendome, în colțul îndepărtat.

— Dacă ar veni aici un hoț, zise, aș avea mai multe șanse decât ea.

— Pentru că mă ai pe mine să te apăr?

— Oooo, zise. Eroul meu.

Atunci ne-am sărutat. I-am ridicat bărbia și am sărutat-o. Ne-am îmbrățișat ușor. I-am sorbit parfumul, i-am simțit moliciunea. Am rămas îmbrățișați o secundă sau două, apoi ne-am dat drumul și ne-am luat ca sincronizați paharele.

— Chiar și dacă aș fi singură, zise, reluând conversația la fel de natural cum își luase și paharul. Aș putea să mă apăr.

— Ai centura neagră la karate.

— Am o centură cu mărgele, iubire, ca să se potrivească cu poșeta. Nu, m-aș putea apăra cu asta, dă-mi un minut și o să-ți arăt.

Două măsute negru metalizat încadrau canapeaua. Se aplecă peste mine ca să caute ceva în sertarul celei din partea mea. Stătea cu

fața în poala mea. Câțiva centimetri de piele aurie erau vizibili între marginea pantalonilor galbeni de pânză și partea de jos a bluzei verzi. I-am pus mâna pe fund.

— Lasă asta acum, Matthew! O să uit ce căutam.

— E-n regulă.

— Ba nu e. Uite. Vezi?

Se ridică cu o armă în mână. Era de același negru metalizat ca și masa. Un revolver ce părea să fie de calibrul 32. Un pistol mic și negru cu o țeavă de trei centimetri.

— Poate ar trebui să-l lași jos, am zis.

— Știu cum să mă port cu armele, zise. Am crescut într-o casă plină de arme. Puști, carabine, arme de mână. Tata și amândoi frații mei vânau. Prepelițe, fazani. Câteodată rațe. Știu câte ceva despre arme.

— E încărcat?

— N-ar fi prea folositor dacă n-ar fi încărcat, nu? Nu poți să-l îndrepti către hoț și să zici: *pac!* El l-a încărcat, înainte să mi-l dea.

— Tommy ți l-a dat?

— Îhî. Ținea pistolul în mână întinsă, ochind un hoț imaginar. Pac, zise. Nu mi-a lăsat gloanțe, numai pistolul încărcat. Așa că, dacă trag într-un spărgător, ar trebui să-i cer alte gloanțe în ziua următoare.

— De ce ți l-a dat?

— În nici un caz ca să mă duc la vânătoare de rațe. Râse. Pentru protecție. I-am spus cum mă sperii uneori, e greu să stai singură în orașul ăsta, și mi l-a adus după aia. Zicea că l-a cumpărat pentru ea, ca să se apere, dar n-a vrut să-l ia, nici măcar în mână. Se opri și râse.

— Ce-i așa de nostim?

— A, asta zic toți. „Nevastă-mea nici măcar nu vrea să-l ia în mână.” Am o minte perversă, Matthew.

— Nu-i nimic rău în asta.

— Ți-am spus eu că bourbonul e șmecher. Scoate animalul din om. Ai putea să mă săruți.

— Ai putea să lași jos pistolul ăla.

— Ai ceva împotriva sărutatului unei femei cu un pistol în mână? Se întinse spre stânga, puse pistolul în sertar și îl închise. Îl țin în masa de lângă pat ca să fie la îndemână dacă e grabă, îmi explică. Canapeaua se poate întinde, ca un pat.

— Nu te cred.

— Nu, hai? Vrei să-ți arăt?

— Poate că ar fi bine.

Și am făcut ce fac adulții când sunt singuri. Canapeaua s-a transformat într-un pat adecvat și ne-am întins, cu luminile stinse și cu

camera luminată de două lumânări puse în gura unor sticle de vin cu învelitori de paie. Aveam și muzică, de la un radio FM. Avea corpul dulce, gura ageră, pielea perfectă. Făcea tot felul de zgomote entuziaste și de mișcări pricepute, iar la final a strigat ceva.

Apoi am vorbit și am mai băut niște bourbon, și nu după multă vreme a adormit. Am acoperit-o cu cearșaful și cu o pătură de bumbac. Puteam să dorm și eu, însă am preferat să mă îmbrac și să plec acasă – ce om în toate mințile l-ar vrea pe Matt Scudder prin preajmă la lumina zorilor?

În drum spre casă, m-am oprit la mica prăvălie siriană și l-am rugat pe vânzător să-mi desfacă două sticle de bere Molson. Am urcat în cameră, m-am așezat pe pervaz și am băut dintr-una.

M-am gândit la Tillary. Pe unde o fi fost? În casa în care murise ea? Sau stătea la prieteni ori la niște rude?

M-am gândit la el stând prin baruri sau în pat la Carolyn în timp ce un hoț îi ucidea nevasta și m-am întrebat ce gândea el despre asta. Sau dacă s-o fi gândit la asta.

Și gândurile mele s-au dus deodată spre Anita, stând singură acolo, în Syosset, cu băieții. M-am temut o clipă pentru ea, închipuindu-mi-o amenințată, înspăimântată de un pericol nevăzut. Mi-am dat seama că frica mea era irațională și după o clipă am priceput ce era, ceva ce adusesem cu mine acasă, ceva ce se lipise de mine odată cu parfumul Carolinei Cheatham. Purtam prin procură vinovăția lui Tommy Tillary.

La dracu' cu toate astea. N-aveam nevoie de vinovăția asta. Erau destule ale mele.

Era un sfârșit de săptămână liniștit. Am vorbit cu copiii, dar n-au venit. Sâmbătă dimineața am câștigat o sută de dolari pentru că l-am însoțit pe unul dintre partenerii magazinului de antichități din blocul de lângă „Armstrong’s”. Am mers cu taxiul până pe East Street 74 și acolo am luat haine și alte proprietăți personale din apartamentul fostului lui amant. Amantul avea 15 sau 20 de kile peste greutatea normală, era acru și afurisit.

„Nu-mi vine să cred, Gerald”, zicea. „Chiar ai venit cu un bodyguard sau e înlocuitorul meu pe timp de vară? Oricum ar fi, nu știu dacă să mă simt flatat sau insultat.”

„Lasă, sunt sigur că te descurci tu”, zicea Gerald.

În taxiul către West Side, Gerald zise:

— Chiar îl iubeam pe găozarul ăla, Matthew, și să fiu al dracu’ dacă știu de ce. Mersi că ai venit, Matthew. Puteam să iau un hamal din port cu cinci dolari pe oră, dar prezența ta face toată diferența. Ai văzut cât de repede și-a adus aminte că lampa Handel e a lui? Pe dracu’ și pe mă-sa e a lui! Când l-am cunoscut, nici nu auzise de Handel, nici de lămpi și nici de compozitor. Auzise numai de tocmeală. Știi cuvântul ăsta, a te tocmi? Înseamnă a discuta asupra unui preț, ca și cum eu aș încerca să-ți dau acum cincizeci de dolari în loc de suta la care ne-am înțeles. Glumesc, dragă. Nu-i nici o problemă, o să-ți plătesc suta întreagă, meriți fiecare bănuț.

Duminică seara, Bobby Ruslander m-a găsit la „Armstrong’s”. Mă căuta Skip, îmi zise. Era la „Miss Kitty”, și dacă tot aveam timp, de ce n-aș fi trecut pe acolo? Aveam timp, iar Bobby a mers cu mine.

Era puțin mai rece afară; cea mai urâtă parte a valului de arșiță se produsese sâmbătă, căzuse de atunci și o ploaie, care mai domolise un pic căldura străzii. O mașină de pompieri trecu pe lângă noi în timp ce așteptam să se schimbe culoarea semaforului. Când nu se mai auzi sirena, Bobby zise:

— Aiurea chestie.

— Ha?

— O să-ți spună el. Și, în timp ce traversam strada, continuă: Nu l-am văzut niciodată așa, știi? Arthur e mereu foarte relaxat.

— Nimeni nu-i zice Arthur.

— Și nimeni nu i-a spus așa vreodată. Când eram copii, nimeni nu-i zicea Arthur. Nu i se potrivea nicicum, înțelegi? Toți îi spun Skip; eu sunt prietenul lui cel mai bun, *eu* îi spun pe numele din acte.

Când am ajuns, Skip i-a aruncat lui Bobby un șervet de bar și i-a cerut să-i țină locul.

— E un barman de doi bani, zise, dar nu fură mult.

— Asta s-o crezi tu, zise Bobby.

Am mers în spate și Skip a închis ușa. Erau acolo două birouri vechi, două scaune mobile și unul simplu, un cuier, un dulap de acte și un seif vechi Mosler, mai înalt decât mine.

— Aici ar fi trebuit să fie registrele, zise, arătând către seif. Numai că eu și John suntem prea deștepți ca să le ținem acolo. Dacă vine auditul, primul loc în care se uită e ăla, nu? Și tot ce avem noi acolo sunt o mie de dolari cash și ceva hârtii și rahaturi, actul de cumpărare al localului, contractul de parteneriat, actele lui de divorț, rahaturi din astea. De excepție. Am păstrat porcăriile astea și am lăsat pe cine știe cine să ia toată afacerea.

Își aprinse o țigară.

— Seiful era aici când am luat localul, zise. A rămas aici de pe vremea când în locul barului era un depozit și costa mai mult să-l muți decât valoarea lui, așa că l-am moștenit. E mare al dracu', așa-i? Ai putea să bagi un cadavru în el, dac-ai vrea. Așa nimeni nu l-ar putea fura. A sunat bulangiul care a furat registrele.

— Chiar?

A dat din cap.

— E un jaf cu răscumpărare. „Am ceva de-al tău și poți să-l primești înapoi.”

— A zis vreun preț?

— Nu. A zis că ne sună el.

— I-ai recunoscut vocea?

— Nu. Suna ciudat.

— Ce vrei să zici?

— Că parcă nu era vocea lui reală aia pe care o auzeam. Oricum, n-am recunoscut-o. Își încleștă mâinile și-și întinse brațele ca să-și pocnească încheieturile. Acum trebuie să stau și să aștept până sună el.

— Când ai primit telefonul?

— Acum două ore. Eram la muncă, m-a sunat aici. Bun mod de a-ți începe seara, îți spun eu.

— Cel puțin vine la tine în loc să trimită toată tărășenia la Fisc.

— Mda, m-am gândit și eu la asta. Așa avem șansa să mai putem face ceva. Dacă vine și aruncă cu un bănuț în noi, tot ce putem face e să ne aplecăm și să-l luăm.

— Ai vorbit cu partenerul tău?

— Încă nu. L-am sunat acasă, dar nu era.

— Așa că stai liniștit.

— Mda. Ce ușurare. Ce naiba tot fac, dacă nu asta: stau liniștit? Pe biroul lui era o cană de apă, plină pe trei sferturi cu un lichid maroniu. Trase un ultim fum din țigară și o aruncă în cană. Dezgustător, zise. N-aș vrea să te văd niciodată făcând asta, Matt. Nu fumezi, nu?

— Foarte rar.

— Da? Adică tragi una din când în când și atât? Știu un tip care ia heroină tot așa. Îl știi și tu, de fapt. Dar ticăloasele astea mici – bătu cu degetul în pachet – cred că dau mai mare dependență decât praful. Vrei una acum?

— Nu, mersi.

Se ridică.

— Singurele lucruri care nu mi-au dat dependență, zise, sunt cele care nu mi-au plăcut de la început. Ei, mersi că ai trecut. N-am ce face altceva decât să aștept, dar am vrut să te pun la curent, să știi ce se întâmplă.

— E-n regulă, am zis, dar vreau să știi că nu-mi datorezi nimic pentru asta.

— Ce vrei să spui?

— Adică nu trebuie să plătești datoria pentru asta.

— Ești supărat?

— Nu.

— Am crezut doar că se cuvine să fac asta.

— Apreciez gestul, dar nu era necesar.

— Mda, probabil. Ridică din umeri. Când furi, ajungi să fii mână spartă. Cheltui banii pe lucruri fără rost. La dracu'. Pot, totuși, să-ți dau un rînd, nu? În propriul meu bar?

— Asta poți să faci.

— Hai atunci, zise, înainte ca boul de Ruslander să ducă totul de răpă.

De fiecare dată când mă duceam la „Armstrong's” mă întrebam dacă o să dau de Carolyn, și de fiecare dată eram mai degrabă ușurat decât dezamăgit când nu era acolo. Aș fi putut să o sun, dar simțeam că era perfect normal să nu o fac. Vineri seara se întâmplase doar ceea ce fiecare dintre noi în mod evident voia, părea că fusese de ajuns pentru amândoi și eram bucuros că era așa. Ca un beneficiu suplimentar, trecusem peste toate chestiile care mă sâcâiseră în legătură cu Fran și toată treaba începea să arate ca și când n-ar fi fost nimic mai mult decât o demodată intrare în călduri. Cred că o jumătate de oră cu o femeie de trotuar mi-ar fi servit la fel de bine, chiar dacă mi-ar fi făcut mai puțină plăcere.

N-am dat nici de Tommy, iar asta era tot o ușurare, în nici un caz o dezamăgire.

Apoi, luni dimineața am luat *News* și am citit că fuseseră arestați doi hispanici tineri în Sunset Park pentru jaful și omuciderea de la Tillary. Ziarul prezenta poza obișnuită – doi tineri slăbănogi, cu părul în dezordine, unul dintre ei încercând să-și ascundă fața de cameră, celălalt rânjind sfidător, fiecare dintre ei legați cu câtușe de

câte un irlandez în costum, lat în umeri și cu o față posomorâtă. Era și o legendă care-ți explica cine erau băieții buni, dar chiar n-aveai nevoie de ea.

Eram la „Armstrong's” în după-masa când a sunat telefonul. Dennis puse jos paharul pe care-l ștergea și răspunse.

— Era aici acum un minut, zise. Să văd dacă a ieșit. Acoperi receptorul cu palma și se uită întrebător la mine. Mai ești aici? Întrebă. Sau ai ieșit când altceva mi-a atras atenția?

— Cine întreabă?

— Tommy Tillary.

Nu știi niciodată ce hotărăște o femeie să-i spună unui bărbat sau cum va reacționa bărbatul. Nu prea eram curios, dar era mai bine să aflu la telefon decât față în față. Am încuviințat din cap și Dennis mi-a pasat telefonul peste bar.

— Matt Scudder, Tommy, am zis. Îmi pare rău pentru ce i s-a întâmplat soției tale.

— Mersi, Matt. Isuse, parc-ar fi trecut deja un an. Când a fost, acum o săptămână și ceva?

— Cel puțin i-au prins pe ticăloși.

Pauză. Apoi spuse:

— Isuse! N-ai citit nici un ziar, nu?

— Sigur că am văzut. Doi puști spanioli, cu poze cu tot.

— Cred că ai citit *News* din dimineața asta.

— Așa fac de obicei. De ce?

— Se pare că nu și *Post* de după-amiază.

— Nu. De ce, ce s-a întâmplat? S-a dovedit că erau curați?

— Curați, zise, și pufni. Apoi continuă: Credeam că știi. Poliția a trecut pe la mine dis-de-dimineață, înainte să văd știrea în *News*, așa că nici măcar nu știam de arest. Căcat. E mai ușor să știi dinainte lucrurile astea.

— Nu te pot urmări, Tommy.

— Cei doi armăsari latini. Curați? Căcat, și buda bărbaților din stația de metrou de la Times Square e mai curată. Polițaii le-au descoperit bârlogul și au găsit chestii din casa mea peste tot. Bijuterii a căror descriere o aveau, un casetofon a cărui serie le-o dădusem, tot. Rahaturi cu monogramă. Cam atât de curați erau, pentru numele lui Dumnezeu.

— Și?

— Și au recunoscut jaful, dar nu și crima.

— Hoții fac asta mereu, Tommy.

— Lasă-mă să termin, bine? Au recunoscut jaful, dar, după ei, n-a fost chiar un jaf. Se pare că eu le-aș fi dat toate chestiile.

— Și ei au venit să le ia în toiu! nopții.

— Da, corect. Nu, varianta lor e că trebuia să facă totul să arate ca un jaf ca să-mi pot eu încasa asigurarea. Puteam să reclam pierderea pe baza lucrurilor pe care le luau ei, și așa toată lumea ieșea bine.

— La cât se ridică pierderea?

— Căcat, habar n-am. Au găsit de două ori mai multe lucruri la ei decât am pus eu pe listă când am completat raportul. Lucruri a căror lipsă am descoperit-o la câteva zile după ce am făcut lista și altele despre care nici n-am știut că au dispărut până când le-au găsit polițaii. Și au luat destule chestii care nu erau acoperite de asigurare. O blană de-a lui Peg pe care voiam s-o trecem în asigurare, dar n-am mai făcut-o. Și câteva dintre bijuteriile ei, aceeași poveste. Am o poliță de asigurare standard pentru proprietarii de casă, nu acoperă aproape nimic din ce au luat. Au găsit la ei și un set de argintărie, îl promisem de la mătușă-sa, îți jur că uitasem că le avem. Și *nici alea* nu erau acoperite.

— Nu prea sună a înscenare pentru asigurări.

— Nu, sigur că nu. Cum naiba ar putea să sune? Oricum, lucrul cel mai important e că, după ei, casa era goală când au intrat. Peg nu era acasă.

— Și?

— Și zic că eu le-aș fi înscenat asta. Au dat spargerea, au luat tot, apoi eu am venit acasă cu Peg și am înjunghiat-o de șase, de opt ori, de câte ori o fi fost, și am lăsat-o acolo ca să pară că s-a întâmplat în timpul jafului.

— Cum pot hoții să depună mărturie că tu ți-ai înjunghiat nevasta?

— Nu pot. Tot ce au spus a fost că n-au făcut-o ei, că Peg nu era acasă când ei erau acolo și că eu aș fi aranjat cu ei să dea spargerea. Polițaii au pus apoi totul cap la cap.

— Ce-au făcut, te-au arestat?

— Nu. Au venit la hotelul în care stau, dimineța, eram la duș. Atunci am aflat doar că jagoșii ăia hispanici au fost arestați, nu și că încercau să-mi tragă clapa. Voiau numai să vorbească, polițaii, și la început am vorbit cu ei, după care am început să mă prind că vor să-mi pună chestia asta în cârcă. Așa că am zis că nu mai zic nimic fără avocatul meu de față și l-am sunat, și-a lăsat micul dejun pe masă, a venit de urgență și nu m-a mai lăsat să zic nimic.

— Și nu te-au ridicat?

— Nu.

— Dar nici n-au crezut până la capăt povestea pe care le-ai spus-o.

— Deloc. Nu le-am zis, de fapt, povestea pentru că nu m-a lăsat Kaplan să mai spun nimic. Nu m-au dus la secție pentru că nu au încă

nici o dovadă, nici un caz, dar, după Kaplan, or să construiască unul dacă au cu ce. Mi-au spus să nu părăsesc orașul. Ți vine să crezi? Nevastă-mea-i moartă, titlul din *Post* zice „Soțul anchetat în cazul crimei din timpul jafului” și ce naiba cred ei că am să fac? Au impresia că o să mă duc la pescuit păstrăvi în Montana? „Să nu părăsești orașul.” Vezi rahatul ăsta la televizor, dar nu crezi că în viața reală vorbește cineva așa. Poate de la televizor au învățat.

Am așteptat să-mi spună ce vrea de la mine. N-a trebuit să aștept mult.

— Uite de ce te-am sunat, zise. Kaplan crede că ar trebui să angajăm un detectiv. Se gândește că poate tipii au vorbit prin cartier, poate s-au lăudat prietenilor, poate reușim cumva să dovedim că ei au comis crima. Zice că polițaii nu vor mai fi atenți la chestia asta dacă sunt prea ocupați să mă înfunde.

I-am explicat că n-aveam nici un statut oficial, că n-aveam licență și nu completam acte.

— E OK, insistă. I-am spus lui Kaplan că vreau pe cineva în care să am încredere, cineva care să facă așa cum trebuie treaba asta pentru mine. Nu cred că vor avea nici un fel de caz, Matt, pentru că pot să-mi justific timpul și n-aveam cum să fiu acolo unde zic ei că ar fi trebuit să fiu ca să pot face toată chestia asta. Dar cu cât se lungește mai mult rahatul ăsta, cu atât mai rău e pentru mine. Vreau să se lămurească totul, vreau să se scrie în ziare că gunoaiile astea spaniole au făcut-o și că eu n-am avut nimic de-a face. Vreau asta pentru mine, și pentru oamenii cu care fac afaceri, și pentru rudele mele, și pentru rudele lui Peg, și pentru toți oamenii minunați care au votat pentru mine. Ți aduci aminte de „Ora Amatorului”? „Vreau să mulțumesc mamei, și lui tata, și mătușii Edith, și profesoarei mele de pian, doamna Pelton, și tuturor oamenilor minunați care au votat pentru mine.” Auzi, te întâlnești cu mine și cu Kaplan în biroul lui, ascuți ce are omul de zis, îmi faci și mie un mare serviciu și faci și ceva bani pentru tine. Ce zici, Matt?

Voia pe cineva în care să aibă încredere. Oare Carolyn de la Caroline îi spusese cât de demn de încredere eram?

Ce ziceam? Am zis da.

1.

7

Am luat metroul o stație până la Brooklyn și m-am întâlnit cu Tommy Tillary în biroul lui Drew Kaplan de pe Court Street, la câteva blocuri de Borough Hall din Brooklyn. La intrarea următoare era un restaurant libanez. La colț, o băcănie specializată în importuri din Asia Mijlocie se învecina cu un magazin de antichități înțesat cu mobilă învechită de stejar, cu lămpi cu brațe și paturi cu baldachin. În fața

clădirii lui Kaplan, un negru fără picioare stătea întins pe o platformă fără roți. O cutie de trabucuri deschisă lângă el conținea două monede de un dolar și mult mărunțiș. Purta ochelari cu ramă groasă și un anunț scris de mână, așezat lângă el pe trotuar, spunea: „Nu Vă Lăsați Păcăliți De Ochelari, Nu Orb, Numai Fără Picioare”.

Biroul lui Kaplan era ticsit de lambriuri de lemn, scaune de piele și dulapuri din lemn de stejar care se prea poate să fi provenit din magazinul de la colț. Numele lui și ale celorlalți doi parteneri erau pictate pe sticla brumată a ușii din hol cu litere demodate în auriu și negru. Diplomele înrămate de pe peretele biroului său personal dovedeau că-și obținuse licența la Adelphi și dreptul de practică la Brooklyn Law. Un cub de plastic transparent pe o masă victoriană de stejar încadra fotografii ale soției și copiilor. O bucată de șină turnată în bronz servea ca press-papier. Pe perete, deasupra biroului, o pendulă ticăia după-amiaza.

Kaplan însuși arăta ca un om aflat într-un mod conservator în pas cu moda: era îmbrăcat într-un costum dungat de un gri tropical și avea o cravată galbenă cu picățele. Părea să nu aibă mult peste treizeci de ani, ceea ce se și potrivea cu datele de pe diplome. Era mai scund decât mine și, bineînțeles, mult mai scund decât Tommy, bine făcut, proaspăt ras, cu ochii și părul de culoare închisă și cu un zâmbet ușor asimetric. Strângea mâna cu o tărie medie și te privea direct, dar te și măsura și estima, în același timp.

Tommy purta pulovărul lui roșu, pantaloni gri de flanel și pantofi albi fără șireturi. Îi apăruseră cute la colțurile ochilor albaștri și în jurul gurii. Pielea era mată, ca și când neliniștea făcea ca sângele să-i curgă înspre înăuntru, lăsându-i pielea gălbejită.

— Tot ce vrem să faci, zise Drew Kaplan, e să găsești o cheie în buzunarul pantalonilor lui Herrera sau ai lui Cruz, să o legi cumva de o cutie personală de valori din Penn Station, în cutie să se afle cuțitul lung de treizeci de centimetri cu amprentele lor și cu sângele ei pe el.

— E nevoie de toate astea?

Zâmbi.

— Să zicem doar că n-ar strica. Nu, de fapt nu suntem într-o situație chiar așa de rea. Ce au ei sunt declarațiile șubrede ale unor latini care au făcut mereu probleme de când nu mai beau Tropicana. Și mai au ceea ce li se pare a fi un motiv bun în ceea ce-l privește pe Tommy.

— Care?

Mă uitam la Tommy când am întrebat. Își plecă privirea.

— Un triumghi conjugal, zise Kaplan, și o puternică motivație financiară. Margaret Tillary a dat de niște bani primăvara trecută după moartea unei mătuși. Valoarea n-a fost încă estimată, dar se ridică la peste o jumătate de milion de dolari.

— O să fie mai puțin de atât când termină cu ea, zise Tommy. Mult mai puțin.

— Plus asigurările. Tommy și soția lui aveau câte o asigurare de viață, fiecare numindu-l pe celălalt beneficiar, amândouă cu clauze de dublă despăgubire și cu o valoare de – se uită la o hârtie de pe birou – o sută cincizeci de mii de dolari, ceea ce, dublat în cazul unei morți accidentale, înseamnă trei sute de mii de dolari. Până acum, avem ceea ce începe să semene cu șapte, opt sute de mii de motive pentru crimă.

— Vorbește avocatul meu, zise Tommy.

— În același timp, Tommy e cam strâmtorat în ceea ce privește banii gheață. A avut un an rău la pariuri, are datorii și poate c-au început să-l strângă cu ușa creditorii.

— Nu-i așa, e o nimica toată, interveni Tommy.

— Spun numai ce ar spune și polițiștii, bine? Are niște datorii prin oraș, a rămas în urmă cu două rate la Buick. Și în timpul ăsta se dă la fata de la birou, se distrează cu ea prin baruri, câteodată nici nu mai ajunge acasă...

— Foarte rar, Drew. Aproape întotdeauna m-am dus acasă, și dacă n-aveam timp să mai prind câteva ore de somn, cel puțin făceam un duș și mă schimbam și luam micul dejun cu Peg.

— Care era micul dejun? Dexamyl?

— Câteodată. Trebuia să merg la birou, să-mi văd de slujbă.

Kaplan se așează pe un colț al biroului și își încrucișă picioarele.

— Cam astea sunt motivele, zise. Ce nu se obolesc ei să observe sunt două lucruri. Unu, își iubea nevasta, și apoi câți bărbați nu înșală? Cum e vorba aia, nouăzeci la sută admit că înșală și zece la sută mint că nu? Doi, are datorii, dar nu e pierdut. Face bani buni, dar e mână spartă, ani la rând a fost când prinț, când cerșetor.

— Te obișnuiești cu vremea, zise Tommy.

— Plus că sumele sună ca o avere, dar nu sunt chiar așa de neobișnuite. O jumătate de milion e ceva, dar, cum zicea și Tommy, nu mai rămâne așa de mult după ce e impozitată, ca să nu mai spunem că o parte din sumă constă în titlul de proprietate asupra casei în care stă de ani buni. O asigurare de o sută cincizeci de mii de dolari pentru un tip care aduce pâinea în casă nu e cu nici un chip o sumă colosală, și nici să ai aceeași acoperire a asigurării pentru soție nu e ceva ieșit din comun, o mulțime de agenți de asigurări încearcă să semneze polițele în felul ăsta. Fac chestia asta să sune echilibrat din punct de vedere logic, așa că treci cu vederea faptul că n-ai nevoie de felul ăsta de acoperire pentru o persoană de al cărei venit nu depinzi. Depărtă brațele. Oricum, polițele au fost semnate acum mai bine de zece ani. Nu e un lucru pe care să-l fi aranjat săptămâna trecută.

Se ridică și merse către fereastră. Tommy luase șina de metrou

de pe birou și se juca cu ea lovind-o de palmă, potrivit, conștient sau nu, ritmul cu cel al pendulei.

Kaplan zise:

— Unul dintre asasini, Angel Herrera, deși cred că se pronunță Anhel, a făcut niște trebușoare la casa Tillary în martie sau aprilie trecut. Curățenia de primăvară, a scos niște chestii din pivniță și din pod, și-a pus spatele la bătaie la plata cu ora. După Herrera, așa l-ar fi contactat Tommy pentru spargerea falsă. După cum or să creadă toți, de asta Herrera și amicul lui, Cruz, cunoșteau casa, știau ce e în ea și cum să intre.

— Cum au intrat?

— Au spart un gemuleț de la ușa laterală, au băgat mâna prin el și au descuiat. În versiunea lor, de asta au și lăsat locul destul de curat.

— Arăta de parcă trecuse un ciclon, zise Tommy. A trebuit să ies de acolo. Mi se făcea rău când mă uitam.

— Ei zic că Tommy a întors casa pe dos tot atunci când și-a asasinat soția. Doar că nimic din toate astea nu stă-n picioare dacă judeci mai atent. Orele nu se potrivesc nicicum. Ei au dat lovitura pe la miezul nopții, iar medicul legist a stabilit timpul decesului între 10 p.m. și 4 a.m. Acum, Tommy n-a mai ajuns deloc acasă de la birou în noaptea aia. A muncit până după cinci, s-a întâlnit cu prietena lui la cină și a fost apoi cu ea în diverse locuri publice în decursul serii. Se uită la clientul său. Avem noroc că nu prea ține la discreție. Alibiul lui ar fi mult mai subțire dacă ar fi petrecut fiecare minut în apartamentul ei cu jaluzelele trase.

— Eram discret în ceea ce o privea pe Peg, zise Tommy. În Brooklyn eram un familist. Ce se întâmpla în oraș nu o făcea să sufere.

— După miezul nopții e mai dificil să-și justifice timpul, continuă Kaplan. Singurul martor pentru acele ore e prietena, pentru că o vreme *au fost* în apartamentul ei cu jaluzelele trase.

N-ai tras nici o jaluzea, îmi trecu prin minte. Nimeni nu putea să vadă înăuntru.

— Plus că mai e o perioadă pentru care ea nu poate să depună mărturie.

— Ea a adormit, iar eu nu, zise Tommy, așa că m-am îmbrăcat și am ieșit după niște bere. Dar n-am lipsit mult, și ea se trezise deja când m-am întors. Dacă aveam un elicopter, poate că ajungeam până la Bay Ridge și înapoi în timpul ăsta. Cu un Buick, în nici un caz.

— Chestia e, zise Kaplan, că și dacă admitem că ar fi avut timp s-o facă sau dacă nu ținem cont de alibiul oferit de prietena lui și acceptăm numai orele în care au fost văzuți de martori imparțiali, tot nu-i clar cum ar fi putut s-o facă. Să zicem că a ajuns acasă după ce puștii spanioli și-au făcut vizita și înainte de 4 a.m., ultima oră la care

crima ar fi putut fi comisă. Unde era ea în tot timpul ăsta? Din ce spun Cruz și Herrera, nu era nimeni acasă. Ei, atunci unde a găsit-o și a omorât-o el? Ce-a făcut, a plimbat-o în portbagaj toată noaptea?

— Să zicem că a omorât-o înainte să ajungă ei acolo, am sugerat.

— Și eu vreau să-l *angajez* pe tipul ăsta, zise Tommy. Am un instinct, ceva de groază!

— Nu merge, zise Kaplan. În primul rând, nu se potrivesc orele. Are un alibi solid dinainte de 8 și până după miezul nopții, fiind în public cu fata. Medicul legist zice că Peg era sigur vie la 10, atunci ar fi putut fi cel mai devreme ucisă. Și apoi, chiar dacă nu ținem cont de timp, tot nu merge. Cum puteau să intre, să golească toată casa și să nu vadă o femeie moartă în dormitor? Au fost în camera aia, aveau obiecte furate din camera aia, cred că le-au găsit și amprente acolo. Ei bine, poliția a găsit cadavrul lui Margaret Tillary în camera aia, și ăsta e genul de „obiect” pe care probabil că l-ar fi observat.

— Poate că a fost acoperit cu ceva. M-am gândit la uriașul seif Mosler al lui Skip. Încuiat într-un dulap în care nu s-au uitat.

Scutură din cap.

— Cauza morții a fost înjunghierea. Era o grămadă de sânge peste tot. Patul era îmbibat cu sânge, la fel și covorul din dormitor. Am evitat amândoi să ne uităm la Tommy. Așa că n-a fost ucisă în altă parte, conchise. A fost ucisă exact acolo, și dacă n-a fost Herrera, a fost Cruz, în nici un caz Tommy.

Am căutat o fisură în raționament, dar n-am găsit nici una.

— Atunci nu văd de ce ați avea nevoie de mine, am zis. Cazul împotriva lui Tommy e destul de subțire.

— Așa de subțire că nici nu există, practic vreun caz.

— Atunci...

— Chestia e, zise, că poți să ajungi la tribunal cu așa ceva și, chiar dacă ai câștigat, de fapt ai pierdut. Pentru că tot restul vieții tale cineva își va aminti că ai fost judecat odată pentru că ți-ai ucis soția. Nu mai contează că ai fost achitat. Toți își vor închipui că vreun avocat evreu a cumpărat judecătorul sau a mituit juriul.

— Așa că o să-mi iau un avocat macaronar, zise Tommy, și or să-și închipuie că l-a amenințat pe judecător și i-a bătut pe jurați.

— Pe lângă asta, zise Kaplan, nu știi niciodată cum o să reacționeze juriul. Adu-ți aminte, alibiul lui Tommy e că era cu altă femeie în timpul spargerii. Femeia e o colegă, ar putea alege să o considere imparțială, dar ai văzut știrea din *Post*? Ceea ce vor face jurații va fi să decidă că nu consideră credibil alibiul, întrucât până la urmă avem de-a face cu prietena ta care minte pentru tine, și în același timp te vor eticheta drept un gunoi pentru că ți se mângâia morcovul în timp ce nevastă-ta era ucisă.

— Ține-o tot așa, zise Tommy și-o să mă gădesc singur vinovat, după cum faci să pară lucrurile.

— Plus că e greu să găsești un juriu care să înțeleagă chestia asta. El e un tip masiv și chipeș, care se îmbracă bine, și ți-ar plăcea de el într-o crâșmă, dar cum să-ți placă la tribunal? E agent de vânzări prin telefon, lucru perfect respectabil, te sună și te sfătuiește cum să-ți investești banii. Bun. Asta înseamnă că fiecare clovn care a pierdut o sută de dolari pe un pont la bursă sau făcând înscrieri la reviste prin telefon va intra în sală cu resentimente împotriva lui. Îți spun, vreau să rămână dracului în afara tribunalului. O să câștig în sală, știu asta, sau, dacă punem răul în față, o să câștig la apel, dar cine are nevoie de asta? Asta e un caz care nici n-ar trebui să existe, în primul rând, și mi-ar plăcea să-l rezolv înainte ca ei să ajungă să prezinte totul marelui juriu.

— Deci de la mine vrei să...

— Orice poți găsi, Matt. Orice i-ar discredita pe Cruz și Herrera. Nu știi ce-ar fi de găsit. Mi-ar plăcea dacă ai găsi sânge, hainele lor pătate cu sânge, ceva de genul ăsta. Ideea e că nu știi ce trebuie găsit, tu ai fost polițist și acum ești detectiv particular, poți merge pe străzi și prin baruri ca să afli una-alta. Cunoști Brooklynul?

— Parțial. Am lucrat pe aici din când în când.

— Deci te descurci.

— Destul de bine. Dar n-ar fi mai bine să găsiți un vorbitor de spaniolă? Eu știu cât să cer o bere într-o bodegă, dar sunt departe de a vorbi fluent.

— Tommy zice că vrea pe cineva în care să aibă încredere și a insistat mult să te contactăm. Cred că are dreptate. O relație personală face mai mult decât să știi să spui: *Me llamo Matteo y como esta usted?*

— ăsta-i adevărul, zise Tommy Tillary. Matt, știu că te pot număra printre cei pe care pot conta, și asta valorează imens.

Voiam să-i spun că tot ce poate număra sunt numai propriile degete, dar de ce să încerc să mă lipsesc de o recompensă? Bani lui erau la fel de buni ca ai oricui. Nu eram sigur că-l plăceam, dar mă simțeam mai bine dacă nu-mi plăceau oamenii pentru care munceam. Mă deranja mai puțin dacă simțeam că-i apreciez sub adevărata lor valoare.

Și nu vedeam prea multe lucruri pe care le-aș fi putut face pentru el. Cazul împotriva lui părea îndeajuns de slab ca să se destrame și fără ajutorul meu. M-am întrebat dacă nu cumva Kaplan voia doar să aibă activitate ca să-și justifice un onorariu mare, în cazul în care toată treaba cădea în decurs de o săptămână. Era posibil, și nici nu era problema mea.

Am zis că aș ajuta bucuros. Am zis că speram că o să pot veni cu ceva folositor.

Tommy se dovedi convins că o să pot.

Drew Kaplan zise:

— Acum o să vrei o arvună. Bănuiesc că va fi un avans *per diem* plus cheltuielile, sau taxezi la oră? De ce dai din cap?

— Nu am licență, am zis. Nu am un statut oficial.

— Nici o problemă. Te putem trece în hârtii drept consultant.

— Nu vreau să apar deloc în acte, am zis. Nu țin socoteala timpului și nici a cheltuielilor. Îmi plătesc cheltuielile din buzunarul propriu. Sunt plătit cash.

— Și cum îți fixezi onorariul?

— Mă gândesc la o sumă. Dacă mi se pare că aș fi meritat mai mult când treaba e gata, o spun. Dacă nu ești de acord, nu trebuie să mă plătești. N-o să târăsc pe nimeni prin tribunale.

— Pare un mod cam aleatoriu de a face afaceri, zise Kaplan.

— Nu e o afacere. Fac servicii prietenilor.

— Și iei bani de la ei.

— Ce-i rău în a lua bani pentru servicii?

— Nu cred că-i ceva rău în asta. Stătu puțin pe gânduri. Cât te aștepți să iei pentru serviciul ăsta?

— Nu știu ce implicații vor fi, am spus. Să zicem că-mi dați 1 500 de dolari azi. Dacă treburile se complică și mi se pare că e nevoie de mai mult, o să vă spun.

— 1 500 de dolari. Și, desigur, Tommy nu știe exact ce va primi pentru banii ăștia.

— Nu, am zis. Și nici eu.

Kaplan își îngustă ochii.

— Cam mult pentru o arvună, zise. Mă gândeam că și o treime din sumă ar fi destul de generos pentru început.

M-am gândit la prietenul meu, anticarul. Oare știam ce înseamnă *tocmeală*? Kaplan știa, în mod evident.

— Nu-i așa de mult, am zis. E unu la sută din banii de asigurare, și asta e o parte a motivului pentru care angajați un investigator, nu? Compania nu va plăti până nu se va lămuri situația lui Tommy.

Kaplan păru ușor surprins.

— E adevărat, admise, dar nu cred că ăsta-i motivul pentru care te-am angajat. Compania tot va plăti, mai devreme sau mai târziu. Nu cred că retribuția ta este neapărat una mare, mi s-a părut numai că e ușor disproporționată ca avans și...

— Nu discutăm prețul, interveni Tommy. Mie mi se pare în regulă, Matt. Singura problemă e că sunt cam strâmtorât acum, și să scot 1 500 de dolari cash...

— Poate că îți împrumută avocatul tău, am sugerat.

Lui Kaplan i se păru ceva neobișnuit. Am trecut în celălalt birou

până au discutat ei. Recepționera citea un număr din *Fate*. Două gravuri lucrate manual prinse în rame luate de la anticar prezentau scene din centrul Brooklynului din secolul al nouăsprezecelea. Mă uitam la ele când ușa biroului lui Kaplan se deschise și mă chemă iar înăuntru.

— Tommy poate să facă împrumuturi pe baza așteptărilor lui atât în ceea ce privește banii de asigurare, cât și proprietățile soției lui, zise. Până atunci, pot să-ți dau eu cei 1 500 de dolari. Sper că n-ai nici o obiecție în a semna o chitanță?

— Nici una, am zis. Am numărat bancnotele, două de o sută și șase de cincizeci, toate bancnote aflate în circulație, fără serii consecutive. Toți par să aibă cash la îndemână, chiar și avocații.

Redactă chitanța și semnarăm. Își ceru scuze pentru ceea ce el numea o mică stânjeneală legată de subiectul retribuției mele.

— Avocații sunt învățați să devină ființe foarte convenționale, zise. Uneori am un timp lent de reacție când trebuie să mă adaptez unor proceduri care nu se supun regulilor. Sper că nu te-am jignit.

— Deloc.

— Mă bucur. Acum, n-o să aștept rapoarte scrise sau înregistrări precise ale mișcărilor tale, dar o să mă pui la curent cu ce apare nou, OK? Și te rog să-mi spui mai degrabă prea mult decât prea puțin. E greu de știut ce anume se va dovedi util.

— Știu și eu asta.

— Sunt sigur că știi. Mă conduse la ușă. Și, că veni vorba, zise, retribuția ta e numai jumătate dintr-un procent al banilor de asigurare. Cred că am menționat că polița include o clauză de despăgubire dublă, iar crima e considerată accidentală.

— Știu, am zis. Mereu m-am întrebat de ce.

1.

8

Secția 68 e situată pe strada 65, între Avenue 3 și 4, aproximativ pe granița dintre Bay Ridge și Sunset Park. Pe partea sudică a străzii tocmai se punea în aplicare un proiect de construcție de locuințe; peste drum, clădirea secției aducea cu perioada cubistă a lui Picasso, un cub cu alte cuburi mai mici scoase în afară și cu spații goale corespunzătoare. Structura mi-a amintit de clădirea care adăpostește Filarmonica din East Harlem, și mai târziu am aflat că erau proiectate de același arhitect.

Clădirea împlinea atunci șase ani, după placa de la intrare care menționa arhitectul, comisarul de poliție, primarul și alte câteva notabilități care aspirau la nemurirea municipală. Am stat și am citit tot ce scria pe placă, de parcă ar fi fost un mesaj special pentru mine. Apoi am urcat la recepție și am spus că vreau să-l văd pe domnul

detectiv Calvin Neumann. Ofițerul de serviciu a dat un telefon, după care mi-a indicat camera cu birourile.

Interiorul clădirii era curat, spațios și bine luminat. Se deschisese de destui ani, totuși, ca să începi să simți cum era cu adevărat.

Camera cu birourile conținea un rând de dulapuri din metal gri, unul cu dulapuri de metal verde și șiruri de birouri înalte de oțel puse spate în spate. Într-un colț era un televizor la care nu se uita nimeni. Jumătate dintre cele opt sau zece birouri erau ocupate. Lângă frigider, un om în costum vorbea cu un altul îmbrăcat în cămașă cu mânecă scurtă. În spațiul de arest, un bețiv cânta ceva fără nici o melodie în spaniolă.

L-am recunoscut pe unul dintre detectivii de la birou, dar nu mi-am adus aminte cum îl chema. Nu se uita către mine. În partea cealaltă a încăperii, mi s-a părut că văd un alt tip cunoscut. M-am dus la cel pe care nu-l știam și mi l-a arătat pe Neumann, la două birouri distanță în partea opusă.

Completa un formular și am rămas în picioare până când a terminat de scris. Se uită apoi la mine și zise:

— Scudder?

Îmi arată un scaun. Se întoarce cu fața la mine și făcu un gest către mașina de scris.

— Nu ți se spune, zise, câte ore o să pierzi bătând la mașină tot felul de prostii. Nimeni din afară nu realizează că slujba asta e una în mare măsură funcționarească.

— Asta-i partea după care e greu să devii nostalgic.

— Nici eu nu cred că i-aș duce dorul. Căscă meticolos. Eddie Koehler ți-a dat recomandări bune, zise. L-am sunat, așa cum mi-ai zis. A zis că ești OK.

— Îl știi pe Eddie?

Negă din cap.

— Dar știi ce fel de locotenent e, zise. Nu am prea multe pentru tine, dar ți le dau cu plăcere. S-ar putea să nu ai parte de aceeași cooperare la secția de criminalistică din Brooklyn.

— De ce?

— Mai întâi, pentru că ei ne-au furat cazul. S-a sunat atunci la unu-zero-patru, ceea ce era de fapt o greșală, ar fi trebuit să sune la noi, dar se întâmplă destul de des. Și atunci criminalistica din Brooklyn a răspuns la unu-zero-patru și le-a luat cazul băieților de la secție.

— Când ai dat de el?

— Când un turnător preferat de-al meu a venit cu tot soiul de povești din barurile și brutăriile de pe Avenue 3, de sub autostradă. O blană ca lumea de nurea la un preț bun de tot, dar trebuie să fim

discreți pentru că e o treabă a dracu' de fierbinte. Mda, dar iulie e un moment ciudat pentru vânzarea de blănuri în Sunset Park. Un tip cumpără o blană pentru *señora* lui, vrea să o poată purta în seara aia. Așa că tipul meu vine la mine cu impresia că Miguelito Cruz are un depozit întreg de vânzare și nu prea are chitanțe de cumpărare pentru o mare parte a mărfii. Cu nurca și cu încă vreo două obiecte pe care mi le-a pomenit, mi-am amintit de afacerea Tillary de pe Colonial Road și a fost destul să-l conving pe un judecător să-mi dea un mandat de percheziție.

Își trecu o mână prin păr. Era de un castaniu obișnuit, ceva mai deschis de la soare prin unele părți, și cam lătos. Era perioada în care polițiștii începeau să poarte părul mai lung, iar cei tineri își lăsau și barbă sau mustață. Neumann însă era complet ras, și trășăturile îi erau regulate, cu excepția nasului, care fusese rupt și imperfect reparat.

— Marfa era acasă la Cruz, zise. Stă pe strada 51, vizavi de autostrada Gowanus. Am adresa pe undeva, dacă o vrei. Sunt câteva blocuri dărăpănate lângă depozitul Bush, dacă știi pe unde vine asta. O grămadă de coșmelii goale; unele clădiri sunt închiriate, pe altele nu s-a mai obosit nimeni să le închirieze, cineva le-a deschis iar și acum sunt pline de drogați parcați acolo. Unde stă Cruz nu e așa de rău. O să vezi dacă te duci la el.

— Stă singur?

Clătină din cap.

— Cu *abuela* lui. Bunică-sa. O bătrânică, nu vorbește engleză, ar fi trebuit probabil să fie la azil. Poate o primesc la Marien-Heim, e chiar în cartier. Bătrâna se trage din Puerto Rico și ajunge într-un azil cu nume german înainte să învețe engleză. Așa-i în New York, nu?

— Ai găsit lucrurile lui Tillary în apartamentul lui Cruz?

— A, da. Fără discuție. Adică seria s-a potrivit cu cea de pe casetofon. A încercat să nege. Ce noutate, nu? „A, am cumpărat asta de pe stradă, de la un tip pe care l-am cunoscut într-un bar. Nu știu cum îl cheamă.” I-am zis: Sigur, Miguelito, dar între timp o femeie a fost tăiată rău în casa de unde vine marfa asta, așa că se pare că o să luați ani buni pentru crimă. În secunda următoare recunoaște jaful, dar susține că nu era nici o femeie moartă când a fost el acolo.

— Trebuie să fi știut că fusese omorâtă o femeie acolo.

— Normal, oricine ar fi omorât-o. Fusese deja în ziare, corect? Când zice că habar n-are despre ce-i vorba, când zice că n-a recunoscut adresa, știi cum își schimbă poveștile.

— Și Herrera cum intră-n schemă?

— Sunt veri, sau așa ceva. Herrera stă într-o cameră mobilată pe strada 48, între Avenue 5 și 6, la două blocuri de parc. Sau stătea acolo, oricum. Acum stau amândoi la Casa de detenție din Brooklyn și vor mai sta acolo până când se mută la pârnaie.

— Au amândoi cazier?

— Ar fi o surpriză să nu aibă, nu? Rânji. Cazuri tipice de dereglați. Câteva arestări juvenile pentru chestii legate de banda lor. Au scăpat amândoi de o acuzație de jaf acum un an jumate, când un judecător a decis că nu sunt destule dovezi pentru condamnare. Scutură din cap. Regulile astea idioate după care trebuie să joci. Oricum, au scăpat atunci, dar altă dată au fost iar acuzați de jaf și au căzut la înțelegere pentru violarea proprietății private, obținând sentințe cu suspendare. Și o dată, în alt caz de jaf, au dispărut probele.

— Au dispărut?

— S-au pierdut, sau n-au fost bine înregistrate, sau așa ceva, nu știu. E o minune că mai intră cineva la zdup în orașul ăsta. Chiar trebuie să-ți dorești cu tot dinadinsul să ajungi la închisoare.

— Așa că au ceva spargerii la activ.

— Așa se pare. Tot felul de găinării și de mărunțișuri. Deschizi o ușă, pui mâna pe un radio, dai fuga în stradă și-l vinzi cu cinci sau zece dolari. Cruz e mai rău ca Herrera. Herrera mai muncea din când în când, împingea un cărucior de mână printr-un magazin de haine sau livra prânzul, chestii de salariu minim. Nu cred că Miguelito a muncit vreodată.

— Însă nici unul dintre ei nu a mai ucis înainte.

— Cruz da.

— Cum?

Dădu din cap.

— Într-o bătaie de crâșmă, el și un alt idiot se băteau pentru o femeie.

— În ziare n-a apărut asta.

— Nu s-a ajuns la tribunal. Nu a fost acuzat de nimic. O duzină de martori spuneau că mortul se repezise primul la Cruz cu o sticlă spartă.

— Cruz ce armă a folosit?

— Un cuțit. A zis că nu era al lui, și erau martori gata să jure că au văzut pe cineva aruncându-i un cuțit. Bineînțeles, nu au apucat să observe cine era cel care l-a aruncat. Nu aveam destul ca să construim un caz de posesie, ce să mai spunem de omucidere.

— Dar Cruz umbla de obicei cu cuțit la el?

— Mai degrabă ar fi plecat de acasă fără chiloți decât fără cuțit.

Asta se întâmpla după-amiaza devreme, în ziua în care am luat cei 1 500 de dolari de la Drew Kaplan. În dimineața aia am luat un mandat poștal și l-am expediat la Syosset. Mi-am plătit chiria pe august în avans, am plătit o datorie sau două la baruri și am luat BMT-ul până în Sunset Park.

Parcul se află în Brooklyn, bineînțeles, la limita vestică a

orașului, mai sus de Bay Ridge și la sud-vest de cimitirul Green-Wood. În zilele astea se construiește mult în Sunset Park, tinerii angajați în oraș fug de chiriile din Manhattan și renovează vechile case, repopulând zona. Pe atunci, tineretul migrator nu descoperise încă zona, și populația ei era o mixtură de latini și scandinavi. Dintre cei dintâi, cei mai mulți erau portoricani, dintre cei din urmă – norvegieni, și balanța înclina treptat dinspre europeni înspre insulari, dinspre lumină înspre întuneric, însă procesul dura de multă vreme și nu se accelerase deloc.

M-am plimbat puțin înainte să-mi fac vizita, ținându-mă cam la un bloc de Avenue 4, principala zonă comercială, și orientându-mă intermitent în funcție de biserica „Sfântul Mihai”. Puține clădiri aveau mai mult de trei etaje, iar domul în formă de ou al bisericii, așezat pe un turn de 60 de metri, era vizibil de la distanță.

Mergeam înspre nord pe Avenue 3 acum, pe partea dreaptă a străzii, la umbra autostrăzii care trece pe deasupra. Pe măsură ce mă apropiam de strada lui Cruz, mă mai opream în câte un bar, mai mult ca să mă familiarizez cu cartierul decât ca să pun întrebări. Am băut un bourbon mic într-unul dintre localuri, în rest bere.

Blocul unde Miguelito Cruz stătuse cu bunică-sa era așa cum îl descrisese Neumann. Era aproape de niște case părăsite, una dintre ele distrusă de ciclon, celelalte dărăpănate și îngropate în moloz. Într-una dintre ele se vedeau copii jucându-se în carcasa unui Volkswagen tip broscuță. Patru clădiri de trei etaje cu frontoane în zig-zag de cărămidă se înșirau înspre nord, mai aproape de Avenue 2 decât de Avenue 3. Clădirile învecinate în ambele părți cu grupul celor patru fuseseră demolate, iar pereții laterali de cărămidă, proaspăt expuși, păreau noi, excepție făcând graffitiurile desenate cu spray în părțile de jos.

Cruz locuise în clădirea cea mai apropiată de Avenue 2, mai aproape de râu. Țigle lipsă sau sparte și vopsea cojindu-se alcătuiau ceea ce se cheamă vestibulul. Pe un perete erau șase cutii poștale, cu lacătele sparte și reparate și sparte din nou. Nu erau sonerii și nici încuietori la ușa principală. Am deschis-o și am urcat două rânduri de trepte. În casa scărilor mirosea a mâncare, a rozătoare și mai era și o duhoare slabă de la amoniacul din urină. Șobolanii mor în pereți, copiii și bețivii se pișă. Clădirea lui Cruz nu era mai rea decât alte câteva mii.

Bunica lui locuia la ultimul etaj, într-un apartament perfect curat, plin cu icoane și cu altare mici cu lumânări. Dacă vorbea engleză, atunci nu mi-a dat-o în nici un fel de înțeles.

Nimeni nu a răspuns bății mele în ușa apartamentului de vizavi.

Am coborât. La etajul al doilea, apartamentul de dedesubtul

celui al lui Cruz era ocupat de o femeie hispanică cu pielea foarte închisă și cu vreo cinci copii sub șase ani. Un televizor și un radio mergeau în camera din față, un alt radio în bucătărie. Copiii erau mereu în mișcare și cel puțin doi dintre ei plângeau sau țipau tot timpul. Femeia era destul de cooperantă, dar nu știa prea multă engleză și era imposibil să te concentrezi la ceva în condițiile alea.

Peste drum n-a răspuns nimeni când am bătut la ușă. Auzeam televizorul mergând și am continuat să bat. Până la urmă, ușa s-a deschis. Un tip enorm în chiloți a deschis ușa și s-a dat înapoi fără un cuvânt, presupunând în mod evident că o să-l urmez. M-a condus prin mai multe camere pline de ziare vechi și de doze de Pabst Blue Ribbon până în camera principală, unde stătea într-un fotoliu desfumat și se uita la un show. Culoarele de la televizor erau bizar de distorsionate, făcând fețele celor din platou când roșii, când verzi.

Era un tip alb cu părul lins, pe vremuri blond, acum în cea mai mare parte cărunț. Din cauza greutății era greu să-i estimezi vârsta, dar avea undeva între patruzeci și șaiszeci de ani. Nu se bărbierise de câteva zile și se poate nici să nu se fi spălat sau să-și fi schimbat lenjeria de pat de câteva luni. Putea, iar apartamentul putea și el, dar am rămas oricum și i-am pus câteva întrebări. Avea trei beri rămase dintr-un carton de șase când am intrat, le-a băut una după alta și a mers desculț prin apartament ca să revină cu un alt carton de șase beri scos proaspăt din frigider.

Se numea Illing, zicea, Paul Illing, și auzise de Cruz, îl văzuse la televizor, și credea că era groaznic, dar nu era surprins, câtuși de puțin. Locuise acolo toată viața, îmi spuse, fusese odată un cartier drăguț, cu oameni de treabă, care se respectau și își respectau vecinii. Dar acum apăruse elementul rău, și la ce te mai puteai aștepta?

— Trăiesc ca animalele, spuse. Nu-ți vine să crezi.

Clădirea în care era camera lui Angel Herrera era una de patru etaje, din cărămidă roșie, al cărei parter era închiriat unei spălătorii. Doi bărbați de aproape treizeci de ani stăteau întinși în casa scării, bând bere din sticle ținute în pungi maronii de hârtie. I-am întrebat care era camera lui Herrera. Au hotărât că eram polițist; presupunerea li se vedea pe fețe și în felul în care și-au încordat umerii. Unul dintre ei mi-a spus să încerc la al patrulea etaj.

Pe hol, mirosul fumului de marijuana întrecea toate celelalte mirosuri. O femeie micuță, neagră și cu ochi strălucitori stătea pe scări la al treilea etaj. Purta un șorț și ținea în mână un număr împăturit din *El Diario*, unul dintre ziarele de limbă spaniolă. Am întrebat-o de camera lui Herrera.

— Douășdoi, zise, și arată în sus. Dar nu-i acasă. Mă fixă. Știi unde e?

— Da.

— Atunci știi că nu-i aici. Ușa e încuiată.

— Ai cheia?

Se uită pătrunzător la mine.

— Ești polițist?

— Am fost.

Râse tare, neașteptat.

— Ce, te-au dat afară? Nu mai au de lucru pentru polițiști, sunt toți ticăloșii în închisoare? Dacă vrei să intri în camera lui Angel, vino, o să-ți deschid eu.

O broască ieftină apăsă ușa camerei 22. Încercă trei chei înainte să o găsească pe cea bună, apoi deschise ușa și intră în cameră înaintea mea. Deasupra patului îngust de fier atârna din tavan firul de la un bec. Trase de el, apoi ridică o jaluzele ca să lumineze și mai mult camera.

M-am uitat pe fereastră, am mers prin cameră, am examinat conținutul dulapului și al micului birou. Pe birou erau câteva fotografii în rame cumpărate de la farmacie și o jumătate de duzină de instantanee neînramate. Două femei diferite, câțiva copii. Într-un instantaneu, un bărbat și o femeie în costume de baie se uitau la soare, iar în spatele lor era o placă de surf. I-am arătat femeii fotografia și l-a identificat pe bărbat drept Herrera. Văzusem poza în ziar, lângă cea a lui Cruz și a ofițerilor care-i arestau, dar arăta complet diferit în instantaneu.

Femeia, am înțeles, era prietena lui Herrera. Femeia care apărea în unele dintre celelalte poze, alături de copii, era nevasta lui Herrera din Puerto Rico. Era un băiat bun Herrera, m-a asigurat femeia. Era politicoasă, ținea curat în cameră, nu bea prea mult și nici nu dădea radioul tare seara. Și își iubea copiii, le trimitea bani acasă în Puerto Rico – atunci când avea ce să trimită.

Avenue 4 avea în medie o biserică la fiecare bloc – metodistă nordică, luterană germană, adventistă spaniolă de ziua a șaptea, una numită Tabernacolul din Salem. Erau toate închise, și până am ajuns eu s-a închis și biserica „Sfântul Mihai”. Eram destul de ecumenic în ami da zeciuală, și catolicii au primit cea mai mare parte din banii mei pur și simplu pentru că țin deschis mai mult, însă după ce am plecat din camera lui Herrera, am intrat în barul de la colț pentru una mică și biserica „Sfântul Mihai” s-a închis la fel de eficient ca și cea a colegilor protestanți.

La două blocuri distanță, între o bodegă și o agenție de pariuri, un Crist sfrijit stătea pe o cruce în fereastra unei *iglesia*. Înăuntru erau două bănci fără spătar în fața unui mic altar, și pe una dintre ele ședeau două femei amorfe îmbrăcate în negru, tăcute și nemișcate.

M-am strecurat înăuntru și m-am așezat pe o bancă pentru câteva clipe. Aveam pregătiți cei 150 de dolari pentru zeciuială și îi dădeam la fel de bucuros grotei ăsteia ca și unei biserici impozante și cu firmă demult stabilită, însă nu m-am putut gândi la un mod neostentativ de a o face. Nu se vedea nici o cutie a milei, nici un recipient menit să primească donațiile. Nu voiam să atrag atenția asupra mea căutând un responsabil căruia să-i dau banii, nici nu mi se părea bine să-i las pur și simplu pe bancă, de unde oricine putea să-i ia și să plece cu ei.

Am ieșit de acolo cu nici un penny mai sărac decât intrasem.

Am petrecut seara în Sunset Park.

Nu știu dacă muncă se chema ce făceam sau dacă m-am gândit măcar că-l ajutam cu ceva pe Tommy Tillary. Băteam străzile și colindam barurile, dar nu căutam pe nimeni și nici nu puneam multe întrebări.

Pe strada 60, la est de Avenue 4, am găsit o berărie întunecată numită „Fiord”. Pe pereți erau decorații nautice, dar păreau să se fi adunat la întâmplare de-a lungul anilor – o lungime de plasă de pescuit, un colac de salvare și, curios, un steguleț al echipei de fotbal Minnesota Vikings. Un televizor alb-negru era așezat pe un capăt al barului, cu volumul dat încet. Bătrânii își vedeau de bere și de țării, fără să vorbească prea mult, lăsând noaptea să treacă.

Când am plecat de acolo, am oprit un taxi și i-am spus șoferului să mă ducă pe Colonial Road în Bay Ridge. Voiam să văd casa în care stătuse Tommy Tillary, casa unde murise nevastă-sa. Dar nu eram sigur de adresă. Pe Colonial Road erau mai ales apartamente în case de cărămidă și eram destul de sigur că Tommy avea o casă particulară. Erau și câteva astfel de case strecurate printre blocurile de apartamente, dar nu aveam numărul și nu eram sigur la ce intersecție trebuia să fie. I-am spus șoferului că mă uit după casa unde fusese înjunghiată femeia respectivă, dar nu știa despre ce naiba vorbesc și părea că-l enervez, ca și când aș fi putut face în orice clipă ceva imprevizibil.

Cred că eram un pic beat. M-am trezit în drum spre Manhattan. Nu era prea entuziasmat să mă ducă acolo, dar a fixat un preț de zece dolari, am acceptat și m-am întins pe scaun. A luat-o pe autostradă, pe drum am văzut turnul de la biserica „Sfântul Mihai” și i-am spus șoferului că nu-i corect, bisericile ar trebui să fie deschise douășpatru de ore din douășpatru. N-a zis nimic, așa că am închis ochii și când i-am deschis, taxiul parca în fața hotelului meu.

Aveam două mesaje la recepție. Tommy Tillary sunase de două ori și voia să-l sun eu. Skip Devoe sunase o singură dată.

Era prea târziu să-l sun pe Tommy, probabil prea târziu și

pentru Skip. Îndeajuns de târziu, oricum, ca să poți zice că-i noapte.
1.

9

Am mers iar în Brooklyn în ziua următoare. Am rămas în metrou până ce am trecut de stațiile din Sunset Park și am coborât la Bay Ridge Avenue. Intrarea la metrou era chiar peste drum de capela unde se făcuse slujba de înmormântare pentru Margaret Tillary. M-am întors și m-am uitat în susul lui Avenue 4, ca și când aș fi urmărit din ochi drumul cortegiului funerar. Apoi am mers înspre vest pe Bay Ridge Avenue, spre apă.

Pe Avenue 3 am privit în stânga și am văzut podul Verazzano în depărtare, arcuit peste strâmtoarea dintre Brooklyn și Staten Island. Am mers mai departe, printr-un cartier mai bun decât cel în care îmi petrecusem ziua anterioară, și la Colonial Road am făcut dreapta și am mers până am găsit casa lui Tillary. Verificasem adresa înainte să plec de la hotel și am găsit-o ușor acum. Putea să fie una dintre casele la care mă zgâisem noaptea trecută. Cursa cu taxiul mi se ștersese în bună parte din memorie. Era indistinctă, ca și cum m-aș fi uitat la ea printr-un văl.

Casa era o chestie uriașă de cărămidă, înaltă de trei etaje, chiar peste drum de capătul din sud-est al parcului Owl's Head. Blocuri de apartamente din cărămidă roșie, înalte de patru etaje, flancau casa. Avea o verandă largă, o marchiză de aluminiu și un acoperiș în pantă abruptă. Am urcat treptele până la verandă și am sunat. O melodie cu patru note răsună în casă.

Nu răspunse nimeni. Am încercat ușa și era încuiată. Broasca nu părea cine știe ce, dar n-aveam nici un motiv s-o forțez.

O alee ocolea casa pe partea stângă. Ducea la o ușă laterală, tot încuiată, și la un garaj încuiat cu lacăt. Hoții spărseseră un geam de la ușa laterală, care fusese înlocuit cu un dreptunghi de carton tăiat dintr-o cutie gofrată și securizat cu bandă metalică.

Am traversat strada și am pierdut vremea prin parc. Apoi m-am mutat într-un loc de unde puteam să observ casa lui Tillary de pe cealaltă parte a străzii. Încercam să vizualizez spargerea. Cruz și Herrera avuseseră o mașină și mă întrebam unde o parcaseră. Pe alee, unde nu putea fi văzută, aproape de ușa laterală prin care intraseră? Sau pe stradă, făcând fuga o treabă mai ușoară? Garajul ar fi putut fi deschis; poate au băgat mașina în garaj, așa încât n-avea cum să fie văzută de pe alee și să iște întrebări.

Am luat un prânz compus din fasole, orez și cârnați fierbinți. După masă, am mers la biserica „Sfântul Mihai”. Era deschisă la ora aia, am stat într-o strană izolată, apoi am aprins două lumânări. Cei 150 de dolari au ajuns în sfârșit în cutia milei.

Am făcut totul ca la carte. În principal am mers prin zonă, am băut la uși și am pus întrebări. Am mers înapoi la casele celor doi, ale lui Herrera și Cruz. Am vorbit cu vecinii lui Cruz care nu fuseseră acasă cu o zi în urmă și cu alți chiriași din pensiunea unde stătea Herrera. Am mers iar la secție și l-am căutat pe Cal Neumann. Nu era acolo, dar am vorbit cu doi polițiști și am ieșit la o cafea cu unul dintre ei.

Am dat și niște telefoane, însă cea mai mare parte a activității mele consta în plimbări și discuții față în față cu oamenii; îmi notam tot felul de fleacuri în carnețel, urmând pașii normali și încercând să nu pun sub semnul întrebării scopul acțiunilor mele. Adunasem o anumită cantitate de informații, dar nu aveam idee dacă mă ajutau sau nu să ajung undeva. Nu știam exact ce căutam sau dacă trebuia să caut *ceva* anume. Cred că încercam să fac destulă treabă și să adun destule informații ca să justific, mie, lui Tommy și avocatului lui, banii pe care-i luasem deja și din care cheltuisem destul.

Seara deja mă săturasem. Am luat metroul spre casă. Aveam un mesaj la recepție de la Tommy Tillary, cu numărul lui de la birou. L-am pus în buzunar și m-am dus la colț, iar Billie Keegan mi-a spus că Skip mă căuta.

— Toți mă caută, am spus.

— E bine când te caută toți, zise Billie. Am un unchi care e căutat în patru state. Ai și un mesaj prin telefon. Unde să-l pun? Îmi întinse un bilet. Tot de la Tommy Tillary, cu un alt număr de telefon, de data asta. Ceva de băut, Matt? Sau ai venit numai să-ți verifici corespondența și mesajele?

O lăsasem mai ușor în Brooklyn, mulțumindu-mă cu cafele prin brutării și bodegi, bând doar câteva beri prin baruri. L-am lăsat pe Billie să-mi toarne un bourbon dublu, care a mers bine și ușor.

— Te-am căutat azi, zise Billie. Am mers la curse. Ne-am gândit că poate vrei să vii.

— Aveam treabă, am zis. Oricum, nu-mi prea plac caii.

— E distractiv, zise, dacă nu iei chestia în serios.

Numărul pe care mi-l lăsase Tommy Tillary s-a dovedit a fi de la un hotel specializat în servicii telefonice din Murray Hill. Intră pe fir și mă întrebă dacă pot să merg la hotelul lui.

— Știi unde vine asta, strada 37 colț cu Lex?

— Ar trebui să o pot găsi.

— Au un bar jos, un locșor liniștit. E plin de afaceriști japonezi în costume Brooks Brothers. Din când în când lasă paharele și își fac poze unul altuia, după care zâmbesc și comandă iar băutură. O să-ți placă.

Am luat un taxi și am mers acolo. Nu exagerase. Camera de

cocktail, îmbrăcată în pluș și luminată discret, avea o bogată clientelă japoneză în seara aia. Tommy era singur la bar și când am intrat mi-a strâns mâna și m-a prezentat barmanului.

Ne-am dus cu băuturile la o masă.

— Ce loc aiurit, zise. Uită-te la ăștia. Credeai că am glumit în legătură cu fotografiatul, nu? Mă întreb ce fac cu toate pozele astea. Ți trebuie o cameră în casă numai ca să ții pozele, la câte fac ei.

— N-au film în aparate.

— Ar fi ceva, nu? Râse. Să nu fie film în aparate. Rahat, probabil că nici nu sunt japonezi adevărați. Mă duc cel mai des la „Blueprint”, la un bloc distanță de parc, și mai e un loc, un fel de pub, „Dirty Dick” sau așa ceva. Dar aici stau și voiam să mă poți găsi. E OK sau vrei să mergem altundeva?

— Aici e bine.

— Sigur? Niciodată n-am mai avut un detectiv care să lucreze pentru mine și vreau să fiu sigur că e mulțumit. Rânji, luând apoi o mină serioasă. Mă întrebam, zise, dacă ai făcut, înțelege, ceva progrese. Dacă ai dat de ceva.

I-am spus câte ceva din ce aflasem. Se aprinse când auzi de înjunghierea din bar.

— Minunat, zise. Asta ar trebui să-i aranjeze pe frățiorii noștri bruni, nu?

— De ce crezi asta?

— El e un artist al cuțitului, zise, a ucis deja pe cineva și a scăpat. Isuse, asta-i o chestie minunată, Matt. Știam că fac bine luându-te pe tine. Ai vorbit deja cu Kaplan?

— Nu.

— Asta trebuie să faci. E genul de chestii de care se poate folosi.

Am reflectat la asta. De la început m-a izbit evidența faptului că Drew Kaplan ar fi trebuit să se poată informa singur despre eschivarea lui Miguelito Cruz de la acuza de omucidere, fără să mai angajeze un detectiv. Nici nu mi s-a părut că informația ar atârna greu într-o sală de tribunal, sau că ar putea fi măcar introdusă într-o sală de judecată. Oricum, Kaplan spusese că e interesat de orice ar putea să-l țină pe el și pe clientul lui în afara tribunalului, în primul rând, și nu vedeam cum aș fi putut eu descoperi așa ceva.

— Trebuie să-l pui pe Drew la curent cu tot ce descoperi, mă asigură Tommy. Orice chestie mică pe care i-o spui, care ție nu ți se pare cine știe ce, se poate potrivi cu ceva din care are deja o parte și tocmai asta îi lipsea, știi cum zic? Chiar dacă nu pare cine știe ce în sine.

— Înțeleg cum merge treaba.

— Sigur. Sună-l o dată pe zi, dă-i tot ce ai. Știu că nu

completezi rapoarte, dar nu te deranjează să dai telefoane regulat, nu?

— Nu, sigur că nu.

— Minunat, zise. E minunat, Matt. Stai să mai iau două din astea. Se duse la bar, revenind cu alte băuturi. Deci ai fost prin partea mea de lume, ha? Ți-a plăcut?

— Mi-a plăcut mai mult cartierul tău decât cel al lui Cruz și Herrera.

— Rahat, așa sper și eu. Ce, ai văzut casa? Casa mea?

Am dat din cap.

— Ca să-mi fac o idee. Ai o cheie, Tommy?

— O cheie? Adică o cheie de la casă? Sigur, ar trebui să am o cheie la propria mea casă, nu? De ce? Vrei o cheie pentru locul ăla, Matt?

— Dacă nu te deranjează.

— Isuse, a trecut pe acolo toată lumea, polițaii, ăia de la asigurări, ca să nu mai pomenesc de spaniolii ăia împruțiți. Scoase un inel de chei din buzunar, luă o cheie din inel și mi-o întinse. Asta-i de la ușa din față, zise. Vrei și cheia de la ușa laterală? Pe acolo au intrat, am pus carton în locul geamului pe care l-au spart ca să intre.

— Am observat în după-amiaza asta.

— Și la ce-ți trebuie cheia? Scoate numai cartonul și intră. Dacă tot te duci, vezi dacă au mai rămas chestii care merită furate și ia-le de acolo într-o față de pernă.

— Ei așa au făcut?

— Cine știe cum au făcut? Așa se face la televizor, nu? Isuse, uită-te la ăștia. Își fac poze unul altuia, schimbă aparatele și fac iar poze. O grămadă stau în hotelul ăsta, de asta vin toți aici. Își privi mâinile, așezate pe masa din fața lui. Inelul de la degetul cel mic era întors într-o parte și îl potrivi la loc. Hotelul nu e rău, zise, dar nu pot sta aici pentru totdeauna. Dacă pui la socoteală cât plătești pe zi, se cam adună.

— Te muți înapoi la Bay Ridge.

Dădu din cap.

— Ce nevoie am de un loc ca ăla? Era prea mare și pentru noi doi, și așa lua-o razna acolo singur. Ca să nu mai vorbesc de sentimentele legate de casă.

— Cum ai ajuns la o casă așa de mare pentru doi oameni, Tommy?

— Păi nu era pentru doi. Se uită într-o parte, încercând să-și amintească. Era casa mătușii lui Peg. Ce s-a întâmplat, ea a scos banii ca să cumpere casa. Avea niște bani de asigurare rămași după ce și-a îngropat bărbatul în urmă cu ceva ani, și nouă ne trebuia un loc al nostru pentru că aveam un copil pe drum. Știi că am avut un copil care a murit?

— Cred că am văzut ceva prin ziare.

— La necrologuri, da, am trimis eu ceva. Am avut un băiat, Jimmy. Nu era în regulă, avea o problemă congenitală la inimă și era cam retardat mintal. A murit chiar înainte de a șasea lui aniversare.

— E greu, Tommy.

— A fost mai greu pentru ea. Cred că ar fi fost și mai greu, numai că n-a stat acasă decât primele luni. Problemele medicale, nu te puteai descurca cu ele într-o casă particulară, înțelegi ce zic? În plus, doctorul m-a luat deoparte și mi-a zis: „Uitați, domnule Tillary, cu cât soția dumneavoastră se atașează mai tare de puști, cu atât mai greu îi va fi când se va produce inevitabilul”. Pentru că ei știau că nu va trăi decât câțiva ani.

Fără să îmi zică nimic, se ridică și aduse alte băuturi.

— Așa că eram trei, continuă, eu cu Peg și mătușa, care avea camera ei și propria baie la al treilea etaj, și tot mare era și pentru trei oameni, dar două femei, știi, își țineau una alteia companie. Și apoi, când bătrâna a murit, am vorbit să ne mutăm, dar Peg se obișnuise cu casa și cu cartierul. Respiră adânc și umerii îi căzură. La ce-mi trebuie casă mare, să tot conduc prin oraș sau să mă lupt cu metroul, toată chestia e numai o bătaie de cap. Imediat ce se lămuresc toate astea o să vând casa și o să-mi găsesc un apartament mic în oraș.

— În ce parte a orașului?

— Știi, habar n-am. Pe lângă parcul Gramercy e o zonă frumoasă. Sau poate în East Upper Side. Poate o să cumpăr o garsonieră într-un bloc ca lumea. Pufăi. M-aș putea muta cu... cum o cheamă... Știi tu. Carolyn.

— Da?

— O văd în fiecare zi. „Am dat pe la serviciu.” Oftă. O să cam stau departe de cartier până se lămuresc toate astea.

— Sigur.

Și apoi am ajuns la subiectul biserici, nu-mi aduc aminte cum anume. Probabil ceva de genul că barurile sunt deschise mai mult decât bisericile, că bisericile se închid devreme.

— Păi trebuie să închidă, zise, având în vedere problema criminalității. Matt, când eram noi copii, ai auzit de cineva să fure dintr-o biserică?

— Cred că se mai întâmpla.

— Se mai întâmpla, dar ai auzit de așa ceva? Acum oamenii nu mai sunt la fel, nu mai respectă nimic. Normal, mai e biserica aia din Bensonhurst, cine știe cât o țin deschisă.

— Ce vrei să spui?

— Cred că în Bensonhurst e. O biserică mare, am uitat cum îi zice. Sfântul X sau Y.

— Asta nu m-ajută cu nimic.

— Nu-ți aduci aminte? Acum vreo doi ani, doi puști negri au furat ceva din altar. Sfeșnice de aur sau ce dracu' era. Și s-a aflat apoi că mama lui Dominic Tutto merge acolo la slujbă în fiecare dimineață. Îl știi, *il capo*, are la degetul mic jumate din Brooklyn.

— A, da.

— Și s-a dus vorba, iar o săptămână mai târziu au apărut sfeșnicele înapoi în altar. Sau unde naiba fuseseră. Mi se pare că era vorba de sfeșnice.

— Nu contează.

— Și golanii care le-au luat, zise, au dispărut. Am auzit o poveste – acum, nu știu dacă e mai mult decât o poveste. Nu am fost de față, și nu mai știu cine mi-a zis-o, dar, oricum, nici *el* nu a fost de față, știi?

— Ce-ai auzit?

— Am auzit că i-au dus pe ăia doi negrotei în pivniță la Tutto, zise, și i-au atârnat în cârlige de carne. Un blitz fulgeră la două mese de noi. Și i-au jupuit de vii, zise. Dar cine știe? Auzi tot felul de povești și nu știi ce să mai crezi.

— Trebuia să vii cu noi în după-amiaza asta, îmi zise Skip. Eu cu Keegan și Ruslander ne-am suit în mașină și am mers la hipodrom. Își trăgăna vocea, imitându-l pe W.C. Fields, actorul: Am luat parte la sportul regilor, ne-am adus contribuția la evoluția speciei, da, așa am făcut.

— Aveam ceva treabă.

— Mai bine rămâneam și eu la muncă. Al naibii Keegan, avea buzunarele pline de sticlute, le dă gata pe toate la o cursă. Și paria pe cai în funcție de numele lor. E mârțoaga asta, Regina Jill, n-a mai câștigat nimic de când era bunica fată, și Keegan își aduce aminte de o fată pe nume Jill pentru care făcuse el o pasiune când era într-a șasea. Așa că normal că pariază pe calul ăsta.

— Și calul câștigă.

— *Normal* că da. Calul câștigă la o cotă de pariuri de două pe la unu și Keegan pusese zece dolari pe el, și zice că a făcut o greșală. Ce greșală? O chema Rita, zice. Pe soră-sa o chema Jill. Mi-am amintit greșit.

— ăsta-i Billie.

— Ei, toată după-amiaza a fost așa, zise Skip. Paria pe toate fostele lui prietene și pe surorile lor și bea o jumate de litru de whisky din sticlutele alea, iar Ruslander și cu mine pierdem amândoi, nu știu, vreo... sută, o sută cincizeci de dolari, pe când ticălosul de Billie Keegan câștigă șase sute de dolari pariind pe nume de fete.

— Tu și cu Ruslander cum alegeați caii?

— Păi îl știi pe actor. Își încovoia umerii, vorbește din colțul

gurii ca un bișnițar, intră în vorbă cu doi tipi care se dau pricepuți în curse și vine după aia cu un pont. Și tipii cu care vorbește sunt probabil tot actori.

— Și mergeați amândoi pe ponturile lui?

— Ești nebun? Eu pariez științific.

— Citești broșura?

— Nu pot s-o descifrez. Mă interesez care au o cotă mică atunci când se pune potul gras, mă duc jos, mă uit ce cum se mișcă și observ care are șanse.

— Științific.

— Absolut. Cine investește bani grei într-un amărât de cal constipat? Într-o mârtoagă care o încasează regulat? Caii mei – își coborî ochii cu modestie prefăcută – sunt cel puțin OK.

— Și Keegan e nebun.

— Te-ai prins. Tipul trivializează un demers științific. Se aplecă înainte după țigară. Ah, Isuse, iubesc viața asta, zise. Jur în fața lui Dumnezeu că am fost născut pentru ea. Îmi petrec jumate din timp în propriul meu bar și cealaltă jumate în barurile altora, încercând în după-amiezele însorite să rămân aproape de natură și de creația lui Dumnezeu. Mă privi în ochi. Iubesc viața asta, zise cu voce egală. De asta o să-i plătesc pe sugacii ăia.

— Ai mai vorbit cu ei?

— Înainte să plecăm la curse. Și-au prezentat cererile nenegociabile.

— Cât?

— Destul cât să-mi facă pariurile să pară cu totul în afara subiectului. Cui îi pasă dacă pierde sau câștigă o sută de dolari? Și eu nu pariez mult, nu mai are nici un haz dacă se ajunge la bani serioși. Ei vor bani serioși.

— Și o să plătești?

Ridică paharul.

— Ne vedem azi cu oamenii. Cu avocatul, cu contabilii. Asta dacă se oprește Kasabian din borât.

— Și după aia?

— Și după aia bănuiesc că încercăm să negociem chestia nenegociabilă, după care plătim rahatul. Ce altceva or să ne spună avocații și contabilii? Să plătim o armată? Să începem un război de gherilă? Nu-i genul de răspuns pe care să-l aștepti de la avocați și contabili. Luă altă țigară din pachet, o scutură, o ridică, se uită la ea, o scutură din nou, apoi o aprinse. Sunt o mașină de băut și fumat, zise dintr-un nor de fum, și, îți spun eu, nu știu de ce mă țin și de una, și de alta.

— Acum un minut îți plăcea viața asta.

— Am spus eu asta? Știi bancul cu tipul care cumpără un

Volkswagen și prietenii îl întreabă dacă-i place? „E ca și când pui botul la savarină”, zice tipul. „Îmi place la nebunie, dar nu mă prea mândresc cu asta.”

1.

10

L-am sunat pe Drew Kaplan în dimineața următoare înainte să plec spre Brooklyn. Secretara mi-a spus că era într-o ședință și m-a întrebat dacă putea să mă sune înapoi. Am zis că o să-l sun eu înapoi, și am și făcut-o, patruzeci de minute mai târziu, după ce m-am dat jos din metrou la Sunset Park. Era deja plecat la prânz. I-am transmis că o să sun mai târziu.

În după-amiaza aia am întâlnit o femeie care era prietenă cu iubita lui Angel Herrera. Avea trăsături indiene puternice și o față mâncată rău de acnee. Zicea că e păcat că Herrera trebuia să meargă la închisoare, dar că era probabil bine pentru prietena ei, pentru că Herrera n-ar lua-o niciodată de nevastă și nici măcar n-ar sta împreună cu ea, pentru că se consideră încă însurat în Puerto Rico.

— Și nevastă-sa vrea să divorțeze, dar el nu acceptă, zicea. Așa că prietena mea voia să rămână gravidă, dar el n-o lasă gravidă și nici nu se însoară cu ea. Ce să faci cu el, înțelegi? E mai bine pentru ea dacă el pleacă o vreme. Mai bine pentru toată lumea.

L-am sunat iar pe Kaplan de la o cabină telefonică din colțul unei străzi și de data asta l-am găsit. Mi-am scos carnetul și i-am spus ce aflasem. Nu-i folosea nimic, din ce înțelegeam, în afară de arestul anterior al lui Cruz pentru omucidere, ceea ce el ar fi trebuit să știe, după cum de altfel a și menționat repede.

— Nu cu asta ar trebui să vină un investigator, zise. Ei trebuie să aibă deja asta în vedere. E adevărat, nu poți veni cu asta la tribunal, dar sunt alte moduri de a folosi informația. S-ar putea să-ți fi justificat banii cu amănuntul ăsta. Nu că aș vrea să te descurajez de la alte cercetări.

Însă după ce am închis telefonul, nu mai aveam chef de alte cercetări. Am mers până la „Fiord” și am băut două pahare, apoi un puști deșirat cu o claiie galbenă de păr și cu o mustață blondă gen Zapata intră și încercă să mă provoace la un joc pe o mașină electronică de bowling. Nu eram interesat și nimeni altcineva nu era, așa că s-a dus și a jucat singur, simulând o beție zgomotoasă, presupun că în încercarea de a agăța ceva fete. Zgomotul m-a scos de acolo și m-am trezit bătând tot drumul până la casa lui Tommy, pe Colonial Road.

Am deschis cu cheia lui ușa din față. Am intrat, așteptându-mă oarecum la scena ce-l întâmpinase pe cel care descoperise corpul lui Margaret Tillary, dar bineînțeles că lucrurile fuseseră curățate și puse

la loc demult, după ce echipa de la laborator și fotografii își făcuseră treaba și plecaseră. Am trecut prin fiecare cameră spre parter, am găsit intrarea laterală care ducea la un vestibul lângă bucătărie, am mers înapoi prin bucătărie și sufragerie, încercând să mă închipui în locul lui Herrera și Cruz în timp ce mergeau prin camerele casei goale.

Poate că nu era goală însă. Margaret Tillary fusese sus, în dormitorul ei. Făcând ce? Dormind? Uitându-se la televizor?

Am urcat scările. Unele trepte scârțâiau sub picior. Așa să se fi întâmplat și în noaptea jafului? O fi auzit Peg Tillary și apoi a reacționat? Poate s-o fi gândit că erau pașii lui Tommy și s-a dat jos din pat să-l salute. Poate și-o fi dat seama că e altcineva. Unii oameni recunosc pașii, iar cei ai unui străin nu sunt familiari, și uneori e destul atât să te trezească din somn.

Fusese omorâtă în dormitor. Urci scările, deschizi ușa, găsești o femeie ghemuită și o înjunghii? Ori poate ieșise pe ușa dormitorului, așteptându-se să fie Tommy, sau poate fără să se aștepte la asta, dar fără să mai gândească clar, și a dat de tâlhar, oamenii fac asta tot timpul, nu mai gândesc, se înfurie că le e invadată casa, purtându-se ca și când indignarea cuvenită le-ar servi drept armură.

Apoi a văzut cuțitul și s-a întors în dormitor, a încercat să închidă ușa, poate, iar el a venit după ea, poate că ea a țipăt, și el a încercat să o facă să tacă, și...

O tot vedeam pe Anita dând înapoi în fața unui cuțit, tot mutam scena în dormitorul nostru din Syosset.

O prostie.

Am mers la unul dintre dulapuri, i-am deschis sertarele, le-am închis. Dulapul ei era lung și jos. Al lui era unul de burlac în același stil provincial francez, în serie cu patul, cu noptiera și cu o masă de toaletă cu oglindă. Am deschis și închis sertarele dulapului lui. Lăsase o grămadă de haine, dar probabil avea destule.

Am deschis ușa de la debara. Ar fi putut să se ascundă în debara, deși nu era prea confortabil. Era plină, pe rafturi era vreo două duzini de cutii de pantofi, cuierul era înțesat de haine pe umerase. Trebuie să-și fi luat vreo două costume și ceva geci cu el, dar hainele pe care le lăsase acolo erau mai multe decât toate ale mele.

Mai erau și niște sticle cu parfum pe masa de toaletă. Am deschis capacul uneia și am apropiat-o de nas. Era parfum de lăcrămioare.

Am stat mult în cameră. Sunt oameni sensibili psihic, iau lucruri de la scena crimei. Poate toți fac lucrurile astea, poate cei sensibili sunt doar mai pricepuți în a-și da seama la ce încearcă să se conecteze. Nu-mi făceam nici o iluzie în legătură cu capacitatea mea de a prinde vibrațiile din cameră, sau din haine, sau din mobilă. Mirosul e simțut cel mai direct legat de memoria mea, însă tot ce a

făcut parfumul ei a fost să-mi amintească de o mătușă de-a mea care folosea aceeași esență florală.

Nu știu ce credeam că fac acolo.

În dormitor era și un televizor. L-am pornit, l-am închis. Poate că se uita la el, poate nici n-a auzit hoțul până când a deschis ușa. Dar n-ar fi auzit el televizorul? De ce să fi venit în cameră dacă știa că e cineva acolo, când putea să plece fără să fie simțit?

Bineînțeles, se poate să fi avut în minte intenția de viol. Nu avusese loc nici un viol, autopsia nu detectase așa ceva, deși asta nu dovedea absența intenției. Ar fi putut să-și procure plăcere sexuală prin crimă, poate îl excitase violența, poate...

Tommy dormise în camera asta, trăise cu femeia care mirosea a lăcrămioare. Îl știam din baruri, îl știam la braț cu o fată și cu un pahar în mână și-i știam râsul râsunând între pereți lambrisați. Nu-l știam într-o cameră ca asta, într-o casă ca asta.

Am intrat și am ieșit în alte camere de la al doilea etaj. În ceea ce bănuiesc că era camera de zi de sus am găsit poze în rame argintii așezate pe o consolă de mahon cu radio și fonograf. Era și o poză convențională de nuntă, cu Tommy în frac și mireasa în alb, cu buchetul roz și alb. Tommy era zvelt în poză și imposibil de tânăr. Avea o tunsoare sportivă, ceea ce trebuie să fi părut exotic în 1975, mai ales în contrapunct cu hainele convenționale.

Margaret Tillary – poate era încă Margaret Wayland când fusese făcută poza – fusese o femeie înaltă, cu trăsături puternice încă de atunci. Am privit-o și am încercat să mi-o imaginez încărcată de anii ulteriori. Probabil mai pusese câteva kilograme pe ea cu vremea. Cei mai mulți oameni așa fac.

Cele mai multe dintre celelalte fotografii erau cu oameni pe care nu i-am recunoscut. Rude, cred. Nu am observat nici una cu fiul despre care-mi povestise Tommy.

Una dintre uși ducea la o debara pentru rufe, cealaltă la o baie. A treia se deschidea spre niște scări care duceau la al treilea etaj. Sus era un dormitor, de pe fereastră aveai o vedere bună asupra parcului. Am tras fotoliul, șezutul și spatele erau acoperite cu dantelă lucrată de mână, și am privit traficul de pe Colonial Road și un joc de baseball în parc.

Mi-am imaginat mătușa șezând cum ședeam eu, privind lumea prin fereastra ei. Poate-i auzisem numele, oricum, nu mi-l aminteam, și când mă gândeam la ea îmi venea în minte imaginea mătușii generice, o combinație între diferite fețe feminine neidentificabile din fotografiile de jos amestecate, cred, cu elemente din câteva mătuși de-ale mele. Se prăpădise de-acum mătușa asta nenumită și compozită, și nepoată-sa la fel, și nu peste mult timp casa urma să fie vândută, și alți oameni urmau să vină să o locuiască.

Și urmau să aibă ceva de lucru ca să îndepărteze urmele din vremea ocupării ei de către familia Tillary. Dormitorul mătușii și baia ei ocupau treimea din față a etajului al treilea; restul era un spațiu mare destinat depozitării, cu lăzi și cutii de carton înghesuite sub acoperișul în pantă alături de obiecte de mobilier scoase din uz. Unele erau acoperite cu pânză. Altele nu. Totul era plin de praf, și se putea mirosi praful în aer.

M-am întors în dormitorul mătușii. Hainele ei erau încă în dulapuri, ca și articolele de toaletă în dulăpiorul medicinal din baie. Era destul de convenabil să le lase acolo dacă nu aveau nevoie de cameră.

M-am întrebat ce o fi cărat Herrera. Așa ajunsese în casă, cărând și aruncând chestii care nu mai erau necesare după moartea mătușii.

M-am așezat iar în scaun. Mirosisem praful din camera de depozitare și hainele bătrânei, dar mai aveam încă parfumul de lăcrămioare în nări și domina toate celelalte arome. Mi-era de-ajuns acum și voiam să nu-l mai simt. Mi se părea că miros amintirea parfumului mai degrabă decât parfumul însuși.

În parcul de peste drum, doi băieți se jucau mîța cu un al treilea care fugea degeaba înainte și înapoi între ei, încercând să prindă mingea pe care ei o aruncau de la unul la altul. M-am aplecat înainte, proptindu-mi coatele pe radiator ca să-i văd. Jocul m-a obosit înainte să-i obosească pe ei. Am lăsat scaunul în fața ferestrei, am trecut prin depozit și am coborât cele două rânduri de scări.

Eram în living, întrebându-mă ce avea Tommy de băut prin casă și unde ținea băutura, când cineva își drese glasul la un metru în spatele meu.

Am înghețat.

1.

11

— Mda, zise o voce. Mi-am cam închipuit eu că tu erai. Mai bine așază-te, Matt. Ești alb ca o stafie. De parcă ai fi văzut vreuna.

Cunoșteam vocea, dar nu știam de unde s-o iau. M-am întors, cu răsuflarea încă tăiată, și l-am recunoscut. Ședea într-un fotoliu uzat, tras într-un colț în umbra adâncă a camerei. Purta o cămașă cu mânecă scurtă deschisă la piept. Haina de la costum era așezată pe brațul fotoliului, iar capătul cravatei îi ieșea dintr-un buzunar.

— Jack Diebold, am zis.

— În persoană, zise. Cum îți mai merge, Matt? Trebuie să-ți spun că ai fi cel mai prost hoț din lume. Făceai un zgomot pe-acolo pe sus de parcă ar fi fost o cavalerie cu cai cu tot.

— M-ai speriat ca dracu', Jack.

Râse ușor.

— Păi ce era să fac, Matt? A sunat un vecin că sunt lumini în casă, bla, bla, bla, și cum eram în apropiere și era cazul meu, am preluat eu apelul și am venit. Mi-am închipuit că ești tu. M-a sunat un tip de la secția 68 ieri, mi-a zis că faci ceva pentru imbecilul ăsta de Tillary.

— Te-a sunat Neumann? Acum ești la criminalistica din Brooklyn?

— A, de ceva vreme. Am ajuns detectiv principal, rahat, au trecut deja doi ani.

— Felicitări.

— Mersi. Oricum, am venit, dar nu știam sigur dacă ești tu și n-am vrut să urc scările, așa că am zis, rahat, hai să-l lăsăm pe Mohamed să vină la munte. N-am vrut să te sperii.

— Pe dracu' n-ai vrut.

— Păi ai trecut pe lângă mine, pentru Dumnezeu, și arătai așa de caraghios învârtindu-te pe aici. Ce căutai acum?

— Acum? Încercam să ghicesc unde ține băutura.

— Păi atunci nu mă lăsa să te întrerup. Găsește și două pahare, dacă tot cauți.

Pe un dulap din sufragerie erau două carafe de sticlă. Două etichete cu litere argintii din jurul gâturilor le identificau drept Scotch și Rye. Era nevoie de cheie ca să le scoți din cutia argintie. Dulapul avea rufe în sertarele din mijloc, pahare în cel din dreapta, sticle de whisky și lichior în cel din stânga. Am găsit o sticlă de trei sferturi de Wild Turkey și două pahare. I-am arătat sticla lui Diebold. Dădu din cap aprobator și am turnat pentru amândoi.

Era un tip corpolent, cu doi ani mai în vârstă decât mine. I se mai rărise părul de când îl văzusem ultima dată și era masiv, dar fusese mereu masiv. Se uită o clipă la pahar, îl ridică spre mine și luă o înghițitură.

— Bună marfă, zise.

— Nu-i rea.

— Ce făceai acolo sus, Matt? Căutai indicii? Lungi ultimul cuvânt.

Am dat din cap.

— Intram numai în atmosferă.

— Lucrezi pentru Tillary.

Am aprobat.

— El mi-a dat cheia.

— Rahat, nu-mi pasă nici dacă ai intrat pe horn, ca Moș Crăciun. Ce vrea să faci pentru el?

— Să-l scot.

— Să-l scoți? Sugaciul s-a scos deja. N-avem cum să-i punem

asta în cârcă.

— Dar crezi că el a făcut-o.

Se uită acru la mine.

— Nu cred că el a făcut-o, zise, dacă a face înseamnă a băga un cuțit în femeie. Mi-ar plăcea să cred că el a făcut-o, dar are niște împuțituri de alibiuri mai tari decât un cap al Mafiei. A fost în public cu gagica, l-au văzut un milion de oameni, are nota de plată de la restaurant, pentru Dumnezeu. Bău restul de whisky. Cred că el a aranjat totul.

— I-a angajat să o omoare, adică?

— Ceva de genul ăsta.

— Nu sunt asasini profesioniști, nu?

— Rahat, normal că nu-s. Cruz și Herrera, terminatori pentru sindicatul din Sunset Park. Specializați în lichidări.

— Dar crezi că el i-a plătit.

Veni și-mi luă sticla, umplându-și paharul pe jumătate.

— El le-a înscenat totul, zise.

— Cum?

Scutură din cap, nemulțumit de întrebare.

— Aș vrea să le fi luat eu primul interogatoriu, zise. Tipii de la 68 au mers acolo cu un mandat pentru jaf, dar nu știau când s-au dus de unde era marfa. Așa că ei vorbiseră deja cu portoricanii înainte să dau eu de ei.

— Și?

— Prima dată au negat totul. „Am cumpărat marfa de pe stradă.” Știi cum merge treaba.

— Bineînțeles.

— După aia, ziceau că nu știu nimic despre vreo femeie care a fost omorâtă. Acum, asta era chiar o tâmpenie. Au mers pe povestea asta și apoi au schimbat-o, sau au lăsat-o baltă, pentru că normal că știau, fusese în ziare și la televizor. Apoi au mers pe varianta că nu era nici o femeie când au operat ei, și pe deasupra nici măcar n-au urcat la primul etaj. E, asta era chiar bună, dar și-au lăsat împuțitele de amprente pe oglinda din dormitor, și pe dulap, și în alte două locuri.

— Ai amprente care arată că au fost în dormitor? Nu știam asta.

— Poate că n-ar trebui să-ți spun. Dar nu văd ce rost ar avea. Mda, am găsit amprente.

— Ale cui? Ale lui Herrera sau ale lui Cruz?

— De ce?

— Fiindcă cred că Cruz a înjunghiat-o.

— De ce el?

— Din dosarul lui. Și poartă cuțit.

— Cuțit cu buton. Nu l-a folosit.

— Nu?

— A fost omorâtă cu o chestie care avea o lamă lungă de cînșpe centimetri și lată de cinci sau șase. În fine. Un cuțit de bucătărie, se pare.

— Nu l-ați găsit, totuși.

— Nu. Avea tot soiul de cuțite în bucătărie, două seturi diferite. Când stai douăzeci de ani într-o casă se adună multe cuțite. Tillary nu-și putea da seama dacă lipsește vreunul. Cei de la laborator le-au luat pe alea toate, dar n-au găsit sânge pe nici unul.

— Și deci crezi...

— Că unul dintre ei a luat un cuțit din bucătărie, a urcat, a omorât-o și apoi l-a aruncat undeva într-un canal, sau în râu, sau cine mai știe pe unde.

— A luat un cuțit din bucătărie.

— Sau l-a adus cu el. Cruz avea de obicei un cuțit cu buton, dar poate că n-a vrut să-și folosească propriul cuțit ca s-o omoare.

— Asta dacă presupunem că a venit aici plănuiind să facă asta.

— Tu ce altceva crezi?

— Cred că a fost un jaf și că ei nu știau că ea era aici.

— Mda, bine, vrei să crezi asta ca să-l scoți pe dobitoc. Merge sus și ia un cuțit cu el. La ce-i trebuia cuțitul?

— În caz că era cineva sus.

— Atunci de ce să meargă sus?

— Caută bani. Mulți oameni țin banii în dormitor. Deschide ușa, ea e acolo, se panichează, se panichează și el...

— Și o omoară.

— De ce nu?

— Rahat, pare la fel de plauzibil ca orice altă variantă, Matt. Puse paharul pe măsuta de cafea. Încă o ședință cu ei, zise, și ar fi spus totul.

— Au spus destule și așa.

— Știu. Știi ce-i cel mai greu să-l înveți pe un tânăr recrut? Cum să le citească drepturile în așa fel încât ei să nu le dea nici o importanță. „Ai dreptul să nu spui nimic. Acum spune-mi ce s-a întâmplat de fapt.” Încă o dată, și ar fi înțeles că cel mai bun mod de a se scoate din cazul Tillary ar fi fost să spună că el i-a angajat.

— Asta ar fi însemnat să admită că ei au făcut-o.

— Știu, dar admiteau tot mai multe de fiecare dată. Nu știu. Cred că aș fi putut scoate mai mult de la ei. Dar odată ce au consiliere juridică pe loc, rahat, s-a zis cu micile noastre discuții prietenești.

— De ce ți-ar plăcea ca Tillary să fie vinovat? Numai pentru că mai călca strâmb?

— Toți călcăm strâmb.

— Asta și vreau să spun.

— Cei care-și omoară nevestele sunt ăia care nu calcă strâmb și ar vrea s-o facă. Sau cei care se îndrăgostesc de alta mai dulce și mai tânără și vor să se însoare cu ea și s-o țină veșnic lângă ei. El nu e îndrăgostit de nimeni în afară de el însuși. Sau doctorii. Doctorii își omoară mereu nevestele.

— Atunci...

— Are tone de motive, Matt. Datora bani pe care nu-i avea. Iar ea se pregătea să-l părăsească.

— Prietena?

— Nevasta.

— N-am auzit nicăieri asta.

— De la cine să auzi, de la el? I-a spus unei vecine, a vorbit cu un avocat. Mătușa care a murit a schimbat totul. A ajuns proprietară, în primul rând, și nu mai avea bătrâna în preajmă ca să-i țină companie. O, avem o grămadă de motive, amice. Dacă motivul ar fi de ajuns ca să spânzuri un om, am putea merge să cumpărăm deja frânghie.

Jack Diebold mă-ntreba:

— Ți-e prieten, ha? De-aia te-ai băgat în asta?

Plecaserăm din casa lui Tillary cam pe la începutul serii. Îmi aduc aminte că era încă lumină, dar cum eram în iulie, era lumină până târziu. Am stins lumina și am pus sticla de Wild Turkey la loc. Nu mai era mult în ea. Diebold glumi, zicând că ar trebui să-mi șterg amprente de pe sticlă și de pe pahare.

Conducea mașina, un Ford Fairlane cu multă rugină la vedere. A ales el localul, un restaurant îmbrăcat în pluș unde serveau fripturi și preparate marine, aproape de intrarea pe podul Verazzano. Era cunoscut acolo, am simțit că nu va fi nici o notă de plată. Cei mai mulți dintre polițiști aveau câteva restaurante unde puteau mânca un anumit număr de mese gratuite. Asta-i deranjează pe unii și n-am înțeles niciodată de ce.

Am mâncat bine – cocktailuri de crevete, mușchi de vită feliat, rulouri calde cu pâine de secară, cartofi umpluți.

— Când eram noi tineri, zise Diebold, când mâncai așa însemna că te tratai bine. N-auzeai nici o vorbuliță despre colesterol. Acum numai despre asta auzi.

— Știu.

— Aveam un partener, nu știu dacă l-ai cunoscut. Gerry O'Bannon. Îl știi?

— Nu cred.

— Ei, și-a belit sănătatea. A început când s-a lăsat de fumat. Eu n-am fumat niciodată, așa că n-a trebuit să mă las, dar el s-a lăsat și a dat dintr-una într-alta. A slăbit mult, și-a schimbat dieta, a început să

facă jogging. Arăta groaznic, stors, știi cum ajung unii tipi să arate, nu? Dar era fericit, era chiar mulțumit de el însuși. Nu mai bea, comanda numai o bere și atât, sau lua una și dup-aia trecea pe apă minerală. Din aia franțuzească. Perrier?

— Îhî.

— A ajuns foarte populară dintr-odată, e doar apă minerală normală și costă mai mult decât o bere. Încearcă să înțelegi și explică-mi și mie odată. S-a împușcat.

— O'Bannon?

— Da. Nu vreau să zic că pierderea în greutate și băutul de apă minerală se leagă cu sinuciderea. Cu viața pe care o duci și lucrurile pe care le vezi, îți spun eu, când un polițist își bagă arma în gură, cred că nu mai e nevoie de nici o explicație. Înțelegi ce vreau să spun?

— Știu ce vrei să spui.

Se uită la mine.

— Mda, zise. Normal că știi. Conversația o luă apoi în altă direcție, și ceva mai târziu, cu o porție de plăcintă fierbinte cu ananas și cu brânză pe deasupra în fața lui Diebold și cu cafea pentru amândoi, revenirăm la subiectul Tommy Tillary, pe care-l numi drept prietenul meu.

— Un fel de prieten, am zis. Îl știu de prin baruri.

— Corect, ea locuiește în cartierul tău, nu? Prietena, am uitat cum o cheamă.

— Carolyn Cheatham.

— Aș vrea ca ea să fi fost singurul alibi pe care îl are. Dar chiar dacă el ar fi lipsit câteva ore de lângă ea, ce făcea nevastă-sa în timpul jafului? Îl aștepta pe Tommy să vină acasă și s-o omoare? Vreau să spun, ducând totul la extrem, să zicem că ea se ascunde sub pat în timp ce ei jefuiesc dormitorul și își lasă amprente peste tot. Ei pleacă, ea sună la poliție, corect?

— El n-ar fi putut s-o omoare.

— Știu, și asta mă înnebunește. Cum ai ajuns să-l placi?

— Nu-i un tip rău. Și sunt plătit pentru asta, Jack. Îi fac un serviciu, dar unul pentru care sunt plătit. Și e o risipă de timp pentru mine și de bani pentru el, pentru că oricum nu aveți un caz împotriva lui.

— Nu.

— Nu aveți, nu?

— Nici pomeneală. Mușcă din plăcintă, bău din cafea. Mă bucur că te plătește. Nu numai pentru că îmi place să văd cum cineva face un ban. Nu mi-ar plăcea să știu că-ți pui fundul la bătaie pentru el pe degeaba.

— Nu-mi pun nimic la bătaie.

— Știi ce vreau să spun.

— Îmi scapă ceva, Jack?

— Ha?

— Ce-a făcut, a furat mingi de baseball de la Liga Athletică a Poliției? Cum ai ajuns să-i porți sâmbetele?

Se gândi la asta. Strânse din dinți. Se încruntă.

— Păi, îți spun eu, zise după o pauză. E un prefăcut.

— Vinde acțiuni și rahaturi la telefon. Normal că-i un prefăcut.

— Mai mult de-atât. Nu știu cum să-ți explic logic, dar, rahat, ai fost și tu polițist. Știi cum ajungi să ai presimțiri.

— Sigur.

— Ei, am o presimțire legată de tipul ăsta. E ceva în neregulă cu el, ceva legat de moartea ei.

— Îți spun eu ce e, am zis. E bucuros că ea e moartă și pretinde că nu e. Îl scoate din belea și e bucuros, dar nemernicul face pe mironosița și de asta reacționezi așa.

— Poate o fi și asta.

— Cred că e numai asta. Simți că se poartă ca și când e vinovat. Păi chiar asta face. Se simte vinovat. E bucuros că-i moartă, dar în același timp a trăit cu femeia aia nu mai știu câți ani, avea o viață cu ea, o parte din el trebuia să fie bărbat în casă, în timp ce altă parte călca strâmb...

— Da, da, văd unde bați.

— Și?

— E mai mult de-atât.

— De ce trebuie să fie mai mult? Uite, poate că le-a înscenat asta lui Cruz și lui... cum îi zice...

— Hernandez.

— Nu, nu-i Hernandez. Cum naiba îl cheamă?

— Angel. Ochi de înger.

— Herrera. Poate că el a înscenat asta, ca ei să meargă acolo, să facă jaful. Poate chiar își dorea în adâncul sufletului ca ea să intervină în chestie.

— Continuă.

— Numai că e prea incert, nu? Cred că se simte vinovat numai pentru că își dorea ca ea să fie ucisă sau pentru că se simte bucuros în urma faptului, și tu te legi de vinovăția asta și de asta ai vrea să fie vinovat de crimă.

— Nu.

— Ești sigur?

— Nu sunt sigur că sunt sigur de ceva. Știi, sunt bucuros că te plătește. Sper că-l taxezi ca lumea.

— Nu-i chiar așa.

— Păi ia cât se poate. Măcar la bani să-l coste, dacă atât o să-l coste toată afacerea, mai ales că sunt bani pe care nu e nevoie să-i

plătească. Pentru că noi nu ne putem atinge de el. Chiar dacă ăia doi și-ar schimba povestea și ar recunoaște crima și că el le-a cerut-o, tot nu-i destul ca să-l trimitem în pușcărie. Dar *nu*-și vor schimba povestea, și apoi, cine i-ar angaja pe ei pentru o crimă, oricum, și nici ei nu s-ar băga în așa ceva. *Știu* că nu s-ar băga. Cruz e un ticălos mic și rău, însă Herrera e doar un prostovan, și – ah, rahat.

— Ce?

— Mă omoară să văd că iese basma curată.

— Dar nu el a făcut-o, Jack.

— Iese basma curată *și nu e*, zise, și mă scoate din minți să văd asta. Știi ce sper? Sper să treacă pe roșu odată, în blestemata aia de barcă a lui. Ce are, un Buick parcă?

— Cred că da.

— Sper să nu respecte culoarea semaforului și atunci să reușesc să-l rezolv, asta sper.

— Cu asta se ocupă criminalistica din Brooklyn mai nou? Cu tot felul de amănunte legate de trafic?

— Sper numai să se întâmple, zise. Asta-i tot.

1.

12

Diebold insistă să mă ducă acasă. Când i-am spus că iau metroul, îmi zise să nu fiu absurd, că era deja miezul nopții și nu eram într-o condiție bună pentru transportul public.

— O să leșini, zise, și vreun vagabond o să-ți fure pantofii din picioare.

Avea probabil dreptate. S-a întâmplat că am moțait în timpul cursei înapoi spre Manhattan și m-am trezit când eram la intersecția dintre strada 57 și Avenue 9. I-am mulțumit pentru drum și l-am întrebat dacă mai are timp de un pahar înainte să se întoarcă.

— Ei, ce-i destul e destul, zise. Nu mai pot s-o ard toată noaptea, ca înainte.

— Păi atunci mă duc și eu la culcare, am zis.

Dar nu m-am dus. L-am privit cum pleacă, am început să merg spre hotel, după care m-am întors și am făcut colțul către „Armstrong’s”. Localul era aproape gol. Am intrat și Billie mi-a făcut cu mâna.

Am mers la bar. Și ea era acolo, la capătul barului, singură, uitându-se în paharul așezat pe bar, în fața ei. Carolyn Cheatham. N-o mai văzusem din noaptea în care m-am dus la ea acasă.

În timp ce încercam să mă hotărăsc dacă să spun sau nu ceva, ridică privirea și ochii ni se întâlniră. Pe față îi împietrise o expresie plină de o durere veche și încăpățânată. Trebui să clipească o dată sau de două ori ca să mă recunoască, și când o făcu, un mușchi i se zbătu

pe obraz și îi apărură lacrimi în colțurile ochilor. Se folosi de dosul palmei ca să le șteargă. Plânse și mai devreme; pe bar era un șervețel mototolit, înnegrit de rimei.

— Prietenul meu băutor de bourbon, zise. Billie, zise, omul ăsta e un gentleman. Îi aduci, te rog, prietenului meu gentleman un pahar de bourbon bun?

Billie mă privi. Am dat din cap. Aduse cincizeci de mililitri de bourbon și o cană de cafea neagră.

— Ți-am spus prietenul meu gentleman, zise Carolyn Cheatham, însă asta are o conotație neintenționată. Pronunța cuvintele cu grija deliberată a omului beat. Ești un gentleman și un prieten, dar nu un prieten gentleman. Prietenul meu gentleman, pe de altă parte, nu înseamnă nici una din cele două.

Am băut o parte din bourbon, o parte am turnat-o în cafea.

— Billie, zise, știi cum poți să-ți dai seama că domnul Scudder e un gentleman?

— Își scoate totdeauna pălăria în fața unei doamne.

— E băutor de bourbon, zise.

— Și asta-l face un gentleman, ha, Carolyn?

— Îl face al naibii de diferit de un ticălos ipocrit băutor de scotch.

Nu vorbea tare, dar erau destui nervi în cuvintele ei ca să întrerupă conversațiile din încăpere. Numai trei sau patru mese erau ocupate, și oamenii de la ele au încetat să vorbească în același moment. Pentru o clipă, muzica de pe bandă fu surprinzător de clară. Era una dintre puținele piese pe care le puteam identifica, unul dintre concertele brandeburgice. O puneau atât de des acolo, încât până și eu eram în stare s-o recunosc.

Apoi Billie zise:

— Să zicem că un tip bea whisky irlandez, Carolyn. Asta ce-l face?

— Irlandez, zise.

— Are logică.

— Eu beau bourbon, zise, și îmi împinse paharul înainte cu vreo trei centimetri semnificativi. La dracu', sunt *o doamnă*.

Billie se uită la ea, apoi la mine. Încuviință din cap, iar el dădu din umeri și-i turnă.

— În contul meu, am zis.

— Mulțumesc, zise. Mulțumesc, Matthew. Ochii i se umplură de lacrimi și scoase un șervețel nou din poșetă.

Voia să vorbească despre Tommy. Era drăguț cu ea, zicea. Suna, îi trimitea flori. Dar n-ar mai fi așa dacă ea ar face o scenă la birou, iar el s-ar putea să trebuiască să depună mărturie despre cum și-a petrecut noaptea când nevastă-sa a fost omorâtă, așa că trebuia să se

poarte frumos cu ea în timpul ăsta.

Însă el nu voia să o vadă pentru că nu ar da bine. Nu pentru un proaspăt văduv, nu pentru un bărbat care fusese virtual acuzat de complicitate la asasinarea soției lui.

— Trimite flori fără nici un bilețel, zise. Mă sună de la telefoane publice. Nemernicul.

— Poate a uitat florăreasa să pună biletul.

— Of, Matt. Nu-i mai căuta scuze.

— Și stă la hotel, normal că folosește telefoane publice.

— Ar putea să sune din cameră. El, după cum zice, nu vrea să treacă apelul prin centrala hotelului, poate ascultă centralista. Nu era un bilet cu florile pentru că nu voia să existe nimic scris. A venit la mine la apartament noaptea trecută, dar nu vrea să fie văzut cu mine, și – ah, ipocritul. Băutor de scotch nemernic.

Billie mă luă deoparte.

— N-am vrut s-o dau afară, zise, o femeie drăguță ca ea în halul în care e. Dar cred că n-am ce face. Ai tu grijă să ajungă acasă?

— Sigur.

Înainte de asta, a trebuit să o las să mai dea un rând. A insistat. Apoi am scos-o de acolo și am condus-o până la colțul clădirii unde stătea. Venea ploaia, puteai să-i simți mirosul, și când am trecut de la aerul condiționat din „Armstrong’s” la umiditatea înăbușită care precede o furtună de vară și-a mai revenit. Se ținea de brațul meu în timp ce mergeam, se agăța de el cu ceva ce aducea a disperare. În lift s-a lăsat la podea și și-a îmbrățișat picioarele.

— Of, Doamne, zise.

I-am luat cheile și am deschis ușa. Am dus-o înăuntru. Pe jumătate se așează, pe jumătate se prăbuși pe canapea. Avea ochii deschiși, dar nu știu dacă vedea ceva. A trebuit să mă duc la baie și când m-am întors, ochii îi erau închiși și sforăia ușor.

I-am dat jos pantofii, am mutat-o pe un scaun, m-am luptat cu canapeaua până am reușit să o transform în pat. Am așezat-o pe ea. Mi-am zis că ar trebui să-i scot hainele, și dacă tot începusem am dezbrăcat-o complet. A rămas inconștientă în timpul operațiunii și mi-am amintit ce-mi spusese asistenta unui dricar despre dificultatea îmbrăcării și dezbrăcării morților. Stomacul mi s-a revoltat în fața spectacolului și am crezut că o să mi se facă rău, dar m-am așezat și m-am liniștit.

Am acoperit-o cu cearșaful și m-am așezat iar. Voiam să fac altceva, dar nu-mi dădeam seama ce. Am încercat să mă gândesc și cred că am ațipit. Nu cred că a durat mai mult de câteva minute, destul însă cât să mă pierd într-un vis care a dispărut în clipa în care am deschis ochii și l-am alungat clipind.

Am ieșit. Ușa ei avea o broască cu arc. Era și o siguranță pe

care puteai să o activezi cu cheia pentru securitate sporită, dar a fost de ajuns să închid ușa și s-a încuiat, era îndeajuns de sigur așa. Am coborât cu liftul și am ieșit.

Ploaia întârzia. Un tip care făcea jogging trecu pe lângă mine la colț cu Avenue 9, fugind încăpățânat înspre centru, în sensul opus traficului scăzut de la ora aia. Tricoul i se făcuse gri de la transpirație și părea gata să cadă. M-am gândit la O'Bannon, vechiul partener al lui Jack Diebold, îmbunătățindu-și forma fizică înainte să-și zboare creierii.

Și apoi mi-am amintit ce voiam să fac la Carolyn în apartament. Voiam să iau pistolul acela mic pe care i-l dăduse Tommy. Dacă mai bea în halul ăla și dacă ajungea iar în asemenea depresii, nu era prea bine să aibă o armă în masa de lângă pat.

Însă ușa era încuiată. Și mersese prin răcoare până acasă, nu se va trezi să se omoare.

Am trecut strada. Poarta de oțel era trasă la „Armstrong's”, globurile albe de lumină din față stinse, dar se vedea lumină înăuntru. Am mers spre ușă, am văzut că scaunele erau puse pe mese, totul era pregătit pentru ca puștiul dominican care venea la prima oră a dimineții să măture localul. Nu l-am văzut la început pe Billie, dar l-am zărit pe urmă stând pe un scaun la capătul îndepărtat al barului. Ușa era încuiată, însă m-a văzut și a venit să-mi deschidă.

A încuiat iar ușa după ce am intrat, m-a condus până la bar și a trecut de partea cealaltă. Fără să spună nimic, mi-a turnat un pahar de bourbon. Am pus mâna pe pahar, dar nu l-am ridicat de pe bar.

— Nu mai e cafea, zise.

— E-n regulă. Nu mai vreau.

— Ea e bine? Carolyn?

— E, s-ar putea să fie mahmură mâine.

— Cam toți oamenii pe care-i cunosc s-ar putea să fie mahmuri mâine, zise. Și eu s-ar putea să fiu mahmur mâine. O să plouă, s-ar putea să rămân acasă și să iau aspirină toată ziua.

Cineva bătu la ușă. Billie îi făcu semn din cap și apoi cu mâna că e închis. Bărbatul bătu din nou. Billie îl ignoră.

— Nu văd că e închis? se plânse. Ia-ți banii, Matt. Am închis, registrul e sub cheie, e timpul pentru petrecerea particulară. Își ridică paharul în lumină și-l privi. Frumoasă culoare, zise. E o aiurită Carolyn. Un băutor de bourbon e un gentleman, iar un băutor de scotch e – ce zicea că e băutorul de scotch?

— Cred că un ipocrit.

— Așa că i-am dat corect replica, nu? Ce e un tip care bea whisky irlandez? Un irlandez.

— Păi tu ai întrebat.

— Mai e și un tip pe cale să se-mbete, dar într-un mod plăcut.

Mă îmbăt numai în cele mai plăcute moduri posibile. Of, Isuse, Matt, astea-s cele mai bune ore din zi. Poți să ții pentru tine „Morrissey” ăla al tău. E ca și când ai avea petrecerea ta după ora de închidere, știi? Crășma e goală și e întuneric, muzica e oprită, scaunele pe mese, una sau două persoane îți țin companie, restul lumii a închis dracului de mult. E minunat, nu?

— Nu-i rău.

— Nu, deloc.

Îmi umplu iar paharul. Nu-mi aminteam să-l fi băut.

— Știi, i-am zis, problema mea e că nu mă pot duce acasă.

— Așa a zis și Thomas Wolfe. „Nu te mai poți întoarce iar acasă.” Asta-i problema tuturor.

— Nu, pe bune. Picioarele mă duc mereu numai spre baruri. Am fost în Brooklyn, am ajuns acasă târziu, eram obosit, deja pe jumate afumat, am început să merg spre hotel, și în loc să ajung acolo, m-am întors și am venit aici. Și acum am pus-o pe Carolyn la culcare, a trebuit să ies de acolo înainte să adorm pe un scaun, și în loc să mă duc acasă ca orice om normal, am venit iar aici ca un porumbel care se tot întoarce acasă.

— Ești o rândunică și asta-i mănăstirea Capistrano.

— Asta sunt? Nu mai știu ce naiba sunt.

— A, rahat. Ești un tip, un om. Doar un alt nefericit care nu vrea să fie singur când sfânta crășmă se închide.

— Ce? Am început să râd. Asta-i localul ăsta? Sfânta crășmă?

— Nu știi cântecul?

— Care cântec?

— Cântecul lui Van Ronk. „Și-am petrecut încă o noapte...” Se opri brusc. La dracu', nu pot cânta, nu nimeresc nici măcar melodia corectă. „Ultima chemare”, de Dave Van Ronk. N-o știi?

— Nu știu despre ce vorbești.

— Păi, *Cristoase*, zise. Trebuie s-o fi auzit. Trebuie, pentru numele lui Dumnezeu, să fi auzit cântecul ăsta. Despre el e vorba, unde mai pui că e un fel de imn național. Hai.

— Hai să ce?

— Hai numai, zise. Puse o pungă de hârtie de la Piedmont Airlines pe bar, se duse în spatele barului și veni cu două sticle nedesfăcute, una dintre ele era un Jameson irlandez vechi de douăzeci ani, care-i plăcea lui, cealaltă un Jack Daniel's. E OK? mă întrebă.

— OK pentru ce?

— Să ți-o torni în cap ca să omori păduchii. E OK să bei din ăsta, asta te întreb. Ai băut Forester până acum, dar n-am mai găsit o sticlă neînceptută, și există o lege care nu te lasă să mergi cu o sticlă desfăcută pe stradă.

— Da?

— Ar trebui să fie. Nu fur niciodată sticle desfăcute. Te deranjează să răspunzi la o întrebare simplă? E în regulă Jack Black?

— Normal că-i în regulă, dar unde naiba mergem?

— La mine, zise. Trebuie să auzi cântecul ăsta.

— Barmanii beau pe gratis, zise. Chiar și acasă. E un beneficiu colateral. Alții capătă planuri de pensie și îngrijire dentară. Noi căpătăm toată băutura pe care putem s-o furăm. O să-ți placă melodia asta, Matt.

Eram în apartamentul lui, un studio în formă de L cu parchet și semineu. Era la etajul 22 și fereastra dădea spre sud. Avea o vedere bună spre Empire State Building și, mai departe în dreapta, spre World Trade Center.

Locul era mobilat cu economie. Avea un pat cu platformă de o culoare asemănătoare cu mica albă și o noptieră în alcov, o canapea și un scaun pliant. Cărțile și discurile dădeau pe afară din bibliotecă și erau așezate în teancuri pe podea. Componentele unui sistem stereo erau răspândite ici-colo – platforma pickupului pe o navetă de lapte pusă invers, difuzoarele pe jos.

— Unde am pus chestia aia? se întrebă Billie.

Am mers la fereastră și am privit orașul. Aveam ceas, dar nu mă uitam dinadins la el, nu voiam să știu cât arăta. Cred că trebuie să fi fost în jur de patru. Tot nu ploua încă.

— Aici, zise, luând un album. Dave Van Ronk. Îl știi?

— N-am auzit niciodată de el.

— Are nume olandez, arată ca un irlandez și jur că pe melodiile blues sună exact ca un negrotei. E și un chitarist dat în mă-sa, dar nu cântă nimic la chitară în piesa asta. Cântă *al fresco*.

— OK.

— Nu *al fresco*. Am uitat expresia. Cum se zice când cânti fără acompaniament?

— Ce importanță are?

— Cum pot să uit așa ceva? Am o minte ca o sită. O să-ți placă mult cântecul ăsta.

— Numai dacă apuc să-l aud.

— *A cappella*. Așa se zice, *a cappella*. Imediat ce n-am mai încercat să mi-l amintesc, mi-a și venit în minte. Zen-ul Reamintirii. Unde am pus lichidul ăla irlandez?

— Chiar în spatele tău.

— Mersi. Ești în regulă cu Daniel's? A, ai sticla chiar acolo. OK, ascultă asta. Ups, e altă piesă. E ultima de pe album. Normal, nu mai poate urma nimic după asta. *Ascultă*.

Și-am petrecut încă o noapte

Cu poezii și pantomime

*Și știm prea bine: suntem singuri
Când sfânta crâșmă se închide.*

Melodia suna ca o piesă de folclor irlandez. Interpretul chiar cânta fără acompaniament, vocea îi era aspră, dar, curios, cumva și blândă.

— Acum ascultă asta, zise Billie.

*Și-o să ne bem paharul ultim
Cu bucurii și cu tristeți,
Și-o să sperăm c-a doua zi
Vom reveni la fel de beți.*

— Isuse, zise Billie.

*Și când ne va fi greu să mergem
Ca pentru paralytic dansul,
Cu toții știm ce să-ntrebăm,
Cu toții știm care-i răspunsul.*

Aveam sticla într-o mână, paharul în cealaltă. Am turnat din sticlă în pahar.

— Fii atent la partea asta, zise Billie.

*Și o să bem paharul ultim
Cu care mintea se turtește,
Nici un răspuns nu mai există,
Nici o-ntrebare nu mai este.*

Billie zicea ceva, dar nu-i înregistram cuvintele. Nu mai exista decât cântecul.

*Da, inima ieri mi s-a frânt,
Măine probabil se va drege.
Beat dacă aș fi fost născut,
Tristețea ce-i n-aș înțelege.*

— Mai pune-o încă o dată, am zis.

— Așteaptă. Mai e un pic.

*Și o să ținem toastul ultim
Care nicicând nu se cuvântă:
Bem pentru inima ce știe
Când bine e să fie frântă.*

Zise:

— Ei?

— Aș vrea s-o ascult din nou.

— „Mai zi-o o dată, Sam. Ai cântat pentru ea, poți cânta și pentru mine. Și eu vreau, nu numai ea.” Nu e minunat?

— Mai pune-o o dată, OK?

Am mai ascultat-o de două ori de la cap la coadă. În cele din urmă a oprit-o, a pus discul la loc în cămașa de protecție și m-a întrebat dacă înțeleg de ce a trebuit să mă aducă aici și să mă pună să ascult cântecul. Am încuviințat din cap.

— Ascultă, zise, dacă vrei, poți să dormi aici. Canapeaua asta e mai confortabilă decât pare.

— Mă pot duce acasă.

— Nu știu. Plouă? Se uită pe fereastră. Nu, dar poate începe în orice secundă.

— O să risc. Vreau să fiu acasă când mă trezesc.

— Trebuie să respect un om care poate face planuri pentru un viitor așa de îndepărtat. Te simți în stare să ieși în stradă? Sigur, ești în stare. Uite, îți dau o pungă de hârtie ca să-ți poți lua JD-ul acasă. Sau ia punga din avion, o să creadă că ești pilot.

— Nu, ține-o, Billie.

— Ce să fac cu ea? Nu beau bourbon.

— Păi eu am băut destul.

— Poate vrei să bei ceva înainte de culcare. Poate vrei una mică dimineață. Aia-i o pungă pentru resturi, pentru numele lui Dumnezeu. Cum naiba ți-a venit ideea să iei cu tine o pungă pentru resturi?

— Cineva mi-a zis că e ilegal să mergi cu sticle desfăcute pe stradă.

— Nu-ți fă griji. E prima abatere, ai șanse să scapi cu suspendare. Hei, Matt. Mersi că ai venit.

M-am întors acasă cu versurile cântecului încă răsunându-mi în minte, revenind pe fragmente. „Beat dacă aș fi fost născut, tristețea ce-i n-aș înțelege.” Isuse.

Am ajuns la hotel, am urcat scările fără să-mi verific mesajele la recepție. Mi-am scos hainele, le-am aruncat pe scaun, am luat o gură direct din sticlă și m-am pus în pat.

Exact când adormeam a început ploaia.

1.

13

A ținut tot weekendul. Bătea în geam când am deschis ochii vineri pe la prânz, dar probabil că telefonul mă trezise, de fapt. Am stat pe marginea patului și am hotărât să nu răspund, iar după câteva momente s-a oprit.

Mă durea groaznic capul și îmi simțeam burta de parcă aș fi

încasat o lovitură din plin. M-am întins iar, dar m-am ridicat repede când camera a început să se învârtă. Am luat în baie două aspirine cu o jumate de pahar de apă, dar mi s-au întors în gât.

Mi-am amintit de sticla pe care mi-o pasase Billie. Am căutat-o prin jur și în cele din urmă am găsit-o în punga de hârtie. Nu-mi aduceam aminte să o fi pus la loc după ultima gură, dar erau și alte lucruri pe care nu mi le puteam aminti, cum ar fi cea mai mare parte a drumului către casă. Felul ăsta de semiamnezie nu mă deranja prea mult. Când conduci de-a lungul țării, nu reții fiecare poster, fiecare kilometru al drumului. De ce să te obosești să-ți aduci aminte fiecare minut al vieții?

Sticla era cu o treime mai goală și asta m-a surprins. Îmi aminteam că băusem un pahar cu Billie în timp ce ascultam piesa, apoi dușca luată înainte să sting lumina. Nu voiam una acum, dar uneori vrei să bei, iar alteori ai nevoie să bei, și de data aceasta mă încadram în cel din urmă capitol. Am turnat una mică în paharul de apă și m-am cutremurat când am înghițit. Nici asta nu s-a dus în stomac, dar a reparat lucrurile în așa fel încât următoarea a ajuns unde trebuia. Și apoi am putut înghiți cum trebuie alte două aspirine cu încă o jumate de pahar de apă.

Beat dacă aș fi fost născut...

Stăteam în cameră. Vremea îmi dădea toate motivele să rămân acolo, dar nu prea aveam nevoie de o scuză. Aveam genul de mahmureală despre care știam destule ca să-l tratez cu respect. Dacă m-aș fi simțit vreodată atât de rău fără să fi băut în noaptea dinainte, m-aș fi dus direct la spital. Așa, am stat liniștit și m-am tratat ca un om bolnav, ceea ce, privind înapoi, pare mai mult decât o metaforă.

Mai târziu în după-masa aia a sunat iar telefonul. Puteam să cer la recepție să-mi rețină apelurile, dar nu-mi era totuna să fac conversația necesară. Părea mai ușor să-l las să sune.

A sunat a treia oară seara devreme, și de data asta am răspuns. Era Skip Devoe.

— Te-am căutat, zise. Dai pe-aici mai târziu?

— Nu prea vreau să ies pe vremea asta.

— Mda, s-a pus iar pe noi. Mai slăbise într-o vreme, dar acum plouă cu găleata. Tipul de la meteo zice c-o să avem parte din plin de ploaie. I-am văzut ieri pe tipii ăia.

— Deja?

— Nu tipii în negru, nu băieții răi. Avocații și contabilii. Contabilul nostru e înarmat cu ceea ce el numește un revolver evreiesc. Știi ce-i aia?

— Un stilou.

— O știi, deci? Oricum, nu ne-au spus decât ce știam deja, ceea ce e aiurea, având în vedere c-or să ne taxeze pentru consiliere.

Trebuie să plătim.

— Păi asta cam știi.

— Mda, dar nu înseamnă că îmi și place. Am vorbit iar cu tipul, cu domnul Voce-la-telefon. I-am spus bătrânului Tommy Telefon că avem nevoie de tot weekendul ca să găsim banii.

— I-ai spus lui Tillary?

— Tillary? Ce tot spui acolo?

— Ai zis...

— A, corect, n-am făcut legătura. Nu, nu de Tillary ziceam, am spus doar Tommy Telefon, puteam să zic Teddy sau orice nume care începe cu T. Care nici nu îmi vin în minte dintr-odată. Zi-mi niște nume care încep cu T.

— Chiar trebuie?

Făcu o pauză.

— Nu te simți prea bine, zise.

— Keegan m-a ținut până în zori ca să ascult tot felul de piese, am zis. Nu mi-am revenit sută la sută.

— Aiuritul de Keegan, zise. Toți o ardem destul de tare, dar el o să se omoare cu băutura.

— Se ține de ea.

— Mda. Ascultă, nu te mai țin. Uite ce vreau să știu: ești disponibil luni? Și ziua, și noaptea. Cred că atunci o să acționăm, și dacă tot trebuie s-o facem, atunci s-o facem până la capăt.

— Ce vrei să fac?

— Vorbim despre asta, rezolvăm noi. OK?

Ce aveam luni de făcut? Lucram încă pentru Tommy Tillary, dar nu prea îmi păsa de orele pe care le prestam. Conversația cu Jack Diebold îmi confirmase părerea că risipeam și timpul meu, și banii lui Tillary, pentru că nu aveau un caz împotriva lui și nici nu părea probabil să construiască unul. Diatriba Carlynei Cheatham nu mă motiva nici ea prea tare să fac mai multe pentru Tommy sau să mă simt vinovat pentru că îi luasem banii și îi dădeam destul de puțin în schimb.

Aveam câte ceva să-i spun lui Drew Kaplan data viitoare când vorbeam cu el. Și mai găseam eu alte câteva pe parcurs. Dar nu mai trebuia să petrec multe ore lungi prin barurile și bodegile din Sunset Park.

I-am spus lui Skip că luni eram liber ca pasărea cerului.

Ceva mai târziu în seara aia am sunat la prăvălia cu băuturi de peste drum. Am cerut două sticle de trei sferturi de Early Times și l-am rugat pe puști să facă o oprire la magazin și să-mi ia un carton cu șase beri și două sandviciuri. Mă cunoșteau și știau că făceam să merite serviciile speciale ale băiatului cu livrările, ceea ce am și făcut.

Merita și pentru mine.

Am lăsat-o mai moale cu tăria, am băut o doză de bere și m-am forțat să mănânc o jumate de sandvici. Am făcut un duș fierbinte și asta m-a ajutat, apoi am mâncat cealaltă jumate și am băut altă doză de bere.

Am mers la culcare și când m-am trezit, am deschis televizorul și m-am uitat la Bogart și la Ida Lupino, cred că ea era, în *High Sierra*. N-am prea fost atent la film, dar ținea loc de companie. M-am dus din când în când la fereastră și am privit ploaia. Am mâncat o parte din sandviciul care mai rămăsese și am mai gustat un pic din sticla de bourbon. Când s-a terminat filmul, am stins televizorul, am luat două aspirine și m-am întors în pat.

Sâmbătă am fost ceva mai mobil. Am avut iar nevoie de băutură la trezire, dar numai de una mică, și de data asta s-a dus din prima în stomac. Am făcut duș, am băut o ultimă doză de bere și am coborât pentru micul dejun la „Red Flame”. Am lăsat în farfurie jumate din ouă, dar am mâncat cartofii, am mai cerut pâine de secară prăjită și am băut multă cafea. Am citit ziarul sau măcar am încercat să-l citesc. Nu prea reușeam să înțeleg ce citeam.

După micul dejun m-am oprit la „McGovern's” pentru una mică, după care m-am dus la biserica „Sfântul Pavel” și am stat în tăcerea liniștită de acolo vreo jumate de oră sau cam așa ceva.

Apoi m-am întors la hotel.

M-am uitat în cameră la un meci de baseball, la o luptă pe „Wide World of Sports”, ca și la campionatul mondial de scandenberg și la niște femei făcând un fel de expoziție de monoschi acvatic. Ce făceau era în mod evident foarte dificil, dar nu și teribil de interesant de privit. Am închis televizorul și am plecat. M-am oprit la „Armstrong's” și am vorbit cu niște oameni, după care m-am dus la localul lui Joey Farrell pentru o porție bine condimentată de chili și două beri Carta Blanca.

Am luat un brandy lângă cafea înainte să mă întorc la hotel pe durata nopții. Aveam destul bourbon în cameră ca să-mi ajungă toată duminica, dar m-am oprit să iau niște bere pentru că nu mai prea aveam și duminica magazinele nu pot vinde bere mai devreme de prânz. Nimeni nu știe de ce. Poate bisericile sunt în spatele chestiei, poate că vor să vină credincioșii la slujbă cu mähmureli crâncene, poate că se vinde mai bine căința celor sever afectați.

Beam cu înghițituri mici și mă uitam la filme la televizor. Am adormit în fața televizorului, m-am trezit la mijlocul unui film de război, am făcut un duș, m-am bărbierit și m-am învățit prin cameră în chiloți, uitându-mă la sfârșitul filmului și la începutul altuia, bând bourbon și bere până când m-am putut duce iar la culcare.

Când m-am trezit iar era duminică după-amiaza și încă ploua.

Pe la trei și jumătate a sunat telefonul. Am răspuns la al treilea apel și am spus salut.

— Matthew?

Era o femeie și pentru o clipă am crezut că era Anita. Apoi a spus:

— Am încercat să dau de tine alaltăieri, dar n-ai răspuns.

I se simțea accentul din Carolina de Nord în voce.

— Vreau să-ți mulțumesc, zise.

— N-ai pentru ce, Carolyn.

— Vreau să-ți mulțumesc pentru că ai fost un gentleman, zise, după care râse ușor. Un gentleman băutor de bourbon. Mi se pare că am avut o grămadă de spus pe tema asta.

— După câte îmi amintesc, ai fost destul de elocventă.

— Și pe alte teme. Mi-am cerut scuze de la Billie pentru că nu m-am purtat ca o doamnă și m-a asigurat că am fost OK, dar barmanii mereu spun așa, nu? Vreau să-ți mulțumesc că m-ai condus acasă. Urmă o pauză. Ăăă, am făcut...

— Nu.

Oftat.

— Păi, mă bucur de asta, dar numai pentru că nu mi-ar plăcea să nu-mi amintesc. Sper că n-am fost prea dizgrațioasă, Matthew.

— Ai fost perfect în regulă.

— Nu am fost perfect în regulă. Măcar atât îmi amintesc. Matthew, am spus niște lucruri despre Tommy. L-am făcut în toate felurile, sper că știi că vorbea băutura din mine.

— Nici nu m-am gândit altfel.

— Se poartă frumos cu mine, să știi. E un om bun. Are defectele lui. E puternic, dar are punctele lui slabe.

La priveghiul unui coleg din Poliție am auzit odată o irlandeză vorbind astfel despre băutura. „Sigur, e punctul slab al unui bărbat puternic”, zicea.

— Îi pasă de mine, zise Carolyn. Nu băga în seamă ce am spus atunci.

I-am spus că nu m-am îndoit niciodată că-i pasă de ea și că nu-mi aduc aminte prea bine ce a spus și ce n-a spus, căci și eu mă făcusem destul de rău în noaptea aia.

Duminică seara m-am dus până la „Miss Kitty”. Cădea o ploaie ușoară, dar nu conta prea mult.

Mă oprisem întâi la „Armstrong’s”, scurt. „Miss Kitty” avea același aer de duminică seara. Câțiva obișnuiți și oameni din cartier creau o dispoziție care era reversul celei de mulțumesc-lui-Dumnezeu-că-i-vineri. La tonomat, o fată cânta despre o pereche nou-nouță de

role. Vocea părea să-i alunece între note și să găsească sunete care nu se aflau în gamă.

Nu-l cunoșteam pe barman. Când am întrebat de Skip, mi-a făcut semn cu degetul să merg la biroul din spate.

Skip era acolo, ca și partenerul lui. John Kasabian avea o față rotundă și purta ochelari cu rame de sticlă cu lentile circulare, care îi măreau ochii întunecați adânc înfundați în cap. Era de vârsta lui Skip sau pe aproape, dar părea mai tânăr, arăta cam ca un școlar ochelarist. Avea tatuaje pe amândouă antebrațele, deși nu părea deloc genul de persoană care și-ar face tatuaje.

Unul dintre tatuaje era o reprezentare convențională, deși tipătoare, a unui șarpe încolăcit în jurul unui pumnal. Șarpele era gata de atac, și de pe vârful pumnalului picura sânge. Celălalt tatuaj era mai simplu, de fapt chiar cu gust: o brățară din zale în jurul încheieturii de la mâna dreaptă.

— Măcar de l-aș fi avut pe mâna aialaltă, zisese cândva, cel puțin l-ar fi acoperit ceasul.

Nu știu ce credea cu adevărat despre tatuaje. Le disprețuia, la fel ca și pe tinerii care alegeau astfel de însemne, și uneori părea sincer stânjenit de ele. Alteori însă părea că e mândru de ele.

Nu-l știam de fapt prea bine. Avea o personalitate mai puțin expansivă decât a lui Skip. Nu-i plăcea să piardă vremea prin baruri, muncea în tura de dimineață și făcea marketingul înainte de asta. Și nu bea ca partenerul lui. Îi plăcea berea, dar nu pe măsura lui Skip.

— Matt, zise, și arată către un scaun. Mă bucur că o să ne ajuți la chestia asta.

— Cu ce pot.

— Măine seară, zise Skip. Ar trebui să fim în camera asta, la opt fix, și să sune telefonul.

— Și?

— Și o să primim instrucțiuni. Trebuie să am o mașină la îndemână. Face parte din instrucțiuni.

— Ai mașina?

— Am mașina mea, nu-i o problemă s-o am la îndemână.

— John are mașină?

— O s-o scot din garaj, zise John. Crezi că ar trebui să avem două mașini?

— Nu știu. V-a spus să aveți mașină și bănuiesc că v-a spus să aveți banii la îndemână...

— Da, curios, a spus și asta.

— ...dar n-a spus nimic despre unde trebuie să mergeți.

— Nimic.

Am reflectat la asta.

— Ce mă neliniștește...

— E că mergem în ceva necunoscut.

— Exact.

— Și eu am aceeași neliniște. E ca și când ai fi o țintă, te duci unde-ți zic și ei pot oricând să ți-o tragă. E destul de rău să plătești răscumpărare, dar cine poate ști dacă o să și primim ce plătim? Se poate să fie o cacealma și ei să ne termine dacă mergem acolo.

— De ce-ar face asta?

— Nu știu. „Morții nu vorbesc.” Nu așa se spune?

— Poate că așa e, dar crima aduce probleme. Încercam să mă concentrez, dar nu gândeam așa de clar cum îmi doream. Am întrebat dacă pot lua o bere.

— Isuse, unde-mi sunt manierele? Ce vrei, bourbon, o ceașcă de cafea?

— Cred că doar bere.

Skip se duse să o aducă. În timp ce era plecat, partenerul lui zise:

— E o nebunie. Nu-i real, știi ce vreau să spun? Registre furate, extorcare, voci la telefon. Nu are legătură cu realitatea.

— Cred că nu.

— Banii nu sunt reali. Nu pot să stabilesc nici o legătură cu ei. Suma...

Skip îmi aduse o sticlă de Carlsberg și un pahar în formă de clopot. Am băut puțin din bere și m-am încruntat într-un fel care trebuia să arate că mă gândesc. Skip își aprinse o țigară, îmi oferî pachetul, apoi spuse:

— Nu, sigur că nu vrei, nu fumezi.

Îl puse înapoi în buzunar.

— N-ar trebui să fie o cacealma. Dar ar putea fi într-un singur fel.

— Care?

— Să nu aibă registrele.

— Sigur că le au. Registrele nu mai sunt și a apărut vocea asta la telefon.

— Să zicem că nu au registrele, dar au aflat că lipsesc. Dacă nu trebuie să aducă dovezi că sunt în posesia lor, au o șansă să scoată câțiva dolari de la voi.

— Câțiva dolari, zise John Kasabian.

— Și atunci unde-s registrele? La agenții federali? Vrei să zici că le-au avut tot timpul, ne pregătesc de fapt un proces și între timp noi plătim răscumpărare cuiva care are un rahat poleit. Se ridică, se învârti în jurul biroului. Îmi place ca dracu' situația, zise. Îmi place așa de tare, că vreau să mă însor și să fac copii cu ea. Isuse.

— E doar o posibilitate, dar cred că trebuie să avem grijă.

— Cum? Totul e aranjat pentru mâine.

— Când sună, pune-l să-ți citească o pagină din registru.

Se holbă la mine.

— Acum te-ai gândit la asta? Chiar acum? Nu mișcă nimeni.

Kasabian îl întrebă unde se duce.

— Să mai aduc două Carlsberg, zise. Ticăloasa asta de bere stimulează gândirea. Ar trebui să folosească asta în reclame.

Se întoarse cu două sticle. Se așeză pe marginea biroului, cu picioarele atârându-i, bând berea direct din sticla maronie. Kasabian stătea în scaun și rupea eticheta de pe sticlă. Nu se grăbea să o bea. Era consiliul nostru de război, făceam ce planuri puteam. John și Skip mergeau amândoi, și deci și eu.

— Și mă gândeam să vină și Bobby, zise Skip.

— Ruslander?

— E prietenul meu cel mai bun, știe ce se întâmplă. Nu știu cu ce ar putea să ne ajute dacă se împute treaba, dar cine știe? Eu o să fiu înarmat, dar dacă e o cursă, presupun că ei or să tragă primii, așa că arma are să mă ajute al naibii de mult. Mai e cineva pe care ați vrea să-l băgați în asta?

Kasabian dădu din cap.

— Mă gândeam la frate-meu, zise. E prima persoană la care m-am gândit, dar ce nevoie are Zeke de rahatul ăsta?

— Ce nevoie are cineva de rahatul ăsta? Matt, ai pe cineva să aduci?

— Nu.

— Mă gândeam că poate Billie Keegan ar fi bun, zise Skip. Ce crezi?

— E o companie plăcută.

— Mda, corect. Dacă te gândești așa, cui naiba îi trebuie o companie plăcută? Ce ne trebuie e artilerie grea și sprijin aerian. Aranjăm întâlnirea și punem tunurile pe poziția lor. John, spune-i de negroteii cu tunul.

— Oho, zise Kasabian.

— Zi-i.

— E doar ceva ce am văzut.

— Ceva ce a văzut. I-auzi.

— Era... când să fie, cam acum o lună. Eram acasă la prietena mea, stă pe West End, în Eighties, trebuia să-i plimb câinele, ies din clădire și peste drum erau trei tipi negri.

— Așa că s-a întors și a intrat înapoi în clădire, sugeră Skip.

— Nu, nici măcar nu s-au uitat la mine, zise Kasabian. Purtau un fel de haine militare și unul avea o cască. Arătau a soldați.

— Spune-i ce-au făcut.

— Păi e cam greu să crezi că am văzut asta, zise. Își scoase

ochelarii, își masă baza nasului. S-au uitat în jur și, dacă m-or fi văzut, au decis probabil că nu reprezintă nici un motiv de îngrijorare...

— Nu se pricepe deloc să judece omul, interveni Skip.

— ...și montează tunul ăsta antipersonal, ca și cum ar mai fi făcut asta de o mie de ori, iar unul dintre ei bagă un proiectil înăuntru și trag o salvă în Hudson, pur și simplu, erau la colțul străzii și vedeau bine râul, ne uitam cu toții să vedem unde ajunge, dar mie tot nu-mi dădeau nici o atenție, dădeau din cap unul către altul, apoi au demontat tunul și au plecat.

— Isuse, am zis.

— S-a întâmplat așa de repede, zise, și cu așa de puțin tam-tam. M-am întrebat dacă nu cumva îmi imaginasem eu toate astea. Dar exact așa s-a întâmplat.

— A făcut mult zgomot explozia?

— Nu, nu prea mult. Un fel de *bum* pe care îl face tunul ăsta mic când trage, și nici n-am auzit dacă a fost vreo explozie când obuzul a lovit apa.

— E posibil să fi fost proiectile oarbe, zise Skip. Probabil testau mecanismul de tragere, verificau traiectoria.

— Da, dar pentru ce?

— Ei, rahat, zise. Nu știi niciodată când ai nevoie de un tun în orașul ăsta. Ridică sticla de bere, luă un gât lung și bătu darabana cu călcâiele în peretele biroului. Nu știu, zise. Beau chestia asta, dar nu gândesc deloc mai bine ca înainte. Matt, hai să vorbim despre bani.

Credeam că se referă la răscumpărare. Dar vorbea despre bani pentru mine, și eram destul de încurcat. Nu știam ce preț să stabilesc, am zis ceva despre faptul că suntem prieteni.

— Și? zise. Așa îți câștigi banii, corect? Făcând servicii pentru prieteni, nu?

— Sigur, dar...

— Ne faci un serviciu. Kasabian și cu mine habar n-avem ce facem. Am dreptate, John?

— Absolut.

— N-o să-i dau nimic lui Bobby dacă vine, n-ar lua bani, iar Keegan, dacă vine, n-o face pentru bani. Dar tu ești un profesionist și profesioniștii trebuie plătiți. Tillary te plătește, nu?

— E o diferență.

— Care-i diferența?

— Tu mi-ești prieten.

— Și el nu ți-e?

— Nu ca tine. De fapt, îmi place tot mai puțin. E...

— E un dobitoc, zise Skip. Fără discuție. Nu-i nici o diferență. Deschise un sertar al biroului, numără niște bani, împături bancnotele și mi le întinse. Uite, zise. Sunt două mii cinci sute de dolari aici. Zi-

mi dacă-s destui.

— Nu știu, am spus încet. Două mii cinci sute nu par prea mult, dar...

— Sunt două mii cinci sute, sulă bleagă ce ești. Am început toți să râdem. „Două mii cinci sute nu par prea mult.” Johnny, de ce a trebuit să angajăm un actor de comedie? Serios, Matt, e OK?

— Serios, pare cam mult.

— Știi cât e răscumpărarea?

Am dat din cap.

— Am avut toți grijă să nu menționăm asta.

— Păi nu pomenești de funie în casa spânzuratului, nu? Le plătim bulangiilor cincizeci de miare.

— Isuse Cristoase, am zis.

— Ai mai pomenit deja numele lui, zise Kasabian. E cumva vreun prieten de-al tău? Adu-l și pe el mâine, dacă n-are altceva de făcut seara.

1.

14

Am încercat să mă culc devreme. Am mers acasă și m-am pus în pat, iar pe la patru mi-am dat seama că nu o să pot să adorm. Aveam destul bourbon la îndemână ca să mă turtesc, dar nu voiam nici asta. Nu voiam să fiu mahmur la întâlnirea cu șantajistii.

M-am dat jos din pat și am încercat să-mi fac de lucru prin jur, dar n-aveam stare și nu era nimic la televizor la care să am chef să mă uit. M-am îmbrăcat și am ieșit la plimbare, și eram deja la jumătatea drumului când mi-am dat seama că picioarele mă purtau către „Morrissey”.

Unul dintre frați era în fața ușii de jos. Îmi zâmbi larg și deschise ușa. Sus, alt frate stătea pe un scăunel vizavi de ușă. Mâna dreaptă îi era ascunsă în spatele șorțului de măcelar și mi s-a dat de înțeles că avea o armă. Nu mai fusesem la „Morrissey” de când Tim Pat îmi spusese despre recompensa pe care o ofereau el și frații lui, dar auzisem că frații stăteau de gardă în ture și oricine intra pe ușă se trezea cu o armă încărcată în față. Opiniile legate de tipul de armă erau diferite; auzisem diverse variante, de la revolver și pistol automat până la pușcă cu țeava retezată. Primul gând care mi-a trecut prin minte a fost că trebuie să fii nebun ca să vrei să folosești o pușcă, cu țeava retezată sau nu, într-o cameră plină cu proprii clienți, dar nimeni nu instituise vreodată sănătatea mintală la „Morrissey”.

Am intrat și m-am uitat prin încăpere. Tim Pat mă văzu și-mi făcu semn; tocmai făceam un pas în direcția lui când Skip Devoe mă strigă pe nume de la o masă din față, de lângă fereastra vopsită în negru. Stătea acolo cu Bobby Ruslander. Am ridicat o mână, arătându-

le că o să vin la ei într-un minut, iar Bobby duse mâna la gură și un fluier de poliție răsună în bar, întrerupând toate conversațiile la fel de brusc ca un foc de armă. Skip și Bobby râseră, ceilalți băutori își dădură seama că sunetul fusese o glumă, nu un raid oficial și după ce câteva persoane îl asigurară pe Bobby că era un nemernic, conversațiile se reluară. L-am urmat pe Tim Pat în spatele încăperii, unde ne-am așezat față în față la o masă goală.

— Nu te-am mai văzut de când am vorbit, zise. Ai vești pentru mine?

I-am spus că n-aveam nici o veste.

— Am venit numai să beau ceva, am zis.

— Și n-ai auzit nimic?

— Nimic. Am mers prin zonă, am întrebat niște oameni. Dacă s-ar fi știut ceva, aș fi aflat până acum. Cred că trebuie să fie o chestie irlandeză, Tim Pat.

— O chestie irlandeză.

— Politică, am zis.

— Atunci ar fi trebuit să fi aflat noi ceva. O gură-spartă ne-ar fi spus ceva. Vârfurile degetelor îi mângâiau barba. Au știut exact unde să meargă după bani, gândi cu voce tare. Și au luat chiar și cei câțiva dolari din borcanul pentru Norad.

— De-asta m-am gândit...

— Dacă ar fi fost protestanții, am fi primit de știre. Sau dacă era vreo facțiune de-a noastră. Zâmbi fără umor. Avem neînțelegerile noastre între facțiuni, știi. Cauza n-are numai o singură voce care vorbește pentru ea.

— Așa am auzit și eu.

— Dacă era „o chestie irlandeză”, zise, pronunțând deliberat expresia, ar mai fi fost și alte incidente. Dar a fost numai unul.

— De care știi tu, am zis.

— Mda, zise. De care știu eu.

Am mers și m-am așezat lângă Skip și Bobby. Bobby purta o bluză sport gri cu mânecile tăiate. La gât avea un fluier albastru de plastic prins de un șnur împletit din fire de plastic, de genul celor pe care le fac băieții în tabăra de vară.

— Actorul e pe cale să-și intre în rol, zise Skip, arătând cu degetul către Bobby.

— Ha?

— Am o audiere într-o reclamă, zise Bobby. Sunt un arbitru de baschet, cu puștii pe teren. Toți sar claie peste grămadă pe mine, face parte din mesajul chestiei.

— Sar toți claie peste grămadă pe tine, zise Skip. Ce vor să vândă? Pentru că, dacă-i deodorant, ar trebui să porți altă bluză.

— Comuniune, zise Bobby.

— Comuniune?

— Puști negri, albi, hispanici, toți aflați în comuniune atunci când caută ameteșitul ăla de inel. O chestie de servicii publice, o dau la spoturile speciale de la show-ul lui Joe Franklin.

— Ești plătit pentru asta? Întrebă Skip.

— A, rahat, da. Cred că agențiile dau din timpul lor, stațiile TV o dau pe gratis, dar talentul e plătit.

— Talentul, zise Skip.

— *Le talent, c'est moi*, zise Bobby.

Am comandat un pahar. Skip și Bobby mai aveau încă destul. Skip aprinse o țigară și fumul se ridică în aer. Mi-a venit paharul și am băut din el.

— Credeam că o să te culci devreme, zise Skip. I-am spus că nu puteam să dorm. Din cauza zilei de mâine?

Am dat din cap.

— Nu sunt încă obosit. N-am stare.

— Și mie mi se întâmplă. Hei, actorule, zise. La ce oră ai audiția?

— Ar trebui să fie pe la două.

— Ar trebui să fie?

— Poți să ajungi acolo și să aștepti mult și bine. Eu trebuie să fiu acolo la două.

— Termină la timp ca să ne dai și nouă o mână de ajutor?

— A, nici o problemă, zise. Motanii ăștia de la agenție trebuie să prindă trenul de cinci patrușopt spre Scarsdale. Vreo două beri pe mașină, după care află ce-au mai făcut Jason și Tracy pe la școală.

— Jason și Tracy sunt în vacanța de vară, nătărăule.

— Atunci mă uit să văd ce carte poștală au mai trimis din tabără. Merg în tabăra aia fițoasă din Maine, cărțile poștale sunt gata scrise de profesori, ei doar le semnează.

Băieții mei urmau să plece în tabără peste vreo două săptămâni. Unul dintre ei îmi făcuse un șnur ca acela pe care-l purta Bobby. Îl aveam pe undeva printr-un sertar. Sau îl lăsasem oare la Syosset? Dacă aș fi un tată ca lumea, m-am gândit, aș purta chestia aia, cu fluier și cu tot tacâmul.

Skip îi spunea lui Bobby că trebuia să-și facă somnul de frumusețe.

— Trebuie să arăt ca un sportiv perfect, zise Bobby.

— Dacă nu te scoatem de aici, o să arăți mai mult infect. Își privi țigara, apoi o aruncă în ce-i mai rămăsese din băutură. Nu vreau să te văd nicicând făcând asta, îmi spuse. Nu vreau să vă văd pe nici unul. Dezgustător obicei.

Afară, cerul începea să se lumineze. Mergeam încet, fără să

vorbim mult. Bobby se agita și se învârtea prin fața noastră, driblând cu o minge de baschet imaginară, fentând un adversar invizibil și aruncând spre inel. Skip mă privi și dădu din umeri.

— Ce pot să spun? zise. Omul mi-e prieten. Ce altceva mai e de zis?

— Ești gelos numai, zise Bobby. Ai înălțimea, dar n-ai mișcărilor. Un micuț priceput te face să-ți pierzi șosetele.

— Plângeam pentru că nu aveam papuci, zise Skip solemn, și apoi am întâlnit un om care nu avea șosete. Ce naiba a fost *asta*?

O explozie răsunase la cam o jumate de milă în față.

— Tunul lui Kasabian, zise Bobby.

— Dezertor nemernic, zise Skip. Nu ești în stare să deosebești un tun de un pesar. Nu pesar vreau să spun. Ce folosește farmacistul?

— Despre ce dracu' vorbești?

— Mojar, zise Skip. N-ai deosebi un tun de un mojar. Nu așa sună tunul.

— Cum zici tu.

— A sunat ca explozia pentru o fundație, zise. Dar e prea devreme, vecinii ar omorî pe oricine ar începe cu explozii la ora asta. Îți spun eu, sunt bucuros că s-a terminat ploaia.

— Da, ne-a cam ajuns, nu?

— Bănuiesc că era nevoie de ea, zise. Așa se spune mereu, nu? De fiecare dată când plouă de ne putrezește rahatul, cineva zice că era nevoie de asta. Pentru că seacă rezervoarele, sau pentru că îi ajută pe fermieri, sau ceva de genul ăsta.

— Ce conversație minunată, zise Bobby. N-ai putea să ai așa o conversație într-un oraș mai puțin sofisticat.

— Du-te dracu', zise Skip. Își aprinse o țigară și începu să tușească, își controlează apoi tusea și trase alt fum din țigară, de data asta fără să tușească. Cam ca băutura de dimineață, m-am gândit. Odată ce poți s-o înghiți, ești în regulă.

— Aerul e bun după furtună, zise Skip. Cred că ploaia îl curăță.

— Îl spală, zise Bobby.

— Poate. Se uită în jur. Aproape că detest să spun asta, zise, dar ar trebui să fie o zi minunată.

1.

15

La opt și șase minute, telefonul de pe biroul lui Skip sună. Billie Keegan vorbea despre o fată pe care o cunoscuse cu un an în urmă într-o vacanță de trei săptămâni în vestul Irlandei. Își opri povestea în mijlocul unei propoziții. Skip puse mâna pe telefon, se uită la mine și mă întinsei după telefonul de pe dulapul cu dosarele. Dădu o dată din cap, o înclinare rapidă a capului, și am ridicat cele două receptoare la

unison.

Zise:

— Mda.

O voce de bărbat zise:

— Devoe?

— Mda.

— Ai banii?

— Totu-i aranjat.

— Atunci ia un creion și scrie. Te sui în mașină și mergi...

— Stai așa, zise Skip. Prima dată trebuie să-mi dovedești că ai ce zici că ai.

— Cum adică?

— Citește intrările din prima săptămână din iunie. Din iunie anul ăsta, iunie '75.

Urmă o pauză. Apoi vocea, nervoasă acum, zise:

— Nu tu dai ordinele, omule. Dacă noi zicem „broasca”, tu ești ala care sare.

Skip se îndreptă oarecum în scaun, se aplecă înainte. Am ridicat mâna ca să-l opresc să spună orice avea de gând să spună.

— Vrem să fim siguri că discutăm cu oamenii cu care trebuie. Vrem să cumpărăm de îndată ce știm ce aveți de vânzare. Dați-ne asta și jucăm după aia toate cărțile.

— Nu ești Devoe. Cine naiba ești?

— Sunt un prieten al domnului Devoe.

— Ai un nume, prietene?

— Scudder.

— Scudder. Vrei să citim ceva?

Skip îi zise iar ce voia să citească.

— O să revin, zise bărbatul și închise.

Skip se uită la mine, cu receptorul în mână. L-am pus în furcă pe cel pe care-l țineam eu în mână. Și-l trecea pe al lui dintr-o mână în alta ca pe un cartof fierbinte. I-am spus să închidă.

— De ce ar face asta? vru să știe.

— Poate trebuiau să discute, am sugerat. Sau să aducă registrele ca să poată citi ce vrei să auzi.

— Și poate că nici nu le au, în primul rând.

— Nu prea cred asta. Ar fi încercat să tragă de timp.

— Să închizi telefonul în nas e un mod destul de bun de a trage de timp. Își aprinse o țigară și băgă pachetul înapoi în buzunarul de la cămașă. Purta o cămașă verde crud cu mâneci scurte; deasupra buzunarului de la piept era brodat cu galben *Alvin's Texaco Service*.

— De ce-o fi închis? zise iritat.

— Poate s-o fi gândit că s-ar putea să-i localizăm apelul.

— Putem face asta?

— E greu chiar și atunci când Poliția și compania de telefoane cooperează, am zis. Pentru noi nici nu se pune problema. Dar ei nu știu neapărat asta.

— Noi și localizatul de apeluri, interveni John Kasabian. Ne-am rupt în figuri și când am instalat al doilea telefon după-amiază.

Făcuseră asta cu câteva ore mai devreme, scoțând fire dintr-un terminal din perete și conectându-le la un telefon împrumutat din apartamentul prietenei lui Kasabian, așa încât Skip și cu mine să putem fi pe fir în același timp. În timp ce Skip și John făceau asta, Bobby dădea audiții pentru rolul de arbitru în reclama despre comuniune iar Billie Keegan căuta pe cineva care să-i țină locul în spatele barului la „Armstrong’s”. Folosisem timpul ăsta ca să îndes două sute cincizeci de dolari într-o cutie de fonduri parohiale, să aprind două lumânări și să dau fără nici un rost un raport prin telefon lui Drew Kaplan în Brooklyn. Iar acum eram toți cinci în biroul din spate de la „Miss Kitty”, așteptând să sune iar telefonul.

— Un accent cam de sudist, zise Skip. Ai observat?

— Părea prefăcut.

— Crezi?

— Când s-a enervat, am zis. Sau poate pretindea că s-a enervat. Partea aia cu săritul când zice broască.

— Nu era singurul care s-a enervat atunci.

— Am observat. Dar când s-a enervat, nu mai avea accent, dar când a venit cu rahatul cu broasca, accentul era și mai pronunțat, încercând să sune ca de la țară.

Se încruntă, scotocind prin memorie.

— Ai dreptate, zise scurt.

— Tot cu tipul ăsta ai vorbit și mai înainte?

— Nu știu. Vocea părea prefăcută și înainte, dar nu era aceeași cu asta pe care am auzit-o astă-seară. Poate e un om cu o mie de voci, nici una convingătoare însă.

— Poate tipul face dublaje la voce, sugerează Bobby, în reclame de doi lei despre comuniune.

Telefonul sună din nou.

De data asta ne-am străduit mai puțin să ne sincronizăm, din moment ce-mi făcusem cunoscută prezența. Când aveam receptorul la ureche, Skip zise:

— Mda?

Vocea pe care o auzisem înainte întrebă ce trebuia să citească. Skip îi spuse, iar vocea începu să citească intrările din registru. Skip avea setul de registre false pe birou și urmărea pe pagină.

După o jumătate de minut, cel care citea se opri și întrebă dacă eram satisfăcuți. Skip păru că vrea să obiecteze în legătură cu cuvântul respectiv. În loc să facă asta, ridică din umeri și încuviință

din cap, și le-am spus că ne-am asigurat că vorbeam cu oamenii cu care trebuia.

— Atunci uite ce aveți de făcut, zise, și am pus amândoi mâna pe creioane și am scris indicațiile.

— Două mașini, zicea Skip. Ei știu că venim eu și cu Matt, așa că noi doi mergem în mașina mea. John, tu ia-i pe Billie și pe Bobby. Ce spui, Matt, ne vor urmări?

Am dat din cap.

— Cineva poate să ne vadă plecând împreună de aici, am spus. John, voi trei luați-o înainte. Ai mașina la îndemână?

— Am parcat la două blocuri de aici.

— Voi trei mergeți acum acolo. Bobby, tu și cu Bill mergeți înainte și așteptați la mașină. N-aș vrea să ieșiți toți deodată, poate supraveghează cineva ușa din față. Voi doi așteptați acolo; John, dă-le două, trei minute avans și apoi du-te să vă întâlniți la mașină.

— Și după aia mergem la... unde vine asta, Emmons Avenue?

— În Sheepshead Bay. Știi unde-i asta?

— Vag. Știu că e la dracu-n praznic, în capătul Brooklynului. Am ieșit cu niște vase de pescuit acolo, dar conducea altcineva și n-am prea fost atent.

— Poți s-o iei pe centură, pe Shore Parkway.

— În regulă.

— Stai să mă gândesc, cred că cel mai bine e s-o luăm pe Ocean Avenue. Probabil o să vedeți un semn.

— O clipă, zise Skip. Cred că am o hartă pe undeva, am văzut-o ieri.

Găsi o hartă Hagstrom cu străzile din zonă și ne-am pus toți trei pe studiat. Bobby Ruslander se aplecă peste umărul lui Kasabian. Billie Keegan luă o bere abandonată mai devreme de cineva, bău o gură și se strâmbă. Am stabilit o rută și Skip îi zise lui John să ia harta cu el.

— Niciodată nu împăturesc chestiile astea bine, zise Kasabian.

— Cui naiba îi pasă cum împăturești tu chestia aia? zise Skip. Luă mapa de la partenerul lui și începu să o rupă pe liniile de pliere, dându-i lui Kasabian o secțiune de cincizeci de centimetri pătrați și aruncând restul pe jos.

— Aici e Sheepshead Bay, zise. Vrei să știi unde să ieși de pe autostradă, corect? La ce naiba-ți trebuie tot restul Brooklynului?

— Isuse, zise Kasabian.

— Scuze, Johnny. Sunt agitat ca naiba. Johnny, ai o armă?

— Nu vreau nimic.

Skip deschise sertarul și puse un pistol automat de oțel albastru pe birou.

— Îl ținem în spatele barului, îmi spuse, în caz că vrem să ne

zburăm creierii când numărăm încasările de noapte. Nu-l vrei, John? Kasabian scutură din cap. Matt?

— Nu cred că o să am nevoie de el.

— Nu vrei să-l iei?

— Mai degrabă nu.

Cântări pistolul în mână, căutând un loc unde să-l pună. Era un 45 și părea genul de armă pe care le-o dau ofițerilor în armată. O armă mare și grea, de felul celor cărora li se spune „miloase” – forța de oprire putea compensa precizia slabă, doborând un om numai cu o rană în umăr.

— Are o împruțită de tonă, zise Skip. O prinse dedesubtul taliei jeansilor și se strâmbă când văzu cum arăta. Își scoase cămașa din pantaloni și o lăsă să atârne peste armă. Nu era tipul de cămașă pe care să o lași să atârne peste pantaloni și arăta cu totul aiurea. Isuse, se plânse, unde să pun chestia asta?

— Te descurci tu, îi spuse Kasabian. Între timp, noi ar trebui să mergem. Nu crezi, Matt?

Am fost de acord cu el. Am mai repetat o dată planul după ce Keegan și Ruslander o luară înainte. Urmău să conducă până la Sheepshead Bay și să parcheze peste drum de restaurant, dar nu direct pe stradă, ci aveau să aștepte acolo, cu motorul și farurile stinse, și să supravegheze locul și pe noi după ce ajungem.

— Nu încerca să faci nimic, i-am spus. Dacă vezi ceva suspect, observă numai ce se întâmplă. Scrie numerele de înmatriculare, chestii de genul ăsta.

— Să încerc să-i urmăresc?

— De unde știi pe cine urmărești? Ridică din umeri. Mergi după ureche, am spus. În general, trebuie să observi ce e prin zonă, să îți ochii deschiși.

— M-am prins.

După ce plecă, Skip puse o geantă diplomat pe birou și deschise încuietorile. Era plină de teancuri legate de bancnote folosite.

— Așa arată cincizeci de miare, zise. Nu pare cine știe ce, nu?

— Doar hârtie.

— Îți dau vreo senzație când te uiți la ei?

— Nu prea.

— Nici mie. Puse pistolul deasupra bancnotelor și închise geanta. Nu se potrivea. Rearanjă bancnotele ca să facă un locșor pentru armă și închise iar.

— Numai până ajungem în mașină, zise. Nu vreau să merg pe stradă ca Gary Cooper în *High Noon*. Își băgă cămașa la loc în pantaloni. În drum spre mașină zise: S-ar spune că oamenii ar trebui să se uite la mine. Sunt îmbrăcat ca o maimuță soioasă și duc un diplomat ca un bancher. Împruțitii de newyorkezi, aș putea să mă

îmbrac în gorilă și nimeni nu s-ar uita de două ori la mine. Adu-mi aminte când intrăm în mașină să scot arma din geantă.

— Bine.

— E destul de rău dacă scot ceva și trag în noi. Ar fi și mai rău să folosească arma mea pentru asta.

Mașina era parcată pe strada 55. Lăsă un dolar bacșiș paznicului și după colț opri în fața unui hidrant. Deschise geanta diplomat și scoase pistolul, verifică siguranța, puse apoi arma pe scaunul dintre noi, se gândi mai bine și o îndesă în spațiul dintre pernă și spatele scaunului.

Era un Chevy Impala vechi de doi ani, lung și jos, cu suspensii destul de proaste. Era alb, cu interior bej și alb, și părea că nu mai trecuse printr-o spălătorie de când ieșise din Detroit. Scrumiera era plină ochi cu mucuri de țigară și podeaua era ticsită de tot soiul de mizerii.

— Mașina asta-i ca viața mea, zise, în timp ce stăteam la semafor pe Tenth Avenue.

— O harababură confortabilă. Ce facem, mergem pe ruta stabilită cu Kasabian?

— Nu.

— Știi un drum mai bun?

— Nu mai bun, doar diferit. Ia-o pe West Side Drive acum, dar în loc de centură, mergem pe străzile locale prin Brooklyn.

— Va fi mai încet, nu?

— Probabil. Lasă să ajungă acolo înaintea noastră.

— Cum zici tu. Avem vreun motiv anume?

— S-ar putea să vedem mai ușor așa dacă suntem urmăriți.

— Crezi că suntem urmăriți?

— Nu prea văd de ce am fi, nu atunci când ei știu unde mergem. Dar nu avem cum să știm dacă avem de-a face cu un om sau cu o armată.

— Asta așa-i.

— Fă dreapta la următoarea, intră pe autostradă pe strada 56.

— Am înțeles. Matt? Vrei ceva?

— Ce vrei să spui?

— Vrei ceva de băut? Uită-te în torpedou, ar trebui să fie ceva acolo.

În torpedou era o sticlă de jumate de Black & White. De fapt nu era de jumate, era de 330. Îmi aduc aminte, sticla era verde și ușor curbată, în genul unei ploști, ca să intre confortabil în buzunar.

— Nu știu cum ești tu, zise, dar eu unul sunt cam încordat. Nu vreau să mă plesc, dar poate că n-ar strica să beau ceva ca să mai scad din tensiune.

— Doar una mică, am căzut de acord, și am deschis sticla.

Am luat-o pe West Side Drive spre Canal Street, am intrat în Brooklyn prin Manhattan Bridge și am urmat Flatbush Avenue până a dat în Ocean Avenue. Am tot prins roșu la semafor, și de câteva ori i-am surprins privirea fixată pe torpedou. Dar n-a zis nimic și am lăsat sticla de Black & White neatinsă după prima dușcă pe care o luaserăm fiecare mai devreme.

Conducea cu geamul din partea lui coborât de tot și cu cotul stâng sprijinit pe partea de jos a geamului, cu degetele pe tavan, bătând din când în când în tavan. Uneori făceam conversație, alteori mergeam în tăcere.

La un moment dat zise:

— Matt, vreau să știi cine mi-a aranjat asta. Trebuie să fie cineva dinăuntru, nu crezi? Cineva a avut șansa și a folosit-o, cineva care s-a uitat în registre și știa la ce se uită. Cineva care a lucrat pentru mine, însă cum naiba a ajuns în spate? Dacă am concediat vreun nenorocit, vreun barman beat sau vreo chelneriță handicapată, cum au ajuns să-și bage nasul în biroul meu și să-mi subtilizeze registrele? Poți să-ți dai seama?

— Nu-i chiar așa de greu de ajuns în biroul tău, Skip. Oricine era familiarizat cu felul în care e aranjat barul putea să se îndrepte spre baie și să se strecoare în biroul tău fără să observe nimeni.

— Cred că da. Cred că am noroc că nu s-au pișat în sertarul de sus în timp ce făceau asta. Scoate o țigară din pachetul din buzunarul de la piept și o bătu de volan. Îi datorez cinci mii lui Johnny, zise.

— Cum așa?

— Răscumpărarea. A venit cu treizeci și eu am pus douăzeci. Seiful lui e mai plin decât al meu. Din ce știu, mai are încă cincizeci puși bine sau poateăștia treizeci au fost de ajuns ca să-l dea peste cap. Frână, lăsând un taxi să schimbe banda în fața noastră. Uită-te la dobitocul ăsta, zise fără ranchiună. Așa se conduce oare peste tot sau numai în Brooklyn? Jur că toți încep să conducă aiurea din minutul în care trec râul. Despre ce vorbeam?

— Despre banii pe care i-a pus Kasabian.

— Mda. Așa că o să ia în plus câțiva dolari pe săptămână până o să se adune diferența de cinci mii. Matt, aveam douăzeci de mii de dolari într-un seif la bancă și acum sunt toți împachetați frumos și gata să fie livrați, în câteva minute n-o să-i mai am, și nimic din astea n-are legătură cu realitatea. Știi ce vreau să spun?

— Cred că da.

— Nu mă refer numai la hârtii. E mai mult decât hârtie, dacă ar fi numai hârtie n-ar fi oamenii așa nebuni după ei. Dar nu erau reali când erau bine păziți la bancă și nu vor fi reali nici când o să-i dau.

Trebuie să știi cine-mi face asta, Matt.

— Poate o să aflăm.

— Trebuie să știi, mama dracului. Am încredere în Kasabian, știi? În genul ăsta de afacere ești mort dacă nu ai încredere în partenerul tău. Într-o afacere cu baruri, doi tipi care se supraveghează unul pe altul tot timpul o iau razna în șase luni. Nu merge așa, localul va avea genul de atmosferă pe care nici un cerșetor de gară n-o s-o tolereze. Unde mai pui că poți să-l supraveghezi douăștrei de ore pe zi și el te poate fura în ora la care se deschide. Kasabian face aprovizionarea, pentru numele lui Dumnezeu. Știi ce mult intri-n bani când faci aprovizionarea pentru o crâșmă?

— Care-i teoria ta, Skip?

— Teoria mea e că o voce în capul meu îmi zice că poate e un fel drăguț prin care Johnny scoate douăzeci de miare de la mine, și asta n-are nici un sens, Matt. Ar trebui să-i împartă cu partenerul lui, trebuie să pună o grămadă din banii lui ca să facă asta, și de ce ar alege modul ăsta ca să mă fure? Lăsând la o parte faptul că am încredere în el, n-am nici un motiv să n-am încredere, a fost mereu corect cu mine și dacă ar fi vrut să mă fure, putea să o facă într-o mie de alte feluri și nici n-aș fi știut că sunt jefuit. Dar tot aud vocea asta și pun pariu că și el o aude, pentru că l-am surprins uitându-se un pic diferit la mine mai devreme, și cui îi *trebuie* rahatul ăsta? Vreau să spun că asta e chiar mai rău decât banii care ne costă. E genul de lucru care face o crâșmă să se închidă peste noapte.

— Cred că urmează Ocean Avenue.

— Da? Și când te gândești că am condus doar șase zile și șase nopți. O iau la stânga la Ocean?

— O iei la dreapta.

— Ești sigur?

— Absolut.

— Mereu mă pierd în Brooklyn, zise. Pot să jur că în locul ăsta s-au așezat cele Zece Triburi Pierdute. N-au mai găsit drumul înapoi, au săpat pământul și și-au făcut case. Au pus conducte de canalizare, au băgat curent. Tot confortul unei case.

Restaurantele de pe Emmons Avenue erau specializate în preparate marine. Unul dintre ele, „Lundy's”, era un fel de hambar uriaș unde mâncătorii serioși se înghesuiau la mese mari pentru câte o cină cu fructe de mare imense. Locul spre care ne îndreptam noi era la două blocuri mai încolo, la o intersecție. Se numea „Stridii la Carlo” și firma cu neon roșu clipea imaginând o stridie închizându-se și deschizându-se.

Kasabian parcase pe cealaltă parte a străzii, la câteva intrări mai sus de restaurant. Am tras mașina lângă a lui. Bobby era în față, pe locul pasagerului. Billie Keegan ședea singur în spate. Kasabian,

desigur, era la volan. Bobby zise:

— V-a luat ceva. Dacă se întâmplă vreo minune, de aici nu se vede nimic.

Skip dădu din cap. Am mers o jumătate de bloc mai încolo și am parcat lângă un hidrant.

— Aici nu-ți remorchează mașina, zise. Așa-i?

— Nu cred.

— Asta-i tot ce ne mai trebuie, zise. Opri motorul, ne uitarăm unul la altul și ochii i se îndreptară spre torpedou. Zise:

— Îl vezi pe Keegan? Pe locul din spate?

— Îhî.

— Pun pariu c-a tras vreo două de când au plecat.

— Probabil.

— Așteptăm, corect? Sărbătorim dup-aia.

— Sigur.

Își îndesă arma la talia pantalonilor și își trase cămașa s-o ascundă.

— Probabil așa-i moda pe aici, zise, deschizând ușa și luând geanta diplomat. Sheepshead Bay, ținutul cămășilor scoase din pantalonii. Ești nervos, Matt?

— Un pic.

— Bine. Nu vreau să fiu singurul.

Am traversat strada largă și ne-am apropiat de restaurant. Noaptea era plină de arome și puteai mirosi apa sărată. Pentru o clipă, m-am întrebat dacă n-ar fi trebuit să iau eu arma. M-am întrebat dacă ar fi în stare să tragă sau dacă o luase doar ca să se simtă în siguranță. M-am întrebat dacă s-ar descurca cât de cât cu ea. Fusesse în armată, dar asta nu însemna neapărat că se pricepe la arme de mână.

Eu, unul, mă descurcam. Ricoșeurile erau excluse, oricum.

— Uită-te la firmă, zise. O stridie deschizându-se și închizându-se e o blestemată de obscenitate. „Hai, iubito, să vedem cum îți deschizi stridia.” Locul pare gol.

— E luni seara și e târziu.

— Aici probabil și în toiul dimineții e târziu. Arma asta are o tonă, ai observat? Mi se tot pare c-or să-mi alunece pantalonii până mai jos de genunchi.

— Vrei s-o lași în mașină?

— Glumești? „Asta-i arma ta, soldat. Poate să-ți salveze viața.” E-n regulă, Matt. Nervii mi-s întinși, asta-i tot.

— Sigur.

Ajunse la ușă primul și mi-o ținu să intru. Localul nu era decât o cantină cu ifose, tot numai mușama și oțel inoxidabil, cu o tejghea lungă în stânga, separeuri în dreapta și alte câteva mese în spate.

Patru băieți la mijlocul adolescenței stăteau într-un separeu în față, mâncând cartofi prăjiți cu degetele dintr-o farfurie comună. Mai în spate, o femeie cărunță cu multe inele pe degetele ambelor mâini citea o carte cartonată îmbrăcată în coperta de plastic adăugată de bibliotecă.

Omul din spatele tejghelei era înalt, gras și complet chel. Cred că se râdea în cap. Fruntea îi era perlată de transpirație și avea cămașa udă learcă. În local era destul de rece, aparatul de aer condiționat funcționa la maximum. Erau doi clienți la tejghea, un bărbat lat în umeri îmbrăcat într-o cămașă albă cu mâneci scurte, arătând ca un contabil falimentar, și o fată placidă cu picioare groase și piele urâtă. La capătul tejghelei era chelnerița, într-o pauză de țigară.

Ne-am așezat la tejghea și am cerut cafea. Cineva lăsase *Post-ul* de după-amiază pe scaunul de lângă noi. Skip îl luă și-l răsfoi.

Își aprinse o țigară, o fumă, uitându-se tot la câteva secunde către ușă. Ne-am băut amândoi cafelele. Luă un meniu și citi pe sărite cuprinsul.

— Au un milion de chestii diferite, spuse. Orice-ai cere, probabil că e scris aici. La ce mă mai uit? Oricum nu pot mânca.

Aprinse altă țigară și puse pachetul pe tejghea. Luai una și o pusei în gură. Ridică sprânceana, dar nu zise nimic, îmi întinse doar un foc. Am tras două sau trei fumuri și am stins țigara.

Trebuie să fi auzit telefonul sunând, dar nu l-am băgat în seamă până ce chelnerița care ridicase receptorul se duse la bărbatul lat în umeri și-l întrebă dacă era Arthur Devoe. Omul păru surprins de idee. Skip se duse să preia apelul și-l urma.

Luă telefonul, ascultă o clipă și-mi făcu semn că-i trebuie hârtie și creion. Am scos carnețelul și am scris ce repeta pentru mine.

Un hohot de râs ajunse până la noi din partea din față a restaurantului. Puștii aruncau unul în altul cu cartofi prăjiți. Tipul de la tejghea își aplecase trunchiul peste mușama, spunându-le ceva. Mi-am întors ochii de la ei și m-am concentrat să notez ce zicea Skip.

1.

16

Skip zise:

— Intersecția dintre Avenue 18 și Ovington. Știi unde-i asta?

— Cred că da. Știu unde-i Ovington, trece prin Bay Ridge, dar Avenue 18 e la vest. Cred că asta înseamnă că e în Bensonhurst, ceva mai la sud de cimitirul Washington.

— Cum să știe cineva toate rahaturile astea? Ai zis *Avenue 18*? Sunt până la opșpe?

— Cred că sunt până la douășopt, dar Avenue 28 are numai două blocuri. Merge de la Cropsey la Stillwell.

— Asta unde-i?

— În Coney Island. Nu-i chiar așa departe de unde suntem acum.

Flutură mâna în semn de nepăsare față de oraș și de toate străzile lui imposibil de cunoscut.

— Știi tu unde mergem, zise. Și luăm harta de la Kasabian. A, căcat. Locul ăsta e pe partea din hartă pe care o au ei?

— Probabil că nu.

— Căcat. Ce mi-o fi venit s-o rup? Isuse.

Eram acum afară din restaurant. Stăteam în fața lui, cu firma de neon clipind în spatele nostru. Skip zise:

— Matt, nu mai pricep nimic. De ce ne-au pus să venim întâi aici, ca să ne sune dup-aia și să ne trimită la biserică?

— Ca să ne poată vedea mai întâi, bănuiesc. Și să ne întrerupă liniile de comunicare.

— Crezi că se uită cineva la noi chiar acum? Cum să-i spun lui Johnny să vină după noi?

— Cred c-ar fi mai bine să se ducă acasă.

— De ce?

— Pentru că-și vor da seama că ne urmăresc și vor observa oricum când le spunem ce se întâmplă.

— Crezi că suntem observați?

— E posibil. Au ei un motiv să aranjeze lucrurile în felul ăsta.

— Rahat, zise. Nu-l pot trimite pe Johnny acasă. Dacă eu îl suspectez, probabil că și el mă suspectează, la rândul lui, și nu pot... Să zicem că mergem toți într-o mașină?

— Două mașini ar fi mai bine.

— Abia ce-ai spus că nu merge cu două mașini.

— O să încercăm în felul ăsta, am zis, și l-am luat de braț ca să-l ghidez. Nu ne-am dus spre mașina în care erau Kasabian și ceilalți, ci la Impala lui Skip. La semnul meu porni mașina, făcu de două ori semn cu farurile, merse până la colț, făcu dreapta, mai merse un bloc și opri.

Câteva minute mai târziu, mașina lui Kasabian opri lângă noi.

— Ai avut dreptate, îmi zise Skip. Celorlalți le zise: Băieți, sunteți mai deștepți decât credeam. Am primit un telefon, ne trimit la vânătoare de comori, cu diferența că de data asta comoara e la noi. Ar trebui să mergem la o biserică de la intersecția dintre Avenue 18 cu nu mai știu ce.

— Ovington, am zis.

Nimeni nu știa unde e.

— Urmați-ne, le-am zis. Stați la o jumate de bloc sau la un bloc în spatele nostru și când parcăm, ocoliți blocul și opriți-vă în spatele nostru.

- Și dacă ne pierdem? vru să știe Bobby.
- Mergeți acasă.
- Cum?
- Veniți după noi, am zis. N-o să vă pierdeți.

Am mers pe Coney Island Avenue și autostrada Kings până la Bay Parkway, unde ne-am încurcat și mi-au trebuit câteva blocuri ca să mă orientez iar. Am traversat o stradă numerotată, am ajuns pe Avenue 18 și am găsit biserica pe care o căutam la intersecția cu Ovington. În Bay Ridge, Ovington Avenue merge paralel cu Bay Ridge Avenue la distanță de un bloc spre sud. Undeva pe lângă Fort Hamilton Parkway e iarăși paralelă cu Bay Ridge Avenue, dar la distanță de un bloc înspre *nord*, pe unde era strada 68. Chiar dacă știi cartierul, genul ăsta de chestie poate să te zăpăcească, iar Brooklynul e plin de chestii din astea.

Era o zonă cu „Parcarea interzisă” chiar peste drum de biserică și Skip parcă Chevy-ul acolo. Stinse farurile și motorul. Am stat tăcuți până când mașina lui Kasabian trecu pe lângă noi și făcu colțul.

— Ne-a văzut măcar? se întrebă Skip. I-am răspuns că da, probabil de asta făcuseră colțul. Așa o fi, zise.

M-am întors și m-am uitat pe geamul din spate. Două minute mai târziu le-am văzut farurile. Găsiseră un loc de parcare cu o jumate de bloc mai în spate, și farurile se stinseră.

Cartierul era compus în cea mai mare parte din case prefabricate dinainte de război, case mari, cu gazon și copaci în față. Skip zise:

— Nu arată a New York pe aici. Înțelegi ce vreau să spun? Arată ca un loc normal din restul țării.

— Mare parte din Brooklyn arată așa.

— Și câteva părți din Queens. Nu alea în care am crescut eu, dar pe ici, pe colo așa arată. Știi de ce mi-aduce aminte? De Richmond Hill. Știi Richmond Hill?

— Nu prea.

— Am avut odată un concurs acolo cu echipa de alergări. Ne-au bătut de ne-au mers fulgii. Casele, totuși, semănau mult cu astea de aici. Își aruncă țigara pe fereastră. Cred că putem s-o facem, zise. Corect?

— Nu-mi place, am zis.

— Ție nu-ți place? Mie nu mi-a plăcut de când au dispărut registrele.

— Locul dinainte era public, am zis. Am deschis carnețelul și am citit ce notasem. Ar trebui să fie niște scări în stânga bisericii care să ducă în subsol. Ușa se presupune că ar fi deschisă. Nu văd nici o lumină aprinsă, tu vezi ceva?

— Nu.

— Pare un mod al naibii de ușor de a scăpa de noi. Cred că ar fi mai bine să rămâi aici, Skip.

— Crezi că e mai sigur să fii singur?

Am dat din cap.

— Cred că e mai bine pentru amândoi să fim separați în clipa asta. Banii rămân la tine. Vreau să cobor acolo și să văd ce primire ne-au pregătit. Dacă o să pot aprinde lumina fără riscuri, o s-o aprind de trei ori la rând.

— Care lumină?

— Orice lumină pe care ai putea-o vedea. M-am aplecat peste el și i-am arătat. Alea de acolo sunt ferestrele de la subsol. Trebuie să fie niște becuri acolo, și o să le poți vedea.

— Așa că tu aprinzi becul de trei ori și eu aduc banii. Dar dacă nu-ți place cum arată chestia?

— Atunci le spun că vin să te aduc, ies și ne întoarcem în Manhattan.

— Presupunând că găsim drumul. Se încruntă. Și dacă... Lasă.

— Ce?

— Voiam să întreb ce se întâmplă dacă nu mai ieși.

— Găsești tu drumul, mai devreme sau mai târziu.

— Glumețule. Ce faci?

Dădusem jos plasticul care proteja becul din mașină și-l deșurubam.

— În caz că se uită, am zis. Nu vreau să știe când deschid ușa.

— Omul se gândește la toate. Bine că nu ești polonez, c-ar fi trebuit să avem cinșpe tipi care să învârtă mașina în timp ce țineai de bec. Vrei arma, Matt?

— Nu cred.

— „Cu mâinile goale a înfruntat o armată întreagă.” Ia dracului arma, vrei?

— Dă-mi-o.

— Și una mică?

M-am întins spre torpedou.

Am coborât și m-am ghemuit, cu mașina între mine și ferestrele de la subsolul bisericii. Am mers juma' de bloc până la cealaltă mașină și le-am expus situația. L-am pus pe Kasabian să stea în mașină și să pornească motorul când îl vede pe Skip intrând în biserică. Pe ceilalți doi i-am trimis să stea pe lângă bloc. Dacă ceilalți fugeau printr-o ieșire din spate a bisericii, Bobby și Billie puteau să-i vadă. Nu-mi dădeam seama ce-ar putea face, dar poate vedeau vreun număr de mașină.

M-am întors la Impala și i-am spus lui Skip ce făcusem. Am pus becul la loc în tavan, și când am deschis ușa, s-a aprins, luminând

interiorul mașinii. Am închis ușa și am trecut strada.

Arma mi-era prinsă la talia pantalonilor, cu țeava în jos, poziționată paralel cu corpul. Aș fi preferat să o am într-un toc la șold, dar nu aveam opțiunea asta. Mă încurca la mers, iar când am ajuns în porțiunea de umbră de lângă biserică am scos-o și am mers o vreme cu ea în mână, dar nici asta nu-mi plăcea, așa că am pus-o la loc.

Scările erau abrupte. Trepte de beton cu o balustradă de fier ruginit prinsă neglijent în cărămidă. Se vedea că unul sau două buloane se desprinseseră. Am coborât treptele și am simțit cum dispar în întuneric. Era o ușă la capăt. Am băjbăit până am găsit clanța și am ezitat o clipă cu mâna pe ea, ascultând atent, încercând să aud ceva dinăuntru.

Nimic.

Am apăsat pe clanță și am împins ușa cât să fiu sigur că nu era încuiată. Apoi am închis-o și am bătut în ea.

Nimic.

Am bătut iar. De data asta am auzit mișcare înăuntru și o voce spunând ceva neinteligibil. Am apăsat iar pe clanță și am intrat.

Timpul cât stătusem în bezna de pe scări îmi folosea. Prin ferestre intra în subsol un firicel de lumină și pupilele mi se dilataseră îndeajuns cât să îmi fie de folos. Eram într-o încăpere care trebuie să fi fost de zece metri pe cinșpe. Pe podea erau împrăștiate scaune și mese. Am închis ușa după mine și m-am sprijinit cu spatele de un perete aflat în umbră.

O voce zise:

— Devoe?

— Scudder, am zis.

— Unde-i Devoe?

— În mașină.

— Nu contează, zise altă voce. N-am putut-o recunoaște pe nici una dintre ele ca fiind cea pe care o auzisem la telefon, dar fusese o voce voit schimbată, și din câte îmi dădeam seama și vocile astea erau prefăcute. Nu sunau a dialect din New York, dar nici de altundeva.

Cel care vorbise primul zise:

— Ai adus banii, Scudder?

— Sunt în mașină.

— Cu Devoe.

— Cu Devoe, am aprobat.

Tot cei doi care vorbiseră și înainte. Unul era în capătul opus al încăperii, celălalt în dreapta lui. Puteam să-i localizez după voci, dar erau camuflați de întuneric și unul dintre ei părea să vorbească din spatele unei chestii, o masă răsturnată sau așa ceva. Dacă veneau într-un loc unde puteam să-i văd, aș fi putut să scot arma și să-i dobor, să trag în ei, dacă era nevoie. Pe de altă parte, era foarte posibil ca ei să

aibă armele îndreptate deja spre mine, și mă puteau lovi în locul unde eram înainte să scot arma din pantaloni. Și chiar dacă trăgeam primul și îi nimeream pe amândoi, puteau să mai fie doi oameni înarmați ascunși în întuneric și să mă umple de găuri înainte să aflu că există.

Pe lângă toate astea, nu voiam să împușc pe nimeni. Voiam numai să dau banii ca să iau registrele și să ies naibii de acolo.

— Spune-i prietenului tău să aducă banii, zise unul dintre ei. Am decis că ar fi putut fi vocea de la telefon, dacă și-ar fi înmuiat tonul ca în dialectul sudist. Asta dacă nu vrea să ajungă registrele la Fisc.

— Nu vrea asta, am zis. Dar nici n-o să intre pe o alee întunecată.

— Zi mai departe.

— Mai întâi, aprindeți o lumină. Nu vrem să facem afaceri pe întuneric.

Urmă o discuție în șoaptă, apoi ceva agitație. Unul dintre ei apăsă pe un întrerupător și o instalație fluorescentă din mijlocul tavanului începu să-și aprindă pe rând câte un tub. Lumina ei era mai degrabă o licărire, cum fac de obicei instalațiile fluorescente când încep să funcționeze.

Am clipit, atât din cauza lucrurilor pe care le vedeam, cât și din cauza licăririlor. Pentru o clipă am crezut că erau hipioți sau munteni, vreo specie ciudată de oameni. Abia apoi mi-am dat seama că erau deghizați.

Erau doi, mai scunzi decât mine și zvelți. Aveau bărbi mari și peruci al căror păr începea de pe frunte și le ascundea nu numai părul natural, dar și forma capului. Între linia joasă a părului și începutul bărbii aveau câte o mască ovală care le ascundea ochii și vârful nasului. Cel mai înalt dintre ei, cel care aprinsese lumina, avea o perucă galben-cromat și mască neagră. Celălalt, ascuns pe jumătate de o masă cu scaune pe ea, avea părul șaten închis și mască albă. Amândoi aveau bărbi negre iar cel scund ținea o armă în mână.

Cu lumina aprinsă cred că ne simțeam toți vulnerabili, aproape goi. Știu că eu așa mă simțeam și era o tensiune în atitudinea lor care arăta că se simțeau la fel. Cel cu arma nu o îndrepta exact către mine, dar nici nu o ținea cu totul în altă direcție. Întunericul ne protejase pe toți trei, iar acum îl lăsaserăm deoparte.

— Partea proastă e că ne temem unii de ceilalți, am zis. Voi vă temeți că o să încercăm să luăm registrele fără să le plătim. Noi ne temem că o să ne luați banii și nu o să ne dați nimic în schimb, că o să ne șantajați iar cu registrele sau o să le dați altcuiva.

Cel înalt scutură din cap.

— E o afacere de unică folosință.

— Pentru amândouă părțile. Noi plătim o singură dată și atât.

Dacă ați făcut o copie a registrelor, scăpați de ea.

— Nu e nici o copie.

— Bine, am zis. Aveți registrele aici? Scundacul cu perucă închisă la culoare împinse cu piciorul un sac de haine bleumarin aflat pe podea. Partenerul lui îl ridică și apoi îl puse la loc pe podea. Am zis că putea fi orice, chiar și haine, și le-am cerut să-mi arate ce era în sac.

— Când vedem banii, zise cel înalt, o să vedeți și voi registrele.

— Nu vreau să le examinez. Scoate-le doar din sac înainte să-i spun prietenului meu să aducă banii.

Se uitară unul la altul. Cel cu arma dădu din umeri. Îndreptă pistolul spre mine în timp ce celălalt desfăcu șnurul sacului de haine și scoase un registru legat cu închizători metalice similar setului fals pe care-l văzusem pe biroul lui Skip.

— În regulă, am zis. Aprindeți și stingeți lumina de trei ori.

— Cui faci semn?

— Pazei de coastă.

Se uitară unul la altul și cel de lângă întrerupător îl ridică și îl coborî de trei ori. Instalația fluorescentă se aprindea și se stingea bezmetic. Am stat toți trei stânjeniți și am așteptat o perioadă care-mi păru lungă. M-am întrebat dacă Skip văzuse semnalul, m-am întrebat dacă stătuse destulă vreme în mașină ca să se liniștească.

Apoi l-am auzit pe scări și la ușă. I-am strigat să intre. Ușa se deschise și intră, cu geanta diplomat în mâna stângă.

Se uită la mine și apoi îi văzu pe cei doi, cu bărbile, și perucile, și măștile lor.

— Isuse, zise.

— Fiecare parte va avea un om care va face schimbul și un om care să-l acopere. Așa nici unul nu va putea să-l elimine pe celălalt, iar registrele și banii vor fi schimbate în același timp.

Cel înalt, care stătea lângă întrerupător, zise:

— Pari să te pricepi bine la asta.

— Am avut timp să mă gândesc la asta. Skip, te acopăr eu. Adu geanta aici, așaz-o lângă mine. Bun. Acum, unul dintre prietenii noștri poate pune o masă în mijlocul încăperii și să ia celelalte piese de mobilă din jurul ei.

Cei doi se priviră și, previzibil, cel mai înalt împinse sacul spre partenerul lui și păși înainte. Întrebă ce voiam să facă și i-am pus pe el și pe Skip să rearanjeze mobila.

— Nu știu ce o să zică sindicatul despre asta, zise. Barba îi ascundea gura și masca ochii, dar i-am simțit zâmbetul.

La indicațiile mele, el și Skip așezară o masă în mijlocul încăperii, aproape direct sub instalația fluorescentă. Masa avea doi metri jumate în lungime și un metru jumate în lățime și am așezat-o astfel încât să separe partea lor de încăperea de a noastră.

Am îngenuncheat și m-am ghemuit în spatele unui grup de scaune. La celălalt capăt al camerei, cel cu arma se ascunse la fel. L-am chemat pe Skip înapoi ca să ia geanta cu banii și l-am trimis pe tipul înalt cu păr galben după registre. Mișcându-se cu atenție, fiecare își aduse partea lui din târg la câte un capăt al mesei. Skip puse geanta jos primul, deschise butoanele ca să arate conținutul. Bărbatul cu

perucă galbenă scoase setul de registre din sac și le puse ușor pe masă, apoi se dădu lent înapoi, cu mâinile ridicate.

Le-am cerut să se retragă fiecare câte un metru, apoi să schimbe capetele mesei. Skip deschise registrul masiv și se asigură că tot ce negociase era acolo. În capătul opus, celălalt deschise geanta diplomat și scoase un teanc legat de bancnote. Îl verifică, îl puse înapoi și luă alt teanc.

— Registrele sunt în regulă, anunță Skip. Închise registrul, puse totul înapoi în sacul de rufe, îl ridică și porni spre mine.

Tipul cu arma zise:

— Stai așa.

— De ce?

— Stai unde ești până numără banii.

— Trebuie să stau aici până numără el cincizeci de mii? Fii serios.

— Numără repede, zise cel cu arma către partenerul lui. Asigură-te că sunt toți banii. Nu vrem să mergem acasă cu o valiză plină de tăieturi din ziar.

— Chiar aș face asta, zise Skip. Chiar m-aș duce dracului în fața unei arme cu o geantă plină de bani de Monopoly. Îndreaptă arma aia altundeva, bine? Mă calcă pe nervi.

Nu primi nici un răspuns. Skip rămase pe loc, balansându-se pe vârfurile picioarelor. Mă durea spatele, iar genunchiul pe care stăteam începea să-mi joace mici feste. Totul se sfârși când cel cu părul galben termină de frunzărit pachetele cu bani și se asigură că nici unul dintre ele nu era compus din hârtii sau din bancnote de un dolar. Făcuse probabil asta cât de repede putuse, dar mi se păru că trecuse o veșnicie până când se declară satisfăcut, închise valiza și blocă încuietorile.

— În regulă, am zis. Acum, voi doi...

Skip zise:

— O secundă. Noi primim sacul de rufe și ei primesc geanta diplomat, corect?

— Și?

— Și pare nedrept. Geanta face aproape o sută de dolari și are mai puțin de doi ani, iar sacul de rufe cât poate costa? Vreo doi dolari, corect?

— Unde vrei să ajungi, Devoe?

— Dați și voi ceva în schimb, zise el cu glasul înecat. Puteți să-mi spuneți cine mi-a aranjat asta.

Cei doi se uitară urât la el.

— Nu vă cunosc, zise. Nu-l cunosc pe nici unul dintre voi. M-ați jefuit, bun, poate sora voastră cea mică are nevoie de o operație sau ceva de genul ăsta. Vreau să zic că toți trebuie să ne câștigăm traiul,

corect?

Nici un răspuns.

— Însă cineva a aranjat asta, cineva pe care-l cunosc, cineva care mă cunoaște. Spuneți-mi cine, asta-i tot.

Urmă o tăcere lungă. Apoi cel cu perucă șaten zise pe un ton plat, de încheiere a discuțiilor:

— Las-o baltă.

Umerii lui Skip coborâra a resemnare.

— Am încercat, zise.

Apoi, el și cu omul cu perucă galbenă se îndepărtară de masă, unul cu geanta diplomat, celălalt cu sacul de rufe. Eu dirijam totul, trimitându-l pe Skip către ușa pe care intrase și observând cum celălalt se apropie, deloc surprinzător, de o arcadă acoperită de o cortină din spatele încăperii. Skip deschisese ușa și ieșea cu spatele când cel cu perucă de culoare întunecată zise:

— Stai așa.

Pistolul lui cu țeavă lungă era ațintit spre Skip și, pentru o clipă, am crezut că o să tragă. Am apucat 45-ul cu ambele mâini și am ochit. Apoi lăsa arma într-o parte, o ridică și zise:

— Noi plecăm primii. Rămâneți zece minute unde sunteți. Ați înțeles?

— În regulă, am zis.

Ridică arma spre tavan și trase două focuri. Tuburile fluorescente explodară și camera se cufundă în întuneric. Focurile erau puternice și explozia tuburilor și mai puternică, dar, cine știe de ce, nici zgomotul și nici întunericul nu m-au tulburat. L-am privit mișcându-se spre arcadă, o umbră printre umbre, cu 45-ul ațintit spre el și cu degetul pe trăgaci.

N-am așteptat zece minute, așa cum ni se spusese. Am ieșit de acolo în grabă, Skip cărând registrele din sacul de rufe, eu cu arma încă în mână. Înainte să apucăm să trecem strada către Chevy, Kasabian băgase deja în viteză și venea dinspre bloc, oprind lângă noi în scrâșnet de frâne. Am urcat în spate și i-am spus s-o ia pe după bloc, dar mașina era deja în mișcare când rosteam cuvintele astea.

Am luat-o la stânga și apoi din nou la stânga. Pe Avenue 17 l-am găsit pe Bobby Ruslander sprijinit de un copac, luptându-se să-și recapete răsuflarea. De peste drum, Billie Keegan făcu câțiva pași lenți în direcția noastră, apoi se opri, își făcu palmele căuș în jurul unui chibrit și își aprinse o țigară.

Bobby zise:

— Of, Isuse, mi-am ieșit din formă. Au ieșit în goană de pe aleea asta, ei trebuie să fi fost, unul avea geanta cu bani. Eram la o distanță de patru cai, i-am văzut, dar nu voiam să o iau la goană după

ei, știți? Cred că unul dintre ei avea o armă.

— N-ai auzit focurile?

Nu auzise, nici unul dintre ei nu auzise. Nu am fost surprins. Pistolarul cu părul negru folosise o armă de calibru mic și, dacă zgomotul era destul de puternic într-un spațiu închis, nu prea părea probabil să se propage departe.

— Au sărit în mașina de aici, zise Bobby, arătând cu degetul locul unde fusese parcată, și au șters-o în grabă, lăsând dăre de cauciuc în urmă. Am început să mă mișc când erau în mașină, am crezut că poate ajung să văd numărul mașinii, am fugit după ei, dar nu era destulă lumină și... Dădu din umeri. Nimic, zise.

— Măcar ai încercat, zise Skip.

— Mi-am ieșit cu totul din formă, zise Bobby. Se bătu pe burtă. Nu mă mai țin picioarele, n-am viteză și nici ochii nu-s foarte buni. N-aș putea arbitra un meci adevărat de baschet, n-aș fi în stare să fug înaintea și înapoi prin sală. Aș muri naibii.

— Ai fi putut să folosești fluierul, sugera Skip.

— Isuse, dacă-l aveam cu mine, aș fi putut. Crezi că s-ar fi oprit și s-ar fi predat?

— Cred că te-ar fi împușcat, am zis. Uită de numărul mașinii.

— Cel puțin am încercat, zise. Se uită la Billie. Keegan, aici de față, era mai aproape de ei și n-a mișcat nimic. Stătea numai sub copac, ca tăurașul Ferdinand, mirosind florile.

— Miroseam rahatul de câine, zise Keegan. Trebuie să lucrăm cu materialul din dotare.

— Ai lucrat la sticlutele alea, Billie?

— Mă întrețineam numai, zise Keegan. L-am întrebat pe Bobby dacă reținuse marca mașinii. Își mușcă buzele, șuieră, dădu din cap.

— Un Sedan de culoare închisă, model nou, zise. Acum toate arată la fel, oricum.

— Ăsta-i adevărul, zise Kasabian, iar Skip fu de acord cu el. Am început să mă gândesc la o nouă întrebare, când Billie Keegan anunță că mașina era un Mercury Marquis, vechi de trei sau patru ani, de culoare neagră sau bleumarin.

Ne-am oprit cu toții și ne-am uitat la el. Cu fața voit lipsită de expresie, scoase o foaie de hârtie din buzunarul de la piept și o despături.

— LJK-914, citi. Înseamnă ceva pentru voi? Și, în timp ce noi continuam să ne holbăm la el, zise: E numărul de înmatriculare. Număr de New York. Am notat mai devreme toate mărcile și numerele de înmatriculare ca să nu mor de plictiseală. Mi s-a părut mai ușor decât să fug dracului după mașini ca un prepelicar.

— Afurisitul de Billie Keegan, zise Skip cu admirație și se duse la el îmbrățișându-l.

— Domniile voastre, gentlemen, vă zoriți să judecați un bărbat care bea puțin, zise Keegan. Scoase o sticlă din buzunar, răsuci dopul până rupse sigiliul, lăsă capul pe spate și bău tot whiskyul din sticlă.

— Întreținere, zise. Asta-i tot.

1.

17

Bobby nu-și putea reveni. Părea aproape rănit de ingeniozitatea lui Billie.

— De ce n-ai spus nimic? întrebă. Am fi putut nota amândoi numerele în același timp, am fi scris mai multe.

Billie ridică din umeri.

— Am zis că e mai bine să fac asta singur, zise. Așa încât dacă ar fi trecut în fugă de toate mașinile astea și ar fi luat un autobuz pe Jerome Avenue să nu arăt ca un dobitoc.

— Jerome Avenue e în Bronx, zise cineva. Billie spuse că știa unde e Jerome Avenue, că avea un unchi care stătea pe Jerome Avenue. Am întrebat dacă cei doi erau deghizați și când ieșiseră de pe alee.

— Nu știu, zise Bobby. Cum ar fi trebuit să arate? Aveau niște măști mici. Își uni degetele groase și arătătoarele și făcu niște cerculețe în dreptul feței, imitând măștile.

— Aveau și bărbi?

— Normal c-aveau și bărbi. Ce credeai, că se opresc să se radă?

— Bărbile erau false, zise Skip.

— Aha.

— Aveau și peruci? Una de culoare închisă și una de culoare deschisă?

— Cred că da. N-am știut că erau peruci. Eu... nu prea era lumină, Arthur. Erau stâlpi de iluminat din loc în loc, dar au ieșit de pe alee, s-au urcat în mașină și nu prea s-au oprit să țină o conferință pe stradă, să se lase fotografiați.

— Mai bine plecăm de aici, am zis.

— De ce? Îmi place să pierd vremea în mijlocul Brooklynului, îmi aduce aminte cum pierdeam vremea la colțul străzii când eram un puști. Te gândești la polițiști?

— Păi au fost focuri de armă. N-are rost să sărim în ochi.

— Ai dreptate.

Am mers la mașina lui Kasabian, am intrat și am ocolit iar blocul. Am prins roșu la semafor și i-am explicat lui Kasabian cum să ajungă înapoi în Manhattan. Aveam registrele la noi, plătiserăm răscumpărarea și eram încă vii, ca să spunem sau nu mai departe povestea. Pe lângă toate astea, aveam de sărbătorit îndemânarea

bețivă a lui Keegan. Toate astea ne schimbă dispoziția în bine și puteam acum să dau indicații clare privind întoarcerea în oraș, iar Kasabian, în ceea ce-l privea, putea să le rețină.

Apropiindu-ne de biserică am văzut oameni adunați în fața ei, bărbați în maiouri, adolescenți, toți stând de parcă ar fi așteptat pe cineva. De undeva din depărtare am auzit sirena unduitoare a unei mașini de poliție.

Voiam să-i spun lui Kasabian să ne ducă acasă, puteam să ne întoarcem a doua zi după mașina lui Skip. Dar era parcată lângă un hidrant, ieșea în evidență. Opri – se poate să nu fi asociat mulțimea cu sirena – și Skip și cu mine coborârăm. Un bărbat de pe stradă, cu părul rar și cu burtă de la bere, ne privea.

L-am strigat, întrebându-l ce se întâmplase. Voia să știu dacă sunt de la secție. Am dat din cap.

— Cineva a intrat în biserică, zise. Niște puști, probabil. Am pus oameni de pază la ieșiri, vine poliția.

— Niște puști, am spus apăsător. Râse.

— Cred că am fost mai nervos acum decât eram în subsolul bisericii, zise Skip după ce meraserăm de câteva blocuri. Stau cu un sac de rufe pe umăr, ca și cum aș fi comis un jaf, și tu ai 45-ul la curea. Mă gândeam că iese cu cântec dacă văd arma.

— Am și uitat că o am acolo.

— Și ne-am mai și dat jos dintr-o mașină plină de bețivi. Alt punct în favoarea noastră.

— Numai Keegan era beat.

— Și ăla deșteptu'. Explică-mi asta, vrei? Că veni vorba de băut...

Am scos sticla de scotch din torpedou și i-am desfăcut-o. Luă un gât lung și mi-o întinse. O tot pasăram de la unul la altul până se goli, iar Skip zise:

— Ducă-se dracu' Brooklynul.

Și aruncă sticla pe geam. Aș fi preferat să n-o arunce – miroseam a băutură, aveam în posesie o armă fără licență și nu puteam da explicații privitoare la prezența noastră acolo –, dar mi-am ținut observația pentru mine.

— Erau destul de profesioniști, zise Skip. Cu deghizările și toate alea. De ce-o fi tras în neon?

— Ca să ne încetinească.

— Pentru o clipă am crezut că o să tragă în mine. Matt?

— Ce?

— De ce n-ai tras în el?

— Când ochea către tine? Aș fi tras, dac-aș fi simțit c-ar fi fost pe punctul de a trage. Îl aveam în cătare. La cum stăteau lucrurile,

dacă trăgeam în el, ar fi tras și el în tine.

— Vreau să spun, după aia. După ce a tras în neon. Încă îl aveau în cătare. Ținteai către el când a ieșit pe ușă.

Am tăcut o clipă înainte să-i răspund.

— Ai hotărât să plătești răscumpărarea ca să ții registrele departe de Fisc. Ce crezi că s-ar fi întâmplat dacă-ți puneau în cârcă împușcăturile dintr-o biserică din Bensonhurst?

— Isuse, nu m-am gândit la asta.

— Și oricum nu recuperam banii dacă trăgeam în el. Erau deja dincolo de ușă, la celălalt.

— Știu. Chiar nu m-am gândit. Chestia e că *eu* s-ar fi putut să trag. Nu pentru că așa ar fi trebuit să fac, ci pentru că m-aș fi lăsat dus de val.

— Păi da, am zis. Nu știi niciodată ce faci când te ia valul.

La următorul semafor mi-am scos carnetul și am început să fac schițe. Skip mă întrebă ce desenez.

— Urechi, am zis.

— De ce?

— O chestie pe care ne-a spus-o un instructor când eram la Academia de Poliție. Forma urechilor e foarte diferită de la un om la altul, rareori sunt deghizate sau schimbate prin chirurgie estetică. Nu prea aveau ce naiba să vezi la ăștia doi. Vreau să fac schițe cu urechile lor înainte să uit.

— Îți amintești cum arătau urechile lor?

— Păi mi-am propus să-mi amintesc.

— Aha, asta face diferența. Trase din țigară. N-aș putea să jur că *aveau* urechi. Nu erau acoperite de peruci? Bănuiesc că nu, altfel n-ai face schițe. Nu poți să le verifici urechile în niște dosare, nu? Ca pe amprente?

— Aș vrea să pot să-i recunosc cumva, am zis. Cred că le-aș recunoaște vocile, dacă ce-am auzit în seara asta sunt vocile lor adevărate, și cred că sunt. Cât despre înălțimea lor, unul are cam un metru șaptesprezece sau unu șaptescinci, celălalt fie e un pic mai scund, fie părea așa din cauză că stătea mai în spate. Am clătinat din cap în fața carnetelului. Nu știu care sunt urechile unuia și care ale celuilalt. Ar fi trebuit să fac treaba asta imediat. Genul ăsta de memorie se șterge foarte repede.

— Crezi că are importanță, Matt?

— Felul în care arată urechile lor? M-am gândit și eu la asta. Probabil că nu, am admis. Cel puțin nouăzeci la sută din ce faci într-o investigație nu te duce nicăieri. Chiar nouăscinci la sută – oamenii cu care vorbești, lucruri pe care îți faci timp să le verifici. Dar dacă faci destule lucruri, cel care contează se află printre ele.

— Îți lipsește?

— Să fiu polițist? Nu prea des.

— Înteleg de ce ar putea să lipsească asta cuiva, zise. Oricum, nu mă refer numai la urechi. Vreau să zic, are vreun rost toată chestia asta? Ne-au făcut o mizerie și au scăpat. Crezi că numărul mașinii ne duce undeva?

— Nu, cred că au fost suficient de isteți să folosească o mașină furată.

— Și eu cred la fel. N-am vrut să spun nimic pentru că voiam să mă simt bine atunci, și nu voiam să fac ceva pe efortul lui Billie, dar la cât s-au străduit cu deghizările, cu plimbarea noastră pe la baraca aia înainte să ajungem unde trebuia, nu cred că o să le joace renghiul numărul mașinii.

— Uneori se mai întâmplă și chestii d-astea.

— Bănuiesc. Poate că-i mai bine pentru noi dacă au furat mașina.

— Cum adică?

— Poate or să fie opriți de un polițist cu ochi buni care s-a uitat pe lista cu mașinile căutate. Nu așa-i zice?

— Evidența mașinilor căutate. Însă durează ceva până intră în evidență.

— Poate au plănuit totul dinainte. Au furat mașina acum o săptămână, au pus-o la punct. De ce altceva ar putea fi acuzați? Profanarea unei biserici?

— Ah, Isuse, am zis.

— Care-i treaba?

— Biserica.

— Ce-i cu ea?

— Oprește mașina, Skip.

— Ha?

— Oprește mașina un pic, bine?

— Vorbești serios? Se uită la mine. Ești serios, zise, și trase pe dreapta.

Am închis ochii, încercând să mă concentrez.

— Biserica, am zis. Ce fel de biserică era, ai observat cumva?

— Pentru mine toate-s la fel. Era, nu știu, din cărămidă și piatră. De ce naiba contează?

— Vreau să zic, era protestantă, sau catolică, sau cum?

— De unde să știu eu cum era?

— Avea o tăbliță din aia în față. O listă sub un dreptunghi de sticlă pe care scria cu litere albe pe fond negru când sunt slujbele și despre ce or să fie.

— Mereu sunt despre același lucru. Gândește-te la toate lucrurile pe care vrei să le faci și nu le face.

Am închis ochii să-mi aduc aminte afurisita de tăbliță, dar nu puteam să disting literele.

— N-ai observat?

— Aveam alte lucruri în minte, Matt. La ce dracu' mai contează?

— Era catolică?

— Nu știi. Ai ceva cu catolicii? Te-au bătut maicile cu rigla când erai mic? „Sunt gânduri necurate, *na*, ține, ticălos mic.” O să dureze un pic, Matt? Aveam ochii închiși, mă luptam cu memoria și nu i-am răspuns. Pentru că e o prăvălie cu băutură peste drum și, oricât nu-mi place să cheltuiesc bani în Brooklyn, cred că mă duc să iau ceva. E-n regulă?

— Sigur.

— Poți să te gândești că-i vin din altar, zise.

Se întoarse cu o sticlă de jumate de Teacher's într-o pungă maronie. Rupse sigiliul și desfăcu sticla fără să o scoată din pungă, luă o dușcă și mi-o întinse. Am ținut-o o clipă și apoi am băut.

— Putem merge acum, am zis.

— Unde?

— Acasă. Înapoi în Manhattan.

— Nu trebuie să ne întoarcem, să zicem o rugăciune catolică sau ceva?

— Biserica era luterană.

— Și asta înseamnă că putem merge înapoi în Manhattan.

— Exact.

Porni motorul și plecă. Întinse mâna și-i întinsei sticla, bău și mi-o dădu înapoi.

Zise:

— Nu vreau să fiu pisălog, domnule detectiv Scudder, dar...

— Despre ce era vorba?

— Mda.

— Mă simt prost să pomenesc despre asta, am zis. E ceva ce mi-a zis Tillary acum câteva zile. Nici nu știu dacă e adevărat, dar era vorba despre o biserică din Bensonhurst.

— Una catolică.

— Așa ar trebui, am zis, și i-am povestit ce-mi spusese Tommy despre cei doi puști care jefuiseră biserica mamei capului Mafiei și despre ce se presupunea că ar fi pățit pentru ce făcuseră.

Skip zise:

— Pe bune? Chiar s-a întâmplat asta?

— Nu știu. Nici Tommy nu știe. Poveștile circulă.

— Agățați de cârlige de carne și jupuiți dracului de vii...

— Se poate să fie vorba de Tutto. I se spune Dom Măcelarul.

Cred că are acțiuni în industria vânzării de carne *en gros*.

— Isuse. Dacă aia era biserica lui...

— A mamei lui.

— Nu contează. O să îți sticla aia în mână până se topește?

— Scuze.

— Dacă era biserica lui, sau a mamei lui, sau a cui o fi fost...

— N-aș vrea să știe că am fost acolo în seara când s-au tras focuri de armă. Nu că ar fi același lucru cu a jefui incinta, dar tot s-ar putea s-o ia personal. Cine știe cum ar putea reacționa?

— Isuse.

— Dar sigur era o biserică protestantă, iar maică-sa ar trebui să meargă la una catolică. Chiar dacă era catolică, probabil că sunt totuși vreo patru sau cinci biserici în Bensonhurst. Poate și mai multe, nu știu.

— Va trebui să le numărăm odată. Trase din țigară, tuși, o aruncă pe fereastră. De ce ar face cineva așa ceva?

— Adică...

— Adică să spânzure doi puști și dup-aia să-i jupoaie naibii, asta vreau să spun. De ce ar face cineva așa ceva, cu doi puști care n-au făcut decât să fure niște rahaturi din biserică?

— Nu știu, am zis. Știu însă de ce credea probabil Tutto că o face.

— De ce?

— Ca să le dea o lecție.

Se gândi la asta.

— Păi pun pariu că le-a dat, zise. Pun pariu că prăpădiții ăia doi n-or să mai jefuiască niciodată o biserică.

1.

18

Când am ajuns acasă, sticla de Teacher's era goală. Nu băusem prea mult din ea. Skip se tot dăduse la ea, aruncând-o într-un final goală pe bancheta din spate. Cred că apoi a azvârlit-o pe fereastră, de cealaltă parte a râului.

Nu am mai vorbit mult după conversația despre Dom Măcelarul. Băutura își făcea acum efectul asupra lui, treabă care se vedea un pic și în felul în care conducea. A trecut de două ori pe roșu și a luat o curbă cam strâns, dar nu a lovit nimic. Nici nu ne-a oprit vreun polițist de la circulație. Pe vremea aia, în New York ajungea să lovești o călugăriță ca să fii citat pentru violare de bunuri mobile.

Când am oprit în față la „Miss Kitty”, s-a aplecat în față și și-a pus coatele pe volan.

— Păi crâșma mai e încă deschisă, zise. Am un tip care lucrează la bar în noaptea asta, probabil ne-a furat la fel de mult ca băieții din

Bensonhurst. Hai înăuntru, vreau să pun bine registrele.

În birou, i-am sugerat să le pună în seif. Se uită la mine și apoi formă combinația de cifre.

— Numai în noaptea asta, zise. Măine tot rahatul ăsta ajunge în două incineratoare diferite. Gata cu registrele pe bune. O să lăsăm garda jos.

Puse registrele în seif și începu să închidă ușa masivă. L-am prins de mână ca să-l opresc.

— Poate că ar trebui să pui și ăsta înăuntru, am zis, și i-am dat 45-ul.

— Am uitat de el, zise. Nu-l pun în seif. Ce-o să-i spun unui bandit: „Scuză-mă, te rog, un minut, vreau să-mi iau arma din seif ca să-ți zbor creierii?” Îl ținem în spatele barului.

Mi-l luă și apoi se uită în jur, căutând un mod de a-l duce fără să sară în ochi. Pe birou era o pungă albă de hârtie, pătată de la cafeaua și sandvičiurile pe care le conținuse, și Skip puse arma în ea.

— Așa, zise. Închise seiful, amestecă cifrele și trase de mâner ca să fie sigur că era închis. Perfect, zise. Acum hai să-ți dau ceva de băut.

Am mers în față. Trecu după bar și turnă două pahare de scotch la fel cu cel pe care-l băuserăm în mașină.

— Poate voiai bourbon, zise. Nu m-am gândit, și nu m-am gândit nici când am cumpărat sticla.

— E bine așa.

— Ești sigur? Se învârti, puse arma undeva în spatele barului. Barmanul din seara aia veni ca să discute cu el. Au ieșit și au vorbit câteva minute. Skip se întoarse, își termină paharul și zise că voia să ducă mașina în parcare cu plată înainte să vină careva să i-o blocheze, dar se întoarce în câteva minute. Sau pot să mă duc cu el într-o plimbare.

— Mergi singur, i-am spus. Poate că mă duc și eu acasă.

— Te culci devreme?

— N-ar fi cea mai proastă idee.

— Nu. Păi, dacă pleci până mă întorc, ne vedem mâine.

Nu m-am dus direct acasă. Am intrat în câteva crâșme mai întâi. Nu și la „Armstrong’s”. Nu voiam conversație. Nu voiam nici să mă îmbăt. Nu știu sigur ce voiam.

Plecam de la „Polly’s Cage” când am văzut o mașină care arăta ca Buick-ul lui Tommy mergând spre vest pe strada 57. N-am văzut bine cine era la volan. Am mers după ea și am văzut-o oprindu-se undeva pe la mijlocul blocului următor. Până ce șoferul a coborât și a încuiat, eram deja destul de aproape ca să văd că era Tommy. Purta costum și cravată și ducea două pachete. Unul, în formă de evantai,

părea să fie un buchet de flori.

L-am văzut intrând în clădirea unde stătea Carolyn.

Nu știu de ce am mers și m-am postat pe trotuar, peste drum de clădirea ei. I-am observat fereastra, mai bine zis, fereastra care credeam că era a ei. Lumina era aprinsă. Am stat o vreme acolo, până ce s-a stins lumina.

Am mers la un telefon public și am format 411. Operatoarea de la Informații îmi spuse că avea într-adevăr o Carolyn Cheatham la adresa pe care i-o dădusem, dar că numărul era la secret. Am sunat iar, a răspuns altă operatoare și am trecut prin toată procedura pe care o folosește un polițist ca să obțină un număr trecut la secret. L-am obținut și l-am notat în carnetel, pe aceeași pagină cu neinspirata schiță a urechilor. Erau, m-am gândit, niște urechi mai degrabă greu de remarcat. Ar trece neobservate în mulțime.

Am pus o monedă în telefon și am format numărul. A sunat de patru sau cinci ori, apoi a răspuns ea și a spus „alo”. Nu știu la ce naiba altceva mă așteptam. N-am zis nimic și ea a spus „alo” încă o dată și a închis.

Am simțit cum mi se încordează spatele și umerii. Voiam să intru într-o baie de sânge, să intru într-o bătaie. Voiam să lovesc ceva.

De unde-mi venea furia? Voiam să urc și să-l iau de pe ea și să-l pocnesc în față, dar ce naiba-mi făcuse? Acum câteva zile mă enervase pentru că o neglija. Acum eram turbat pentru că nu o neglija.

Eram gelos? Dar de ce? Nu eram interesat de ea.

Eram nebun.

M-am dus și m-am uitat iar la fereastra ei. Lumina era tot stinsă. O ambulanță de la spitalul Roosevelt se grăbea pe Avenue 9, cu sirena în funcțiune. De la radioul unei mașini care aștepta să se schimbe semaforul se auzea muzică rock. Apoi mașina plecă și sirena ambulanței se stinse în depărtare, și pentru o clipă orașul păru complet tăcut. Apoi tăcerea dispăru și ea când redevenii conștient de toate zgomotele de fundal care nu dispar niciodată.

Cântecul pe care mi-l pusese Keegan îmi veni în minte. Nu în întregime, însă. Nu mai știam bine melodia și îmi aminteam doar frânturi din versuri. Ceva despre o noapte cu poezii și pantomime. Păi puteam să-i spun și așa. Și despre cum știi că ești singur când sfânta crâsmă se închide.

Am luat niște bere în drum spre casă.

1.

Secția a șasea e pe strada 10 înspre vest, între Bleecker și Hudson, în Village. Cu ani în urmă, când lucram în secție, își avea sediul într-o clădire decorativă aflată și mai înspre vest, pe strada

Charles. De atunci, clădirea cu pricina devenise una de apartamente și fusese rebotezată „Gendarme”.

Noua clădire a secției era una modernă și urâtă, în care nimeni n-ar vrea să aibă apartamente. Am ajuns acolo vineri, puțin înainte de prânz, am trecut de recepție și am mers direct în biroul lui Eddie Koehler. N-a trebuit să întreb, știam unde era.

Ridică privirea de pe un raport pe care-l citea și-mi făcu cu ochiul.

— Problema cu ușa, zise, e că oricine poate să intre pe ea.

— Arăți bine, Eddie.

— Păi, știi cum e. Trăiesc sănătos. Ia loc, Matt.

M-am așezat și am făcut un pic de conversație. Eu și Eddie ne știam de mult. După ce se încheie conversația formală, zise:

— S-a întâmplat să fii prin zonă, nu?

— M-am gândit la tine și mi s-a părut că ai nevoie de o pălărie nouă.

— Pe vremea asta?

— Poate o pălărie de soare. Cu paie bune, care te feresc de căldură.

— Poate o cască de protecție. Însă în cartierul ăsta, zise, unele fetețe ar putea face o pasiune pentru așa ceva.

Am scos carnețelul.

— Un număr de mașină, am zis. M-am gândit că poate vrei să-l verifici pentru mine.

— Adică să sun la Vehicule Motorizate?

— Mai întâi verifică evidența mașinilor furate.

— Despre ce-i vorba, despre jaf urmat de fugă? Clientul tău vrea să știe cine i-a făcut-o și să ia banii în liniște, fără să mai depună plângere?

— Ai o imaginație bogată.

— Ai un număr de mașină și eu ar trebui să verific mașinile furate înainte de orice altceva? Rahat. Care-i numărul?

I l-am spus. Îl notă și se ridică de la birou.

— Un minut, zise.

După ce ieși, îmi verificai schițele urechilor. Urechile chiar arată diferit de la om la om. Problema e că trebuie să te antrenezi ca să le observi.

Nu lipsi mult. Se întoarse și se trânti pe scaunul rotativ.

— Nu e în evidență, zise.

— Ai putea să verifici înregistrarea la Vehicule Motorizate?

— Aș putea, dar nu-i nevoie. Nu ajung în evidență așa repede. Așa că am sunat și e furată, așa-i, va apărea în evidența următoare. A fost reclamat furtul aseară, a fost furată după-amiaza târziu sau seara devreme.

— Mi-am închipuit, am zis.

— Un Mercury din '73, corect? Sedan, albastru închis?

— Așa-i.

— Asta voiai?

— De unde a fost furat?

— De undeva din Brooklyn. Din Ocean Parkway, de la numerele mari, trebuie să fie destul de departe de oraș.

— Se potrivește.

— Da? zise. De ce?

Am dat din cap.

— Nimic, am zis. Credeam că mașina ar putea fi importantă, dar dacă-i furată nu mă duce nicăieri. Am scos portofelul, am luat o bancnotă de 20 și una de 5, prețul tradițional al pălăriei în discuțiile de la poliție. Am pus bancnotele pe birou. Le acoperi cu palma, dar nu le ridică.

— Acum am o întrebare, zise.

— Da?

— De ce?

— E o chestie privată, am zis. Lucrez pentru cineva, nu pot...

Clătină din cap.

— De ce să cheltui 25 de dolari pe ceva ce puteai obține pe nimica toată cu un telefon? Isuse Cristoase, Matt, câți ani au trecut de nu mai știi cum să obții ceva de la Direcția pentru Vehicule Motorizate? Dai un telefon, spui cine ești, știi cum se face, nu?

— Credeam că-i furată.

— Păi dacă vrei să verifici mai întâi mașinile furate, suni pe cineva din departament. Ești polițist sub acoperire, sau cum vrei să-ți spui, și tocmai ai văzut o mașină care s-ar putea să fie furată, ar putea să verifice dacă-i așa? Așa faci economie de alergătură și, pe deasupra, mai economisești și prețul unei pălării.

— Asta ar însemna să mă dau drept ofițer, am zis.

— A, chiar? Bătu ușor cu degetele în bancnote. Asta, zise, înseamnă să *mituiești* un ofițer, dacă vrei să devii tehnic. Ciudat cum alegi să faci diferența.

Conversația mă stânjenea. Mă dădusem drept ofițer cu mai puțin de douăsprezece ore în urmă ca să obțin de la Informații numărul trecut la secret al lui Carolyn Cheatham. Am zis:

— Poate că mi-era dor să te văd, Eddie. Cum ți se pare asta?

— Se poate. Sau poate că-ți ruginește creierul.

— Se poate și asta.

— Poate că ar trebui să lași băutura și să te alături iar rasei umane. Asta se poate?

M-am ridicat.

— E o plăcere întotdeauna să te văd, Eddie. Mai avea și altele

de spus, dar n-aveam de ce să stau acolo și să-l ascult.

Era o biserică în apropiere, „Sfânta Veronica”, o aglomerare de cărămizi roșii situată pe strada Christopher, lângă râu. Un om al străzii se oploșise pe scări, cu o sticlă goală de Night Train ținută strâns în mână. Mi-a trecut prin cap că Eddie dăduse un telefon și îl pusese acolo ca să văd ce mă așteaptă. N-am știut dacă să râd sau să mă înfior.

Am urcat treptele și am intrat. Biserica era cavernoasă și goală. Am găsit un scaun și am închis ochii un minut. M-am gândit la cei doi clienți, Tommy și Skip, și la munca inefficientă pe care o prestam pentru ei. Tommy n-avea nevoie de ajutorul meu, și nici nu-l primea. Cât despre Skip, poate că am ajutat ca schimbul să se desfășoare fără probleme, dar am făcut și greșeli. Pentru Dumnezeu, ar fi trebuit să-i pun eu pe Billie și Bobby să noteze numerele mașinilor, nu să-l las pe Billie să se gândească singur la asta.

Eram aproape bucuros că mașina se dovedise furată. Așa, indiciul lui Keegan nu ducea nicăieri și lipsa mea de prevedere era mai puțin semnificativă.

O prostie. Oricum, eu îi postasem acolo, nu? N-ar fi văzut mașina, ce să mai spun de numărul ei, dacă ar fi fost cu Kasabian de cealaltă parte a blocului.

M-am dus să pun un dolar în cutie și am aprins o lumânare. O femeie îngenunchease la câțiva metri în stânga mea. Când s-a ridicat am văzut că era un transsexual. Era cu cinci centimetri mai înaltă decât mine. Trăsăturile îi erau un amestec de latin și oriental, umerii și bicepșii musculoși, iar sânii mari ca niște cantalupi întindeau la maxim bluza cu model în picățele.

— Ei, salut, zise.

— Salut.

— Ai venit să aprinzi o lumânare pentru Sfânta Veronica? Știi ceva despre ea? Nici eu. Dar prefer să mă gândesc la ea – își aranjă o șuviță de păr care-i căzuse pe frunte – ca la Sfânta Veronica Lake.

Metroul N mă duse la câteva blocuri de biserică dintre Ovington și Avenue 18. O femeie cam rătăcită, în blugi pătați cu vopsea și tricou de armată, îmi arată unde era biroul pastorului. Nu era nimeni la birou, doar un tânăr îndesat cu o față deschisă și pistriuiată. Avea un picior pe brațul unui scaun și acorda o chitară.

L-am întrebat unde era pastorul.

— Eu sunt pastorul, zise îndreptându-se. Cu ce vă pot ajuta?

I-am spus că înțelesesem că în seara anterioară avuseseră loc niște acte minore de vandalism în subsolul bisericii. Făcu o grimasă.

— Asta să fi fost? Se pare că cineva a tras în instalația noastră electrică. Paguba nu e mare. Ați vrea să vedeți unde s-a întâmplat?

N-a fost nevoie să folosim scările pe care coborâsem cu o seară în urmă. Am mers pe o scară interioară și am traversat un hol, intrând în încăpere prin arcada acoperită de cortină pe care prietenii noștri cu peruci și bărbi o folosiseră ca să-și ia tălpășița. Camera fusese aranjată, scaunele adunate, mesele la locul lor. Lumina zilei se filtra prin ferestre.

— Asta-i instalația, bineînțeles, zise, arătându-mi-o cu degetul. Era sticlă pe jos, dar am măturat. Cred că ați văzut raportul poliției.

N-am zis nimic, m-am uitat numai prin jur.

— Sunteți de la poliție, nu?

Nu punea asta la îndoială. Voia numai să se mai asigure o dată. Dar ceva m-a oprit. Poate sfârșitul conversației mele cu Eddie Koehler.

— Nu, am zis. Nu sunt.

— Nu? Atunci sunteți interesat de...

— Am fost aici noaptea trecută.

Mă privi, așteptând să continui. Era, m-am gândit, un tânăr foarte răbdător. Simțeau că voia să audă ce aveai de spus, fără să te facă să pierzi timpul. Cred că era o calitate folositoare pentru un pastor.

— Am fost polițist, am zis, acum sunt detectiv particular. Lucru poate incorect tehnic, dar destul de aproape de adevăr. Am fost aici noaptea trecută din partea unui client, ca să dau bani în schimbul unor bunuri ale clientului pentru care se cerea răscumpărare.

— Înțeleg.

— Cealaltă parte, cei care furaseră bunurile clientului meu, au ales locația aceasta pentru schimb. Ei au fost cei care au tras.

— Înțeleg, zise iar. A fost cineva... rănit? Poliția a căutat pete de sânge. Nu știu dacă toate rănilile sângerează.

— Nu a fost rănit nimeni. Singurele focuri au fost cele două trase în tavan.

Oftă.

— Asta-i o ușurare. Ei bine, domnule...

— Scudder. Matthew Scudder.

— Eu sunt Nelson Fuhrmann. Cred că am uitat să ne prezentăm mai devreme. Își trecu mâna peste fruntea pistruiată. Să înțeleg că poliția nu știe nimic din toate astea.

— Nu, nu știe.

— Și ați prefera să nu afle.

— Ar fi, desigur, mai simplu dacă n-ar afla.

Se gândi și încuviință din cap.

— Mă îndoiesc că o să am ocazia să le spun, oricum, zise. Nu cred că vor mai veni pe aici, nu? Nu e o crimă majoră.

— S-ar putea să urmărească cineva povestea. Dar să nu fiți surprins dacă n-o să mai auziți nimic despre asta.

— O să facă un raport, zise, și cu asta basta. Oftă din nou. Ei, domnule Scudder, trebuie să fi avut un motiv ca să riscați faptul că *aș fi putut* să menționez vizita dumneavoastră la poliție. Ce sperați să găsiți?

— Aș vrea să știu cine erau.

— Ticăloșii? Râse. Nu știu cum altfel să le spun. Dacă eram polițist, probabil le-aș fi spus „infractorii”.

— Le-ați putea spune „păcătoșii”.

— A, dar asta suntem cu toții, nu? Îmi zâmbi. Nu le cunoașteți identitatea?

— Nu. Și erau deghizați cu peruci și bărbi false, ca să nu știu nici măcar cum arătau.

— Nu văd cum aș putea să vă ajut. Nu credeți că au vreo legătură cu biserica, nu?

— Sunt aproape sigur că nu. Însă au ales locul ăsta, domnule reverend Fuhrmann, și...

— Spuneți-mi Nelson.

— ...și asta sugerează o anume familiaritate cu biserica și, mai ales, cu camera asta. Poliția a găsit urme de intrare forțată?

— Nu cred, nu.

— Vă deranjează dacă mă uit la ușă? Am examinat clanța ușii care dădea spre scări. Nu se vedeau urme de forțare. L-am întrebat ce alte uși duc afară, m-a luat și mi le-a arătat, dar nici una dintre ele nu purta urmele unei intrări ilegale.

— Poliția zice că trebuie să fi rămas o ușă deschisă, zise.

— Asta ar fi o ipoteză logică pentru un caz simplu de vandalism sau de comportament necorespunzător. Doi copii găsesc o ușă rămasă neînchisă, intră și se prostesc un pic. În cazul nostru, însă, totul a fost plănuțit și aranjat. Nu cred că păcătoșii noștri contau pe faptul că o ușă ar putea rămâne descuiată. Sau ușile se încuie aici mai mult sau mai puțin la întâmplare?

Clătină din cap.

— Nu, mereu încuim. Trebuie, chiar și într-un cartier decent ca ăsta. Două uși erau deschise aseară, când a venit poliția, asta și cea din spate. În mod sigur nu le-am lăsat pe ambele descuiate. Dacă una era deschisă, cealaltă putea fi deschisă dinăuntru chiar și fără cheie. Totuși...

— Trebuie să fie multe chei în circulație, domnule reverend. Sunt sigur că multe grupuri de enoriași folosesc spațiul ăsta.

— A, absolut, zise. Să vedem, antialcoolicii se întâlnesc în încăperea asta în fiecare joi seara, mai e un grup de alcoolici anonimi care o folosește marțea, or să vină aici diseară, dacă stau să mă gândesc. Și vinerea, cine e vinerea? Spațiul ăsta a fost folosit în fel și chip în cei câțiva ani de când sunt aici. Am avut și un mic grup de

teatru, veneau și-și făceau repetițiile aici, un grup de mici cercetași care se întâlnesc lunar, avem... Ei bine, vedeți că avem tot felul de grupuri diferite cu acces la incinta asta.

— Dar nici unul nu vine aici luni seara.

— Nu. Era un grup pentru promovarea conștiinței de sine a femeilor care venea aici luni seara până acum trei luni, dar cred că au hotărât să se întâlnească acasă la una dintre ele. Își dădu capul pe spate. Vreți să sugerați că... ăăă... păcătoșii ar fi fost în măsură să știe că spațiul urma să fie liber în noaptea aceea.

— La asta mă gândeam.

— Ar fi putut să sune și să întrebe. Oricine putea să sune, să pretindă că e interesat de spațiu și să verifice când e disponibil.

— Ați primit astfel de telefoane?

— O, primim tot timpul, zise. Nu e ceva ce am putea ține minte.

— De ce tot vii aici mereu? vru să știe femeia. Întrebi pe toată lumea de Mickey Mouse.

— De cine?

Izbucni în râs.

— De Miguelito Cruz. Miguelito înseamnă Mihai micuțul, știi? Ca și Mickey. I se spune Mickey Mouse. Cel puțin *eu* îi spun așa, oricum.

Eram într-un bar portorican de pe Avenue 4, situat între o prăvălie care vindea plante și una care închiria ținute convenționale. Mă suisem iar în metroul N după vizita la biserica luterană din Bensonhurst, intenționând să ajung înapoi în oraș, dar mă pomenisem ridicându-mă repede la strada 53 în Sunset Park și coborând acolo. Nu aveam altceva de făcut în ziua aia, nici o direcție logică de urmat în interesul lui Skip, și m-am gândit că aș putea petrece ceva timp ca să-mi justific onorariul de la Tommy Tillary.

Pe lângă asta, era și vremea prânzului, și o porție de fasole neagră cu orez suna îmbietor.

Avea și un gust la fel de îmbietor. Am spălat totul cu o sticlă de bere rece, apoi am comandat tartă cu fructe pentru desert și am băut două cești de espresso. Italienii îți dau un deget din chestia asta; portoricanii îți umplu o cană întreagă.

Apoi am hoinărit dintr-un bar în altul, rămânând la bere și trăgând mult de fiecare, și acum o întâlнисem pe femeia asta care voia să știe de ce eram interesat de Mickey Mouse. Avea cam treizeci și cinci de ani, era brunetă cu ochi negri și avea o duritate în trăsături care se potrivea cu duritatea vocii. Vocea ei, alterată de țigări, băutură și mâncare fierbinte, era dintre cele cu care poți să tai sticlă.

Ochii îi erau mari și catifelați, și ce i se vedea din corp sugera o

catifelare pe măsura celei a ochilor. Purta multe culori stridente. Părul îi era acoperit de o eșarfă roz-aprins, bluza era de un albastru electric, pantalonii mulați pe coapse – galben-canar, pantofii cu tocuri înalte – portocaliu-fluorescent. Bluza era suficient de descheiată la nasturi ca să i se vadă rotunjimea sânilor plini. Pielea îi era arămie, dar cu o nuanță roșie, ca și cum ar fi fost luminată dinăuntru.

Am zis:

— Îl cunoști pe Mickey Mouse?

— Sigur că da. Îl văd mereu prin desene. E un șoricel nostim.

— Vreau să zic pe Miguelito Cruz. Pe Mickey Mouse-ul ăsta îl cunoști?

— Ești polițist?

— Nu.

— Arăți ca un polițist, te miști ca un polițist, pui întrebări ca un polițist.

— Am fost.

— Te-au dat afară pentru furt? Râse, dezvelind doi dinți de aur. Luai mită?

Am dat din cap.

— Am împușcat copii, am zis.

Râse și mai tare.

— Nu se poate, zise. Nu te dau afară pentru asta. Te promovează, te fac șef.

Nu avea accent insular în vorbire. Era o fată din Brooklyn get-beget. Am întrebat-o iar dacă îl cunoaște pe Cruz.

— De ce?

— Lasă.

— Ha?

— Lasă, am zis, m-am întors cu spatele la ea și am revenit la bere. Nu credeam că o să mă lase în pace. O urmăream cu coada ochiului. Bea cu paiul ceva colorat, și am văzut-o sorbind ultima picătură.

— Hei, zise. Îmi cumperi o băutură?

Am privit-o. Ochii întunecați nu clipiră. Am făcut semn barmanului, un gras mohorât care privea lumea cu un dispreț universal. I-a preparat chestia pe care o băuse și înainte. Avea nevoie de cea mai mare parte a sticlelor din bar ca să facă asta. Îi puse paharul în față și mă privi, și am ridicat paharul ca să-i arăt că e în regulă.

— Îl știu destul de bine, zise.

— Da? Și zâmbește vreodată?

— Nu vorbeam de el, ci de Mickey Mouse.

— Aha.

— Cum adică „aha”? E un copil. Când crește, arunci să vină să

mă viziteze. Dacă o să crească vreodată.

— Povestește-mi despre el.

— Ce-ar fi de povestit? Bău din pahar. Intră în belea arătând tuturor cât de mare și de tare e el. Dar nu e nici tare, știi, și nici mare. Gura i se împlânzi. E frumușel, totuși. Mereu cu haine drăguțe, mereu cu părul pieptănat cu grijă, mereu proaspăt bărbierit. Întinse mâna să-mi atingă obrazul. La sânge, știi? Și e micuț și drăguț, îți vine să-l iei, să-l strângi în brațe, să-l împachetezi și să-l duci acasă.

— Însă n-ai făcut niciodată asta?

Râse iar.

— Ei, omule, am eu destule belele.

— Crezi că el ar fi alta?

— Dacă l-aș lua vreodată acasă, zise, s-ar gândi tot timpul: „Cum să fac oare s-o duc pe târfa asta pe stradă?”

— E pește? N-am auzit niciodată asta.

— Dacă te gândești la un pește cu pălărie mov și cu mine de aur pe el, las-o baltă. Râse. Asta ar vrea să fie Mickey Mouse. Odată a dat de o fată, o prospătură din Santurce, dintr-un sat de lângă Santurce, știi? Foarte crudă, și nu era nici *señorita* Einstein, înțelegi? A convins-o să facă figuri pentru el, știi, să muncească în apartamentul ei, să vadă unul sau doi băieți pe zi, tipi pe care îi găsea el și-i aducea la ea.

— „Hei, Joe, vrei s-o tragi lu' soru-mea?”

— Ai un accent portorică de tot rahat, omule. Dar te-ai prins. Fata a muncit vreo două săptămâni, după-aia s-a săturat și a luat avionul înapoi spre insulă. Și asta-i povestea lui Mickey peștele.

Îi trebuia deja altă băutură, iar eu nu mai aveam bere. I-a cerut barmanului să ne aducă o pungă cu chipsuri dintr-un soi de banană și rupse gura pungii așa încât chipsurile să se verse pe bar între noi. În gustul lor se combinau chipsuri de cartofi și așchii de lemn.

Problema lui Mickey Mouse, îmi spuse, era că se străduia prea tare să demonstreze ceva. În liceu dovedise că era un dur mergând în Manhattan cu doi amici și cutreierând străzile întortocheate din West Village în căutare de homosexuali pe care să-i bată.

— El era momeala, știi? Mic și drăguț cum e... Dar, când puneau mâna pe tip, el era cel care o lua razna, mai să-l omoare. Tipii care mergeau cu el spuneau că la început pune multă inimă, după-aia că n-are minte. Dădu din cap. Așa că nu l-am luat acasă, zise. E drăguț, dar asta nu se mai vede când stingi lumina, știi? Nu cred că mi-ar fi fost bine. Întinse o unghie vopsită, și-mi atinse bărbia. Nu e bun un bărbat prea drăguț, știi?

Era o uvertură, una pe care nu voiam s-o duc mai departe. Am realizat asta și un val de tristețe se rostogoli în mine, venit de niciunde. Nu aveam nimic pentru femeia asta și nici ea n-avea nimic

pentru mine. Nu știam nici măcar cum o chema; nu-mi aduceam aminte dacă făcuserăm cunoștință. Și nu cred că făcuserăm. Singurele nume pomenite fuseseră Miguelito Cruz și Mickey Mouse.

Am pomenit alt nume, cel al lui Angel Herrera. Nu voia să vorbească despre Herrera. Era drăguț, zise. Nu chiar așa de drăguț și nici chiar așa de deștept, dar poate era mai bine așa. Însă nu voia să vorbească despre Herrera.

I-am spus că trebuie să plec. Am pus o bancnotă pe bar și i-am cerut barmanului să-i umple mereu paharul. Ea râse, fie de mine, fie apreciind umorul situației, nu știu exact. Avea un râs care suna ca atunci când golești un sac cu cioburi de sticlă pe o scară. M-a urmărit din priviri ieșind.

1.

20

Când am ajuns la hotel, aveam un mesaj de la Anita și altul de la Skip. Am sunat întâi la Syosset, am vorbit cu Anita și cu băieții. Cu ea am vorbit despre bani, spunându-i că am încasat un onorariu și o să-i trimit curând bani. Cu ei am vorbit despre baseball și despre tabăra unde urmau să plece.

L-am sunat pe Skip la „Miss Kitty”. Răspunse altcineva și am așteptat până l-au chemat.

— Vreau să te văd, zise. Diseară lucrez. Vrei să treci pe aici după-aia?

— În regulă.

— Cât e acum? 9 fără 10? Am intrat de mai puțin de două ore? Parc-ar fi fost cinci. Matt, uite ce-o să fac, o să închid pe la două. Vino atunci și o să schimbăm o vorbă.

M-am uitat la Mets. Jucau în deplasare, la Chicago, cred. Nu mi-am luat ochii de pe ecran, dar nu-mi stătea mintea la meci.

Mai aveam o bere rămasă de noaptea trecută. Am băut din ea în timpul meciului, dar și asta fără prea mult entuziasm. După ce s-a terminat meciul, m-am uitat la jumate din buletinul de știri, apoi am închis televizorul și m-am întins în pat.

Aveam o ediție ieftină din *Viețile Sfinților* și la un moment dat am căutat despre Sfânta Veronica. Am aflat că nu se știa cu prea mare certitudine dacă a existat, dar se presupune că a fost o femeie din Ierusalim care a șters cu o bucată de pânză fața scăldată în sudoare a lui Isus în timp ce suferea pe drumul spre Golgota, iar imaginea feței lui a rămas pe pânză.

Mi-am imaginat actul care adusesese femeii douăzeci de secole de celebritate, și n-am putut să nu râd. Femeia pe care o vedeam întinzându-se să-I curețe fața avea chipul și pieptănătura Veronicăi

Lake.

„Miss Kitty” era închis când am ajuns, și pentru o clipă am crezut că Skip lăsase naibii totul și plecase acasă. Apoi am văzut că ușile de fier, deși închise, nu aveau lacătul pus și că un bec cu puțini wați era aprins în spatele barului. Am deschis porțile în formă de acordeon cam o jumate de metru și am ciocănit. Skip veni și-mi deschise, apoi rearanjă porțile și întoarse cheia în broască.

Arăta obosit. Mă bătu pe umeri, îmi zise că-i părea bine să mă vadă mă conduse la capătul cel mai îndepărtat de ușă al barului. Fără să mă întrebe, îmi turnă o porție mare de Wild Turkey, apoi îmi umplu paharul cu scotch.

— Primul pe ziua de azi, am zis.

— Da? Sunt impresionat. Normal, ziua a început numai de două ore și două minute.

Am dat din cap.

— Prima de când m-am trezit. Am băut niște bere, dar nici din aia prea multă. Am gustat un pic din bourbon. Ardea destul de tare pe gât.

— Mda, păi așa-s și eu, zise. Am zile în care nu beau. Am zile în care nu beau nici măcar o bere. Știi cum e? Pentru tine și pentru mine, băutul e ceva ce noi alegem să facem. E pur și simplu o alegere.

— Sunt dimineți în care nu cred că era cea mai strălucită alegere pe care o puteam face.

— Isuse, mie-mi spui. Dar chiar și așa, pentru noi tot o alegere rămâne. Asta-i diferența dintre noi doi și un tip ca Billie Keegan.

— Crezi?

— Tu nu? Matt, omul bea non stop. Gândește-te la noaptea trecută. Noi ceilalți, OK, suntem băutori de cursă lungă, dar am lăsat-o moale noaptea trecută, corect? Pentru că uneori merge, alteori nu. Am dreptate?

— Cred că da.

— Dup-aia e altă poveste. Vrei să te destinzi, să te liniștești. Dar Keegan era deja turtă înainte să ajungem acolo, pentru Dumnezeu.

— Și apoi s-a dovedit a fi eroul.

— Mda, imaginează-ți una ca asta. A, cu numărul mașinii, ai...

— Furată.

— Rahat. Ei, ne-am închipuit noi.

— Sigur.

Bău din pahar.

— Keegan, zise, *trebuie* să bea. Din partea mea, eu pot să mă opresc oricând. N-o fac pentru că îmi place ce-mi face chestia asta. Dar m-aș putea opri oricând, și cred că și tu ești la fel.

— A, așa cred.

— Normal că ești. Acum, cu Keegan, nu știu. Nu-mi place să spun că omu-i alcoolic...

— E urât ca naiba să spui așa despre un om.

— De acord cu tine. Nu zic că e, și Dumnezeu știe că îmi place omul, dar cred că are o problemă. Se ridică. La dracu' cu asta. Ar putea fi și un cerșetor din gară, tot așa vrea ca mașina să nu fi fost furată. Hai în spate, ne întindem și ne relaxăm un pic.

În birou, cu cele două sticle de whisky puse pe birou între noi, se întinse în scaun și puse picioarele pe masă.

— Ai verificat numărul mașinii, zise. Deci bănuiesc că lucrezi deja la asta.

Am dat din cap.

— Am fost și în Brooklyn.

— Unde? Doar nu unde am fost noaptea trecută?

— La biserică.

— Ce credeai c-o să găsești acolo? Îți închipuiai că vreunul dintre ei și-a lăsat portofelul pe podea?

— Nu știi niciodată ce găsești, Skip. Trebuie să te uiți în jur.

— Cred că da. Eu unul nu știu de unde aş începe.

— De oriunde. Și faci tot ce-ți trece prin minte.

— Ai găsit ceva?

— Câte ceva.

— Ce anume? Lasă, nu vreau să te pisălogesc câtă vreme faci toate astea. Ai găsit ceva util măcar?

— Poate. Nu știi decât mai târziu ce e util și ce nu. Poți zice că totul e util. De exemplu, și faptul că știm că mașina e furată îmi spune ceva, chiar dacă nu-mi spune cine o conducea.

— Cel puțin poți afla cine-i proprietarul. Acum ai o persoană din opt milioane care n-ar fi putut s-o facă. Cine era proprietarul? Vreo bătrână care merge cu mașina numai la bingo?

— Nu știu, dar a fost luată din Ocean Parkway, nu departe de barul cu stridii unde ne-au trimis prima dată.

— Adică trăiesc în Brooklyn?

— Sau și-au dus mașina acolo, au parcat-o și au furat-o pe aia pe care am văzut-o. Sau au mers cu metroul, ori au luat un taxi. Sau...

— Deci nu știm mare lucru.

— Încă nu.

Se lăsă pe spate cu mâinile sub cap.

— Bobby a mai primit un telefon în legătură cu reclama aia, zise. Aia cu arbitrul de baschet în lupta împotriva prejudecăților. Trebuie să meargă iar mâine. Au mai rămas el și încă patru tipi și vor să-i mai vadă pe toți încă o dată.

— Asta-i de bine, cred.

— Cum poți să-ți dai seama? Ce mai meserie și asta, îți pui

mereu fundul la bătaie și te lupti ca să fii pe sticlă douăzeci de secunde. Știi de câți actori e nevoie ca să schimbe un bec? De nouă. Unul se suie și-l schimbă și ceilalți opt stau în jurul scării și zic: „Eu trebuia să fiu acolo sus!”

— Nu-i rău.

— Păi, ca să fiu corect, un actor mi-a spus poanta. Bău puțin și se întinse la loc în scaun. Matt, a fost ciudat noaptea trecută. A fost al naibii de ciudat noaptea trecută.

— În subsolul bisericii.

Dădu din cap.

— Cu deghizările alea. Le trebuiau numai niște nasuri de Groucho și niște mustăți și ochelari, cum poartă copiii, știi. Dar așa, cu perucile și bărbile, nici măcar nu păreau cât de cât reali, nu erau nici măcar nostimi. Arma nu-i făcea nostimi.

— De ce s-ar fi deghizat?

— Ca să nu-i recunoaștem. De ce se deghizează lumea?

— I-ai fi recunoscut?

— Nu știu, nu i-am văzut nedeghizați. Cine suntem noi, Sherlock și Watson?

— Nu cred că ei ne-au recunoscut, am zis. Când am intrat în subsol, unul dintre ei a spus numele tău. Era întuneric, dar stăteau așa de destulă vreme cât să li se obișnuiască ochii. Tu și cu mine nu semănăm.

— Eu sunt ăla drăguț, da. Trase din țigară și scoase un nor mare de fum. Unde vrei să ajungi?

— Nu știu. Mă întreb doar de ce s-au ostenit atâta cu deghizatul dacă noi nici măcar nu-i cunoaștem.

— Ca să ne fie mai greu să-i găsim dup-aia, bănuiesc.

— Probabil. Dar de ce s-or fi gândit că ne vom strădui să dăm de ei? Nu prea putem să le facem mare lucru. Am făcut un târg, am dat bani pentru registrele tale. Ce-ai mai făcut cu registrele, că veni vorba?

— Le-am ars, cum ți-am spus. Și cum adică nu le putem face nimic? Îi putem omorî în timp ce dorm.

— Sigur.

— Găsim biserica potrivită, ne facem nevoile în altar și îi spunem lui Dominic Tutto că ei au făcut-o. Are ceva farmec povestea asta, dacă stau să mă gândesc. Îi lucrăm, le aranjăm o întâlnire cu Măcelarul. Poate că erau deghizați din același motiv pentru care au furat mașina. Pentru că sunt profesioniști.

— Ți se păreau cunoscuți, Skip?

— Adică dacă mă uit dincolo de peruci, și de bărbi, și de toate rahaturile astea? Nu știam că pot să văd dincolo de astea. N-am recunoscut vocile.

— Nu.

— *Era* ceva familiar la ei, dar nu știu ce. Felul în care se mișcau, poate. Asta-i.

— Cred că știu ce vrei să zici.

— O economie de mișcare. Aproape că puteai zice că aveau picioare ușoare. Râse. Sună-i, vezi dacă vor să mergem la dans.

Paharul mi se golise. Am turnat un pic de bourbon în el, m-am lăsat pe spate și l-am băut încet. Skip își stinse țigara într-o ceașcă de cafea și îmi zise, inevitabil, că nu vrea să mă vadă nicicând făcând la fel. Își aprinse altă țigară și rămaserăm un timp într-o tăcere confortabilă.

După o vreme zise:

— Vreau să-mi explici ceva, lasă deghizările. Spune-mi de ce au tras în lumini.

— Ca să-și acopere ieșirea. Să fie cu un pas sau doi înaintea noastră.

— Crezi că se gândeau că o să dăm buzna după ei? Să urmărim niște oameni înarmați prin curți și alei?

— Poate voiau să se facă întuneric, deși puteau să o facă mai simplu. M-am încruntat. Tot ce trebuia să facă era să apese pe întrerupător. Știi care-i problema cu împușcăturile?

— Da, că mă sperie de moarte.

— Aduc scandal. Un lucru pe care orice profesionist îl știe e că nu trebuie să faci nici un lucru care ar putea aduce poliția. Mai ales dacă-i poți evita.

— Poate că au crezut că merita. Poate că era un avertisment: „Nu încercați să vă răzbunați”.

— Poate.

— Un pic de dramatism.

— Poate.

— Și Dumnezeu știe că a fost destul de dramatic. Când arma îndreptată către mine, am fost convins că o să tragă. Apoi, când a tras spre tavan, n-am știut dacă am făcut pe mine sau am orbit. Care-i treaba?

— O, Cristoase! am zis.

— Ce?

— A îndreptat arma spre tine și apoi a tras două focuri în tavan.

— Asta-i ceva ce crezi că am trecut cu vederea? Despre ce crezi că vorbeam?

Am ridicat o mână.

— Gândește-te o clipă, am zis. Mă gândeam că a tras în lumini, de asta am trecut cu vederea.

— Ce ai trecut cu vederea? Matt, nu...

— Unde ai mai văzut în ultima vreme pe cineva care a îndreptat arma spre altcineva și n-a tras? Iar apoi a tras două focuri în tavan?

— Isuse Cristoase!

— Ei?

— Isus Cristos pe picioroange. Frank și Jesse.

— Ce crezi?

— Nu știu ce cred. E un gând nebunesc. Nu păreau irlandezi.

— De unde știm că ăia de la „Morrissey” erau irlandezi?

— Nu știm. Bănuiesc că am presupus că erau. Măștile alea făcute din basmale, banii pentru Eliberarea din Nord, toată senzația că era ceva politic. Aveau aceeași economie în mișcări, știi? Erau la fel de preciși, nu făceau pași în plus, se mișcau în timpul jafului de parcă era o coregrafie.

— Poate că sunt dansatori.

— Corect, zise. *Balerinii Desperado din '75*. Încă încerc să înțeleg toate astea. Doi clovni cu batiste roșii îi jefuiesc pe frații Morrissey de cincizeci de mii, după care mă fac pe mine și pe Kasabian de... Ei, e aceeași sumă. Începe să se vadă o schemă subtilă.

— Nu știm cât au pierdut frații Morrissey.

— Nu, și nici ei nu știau exact cât aveau atunci în seif, dar schema-i schemă. O să mă bazez pe ea. Și urechile lor? Ai imagini cu urechile lor de seara trecută. Sunt urechile lui Frank și Jesse? Începu să râdă. Nu-mi vine să cred ce versuri pot scoate. „Sunt urechile lui Frank și Jesse?” Sună ca o propoziție din altă limbă. Ei sunt?

— Skip, n-am observat ce urechi aveau.

— Credeam că voi, detectivii, munciți tot timpul.

— Încercam să văd cum pot ieși din bătaia armei. Asta dacă mă gândeam la ceva. Aveau pielea de culoare deschisă, Frank și Jesse. Și ăia de aseară la fel.

— Deschiși și calzi. Le-ai văzut ochii?

— Nu le-am văzut culoarea.

— Eram destul de aproape ca să-i văd ochii ăluia cu care am făcut schimbul. Dar n-am băgat de seamă. Nu că ar conta. A spus vreunul dintre ei ceva la „Morrissey”?

— Nu cred.

Închise ochii.

— Încerc să-mi amintesc. Cred că toată treaba a fost o pantomimă. Două împușcături și apoi tăcere, până au ieșit pe ușă și au coborât scările.

— Așa-mi aduc și eu aminte.

Se ridică, se plimbă prin cameră.

— E o nebunie, zise. Ei, poate că nu mai trebuie să căutăm vipera pe care am crescut-o la sân. Nu avem de-a face cu cineva din

interior. Vorbim de doi tipi îndrăzneți care sunt specializați în jefuirea de baruri din Hell's Kitchen. Nu crezi că banda de irlandezi de pe-aici, cum le spune...

— Tipii din Westy. Nu, am fi auzit. Sau Morrissey ar fi auzit. Recompensa aia a lui ar fi dat roade într-o zi dacă vreunul dintre ei ar fi avut de-a face cu asta. Am ridicat paharul și am băut ce mai era în el. Doamne, ce gust bun avea acum. Îi prinsesem, știam asta. Nu știam despre ei nimic mai mult decât în urmă cu o oră, dar știam că o să-i prindem.

— De asta erau deghizați, am zis. A, s-ar putea să le fi purtat oricum, dar de asta nu voiau să-i vedem. Au făcut o greșală. O să-i prindem.

— Isuse, uită-te la tine, Matt. Ești ca un câine de pază bătrân când se stinge alarma. Cum naiba o să-i prindem? Tot nu știi cine sunt.

— Știu că sunt Frank și Jesse.

— Și? Morrissey încearcă de multă vreme să-i găsească. De fapt, a încercat să te pună pe tine să-i cauți. De ce te interesează acum?

Mi-am mai turnat un gât de Wild Turkey. Am zis:

— Când pui un microfon într-o mașină și vrei după aia s-o găsești, ai nevoie de două mașini. Cu una nu te descurci, dar cu două poți să triangulezi semnalul și s-o localizezi.

— Îmi scapă ceva.

— Nu-i chiar același lucru, dar e pe-aproape. Îi avem o dată la Morrissey și îi mai avem o dată în subsolul bisericii din Bensonhurst. Astea-s două puncte de referință. Acum putem să-i localizăm, putem să triangulăm semnalul. Două gloanțe în tavan – e semnătura lor, la naiba. Parc-ar fi vrut să fie prinși, semnându-și așa treaba.

— Da, îmi pare rău pentru ei, zise. Pun pariu că fac în pantaloni. Până acum au făcut numai o sută de miare luna asta. Ce nu realizează ei e că Matt Scudder Bulldogul e pe urmele lor, și nefericiții n-or să apuce să cheltuiască nici o para din ei.

1.

21

M-a trezit telefonul. M-am ridicat și am clipit, zăpăcit de lumina zilei. Continua să sune.

L-am ridicat. Tommy Tillary zise:

— Matt, a fost pe-aici polițaiul ăla. A venit aici, îți vine să crezi?

— Unde?

— La birou, sunt la birou. Îl știi. Cel puțin el zicea că te știe. Un detectiv, un tip foarte neplăcut.

— Nu știu despre cine vorbești, Tommy.

— Nu mai știu cum îl chema. Zicea...

— Ce zicea?

— Zicea că ați fost amândoi în casă la mine.

— Jack Diebold.

— Ăsta-i. Deci nu mințea? Ați fost împreună la mine acasă?

Mi-am frecat tâmplele, m-am întins și m-am uitat la ceas. Era zece și ceva. Am încercat să-mi dau seama când m-am culcat.

— Nu ne-am dus împreună, am zis. Eram acolo, verificam locul, și a apărut. L-am cunoscut cu ceva ani în urmă.

N-avea nici un rost. Nu-mi puteam aduce aminte de nimic după clipa când îl asigurasem pe Skip că Frank și Jesse aveau zilele numărâte. Poate că m-am dus acasă imediat după aia, poate am rămas să beau cu el până în zori. N-aveam cum să știu.

— Matt? A hărțuit-o pe Carolyn.

— A hărțuit-o?

Ușa era încuiată. Era semn bun. Nu putusem fi într-o formă prea proastă dacă-mi adusesem aminte să încui ușa. Pe de altă parte, pantalonii erau aruncați pe scaun. Ar fi fost mai bine dacă erau în dulap. Totuși, nu erau vraște pe covor, și nici nu rămăsesem îmbrăcat cu ei. Marele detectiv, punând indicii cap la cap, încercând să-și dea seama cât de rău fusese noaptea trecută.

— A hărțuit-o. A sunat-o de două ori și a fost la ea acasă o dată. A insinuat tot felul de chestii, știi, cum că ea m-ar acoperi. Matt, tot ce face el o supără pe Carolyn și, în plus, face la mine la birou lucruri care mă pun într-o lumină proastă.

— Îmi dau seama cam ce ar putea face.

— Matt, înțeleg că vă știți demult. Crezi că ai putea să-l convingi să mă lase în pace?

— Isuse, Tommy, nu văd cum. Un polițist nu o lasă mai moale într-o investigație pentru crimă ca să-i facă un serviciu unui prieten vechi.

— A, nu ți-aș sugera așa ceva, Matt. Nu mă înțelege greșit. Dar investigarea unei crime e una și hărțuirea e alta, ești de acord? Nu mă lăsa să răspund. Chestia e că tipul e chitit pe mine. I-a intrat în cap că sunt un nemernic, și poate dac-ai discuta tu cu el... Spune-i că-s de treabă.

Am încercat să-mi amintesc ce-i spusese lui Jack despre Tommy. Nu-mi aduceam aminte, dar nu-mi închipuiam că se adunaseră prea multe recomandări pozitive privind caracterul lui.

— Și du-te pe la Drew, ca un serviciu pentru mine, OK? M-a întrebat ieri ce mai știu de tine, dacă ai mai găsit ceva. Știi că tragi din greu pentru mine, Matt, și ar trebui să-l facem și pe el să știe asta. Pune-i la curent, înțelegi?

— Sigur, Tommy.

După ce-a închis am luat două aspirine cu un pahar de apă de la robinet. Am făcut un duș și eram la jumatea bărbieritului când mi-am dat seama că practic fusesem de acord să vorbesc cu Jack Diebold să-l lase în pace pe Tommy. Pentru întâia oară am realizat cât de bun poate să fie nemernicul în a-i convinge pe oameni să cumpere proprietăți sau orice altceva voia. Era așa cum ziceau toți. Incredibil de convingător la telefon.

Afară ziua era senină, soarele mai strălucitor decât era nevoie. M-am oprit la „McGovern's” pentru una mică, o dușcă rapidă. Am cumpărat un ziar de la doamna de la colț, i-am aruncat un dolar și am plecat învăluit într-un nor de binecuvântări. Ei, primeam binecuvântările, aveam nevoie de tot ajutorul pe care-l puteam obține.

Am luat o cafea și o brișă englezească la „Red Flame” și am citit ziarul. Mă irita că nu-mi puteam aminti când plecasem de la biroul lui Skip. Mi-am spus că nu puteam să fi fost chiar așa de făcut din moment ce nu aveam o mahmureală pe măsură, dar nu era neapărat o corelație între cele două. Uneori mă trezeam cu capul limpede și în formă după o noapte de băut crâncen, dar și cu o pauză uriașă de memorie. Alteori, mahmureala mă ținea toată ziua în pat după o noapte când nici măcar nu mă simțisem beat și nu se întâmplase nimic ieșit din comun, și nici nu aveam pierderi de memorie.

Nici o problemă. Am lăsat-o baltă.

Am cerut încă o porție de cafea și m-am gândit la discursul meu cu triangularea celor doi bărbați pe care ne obișnuiserăm să-i numim Frank și Jesse. Mi-am adus aminte siguranța pe care o simțeam și m-am întrebat ce s-o fi ales de ea. Poate aveam un plan, poate avusesem o intuiție sclipitoare și știam exact cum să dau de ei. M-am uitat în carnețel, sperând că poate notasem un gând trecător pe care-l uitasem între timp. N-aveam eu norocul ăsta. Nu mai scrisesem nimic de când ieșisem din barul din Sunset Park.

Dar erau acolo notele despre Mickey Mouse și cariera lui adolescentină de vânător de homosexuali în Village. Mulți adolescenți din clasa muncitoare practică sportul ăsta, sigur, procedează așa din revoltă pură și ca să-și confirme bărbăția prin procesul ăsta, dar nu-și dau seama că încearcă să omoare o parte din ei pe care se tem să și-o recunoască. Uneori fac exces de zel, nenorocind sau omorându-l pe amărâțul pe care-l prind. Am făcut două arestări în cazuri din astea, și de fiecare dată băieții erau uluiți să afle că au dat pe bune de belea, că polițiștii nu sunt de partea lor, că ar putea să înfunde pușcăria pentru ce au făcut.

Mi-am pus la loc carnețelul, apoi m-am dus și am băgat o fișă în telefon. Am căutat numărul lui Drew Kaplan și l-am format. M-am

gândit la femeia care-mi spusese de Mickey Mouse, bucuros că nu trebuie să-i văd hainele țipătoare într-o dimineață ca asta.

— Scudder, am zis după ce fata mi-a făcut legătura cu Kaplan. Nu știi dacă ajută, dar am mai multe dovezi că amicii noștri nu sunt ușă de biserică.

Dup-aia am plecat într-o plimbare lungă. Am mers pe Avenue 9, m-am oprit la „Miss Kitty” ca să-l salut din mers pe John Kasabian, dar n-am stat mult. Am intrat într-o biserică pe strada 42, apoi am continuat să merg spre centru, am trecut de intrarea din spate a stației de autobuz de la Autoritatea Portuară și am traversat Hell’s Kitchen și Chelsea mergând înspre Village. Am trecut prin zona industriei cărnii, m-am oprit la barul unui măcelar, la colțul dintre Washington și strada 13, și am stat printre bărbați cu șorțuri însângerate care beau tărie stinsă cu beri mici. Am ieșit și am privit carcasele de vită și miel suspendate în cârlige de oțel, cu muște bâzâind în jur în arșița după-amiezii.

Am mers mai departe și m-am adăpostit de soare la „Bistroul din Colț”, la intersecția dintre Jane și Avenue 4, apoi am mai luat o băutură la „Cookie Bar”, pe Hudson. Am stat la o masă la „Calul Alb”, unde am mâncat un hamburger și am băut o bere.

În tot timpul ăsta depănam faptele în minte.

Jur în fața lui Dumnezeu că nu știu cum cineva își dă seama de ceva, și mă includ aici și pe mine. Văd filme în care cineva explică cum și-a dat seama de o chestie punând toate indiciile cap la cap până când a apărut o soluție, și totul mi se pare perfect logic în timp ce mă uit.

Dar în munca mea rar se întâmplă așa. Când eram în poliție, cele mai multe cazuri avansau către soluție (dacă avansau vreun pic) într-unul dintre următoarele două moduri: fie nu știam deloc răspunsul până când apărea o informație nouă care-l făcea pe loc evident, fie știam tot timpul cine ce făcuse și aveam nevoie numai de suficiente dovezi ca să-l duc în tribunal. În infimul procentaj al cazurilor în care am dedus soluția, am făcut asta printr-un proces pe care nu l-am înțeles atunci și nu-l înțeleg nici acum. Am luat ce aveam și m-am tot gândit până când problema mi-a apărut într-o lumină nouă și răspunsul mi-a picat în mână.

Ați făcut vreodată un puzzle? Nu v-ați blocat la un moment dat și ați tot luat piesele și le-ați așezat în fel și chip până când, în cele din urmă, ați luat o piesă pe care ați ținut-o între arătător și degetul gros de o sută de ori, una pe care ați tot răsucit-o pe toate fețele și ați încercat s-o potriviți peste tot? Și, de data asta, piesa se potrivește perfect, se potrivește exact acolo unde ați putea jura că ați încercat cu un minut în urmă, se potrivește perfect, se potrivește într-un fel care

ar fi trebuit să fie evident tot timpul.

Eram la masă la „Calul Alb”, o masă în care cineva își sculptase inițialele, o masă maro închis cu emailul sărit ici și colo. Îmi terminasem hamburgerul, îmi terminasem berea, beam o ceașcă de cafea îmbunătățită cu o doză discretă de bourbon. Frânturi de informații și imagini mi se amestecau în minte. Îl auzeam pe Nelson Fuhrmann vorbind despre toți oamenii care aveau acces în subsolul bisericii lui. L-am văzut pe Billie Keegan scoțând un disc din cămașa de protecție și așezându-l pe platforma pickup-ului. L-am privit pe Bobby Ruslander punându-și fluierul albastru între buze. L-am văzut pe păcătosul cu perucă galbenă, Frank sau Jesse, învoindu-se ursuz să mute mobila. M-am uitat la *Un băiat de milioane* cu Fran, asistenta, și am mers cu ea și cu grupul ei de prieteni la „Miss Kitty”.

A fost o clipă când nu știam răspunsul, apoi o clipă în care l-am știut.

Nu pot zice că am făcut ceva ca să se întâmple astfel. Nu am pus nimic cap la cap. Alegeam mereu piese de puzzle, le tot suceam pe toate părțile, și dintr-odată am rezolvat tot puzzle-ul, fiecare piesă potrivitându-se fără efort cu următoarea și ajungând fără greș la locul ei.

Mă gândisem la asta în noaptea dinainte, dar mi se topiseră toate gândurile din amintire ca tapiseria Penelopei? Nu prea cred, deși amneziile sunt de așa natură încât nu pot spune niciodată cu siguranță dacă au fost într-un fel sau altul. Și, totuși, aproape că simțeam asta. Pe măsură ce veneau, răspunsurile erau așa de evidente – exact ca într-un puzzle, odată ce piesa se potrivește, nu-ți vine să crezi că n-ai văzut-o imediat. Erau așa de evidente încât m-am simțit de parcă aș fi descoperit ceva ce știussem tot timpul.

L-am sunat pe Nelson Fuhrmann. Nu avea informația pe care o voiam, dar secretara lui mi-a dat un număr de telefon și am reușit să găsesc o femeie care putea să-mi răspundă la unele întrebări.

Am început să formez numărul lui Eddie Koehler, dar mi-am dat seama că eram la doar două blocuri de Secția 6. Am mers până acolo, l-am găsit la birou și i-am spus că avea o șansă să capete restul pălăriei pe care i-o cumpărasem ziua trecută. A dat două telefoane fără să iasă din birou și am ieșit cu ceva notițe în plus în carnetel.

Am dat telefoane în interes propriu de la o cabină din colț, apoi am mers până la Hudson și am luat un taxi înspre nord. M-am dat jos la colțul dintre Avenue 11 și strada 51 și am mers spre râu. M-am oprit în față la „Morrissey”, dar n-am bătut la ușă și nici n-am sunat. În loc să fac asta, mi-am luat răgazul să citesc afișul pentru piesa care se juca la parter. *Un băiat de milioane* își terminase scurta stagiune. O piesă de John B. Keane fusese planificată să aibă premiera în seara

următoare. *Omul din Clare*, ăsta era titlul. Era și o fotografie a actorului care juca rolul principal. Avea păr roșu sârmos și o față chinuită, frământată.

Am încercat ușa sălii de spectacole. Era încuiată. Am ciocănit, și cum n-a răspuns nimeni, am mai ciocănit de câteva ori. Până la urmă s-a deschis.

O femeie foarte scundă, pe la douăzeci și ceva de ani, se uita în sus la mine.

— Îmi pare rău, zise. Casa de bilete va fi deschisă mâine după-amiază. Nu-i avem disponibili chiar pe toți membrii acum, suntem în repetițiile finale și...

I-am spus că nu venisem să cumpăr bilete.

— Am nevoie doar de două minute din timpul tău, am zis.

— De asta au toți nevoie, și n-am atâta timp de risipit. Spuse replica grațios, ca și când un dramaturg ar fi scris-o pentru ea. Îmi pare rău, zise pe un ton mai serios. Va trebui să veniți altă dată.

— Nu, va trebui să fie acum.

— Doamne, ce-i asta? Nu sunteți de la poliție, nu? Ce-am făcut, am uitat să plătim pe cineva?

— Lucrez pentru tipul de sus, am zis, făcând un gest explicativ. Ar vrea să cooperezi cu mine.

— Domnul Morrissey?

— Sună-l pe Tim Pat și întreabă-l, dacă vrei. Mă numesc Scudder.

Din șapele sălii, cineva cu accent irlandez strigă:

— Marie Jean, ce Cristosul naibii te mocăi atâta?

Dădu ochii peste cap, oftă și-mi deschise ușa.

După ce am ieșit din sala irlandeză de teatru, l-am sunat pe Skip acasă și apoi l-am căutat la barul lui. Kasabian îmi sugera să încerc la sala de gimnastică.

Am încercat mai întâi la „Armstrong's”. Nu era acolo și nici nu fusese, dar Dennis zise că trecuse altcineva.

— Te-a căutat un tip, îmi spuse.

— Cine?

— N-a spus cum îl cheamă.

— Cum arăta?

Se gândi.

— Dacă ai fi făcut alegeri pentru un joc de-a hoții și vardiștii, zise gânditor, nu l-ai fi ales în echipa hoților.

— A lăsat vreun mesaj?

— Nu. Și nici bacșiș.

M-am dus la sala unde mergea Skip, o mansardă mare aflată la etajul al doilea, deasupra unui magazin de delicatese. O sală de

bowling falimentase acolo cu doi sau trei ani în urmă, iar sala de gimnastică avea aerul unui loc care nu va rezista cât termenul lui de leasing. Doi bărbați exersau cu haltere. Un negru, lucind de transpirație, se lupta cu greutatea culcat pe bancă și partenerul lui alb îl supraveghea. În dreapta era un tip masiv cu o mină categorică care lovea sacul de box cu ambele mâini.

L-am găsit pe Skip făcând tracțiuni la aparatul de greutate cu scripeți. Purta pantaloni gri de trening, n-avea tricou și transpira crâncen. I se umflau mușchii pe spate, pe umeri și pe brațe. Am stat la câțiva metri, privind, până când a terminat setul. L-am strigat, se întoarse, mă văzu și zâmbi surprins, apoi mai făcu un set de tracțiuni înainte să se ridice și să vină să dea mâna cu mine.

Zise:

— Care-i treaba? Cum m-ai găsit aici?

— La sugestia partenerului tău.

— Păi ai venit la timp. Am nevoie de o pauză. Stai să-mi iau țigările.

Era o zonă unde se putea fuma, două fotolii erau grupate în jurul unui răcitor de apă. Aprinse țigara și zise:

— Ajută să tragi de fiare. Aveam un cap cât o baniță când m-am trezit. Am cam ars-o aseară, nu? Ai ajuns bine acasă?

— De ce, eram făcut rău?

— Nu mai rău ca mine. Te simțeai destul de bine. După cum vorbeai, Frank și Jesse aveau degetele în menghină și erai gata să începi să strângi.

— Crezi că eram prea optimist?

— Ei, e OK. Trase din Camel. Încep să mă simt iar ca un om. Îți pui sângele în mișcare, mai transpiri ceva din otravă, contează. Ai tras de fiare vreodată, Matt?

— De ani buni n-am mai tras.

— Dar trăgeai?

— A, acum o sută de ani credeam că mi-ar face plăcere să boxez un pic.

— Serios? Dădeai bine cu pumnul?

— Asta era în liceu. Am început să merg pe la sală, să ridic greutate, să mă antrenez. După care am avut două meciuri la profesioniști și am descoperit că nu-mi plăcea să fiu lovit în față. Și eram neîndemânatic în ring, *mă simțeam* neîndemânatic, și nu-mi plăcea asta.

— Așa că ți-ai luat o slujbă unde măcar te lăsau să porți armă.

— Și insignă, și baston.

Râse.

— Alergătorul și boxerul, zise. Uită-te la ei acum. Ai venit aici cu un motiv.

— Îhî.

— Şi?

— Ştiu cine sunt.

— Frank şi Jesse? Glumeşti.

— Nu.

— Cine sunt? Şi cum ți-ai dat seama? Şi...

— Mă întrebam dacă putem aduna echipa în seara asta. După ora închiderii, să zicem.

— Echipa? La ce te referi?

— La toţi cei care am fost în Brooklyn în seara aia. Ne trebuie forţă de muncă, şi n-are rost să aducem oameni noi.

— Forţă de muncă? Da' ce-avem de făcut?

— În seara asta nimic, dar aş vrea să țin un consiliu de război. Dacă e OK pentru tine.

Stinse ţigara într-o scrumieră.

— OK pentru mine? zise. Normal că e OK pentru mine. Pe cine vrei, pe cei şapte magnifici? Nu, suntem doar cinci. Cei şapte magnifici minus doi. Tu, eu, Kasabian, Keegan şi Ruslander. Ce-i azi, miercuri? Billie închide pe la unu jumate, dacă-i rog frumos. Îl sun pe Bobby, vorbesc cu John. Chiar ştii cine sunt?

— Chiar ştiu.

— Adică ştii specific sau...

— Tot tacâmul, am zis. Numele, adresa, slujba.

— Tot tacâmul. Şi cine sunt?

— Vin la tine la birou pe la două şi vorbim atunci.

— Bulangiule. Dacă te loveşte un autobuz până atunci?

— Atunci secretul moare cu mine.

— Sulă. O să fac nişte exerciţii la bancă. Vrei să încerci un set la bancă, să-ţi mai încălzeşti muşchii?

— Nu, am zis. Vreau să beau ceva.

N-am băut nimic. Am intrat într-un bar, dar era aglomerat, iar când am ajuns înapoi la hotel, l-am găsit pe Jack Diebold aşteptându-mă în hol.

Am zis:

— Mi-am închipuit eu că tu erai.

— Ce, m-a descris chinezoiul de barman?

— E filipinez. A zis că mă căutase un bătrân gras care n-a lăsat bacşiş.

— Cine lasă bacşişuri când stă la bar?

— Toată lumea.

— Serios? Eu las bacşiş la masă, nu şi când stau în picioare la bar. Nu cred că lasă cineva.

— Ei, hai. Pe unde bei tu, la „Blarney Stone”? La „White Rose”? Mă privi lung.

— Ești într-o dispoziție bizară, zise. Țopăi, ești plin de energie.

— Păi sunt, tocmai mi-a ieșit ceva.

— Da?

— Știi cum e când totul se încheagă și lucrurile se precizează?

Am avut o după-amiază în sensul ăsta.

— Nu vorbim despre același caz, nu?

M-am uitat la el.

— Tu n-ai vorbit de nimic, am zis. La ce caz te – a, Tommy, Cristoase. Nu, nu vorbesc despre asta. Acolo n-are ce să iasă.

— Știu.

Mi-am adus aminte cum mi-am început ziua.

— M-a sunat în dimineața asta, am zis. Ca să se plângă de tine.

— Da, chiar?

— Zicea că-l hărțuiești.

— Mda, și mult bine îmi face chestia asta.

— Ar trebui să-ți dau referințe despre caracterul lui, să-ți spun că e un tip chiar de treabă.

— Așa-i. Ei, chiar e un tip de treabă?

— Nu, e un nemernic. Dar s-ar putea să am prejudecăți.

— Sigur. În fond, e clientul tău.

— Corect.

În timpul discuției se ridicase de pe scaun și merseserăm pe trotuarul din fața hotelului. Un șofer de taxi și șoferul unei dubițe pentru livrat flori se certau la marginea trotuarului.

Am zis:

— Jack, de ce m-ai căutat azi?

— S-a întâmplat să trec prin cartier și m-am gândit la tine.

— Îhî.

— Ah, la dracu, zise. Mă întrebam dacă ai dat de ceva.

— Referitor la Tillary? N-o să fie nimic împotriva lui, și dacă am dat de ceva – e clientul meu.

— Voiam să zic dacă ai dat de ceva referitor la puștii spanioli. Oftă. Pentru că încep să-mi fac griji că o să pierdem la tribunal.

— Serios? Parcă i-ați făcut să recunoască jaful.

— Mda, și dacă pledează pentru jaf, atunci am pus punct la toată afacerea. Dar procurorul vrea să-i acuze de omucidere, și dacă ajungem așa la proces, sunt convins că se pierde toată chestia.

— Aveți bunuri furate identificate după serie găsite în apartamentul lor, aveți amprente, aveți...

— O, rahat, zise. Știi ce se poate întâmpla într-o sală de tribunal. Dintr-odată obiectele furate nu mai sunt probe din cauza unei probleme tehnice legate de percheziție, au găsit o mașină de scris furată și erau înputerniciți să caute numai o mașină de calcul furată, sau ce naiba o fi fost. Și amprente, păi tipul a fost acolo acum câteva

luni să care gunoaiele lui Tillary, asta ar explica amprentele, nu? Parcă văd un avocat deștept găsiind fisuri într-un caz solid. Și m-am gândit că, dacă dai de ceva bun, mi-ar plăcea să aflui. Și-l ajută oricum și pe clientul tău dacă Cruz și Herrera sunt închiși, nu?

— Cred că da. Dar n-am nimic.

— Absolut nimic?

— Din ce-mi dau seama, nu.

L-am luat cu mine la „Armstrong’s” și am luat câte două băuturi pentru amândoi. I-am dat lui Dennis bacșiș o liră sterlină numai ca să am plăcerea să văd reacția lui Jack. Apoi m-am întors la hotel și am cerut la recepție să-mi dea un telefon la unu dimineața, și mi-am pus și ceasul deșteptător să sune, ca să fiu sigur.

Am făcut un duș și m-am așezat pe marginea patului, privind orașul pe geam. Cerul se întuneca, căpătând albastrul cobalt pe care și-l arată mereu prea puțin.

M-am pus în pat, m-am întins, fără să mă aștept cu adevărat să adorm. Următorul lucru de care mi-am dat seama a fost sunetul telefonului, și n-am apucat să răspund și să-l închid că a început deja să sune și ceasul. M-am îmbrăcat, mi-am dat cu puțină apă rece pe față și am ieșit să-mi câștig banii.

1.

22

Când am ajuns, mai trebuia să apară doar Keegan. Skip făcuse bar din dulapul pentru dosare, așezând pe el patru sau cinci sticle și o găletușă cu cuburi de gheață. Pe podea, o ladă frigorifică „Styrofoam” era plină cu bere rece. Am întrebat dacă mai era cafea. Kasabian se ridică, spunând că mai era probabil în bucătărie, și veni înapoi cu un termos de plastic, o cană, lapte și zahăr. Mi-am turnat o cafea neagră și pentru moment n-am pus deloc băutură în ea.

Băui din cafea și cineva ciocăni la ușa din față. Skip se duse să răspundă și se întoarse cu Billie.

— Răposatul Billie Keegan, zise Bobby, și Kasabian îi pregăti un pahar din același whisky irlandez vechi de doispe ani pe care Billie îl bea la „Armstrong’s”.

Era veselie mare, se spuneau bancuri de tot felul. Apoi totul se opri dintr-odată și înaintea să înceapă iar, mă ridicai și le zisei:

— E ceva ce vreau să vă spun tuturor.

— Asigurări de viață, zise Bobby Ruslander. Vreau să zic, v-ați gândit vreodată, prieteni, la asta? Vreau să zic, chiar v-ați gândit la asta?

— Skip și cu mine vorbeam noaptea trecută și ne-am dat seama de ceva. Ne-am dat seama că i-am mai văzut undeva pe tipii ăia doi cu

peruci și bărbi. Acum două săptămâni, i-au jefuit pe frații Morrissey.

— Aveau măști făcute din basmale, zise Bobby. Iar noaptea trecută aveau peruci, bărbi și măști, așa că de unde puteți ști?

— Ei erau, zise Skip. Crede-mă. Două focuri în tavan? Îți aduci aminte?

— Nu știu despre ce vorbești, zise Bobby.

Billie zise:

— Bobby și cu mine i-am văzut luni seara numai de la distanță, iar tu nu i-ai văzut deloc, nu John? Nu, sigur că nu, erai după bloc. Și-apoi, ai fost la „Morrissey” în noaptea jafului? Nu-mi aduc aminte să te fi văzut pe acolo.

Kasabian zise că n-a fost niciodată la „Morrissey”.

— Așa că noi trei n-avem nici o părere, continuă Billie. Dacă voi ziceți că erau aceiași tipi, eu zic că e-n regulă. Asta-i tot? Pentru că, dacă nu mă-nșel, tot nu știm cine sunt.

— Ba știm, am zis.

Toți se uitară la mine.

— M-am dat mare noaptea trecută, spunându-i lui Skip că i-am prins, că odată ce știm că ei au dat amândouă tunurile, era numai o chestie de timp să-i prindem. Cred că vorbea mai mult Wild Turkey-ul din mine, dar era și ceva adevăr în asta, și azi am avut noroc. Știu cine sunt. Skip și cu mine am avut dreptate aseară, același cuplu a dat amândouă tunurile, și știu cine sunt.

— Și unde mergem de aici? vru să știe Bobby. Ce facem acum?

— Asta vine mai târziu, am zis. Mai întâi vreau să vă spun cine sunt.

— Să auzim.

— Se numesc Gary Atwood și Lee David Cutler, am zis. Skip le spune Frank și Jesse, ca frații James, și se poate să se fi legat de o asemănare de familie. Atwood și Cutler sunt veri. Atwood stă în East Village, chiar în cartierul Alfabet, pe strada 9, între B și C. Cutler stă la prietena lui. E profesoară de școală generală și stă în Washington Heights. Se numește Rita Donegian.

— O armeană, zise Keegan. Trebuie să fie vreo verișoară de-ata, Kasabian. Se îngroașă gluma.

— Cum i-ai găsit? Întrebă Kasabian. Au mai făcut așa ceva? Au cazier?

— Nu cred că au cazier, am zis. N-am verificat încă asta, nu mi s-a părut important. Au, probabil, legitimații de asociație.

— Ha?

— Legitimații de membri în Asociația Actorilor, am zis. Sunt actori.

— Glumești, zise Skip.

— Nu.

— Să fiu al naibii. Se potrivește. Al dracului ce se potrivește.

— Înțelegi?

— Normal că înțeleg, zise. De-asta aveau accent. De-asta păreau irlandezi când au dat lovitura la „Morrissey”. N-au scos nici un sunet, *n-au făcut* nimic irlandez, dar păreau irlandezi pentru că jucau. Se întoarse și-l fulgeră cu privirea pe Bobby Ruslander. Actori, zise. Am fost jefuit de niște *actori*.

— Ai fost jefuit de doi actori, zise Bobby. Nu de toată profesia.

— Actori, zise Skip. John, am plătit doi actori cu cincizeci de mii de dolari.

— Aveau gloanțe reale în arme, îi reaminti Keegan.

— Actori, zise Skip. Trebuia să-i plătim cu bani de recuzită.

Mi-am mai turnat cafea din termos. Am zis:

— Nu știi ce m-a făcut să mă gândesc la asta. Dar gândul mi-a venit de undeva. Și, odată ce s-a întâmplat asta, am văzut că putea să vină dintr-o grămadă de direcții. O impresie generală că era ceva bizar în legătură cu ei, o anume senzație că asistăm la un spectacol. Și spectacolul de la frații Morrissey a fost foarte diferit de cel pus în scenă pentru noi luni seară. Odată ce am știut că de fiecare dată au fost aceiași doi bărbați, diferența în comportare a devenit demnă de remarcat.

— Nu văd cum îi face asta actori, zise Bobby. Îi face doar prefăcuți.

— Mai sunt și alte lucruri, am zis. Se mișcau ca niște oameni conștienți profesional de mișcărilor lor. Skip, tu ai comentat că ar fi putut fi dansatori, că mișcărilor lor ar fi putut urma o coregrafie. Și mai e o replică pe care a spus-o unul dintre ei, ceva atât de departe de felul de a fi al unui hoț încât nu putea fi decât *în* caracter – în caracterul persoanei, și nu al rolului pe care-l juca.

Skip zise:

— Ce replică? Eram și eu acolo când a zis-o?

— În subsolul bisericii. Când tu și ăla cu perucă galbenă ați mutat mobila în plus din drum.

— Îmi aduc aminte. Ce-a zis?

— Ceva legat de faptul că nu știe dacă sindicatul o să aprobe.

— Mda, îmi amintesc că a spus asta. Era o replică ciudată, dar n-am băgat-o în seamă.

— Nici eu, dar s-a înregistrat. Și vocea îi era diferită când a spus asta.

Închise ochii, încercând să-și amintească.

— Ai dreptate, zise.

Bobby zise:

— Cu ce îl face asta actor? Îl face numai membru de sindicat.

— Mașiniștii au un sindicat foarte puternic, zisei, și se asigură

că actorii nu mută decorul și nu fac alte treburi similare care ar implica, de fapt, un mașinist. O replică de actor, iar felul în care a zis-o s-a potrivit cu interpretarea asta.

— Cum ai ajuns la ei în particular? întrebă Kasabian. După ce ți-ai dat seama că sunt actori, erai totuși încă departe de a le ști numele și adresele.

— Urechile, zise Skip.

Toți se uitară la el.

— Le-a desenat urechile, zise, arătându-mă cu degetul. În carnetul lui. Urechile sunt cea mai greu de deghizat parte a corpului. Nu vă uitați la mine, am auzit asta chiar de la el. Le-a desenat urechile.

— Și ce-ai făcut? întrebă Bobby. Ai dat anunț pentru audiție deschisă și te-ai uitat la urechile tuturor?

— Poți să te uiți prin albume, zise Skip. Te uiți la pozele de publicitate ale actorilor, căutând perechea potrivită de urechi.

— Când îți fac poză pentru pașaport, zise Billie Keegan, trebuie să ți se vadă amândouă urechile.

— Și dacă nu?

— Dacă nu, nu-ți dau pașaportul.

— Săracul Van Gogh, zise Skip. Omul fără țară.

— Cum i-ai găsit? Kasabian voia încă să știe. Nu pot fi urechile cele care te-au făcut să-i recunoști.

— Nu, sigur că nu, am zis.

— După numărul mașinii, zise Billie. Ați uitat toți de numărul mașinii?

— S-a dovedit că numărul mașinii era în evidența mașinilor furate, i-am spus. Odată ce mi-a venit ideea că sunt actori, m-am uitat cu alți ochi la biserică. Știam că n-au ales la întâmplare să intre în subsolul bisericii ăleia. Aveau acces acolo, probabil cu o cheie. Conform pastorului, o mulțime de grupuri din comunitate aveau acces acolo, și probabil erau o mulțime de chei puse în circulație. Unul dintre grupurile pe care le-a pomenit era format din amatori de teatru care foloseau subsolul pentru audiții și repetiții.

— Aha, zise cineva.

— Am sunat la biserică și am obținut numele cuiva din grupul de teatru. Am reușit să dau de persoana respectivă și i-am explicat că încercam să dau de un actor care a lucrat cu grupul în ultimele câteva luni. I-am dat o descriere fizică potrivită pentru oricare dintre cei doi. Aduceți-vă aminte, în afară de o diferență de cinci centimetri, erau asemănători fizic.

— Și ai obținut un nume?

— Am obținut două. Unul dintre ele era Lee David Cutler.

— Și s-a aprins un becuț, zise Skip.

— Ce beculeț? zise Kasabian. Țsta a fost primul nume care a ieșit la iveală, nu? Sau îmi scapă ceva?

— Nu, ai dreptate. Până aici, Cutler era numai un nume printre altele câteva în carnetul meu. Ce aveam de făcut era să leg unul dintre numele astea de infracțiunea cealaltă.

— Care infracțiune? A, de la „Morrissey”. Cum? E un patron de bar care nu angajează actori fără slujbă pe post de chelneri sau barmani. Lucrează cei din familie pentru el.

Am zis:

— Ce-i la parter, Skip?

— A, zise.

Billie Keegan zise:

— Teatrul ăla irlandez. Compania „Repertoriu de Măgari” sau cum i-o fi zicând.

— Am fost acolo în după-amiaza asta, am zis. Era repetiția finală la o piesă nouă, dar m-am descurcat să pomenesc numele lui Tim Pat și să obțin câteva minute din timpul unei fete. Aveau afișe în hol, poze promoționale ale fiecărui membru al distribuției. Poze de cap, așa cred că le zice. Mi-a arătat afișe pentru diferitele distribuții ale pieselor pe care le jucaseră în ultimul an. Fac stagioni scurte, știți, așa că au pus afișe din destule spectacole.

— Și?

— Lee David Cutler era în *Încăierarea*, o piesă de Brian Friel care s-a jucat în ultima săptămână din mai și prima din iunie. I-am recunoscut poza înainte să-i văd numele dedesubt. Și am recunoscut și poza vărului. Asemănarea de familie e și mai izbitoare când nu sunt deghizați. De fapt, nu te poți înșela. Poate că asta i-a ajutat să primească rolurile, din moment ce nu-s membri plini ai trupei. Dar au jucat doi frați, așa că asemănarea era un avantaj clar.

— Lee David Cutler, zise Skip. Și ălălalt cum se numea? Atwood nu știu cum.

— Gary Atwood.

— Actori.

— Exact.

Bătu o țigară de dosul palmei, o puse în gură și o aprinse.

— Actori. Jucau la parter și s-au hotărât să urce în lumea bună, nu? Faptul că erau acolo le-a dat ideea să dea lovitura la „Morrissey”.

— Probabil. Am luat o gură de cafea. Sticla de Wild Turkey era pe dulapul de dosare și îmi lua ochii, dar pe moment nu voiam nimic care să-mi tocească simțurile. Eram bucuros că nu beam și, de asemenea, că toți ceilalți beau.

Am zis:

— Trebuie să fi băut sus de vreo câteva ori pe durata stagiunii. Poate au auzit de dulapul încuiat din perete, poate l-au văzut pe Tim

Pat punând sau luând bani de acolo. Într-un fel sau altul, trebuie să le fi venit ideea că puteau ușor lua bani frumoși din local.

— Mai trebuie și să trăiești ca s-ajungi să-i cheltui.

— Poate că nu știau destule ca să le fie frică de frații Morrissey. E posibil. Probabil că au început să plănuiască lovitura în joacă, transformând-o într-o piesă, distribuindu-se în rolurile membrilor unei facțiuni irlandeze, pistolari tăcuți din vreo piesă veche despre războaiele civile. Apoi i-a luat valul când și-au dat seama ce posibilități sunt, au mers și au cumpărat arme și și-au pus piesa în scenă.

— Pur și simplu.

Am dat din umeri.

— Sau poate că au mai dat și înainte lovituri. N-avem nici un motiv să presupunem că și-au făcut debutul la „Morrissey”.

— Cred că e mai profitabil decât să plimbi câinii oamenilor și să muncești cu ziua, zise Bobby. La dracu', actorul trebuie să-și câștige pâinea. Poate ar trebui să-mi iau și eu o mască și o armă.

— Câteodată servești la bar, zise Skip. E același lucru și nu-ți trebuie nici recuzită.

— La noi cum au ajuns? Întrebă Kasabian. Au început să vină aici când lucrau la teatrul irlandez?

— Poate.

— Dar asta nu explică cum aflaseră de registre, zise. Skip, au muncit vreodată pentru noi? Atwood și Cutler? Știi numele astea?

— Nu cred.

— Nici eu, am zis. Poate știau locul, dar nu e important. Aproape sigur n-au muncit aici, pentru că nu știau cum arată Skip.

— Asta putea să fie parte din piesă, sugerează Skip.

— Posibil. După cum am spus, nu prea are importanță. Au avut un om din interior care a furat registrele și a aranjat treaba cu răscumpărarea.

— Un om din interior?

Am dat din cap.

— Asta ne-am închipuit de la început, îți aduci aminte? De asta m-ai angajat, Skip. Parțial ca să mă asigur că schimbul se face fără accidente și parțial ca să aflu după aia cine ți-a aranjat asta.

— Corect.

— Ei bine, așa au pus mâna pe registre, și așa au ajuns la tine de la bun început. Din câte știu, n-au pus niciodată piciorul în „Miss Kitty”. N-au avut nevoie. Totul fusese dinainte aranjat pentru ei.

— De cineva din interior.

— Într-adevăr.

— Și știi cine era omul din interior?

— Da, am zis. Știu.

În cameră se lăsă o tăcere adâncă. Am ocolit biroul și am luat sticla de Wild Turkey de pe raftul cu dosare. Am turnat ceva mai mult de cincizeci de mililitri într-un pahar cu gheață și am pus sticla la loc. Am luat paharul în mână fără să gust din whisky. Nu voiam atât băutura, cât să prelungesc clipa și să las tensiunea să se acumuleze.

Am zis:

— Omul din interior a mai avut un rol de jucat și după aia. A trebuit să le dea de știre lui Atwood și Cutler că avem numărul mașinii.

Bobby zise:

— Credeam că mașina era furată.

— A fost raportată ca fiind furată. Așa a ajuns în evidența mașinilor furate. Furată luni, între 5 și 7 p.m., de la o adresă din Ocean Parkway.

— Și?

— Țsta a fost raportul, și în acel moment l-am crezut. În după-amiaza asta am făcut ceea ce probabil ar fi trebuit să fac pe loc și am obținut numele proprietarului mașinii. Se numește Rita Donegian.

— Prietena lui Atwood, zise Skip.

— A lui Cutler. Nu că ar avea vreo importanță.

— M-am zăpăcit, zise Kasabian. A furat mașina prietenei lui? Nu pricep.

— Toată lumea se ia de armeni, zise Keegan.

Am zis:

— Au luat mașina ei. Atwood și Cutler au luat mașina Ritei Donegian. După-aia, au primit un telefon de la complicele lor, care le-a spus că numărul fusese identificat. Așa că au sunat și au declarat că mașina fusese furată, au spus că a fost luată între orele cutare și cutare de la o adresă hăt departe din Ocean Parkway. Când am verificat mai bine, în după-amiaza asta, am reușit să stabilesc că declararea furtului nu se făcuse decât aproape de miezul nopții. Am cam amestecat lucrurile. Deci, în evidența mașinilor furate numele proprietarului Mercury-ului nu era Rita Donegian. Era un nume irlandez, Flaherty sau Farley, am uitat, și adresa era aia din Parkway. Lăsaseră și un număr de telefon, dar s-a dovedit că era greșit, și n-am găsit nici un Flaherty sau Farley la adresa aia. Așa că am sunat la Vehicule Motorizate, întrebând de numărul de înmatriculare, și a reieșit că proprietarul mașinii era Rita Donegian, cu adresa în Washington Heights, departe de Ocean Parkway sau de orice altă parte din Brooklyn.

Am băut din Wild Turkey.

— Am sunat-o pe Rita Donegian, am zis. M-am dat drept polițist și i-am spus că verific de rutină evidența mașinilor furate, luând la cunoștință mașinile care au fost recuperate și pe cele care

încă lipsesc. A, da, a spus, au găsit imediat mașina. Nici nu credea, până la urmă, că fusese furată; soțul ei băuse câteva pahare și uitase probabil unde-o parcase, apoi a găsit-o la două blocuri distanță, după ce ea se dusesse și o declarase furată. Am zis că trebuie să fi greșit vreunul dintre funcționarii noștri, pe listă mașina apărea furată în Brooklyn și ea a apărut taman în Manhattan. Nu, zise, erau în vizită la fratele soțului ei, în Brooklyn. Am spus că era o eroare și în ce privește numele, că apărea Flaherty, sau cum naiba o fi fost. Nu, zise, nu-i nici o eroare, ăsta era numele fratelui. Apoi s-a cam zăpăcit și mi-a explicat că era de fapt numele cumnatului, că sora soțului ei se măritase cu un bărbat numit Flaherty.

— Sărmana armeană, zise Keegan, dusă la pierzanie de irlandezi. Gândește-te la asta, Johnny.

Skip zise:

— Era ceva adevărat în ce zicea?

— Am întrebat-o dacă era Rita Donegian și dacă era posesoarea unui Mercury Marquis cu numărul de înregistrare LJK-914. A răspuns „da” la ambele întrebări. Asta a fost ultima dată când a spus adevărul. Mi-a servit un lanț întreg de minciuni, și știa că-i acoperă, altfel n-ar fi fost așa de inventivă. Nu are soț. Se referea la Cutler ca la soțul ei, dar îi spunea domnul Donegian, și singurul domn Donegian e tatăl ei. N-am vrut să forțez lucrurile, pentru că nu voiam să i se pară că telefonul meu era altceva decât o simplă rutină.

Skip zise:

— Cineva i-a sunat *după* ce am plătit. I-a sunat să le spună că avem numărul mașinii.

— Exact.

— Și cine știa? Noi cinci, și mai cine altcineva? Keegan, ai luat-o pe ulei și ai spus unui bar plin cum ai fost tu erou și ai notat numărul mașinii? Așa s-a întâmplat?

— M-am dus la spovedit, zise Billie, și i-am spus părintelui O’Houlihan.

— Vorbesc serios, Dumnezeuii mă-sii.

— N-am avut niciodată încredere în ticălosul ăla cu ochi alunecoși, zise Keegan.

John Kasabian zise blând:

— Skip, nu cred că cineva a spus altcuiva. Cred că aici vrea să ajungă Matt. A fost unul dintre noi, așa-i, Matt?

Skip zise:

— Unul dintre noi? Unul dintre noi *aici de față*?

— Nu-i așa, Matt?

— Așa-i, am zis. A fost Bobby.

1.

Se făcu tăcere, și toți ne uitarăm la Bobby. Apoi Skip slobozi un hohot cumplit de râs, care reverberă sălbatic în cameră.

— Matt, bulangiule, zise. M-ai avut aici. Aproape că m-ai făcut să te cred.

— E adevărat, Skip.

— Pentru că sunt și eu actor, Matt? rânji Bobby către mine. Îți închipui că toți actorii se cunosc unul cu altul, așa cum Billie își închipuia despre Kasabian că trebuie s-o cunoască pe profesoara de generală. Pentru numele lui Dumnezeu, probabil că sunt mai mulți actori decât armeni în orașul ăsta.

— Două grupuri extrem de discriminate, intonă Keegan. Actorii și armenii, amândouă lăsate să moară de foame.

— N-am auzit niciodată de băieții ăștia. Atwood și Cutler? Așa-i cheamă? N-am auzit de nici unul dintre ei.

Am zis:

— Nu merge, Bobby. Ai fost în clasă cu Gary Atwood la Academia de Arte Dramatice din New York. Anul trecut ai jucat la teatrul Galinda, pe Avenue 2, cu Lee David Cutler.

— Vorbești de chestia aia după Strindberg? Șase reprezentații în fața unei săli goale, cu o piesă despre care nici măcar regizorul nu știa despre ce ar trebui să fie? A, ăla era Cutler, slăbănogul care-l juca pe Berndt? La el te referi?

N-am spus nimic.

— Partea cu „Lee” m-a păcălit. Toți îi spuneau Dave. Cred că-mi aduc aminte de el, dar...

— *Bobby, nemernicule, minți!*

Se întoarse, se uită la Skip. Zise:

— Da, Arthur? Așa crezi?

— Așa știu, la dracu'. Te știu, te cunosc de-o viață. Știu când minți.

— Poligraful uman. Oftă. Se întâmplă să ai dreptate.

— Nu-mi vine să cred.

— Păi hotărăște-te, Arthur. E greu să se înțeleagă cineva cu tine. Ori mint, ori nu. Cum rămâne?

— M-ai jefuit. Ai furat registrele, în mă-sa și m-ai vândut. Cum ai putut face una ca asta? Cum ai putut, sulă bleagă ce ești?

Skip era în picioare. Bobby stătea încă în scaun, cu un pahar gol în mână. Keegan și John Kasabian stăteau de-o parte și de alta a lui Bobby, dar se trăsese un pic într-o parte în timpul schimbului de replici, ca și când ar fi vrut să le facă loc.

Stăteam în dreapta lui Skip și-l priveam pe Bobby. Se gândi o vreme la întrebare, ca și când ar fi meritat o atenție sporită.

— Păi, la dracu', zise în cele din urmă. De ce-ar face-o oricine?

Voiam banii.

— Cât ți-au dat?

— Nu chiar așa de mult, să fiu sincer.

— Cât?

— Voiam, știi, o treime. Au răs. Apoi am vrut zece, ei au zis cinci, am ajuns la șapte miare. Depărtă mâinile. Habar n-am să negociez. Sunt actor, nu om de afaceri. Ce știi eu despre tocmeală?

— Mi-ai tras-o pentru șapte mii de dolari.

— Auzi, chiar aș fi vrut să fie mai mult. Crede-mă.

— Nu glumi cu mine, muistule.

— Atunci nu-mi da replici care o cer, dobitocule.

Skip închise ochii. Transpirația îi perla fruntea și i se vedeau venele gâtului. Strânse pumnii, se relaxă, îi strânse din nou. Respira pe gură ca un luptător între runde.

Zise:

— La ce-ți trebuiau banii?

— Păi, știi, sora mea mai mică are nevoie de operație, și...

— Bobby, nu fă pe clovnul cu mine. Te omor naibii, jur.

— Mda? Aveam nevoie de bani, crede-mă. Aveam nevoie de operație. Urma să-mi fie rupte picioarele.

— Ce dracu' tot spui acolo?

— Spun că am împrumutat cinci mii de dolari pe care i-am băgat într-o afacere cu cocaină, dar a căzut tot rahatul și trebuia să dau înapoi miarele, pentru că nu le luasem de la banca din Manhattan. N-am un prieten așa de bun acolo. Le-am luat de la un tip din Woodside care mi-a spus că picioarele erau singurul girant de care aveam nevoie.

— Ce dracu' căutai tu într-o afacere cu cocaină?

— Încercam să scot și eu un ban. Încercam să răzbat deasupra.

— Parc-ai vorbi despre Visul American.

— Din păcate am dat peste un cămătar împuțit. Afacerea s-a dus dracului, datoram încă banii, trebuia să sar în fiecare săptămână cu o sută de dolari taxă de protecție. Știi cum merge treaba. Dai o sută în fiecare săptămână, dar datorezi tot cinci mii, și nu-mi puteam acoperi cheltuielile, în primul rând, ce să mai vorbesc de suta pe care trebuia s-o scot săptămânal. Mă înfundam, și aveam și dobândă la dobândă, și alea șapte miare de la Cutler și Atwood *s-au dus*, omule. I-am plătit cămătarului șase mii ca să nu-l mai văd niciodată, am mai plătit și alte datorii pe care le aveam, și mai am două sute de dolari în portofel. Atât mi-a mai rămas. Ridică din umeri. Cum au venit, așa s-au dus. Corectă treaba.

Skip puse o țigară în gură și se tot strădui să o aprindă cu bricheta. O scăpă însă, și când se aplecă să o ridice, o lovi din greșeală cu piciorul și o băgă sub birou. Kasabian îi puse mâna pe umăr ca să-l

liniștească, apoi aprinse un chibrit și i-l întinse. Billie Keegan se lăsă pe podea și căută în jur până găsi bricheta.

Skip zise:

— Știi cât m-ai costat?

— Pe tine douăzeci de mii. Pe John treizeci.

— Douășcinci pe fiecare dintre noi. Îi datorez cinci mii lui John, știe că o să-i primească.

— Cum zici tu.

— Ne-ai costat cincizeci de mii de dolari ca să poți să pui dracului mâna pe șapte mii. Ce tot spun? Ne-ai costat cincizeci de mii de dolari ca să fii chit cu cineva.

— Am spus deja că n-am cap de afacerist.

— N-ai cap deloc, Bobby. Dacă aveai nevoie de bani, puteai să-ți vinzi prietenii lui Tim Pat Morrissey pentru zece mii. Asta-i recompensa pe care o oferea, cu trei mii mai mult decât ți-au dat ei.

— Nu voiam să-i torn.

— Nu, normal că nu. Dar pe mine și pe John ne-ai putut băga în rahat până la gât, nu?

Bobby ridică din umeri.

Skip aruncă țigara pe podea, o stinse cu piciorul.

— Dacă aveai nevoie de bani, zise, de ce n-ai venit să-mi ceri? Poți să-mi spui? Puteai să vii la mine înainte să te duci la cămătar. Sau dacă te presa cămătarul și aveai nevoie de bani să plătești datoria, puteai să vii atunci la mine.

— Nu voiam să cer bani de la tine.

— Nu voiai să ceri bani de la mine pentru asta. E OK să furi de la mine, dar nu voiai să-mi ceri bani pentru asta.

Bobby își lăsă capul pe spate.

— Mda, așa-i, Arthur. Nu voiam să cer de la tine.

— Te-am refuzat eu vreodată?

— Nu.

— Te-am făcut vreodată să te umilești?

— Da.

— Când?

— Tot timpul. Să-l lăsăm pe actor să facă un pic pe barmanul. Să punem actorul în spatele tejghelei și să sperăm că nu dă de pomană tot barul. E o mare glumă actoria mea. Sunt jucăria ta cu buton, actorul tău de jucărie.

— Nu crezi că-ți iau actoria în serios?

— Sigur că nu.

— Nu pot crede că aud asta. La rahatul ăla în care jucai pe Avenue 2, prostia aia de Strindberg, câți oameni am adus s-o vadă? Erau douășcinci de oameni în sală și eu am adus douăzeci dintre ei.

— Ca să-ți vadă actorul de jucărie. „Rahatul ăla în care jucai.”

Așa iei tu actoria mea în serios, Skippy dragă. Asta-i susținere adevărată.

— Nu pot să cred, la dracu', zise Skip. Mă urăști. Se uită prin cameră. Mă urăște.

Bobby abia dacă se uită la el.

— Ai făcut asta ca să mi-o tragi. Asta-i tot.

— Am făcut-o pentru bani.

— *Ți-aș fi dat naibii banii ăia!*

— Nu voiam să-i iau de la tine.

— Nu voiai să-i iei de la mine. Dar de unde crezi că i-ai luat, muistule? Crezi că ți i-a dat Dumnezeu? Crezi că au căzut din cer?

— Mi-am zis că i-am câștigat.

— Ce?

Bobby ridică din umeri.

— Așa cum am zis. Mi-am zis că i-am câștigat. Am muncit pentru ei. Am fost alături de tine de nu știu câte ori, încă din ziua în care am luat registrele. Am venit cu tine în cursa de luni seara, la scena cu pricina, tot tacâmul. Și n-ai avut nici cea mai mică bănuială. Nu-i chiar cel mai prost rol pe care l-a făcut cineva vreodată.

— Doar o chestie de actorie.

— Ai putea s-o privești și așa.

— Iuda a fost și el destul de bun, dacă stau să mă gândesc. A fost nominalizat la Oscar, dar n-a putut fi prezent la ceremonia de decernare.

— Ai fi un Isus tare nereușit, Arthur. Pur și simplu nu ești potrivit pentru rol.

Skip se uită crunt la el.

— Nu pricep, zise. Nici măcar nu ți-e rușine de ce-ai făcut.

— Asta te-ar face fericit? Un mic spectacol al rușinii?

— Crezi că e OK, așa-i? Să-ți faci prietenul cel mai bun să treacă prin chinurile iadului, să-l cureți de o grămadă de bani? Să furi de la el?

— Tu n-ai furat niciodată, așa-i, Arthur?

— La ce te referi?

— Cum ai strâns alea douăzeci de miare, Arthur? Ce-ai făcut, ai economisit banii de prânz?

— Nu i-am trecut prin acte. Nu-i un mare secret. Adică am furat de la guvern? Arată-mi pe cineva care are o afacere cu cash și nu face asta.

— Și de unde ai avut bani să deschizi barul? Cum ați început tu și John? Tot cu bani netrecuți prin acte? Bacșișuri pe care nu le-ai declarat?

— Și?

— Rahat! Ai fost în spatele tejghelei în barul lui Jack Balkin și

ai furat cu amândouă mâinile. Numai că n-ai luat sticlele goale să le vinzi la băcănie, în rest le-ai făcut pe toate. Atât ai furat de la Jack încât e de mirare că n-a trebuit să închidă localul.

— Scotea bani cu el.

— Da, și tu la fel. Tu furai, John fura unde muncea el, și ia te uită, dintr-odată aveai destui bani ca să vă deschideți un local al vostru. Ziceai de Visul American, păi asta-i Visul American. Să furi de la șef până când îți poți permite să deschizi ceva în concurență cu el.

Skip murmură ceva de neînțeles.

— Ce zici? Nu te aud, Arthur.

— Am zis că barmanii fură. Știe toată lumea.

— Și asta face furtul cinstit, nu?

— Nu l-am tras în piept pe Balkin. Am făcut bani pentru el. Poți s-o întorci cum vrei, Bobby, nu poți să mă faci să par ca tine.

— Nu, tu ești sfânt al naibii, Arthur.

— Isuse, zise Skip. Nu știu ce să fac. Nu știu ce o să fac.

— Știu eu. N-o să faci nimic.

— Nu?

Bobby clătină din cap.

— Ce o să faci? O să iei arma din spatele barului, o să te întorci și o să mă împuști? N-o să faci așa ceva.

— Ar trebui s-o fac.

— Mda, dar n-o să se întâmple. Vrei să mă lovești? Nici măcar nu mai ești furios, Arthur. Crezi că ar trebui să fii furios, dar nu simți asta. Nu simți nimic.

— Eu...

— Ascultă, sunt frânt, zise Bobby. O să mă duc devreme la culcare, dacă n-are nimeni nimic împotriva. Auziți, băieți, o să plătesc într-o zi. Toate cele cincizeci de mii. Când o să fiu un star, știți? Mă pricep la asta.

— Bobby...

— Ne mai vedem, zise.

După ce l-am condus toți trei pe Skip până la colț și i-am spus noapte bună, după ce John Kasabian a oprit un taxi și a plecat înspre partea din nord a orașului, m-am oprit la un colț de stradă cu Billie și i-am spus că am făcut o greșală, că nu trebuia să-i spun lui Skip ce aflasem.

— Nu, zise. Trebuia s-o faci.

— Acum știe că cel mai bun prieten al lui nu-l poate suferi. M-am întors, m-am uitat către Parc Vendome. Stă la un etaj de sus, am zis. Sper că nu se hotărăște să se arunce pe fereastră.

— Nu-i genul lui.

— Cred că nu.

— Trebuia să-i spui, zise Billie Keegan. Ce era să faci, să-l lași să creadă că Bobby îi e prieten? Genul ăsta de ignoranță nu-i o fericire. I-ai spart un furuncul. Acum îl doare ca naiba, dar se vindecă. Dacă nu făceai asta, ar fi fost tot mai rău.

— Bănuiesc.

— Crede-mă. Dacă Bobby scăpa din asta, ar mai fi făcut și altceva. S-ar fi ținut de chestii din astea până afla Skip, pentru că nu-i ajungea să i-o tragă lui Skip, Bobby trebuia să-și bage și el nasul. Înțelegi ce vreau să zic?

— Mda.

— Am dreptate?

— Probabil. Billie? Vreau să aud cântecul ăla.

— Care?

— Ăla cu crâșma sfântă, cu mintea care se turtește. Ăla pe care mi l-ai pus.

— „Ultima chemare.”

— Nu te superi?

— Hai, urcă. O să bem un pahar.

N-am prea băut. Am mers în apartamentul lui și a pus piesa de vreo cinci, șase ori. Am băut un pic, dar mai ales am ascultat cântecul. Când am plecat, mi-a spus iar că am făcut bine demascându-l pe Bobby Ruslander. Nu eram încă sigur că avea dreptate.

1.

24

În ziua următoare am dormit până târziu. Seara m-am dus la „Sunnyside Gardens”, în Queens, cu Danny Boy Bell și cu doi prieteni de-ai lui din zonă. Era programată o luptă la categoria mijlocie, un puști din cartierul Bedford-Stuyvesant de care erau interesați prietenii lui Danny Boy. A câștigat ușor lupta, dar nu cred că a arătat prea mult.

Următoarea zi era vineri, și luam un prânz târziu la „Armstrong’s” când Skip veni și bău o bere cu mine. Venea direct de la sală și îi era sete.

— Isuse, am fost tare azi, zise. Toată furia se duce direct în mușchi. Puteam să smulg acoperișul sălii. Matt? L-am luat de sus?

— Ce vrei să spui?

— Tot rahatul ăla, cum că l-aș fi făcut actorul meu de jucărie. E adevărat?

— Cred că încerca doar să găsească o cale să justifice ce a făcut.

— Nu știu, zise. Poate chiar am făcut ce zicea. Mai știi când s-a umflat orezu-n tine când ți-am plătit datoria de la bar?

— Și?

— Poate că asta am făcut și cu el. Dar la o scară mai mare. Își

aprinse o țigară și tuși rău. Când își reveni, zise: Dă-o dracu', omul e un gunoi. Asta-i tot. O să uit pur și simplu totul.

— Ce altceva poți face?

— Aș vrea să știu. O să-mi plătească atunci când va fi bogat și celebru, replica asta mi-a plăcut. Putem scoate cumva banii de la sulăii ăia doi? Știm cine sunt.

— Cu ce-i poți amenința?

— Nu știu. Cu nimic, bănuiesc. În noaptea aia ne-ai adunat pe toți pentru un consiliu de război, dar era numai o chestie de regie, nu? Ca să fie toți de față când pui totul în cârca lui Bobby.

— Mi s-a părut o idee bună.

— Mda. Dar hai să facem un consiliu de război, sau cum vrei să-i zici, și să concepi un plan prin care să-i facem pe actorii ăia și să ne luăm banii înapoi...

— Nu văd nici un plan.

— Nu, nici eu. Ce să fac, să jefuiesc jefuitorii? Nu-i chiar stilul meu. Și chestia e că sunt doar bani. Adică asta-i tot ce sunt. Aveam banii ăștia în bancă, de unde nu scoteam de fapt nimic, acum nu-i mai am, și ce diferență aduce asta în viața mea? Știi ce vreau să zic?

— Cred că da.

— Aș vrea doar să pot să las asta în urmă, zise, pentru că mă tot plimb înapoi și încolo și numai asta am în minte. Aș vrea doar să pot să mă liniștesc.

În weekend-ul ăla am avut copiii la mine. Urma să fie ultimul nostru weekend împreună înainte să plece în tabără. I-am luat de la stația de metrou sâmbătă dimineața și i-am pus înapoi în metrou duminică seara. Îmi aduc aminte că am văzut un film și cred că am petrecut dimineața de duminică explorând Wall Street și piața de pește Fulton, dar se prea poate ca asta să fi fost în alt weekend. E greu să le mai deosebești în memorie.

Mi-am petrecut seara de duminică în Village și nu m-am întors la hotel decât în zori. M-a trezit telefonul după un vis frustrant, un exercițiu de frustrare acrofobică; tot încercam să cobor pe o potecă periculoasă și nu reușeam nicicum să ajung jos.

Am ridicat telefonul. O voce ursuză zise:

— Ei, nu-i chiar așa cum mi-am închipuit, dar cel puțin nu mai trebuie să ne facem griji că o să pierdem la tribunal.

— Cu cine vorbesc?

— Cu Jack Diebold. Ce-i cu tine? Parcă ești pe jumătate adormit.

— Acum m-am trezit, am zis. Despre ce vorbești?

— N-ai văzut nici un ziar?

— Dormeam. Ce...

— Știi cât e ceasul? E aproape de prânz. Dai de lucru peștilor,

nemernic ce ești.

— Isuse, am zis.

— Du-te și ia un ziar, zise. Te sun într-o oră.

News dădea titlul pe prima pagină: SUSPECT DE CRIMĂ SE SPÂNZURĂ ÎN CELULĂ, cu articolul în pagina a treia.

Miguelito Cruz își rupsesse hainele în fâșii, pe care le legase una de alta, se urcase pe patul de fier, legase frânghia artizanală de o țevă din tavan și sărise de pe pat în lumea de apoi.

Jack Diebold nu m-a mai sunat niciodată înapoi, dar știrile de la televizor de la șase seara au completat povestea. Informat despre moartea prietenului său, Angel Herrera schimbase declarația originală și recunoscuse că el și Cruz concepuseră și executaseră pe cont propriu planul spargerii casei lui Tillary. Miguelito auzise zgomote sus, luase un cuțit de bucătărie și urcase să verifice. Înjunghiasse mortal femeia, în timp ce Herrera privea îngrozit scena. Miguelito fusese mereu mai temperamental, zicea Herrera, dar erau prieteni, chiar veri, și concepuseră declarația ca să-l protejeze pe Miguelito. Acum însă, dacă Miguelito murise, Herrera putea recunoaște ce se întâmplase cu adevărat.

Ciudat era că aveam chef să merg în Sunset Park. Cazul era închis, era închis pentru toată lumea, dar aveam chef să merg prin barurile de pe Avenue 4, să cumpăr băuturi cu rom pentru doamne și să mănânc chipsuri cu gust de banane.

Bineînțeles că n-am mers. Nu m-am gândit niciodată serios să fac asta. Aveam doar senzația că ar fi trebuit să fac.

În noaptea aia m-am dus la „Armstrong’s”. Nu beam mai mult sau mai repede decât de obicei, dar mă străduiam și, pe la zece jumate sau unspe, ușa s-a deschis și am știut cine venise înainte să mă întorc. Tommy Tillary, pus la patru ace și proaspăt ras, își făcea prima apariție la „Armstrong’s” de când fusese omorâtă nevastă-sa.

— Hei, uite cine s-a întors, strigă și-și afișă rânjetul lăbărțat. Oamenii se grăbiră să-i strângă mâna. Billie era în spatele barului și nici nu apucă bine să-i ofere eroului ceva din partea casei că Tommy insistă să dea el un rând întregului bar. Era un gest costisitor, trebuie să fi fost treizeci sau patruzeci de persoane, dar nu cred că i-ar fi păsat nici dacă erau trei sau patru sute.

Am rămas unde eram, lăsându-i pe ceilalți să se îngrămădească în jurul lui, dar își croi drum până la mine și-mi puse un braț pe umeri.

— Ești cel mai tare, zise. Cel mai bun afurisit de detectiv care și-a tocit vreodată pantofii. Banii omului, îi spuse lui Billie, nu sunt buni de nimic în seara asta. Nu poate să cumpere băutură, nu poate să cumpere cafea, și dacă ai montat toalete cu plată de când n-am mai

fost aici, nu poate să-și folosească fisele.

— Baia încă-i pe gratis, zise Billie, dar nu-i da idei lui Jimmy.

— A, nu-mi spune că nu s-a gândit încă la asta, zise Tommy. Matt, băiete, te iubesc. Eram la ananghie, lumea părea să se sfârșească pentru mine, și tu m-ai scos din încurcătură.

Ce naiba făcusem? Nu îl spânzurasem pe Miguelito Cruz și nici nu îl făcusem pe Angel Herrera să mărturisească. Nici măcar nu-i văzusem, pe nici unul. Îi luasem însă banii și acum părea că trebuie să-l las să-mi plătească băutura.

Nu știu cât am stat acolo. Curios, părea că eu beam mai încet, iar Tommy tot mai repede. Mă întrebam de ce n-a adus-o pe Carolyn; nu-mi închipuiam că-i mai păsa prea mult de aparențe acum, când cazul era închis. Și m-am întrebat dacă urma să vină. Era, la urma urmei, barul din cartierul ei, și se știa că vine singură aici.

După o vreme, Tommy mă scoase de la „Armstrong's”, așa că poate nu eram singurul care realiza că oricând poate să apară Carolyn.

— Acum sărbătorim, îmi spuse. Nu vreau să pierdem vremea într-un singur loc până prindem rădăcini. Ieșim și facem un pic de mișcare.

Era cu Riviera, și am mers cu el. Am intrat în câteva locuri. Un local grecesc zgomotos în East Side, unde toți chelnerii arătau ca niște ucigași plătiți. Două baruri fițoase de burlaci, unul dintre ele e cel al lui Jack Balkin, de la care se spusese că furase Skip destui bani cât să deschidă „Miss Kitty”. În fine, o berărie întunecoasă din Village; după o vreme mi-am dat seama că îmi amintea de barul norvegian „Fiord” din Sunset Park. Cunoșteam pe atunci destul de bine barurile din Village, asta era însă nou pentru mine, și pe urmă n-am mai reușit să-l găsesc. Poate nu era în Village, poate era undeva în Chelsea. El conducea, și nu prea dădeam atenție geografiei.

Locul era întunecos, în schimb era liniște și puteai în sfârșit să vorbești. M-am trezit întrebând ce făcusem să merit asemenea laude fără măsură. Unul se sinucisese, iar celălalt mărturisise, dar ce rol aveau eu în oricare dintre afaceri?

— Chestia cu care ai venit, zise.

— Ce chestie? Ar fi trebuit să aduc niște bucăți de unghii, poate puneai pe cineva să facă voodoo cu ele.

— Chestia despre Cruz și băieții drăguți.

— Era acuzat de crimă. Nu s-a spânzurat din cauză că-i era frică c-o să fie acuzat că molesta tipi homo când era un infractor juvenil.

Tommy luă o gură din scotch. Zise:

— Acum două zile, un negru se pune lângă Cruz la coadă la cantină. Un cioroi uriaș, parcă era clădirea Seagram. „Așteaptă s-ajungi la pușcărie în Green Haven”, îi zice. „Toți tovarășii mei de

acolo or să ți-o tragă. O să-ți taie doctorul altă gaură a curului, nou-nouță, când o să ieși de-acolo.”

N-am zis nimic.

— Kaplan, spuse. A vorbit cu cineva, care a vorbit cu altcineva, și tot așa. Cruz s-a gândit bine de tot la ideea de a se juca de-a scăpatul săpunului cu jumate dintre negroteii închiși acolo, și următorul lucru pe care l-am auzit a fost că asasinul ăla mic și nemernic dansa prin aer. Și dus a fost.

Nu mai puteam să-mi controlez respirația. M-am străduit să fac asta în timp ce Tommy se duse la bar să mai ia un rând. Nu mă atinsesem de paharul din față, dar l-am lăsat să ia pentru amândoi.

Când s-a întors, am zis:

— Herrera.

— Și-a schimbat povestea. A mărturisit totul.

— Și a pus crima în cărca lui Cruz.

— De ce nu? Cruz nu mai era de față, ca să obiecteze. Probabil Cruz a și făcut-o, deși cine mai poate ști, și de fapt cui îi pasă? Chestia e că tu ne-ai servit poanta.

— Pentru Cruz, am zis. Să-l faceți să se omoare.

— Și pentru Herrera. Copiii ăia ai lui, rămași în Puerto Rico. Drew a vorbit cu avocatul lui Herrera, avocatul lui Herrera a vorbit cu Herrera, și mesajul era: uite, oricum intri pentru jaf, orice ai face, și probabil și pentru crimă, dar dacă spui povestea așa cum trebuie, o să scapi mai ieftin și, pe deasupra, drăguțul domn Tillary o să șteargă totul cu buretele și o să trimită în fiecare lună un cec frumușel soției și copilașilor de acasă, din Saturece.

La bar, doi bătrâni retrăiau meciul dintre Louis și Schmelling. Al doilea, cel în care Louis îl pedepsește intenționat pe campionul german. Unul dintre cei doi flăcăi bătrâni dădea pumni în aer, demonstrativ.

Am zis:

— Cine ți-a ucis soția?

— Unul sau altul dintre ei. Dacă ar fi să pariez, aș spune că a fost Cruz. Îi jucau ochii în cap ca niște mărgele, dacă îl priveai de aproape, îți dădeai seama că e un criminal.

— Când te-ai uitat tu de aproape la el?

— Când au venit la mine acasă. Prima dată, când mi-au curățat subsolul și podul. Ți-am spus că au cărat tot felul de chestii, nu?

— Mi-ai spus.

— Nu a doua oară, zise, când m-au curățat cu totul.

Zâmbea larg, însă l-am privit până când zâmbetul îi deveni nesigur.

— Herrera te-a ajutat la tine acasă, am zis. Nu te-ai întâlnit niciodată cu Cruz.

— Cruz a venit și l-a ajutat.

— N-ai pomenit niciodată asta înainte.

— Trebuie să fi pomenit, Matt. Sau am lăsat-o pe dinafară Ce contează, oricum?

— Lui Cruz nu-i plăcea munca fizică, am zis. N-ar fi venit să ajute la cărat gunoaie. Când l-ai privit în ochi?

— Isuse Cristoase. Poate că am văzut o poză în ziare, poate că am avut impresia că l-am privit în ochi. Las-o baltă, bine? Orice ochi ar fi avut, acum nu mai vede nimic cu ei.

— Cine-a ucis-o, Tommy?

— Hei, n-am zis c-o lăsăm baltă?

— Răspunde la întrebare.

— Am răspuns deja.

— Ai omorât-o, așa-i?

— Ești nebun? Și vorbește mai încet, pentru numele lui Dumnezeu. Poate te aude cineva.

— Ți-ai omorât nevasta.

— Cruz a omorât-o, iar Herrera a jurat că așa a fost. Nu-ți ajunge? Și afurisitul de polițai, prietenul tău, se tot lua de alibiul meu, parcă era o maimuță căutând păduchi. N-aș fi putut nicicum s-o omor.

— Ba sigur c-ai fi putut.

— Ha?

Un scaun acoperit cu dantelă lucrată de mână, o vedere spre Owl's Head Park. Mirosul de praf și, suprapus peste el, mirosul unui spray făcut din floricele albe.

— Lăcrămioare, am zis.

— Ce?

— Așa ai făcut-o.

— Ce tot vorbești?

— Al treilea etaj, în camera unde locuise mătușa. I-am mirosit parfumul acolo. Am crezut că mi-a rămas în nări din dormitorul ei, unde fusesem mai devreme, dar nu era așa. A fost acolo sus, miroseam urme ale parfumului ei. De asta m-a reținut camera, îi simțeam prezența acolo, camera încerca să-mi spună ceva, dar n-am înțeles ce.

— Nu știi despre ce vorbești. Știi ce se întâmplă, Matt? Ne-am cam amețit. O să te trezești mâine și...

— Ai plecat de la birou la sfârșitul zilei, te-ai grăbit acasă, în Bay Ridge, și ai dus-o la al treilea etaj. Ce-ai făcut, ai drogat-o? Probabil i-ai pus ceva în băutura, poate ai lăsat-o legată în cameră la etajul al treilea. Ai legat-o, i-ai pus căluș, ai lăsat-o fără cunoștință. Apoi ți-ai mișcat fundul înapoi în Manhattan și ai ieșit cu Carolyn la cină.

— Nu mai ascult rahatul ăsta.

— Herrera și Cruz au apărut pe la miezul nopții, exact așa cum

era aranjat. Credeau că jefuiesc o casă goală. Nevastă-ta avea călușul pus și era legată la etajul al treilea, iar ei n-aveau nici un motiv să urce acolo. Probabil că ai încuiat oricum ușa, ca să fii sigur. Au dus jaful la capăt și au plecat acasă, crezând că au făcut cel mai sigur și mai ușor ban ilegal din viața lor.

Am ridicat paharul. Apoi mi-am amintit că el plătise băutura și m-am pregătit să-l pun la loc. Am hotărât că era ridicol. Așa cum banii n-au stăpân, nici whiskyul nu știe niciodată cine l-a plătit.

Am băut din pahar.

Am zis:

— Două ore după aia, ai sărit în mașină și ai gonit iar până în Bay Ridge. Poate că i-ai pus și prietenei tale ceva în băutură, ca să nu-ți facă probleme. Aveai nevoie doar de o oră, o oră jumate, și alibiul tău e suficient de vag ca să poți găsi nouăzeci de minute libere. Drumul nu ți-ar fi putut lua mult, nu la ora aia. Nimeni nu te vedea sosind. Trebuia numai să mergi la al treilea etaj, să o duci pe nevastă-ta un etaj mai jos, să o înjunghii mortal, să scapi de cuțit și să te întorci. Așa ai făcut-o, Tommy. Nu?

— Mănânci rahat, știi?

— Spune-mi că n-ai omorât-o.

— Ți-am spus deja.

— Mai spune-mi o dată.

— N-am omorât-o eu, Matt. N-am omorât pe nimeni.

— Încă o dată.

— Care-i problema ta? N-am omorât-o eu, Isuse, tu m-ai ajutat să dovedesc asta, iar acum vrei să te răzgândești și să îmi pui mie în cârcă crima. Jur în fața lui Cristos că n-am omorât-o eu.

— Nu te cred.

Un bărbat de la bar vorbea despre Rocky Marciano. Era cel mai bun luptător din toate timpurile, zicea. Nu era chipeș, nu era fișos, dar, ciudat, era mereu în picioare la sfârșitul luptei, iar celălalt nu.

— Ah, Isuse, zise Tommy.

Închise ochii și-și luă capul în palme. Oftă, ridică privirea și spuse:

— Știi, e o chestie ciudată cu mine. La telefon fac vânzări la fel de bine cum boxa Marciano. Sunt mai bun ca oricine. Jur că aș putea să le vând nisip arabilor, aș putea vinde gheață iarna, dar față în față nu mai sunt bun de nimic. Dacă nu erau telefoanele, nu m-aș fi descurcat să-mi câștig pâinea din vânzări. De ce crezi că-i așa?

— Tu să-mi spui.

— Jur că nu știu. M-am gândit că o fi din cauza feței, de la expresia ochilor și a gurii, habar n-am. La telefon e un fleac. Vorbesc cu un străin, nu știu cine e sau cum arată, și n-are nici o importanță. Față în față cu cineva pe care-l cunosc, e cu totul altă poveste. Se uită

la mine, fără să mă privească direct în ochi. Dacă am fi avut discuția asta la telefon, ai fi crezut tot ce ți-aș fi spus.

— E posibil.

— Ba e sigur, la dracu'. Cuvânt cu cuvânt, ai fi înghițit absolut totul. Matt, să zicem, de dragul discuției, că am recunoscut c-am omorât-o. A fost un accident, a fost un impuls, eram amândoi supărați în legătură cu jaful, eram cu nervii la pământ și...

— Ai plănuit totul, Tommy. Totul a fost gândit și aranjat.

— Toată povestea pe care ai spus-o, felul în care le-ai pus cap la cap – nu poți dovedi absolut nimic.

N-am zis nimic.

— Și m-ai ajutat, nu uita aspectul ăsta.

— Nu-l uit.

— Aș fi scăpat oricum, cu sau fără tine, Matt. N-aș fi ajuns la tribunal, și chiar dac-aș fi ajuns aș fi câștigat. Tot ce-ai obținut e o ceartă. Și știi ceva?

— Ce?

— În seara asta a vorbit băutura din noi, din tine, și din mine, două sticle de whisky vorbind una cu cealaltă. Până dimineață uităm tot ce-am spus aici. Eu n-am omorât pe nimeni, tu n-ai zis că am omorât pe cineva, totul e-n regulă, suntem amici în continuare. Corect? Corect?

L-am privit doar.

1.

25

Asta se întâmplase luni seara. Nu-mi amintesc exact când am vorbit cu Jack Diebold, dar trebuie să fi fost marți sau miercuri. L-am căutat la secție și până la urmă am dat de el acasă. Am flecărit un pic și apoi am zis:

— Știi, m-am gândit la un fel în care putea s-o facă.

— Pe unde-ai fost? Unul a murit și unul a mărturisit, e istorie deja.

— Știu, am zis, dar ascultă asta. Și i-am explicat, ca pe un exercițiu de logică aplicată, cum ar fi putut Tommy Tillary să-și asasineze nevasta. A trebuit să-i spun totul de două ori până s-a prins, și nici atunci n-a fost cine știe ce entuziasmat.

— Nu știu, zise. Pare cam complicat. A ținut-o în pod... cât, opt, zece ore? Mult, și fără cineva care s-o supravegheze. Să zicem că reușea să se desfacă – o cam încurca urât de tot, nu?

— N-ar fi fost acuzat de crimă. Putea să-l acuze că a legat-o, dar când a intrat ultima dată vreun bărbat la închisoare pentru așa ceva?

— Mda, nu risca mai nimic dacă n-o omora, și după aia era gata moartă. Înțeleg ce vrei să spui. Chiar și așa, Matt, e destul de

alambicat, nu crezi?

— Păi mă gândeam doar la un mod în care ar fi putut s-o facă.

— Nu se întâmplă niciodată așa în viața de zi cu zi.

— Bănuiesc că nu.

— Și chiar dac-ar fi așa, n-ai putea ajunge nicăieri cu asta. Uite cât ți-a luat să-mi explici mie, și eu sunt din bransă. Vrei să încerci să explici asta unui juriu, cu un bulangiu de avocat care te întrerupe la fiecare treizeci de secunde cu o obiecție? Juriului îi place să vadă pe cineva cu păr slinos și piele măslinie, cu un cuțit în mână și sânge pe tricou, asta vrea juriul să vadă.

— Mda.

— Oricum, toată treaba e de acum istorie. Știi ce am acum? Familia aia din Borough Park. Ai citit despre asta?

— Evreii ortodocși?

— Evreii ortodocși, mama, tata și copilul, tata cu barbă, copilul cu cărlionți la ureche, toți așezați la masă, toți împușcați în ceafă. Asta am. Cât despre Tommy Tillary, nu-mi pasă în clipa asta nici dacă i-a omorât pe Robin Hood și pe cei doi Kennedy.

— Ei, era doar o idee, am zis.

— Și încă una interesantă, recunosc. Dar nu foarte realistă, și chiar dac-ar fi fost realistă, cine mai are timp de ea? Știi?

Mi-am zis că e timpul pentru o beție. Cazurile mele erau amândouă închise, chiar dacă nesatisfăcător. Copiii în drum spre tabără. Chiria plătită, datoriile de la bar aranjate, aveam și ceva dolari în bancă. Aveam, mi se părea, toate motivele din lume să iau o pauză cam de o săptămână în care să rămân constant beat.

Dar corpul meu părea să știe că urma să se mai întâmple câte ceva și, deși nu eram nici pe departe perfect treaz, nici nu intrasem în beția prelungită pentru care mă simțeam îndreptățit. Și, o zi sau două mai târziu, aveam grijă la masa mea din „Armstrong's” de o ceașcă de cafea îmbunătățită cu bourbon când intră Skip Devoe.

Îmi făcu semn din ușă. Se duse la bar și bău una mică în picioare. Apoi veni la mine la masă, trase un scaun și se trânti în el.

— Uite, zise, și puse un plic maroniu din hârtie de Manila pe masă, între noi. Un plic mic, cum ți se dă la bancă.

Am zis:

— Ce-i asta?

— E pentru tine.

L-am deschis. Era plin cu bani. Am scos un teanc de bancnote și l-am desfăcut în evantai.

— Pentru numele lui Dumnezeu, zise, nu face asta, vrei să te urmărească toată lumea până acasă? Pune-i în buzunar, îi numeri când ajungi acasă.

— Ce-i asta?

— Partea ta. Pune-i bine, da?

— Partea mea din ce?

Oftă, nemulțumit de mine. Își aprinsese o țigară și trăgea nervos din ea, întorcând capul ca să nu-mi sufle fumul în față.

— Partea ta din zece miare, zise. Iei jumate. Jumate din zece miare face cinci, în plic sunt cinci miare, nu vrei să ne faci naibii o favoare și să-i pui undeva bine?

— Partea mea din ce, Skip?

— Din recompensă.

— Ce recompensă?

Ochii lui mă provocară.

— Păi, puteam să mai iau ceva înapoi, nu? Nu le datoram muștilor nimic. Corect?

— Nu știu despre ce vorbești.

— Atwood și Cutler, zise. I-am turnat lui Tim Pat Morrissey. Pentru recompensă.

L-am privit.

— Nu puteam să mă duc la ei și să le cer banii înapoi. N-am putut obține nici un ban de la împruțitul de Ruslander, plătise deja tot. M-am dus acolo și m-am așezat lângă Tim Pat, l-am întrebat dacă el și frații lui mai vor încă să plătească recompensa. I s-au aprins ochii ca două afurisite de stele. I-am dat numele și adresele și am crezut că o să mă sărute.

Am pus plicul maroniu pe masă, între noi. L-am împins spre el și el l-a împins înapoi. Am zis:

— Țsta nu-mi aparține, Skip.

— Ba da. I-am spus deja lui Tim Pat că jumate sunt ai tăi, că tu ai făcut toată treaba. Ia-i.

— Nu-i vreau. Am fost plătit deja pentru ce am făcut. Informația era a ta. Tu ai cumpărat-o. Dacă ai vândut-o lui Tim Pat, tu primești recompensa.

Trase din țigară.

— I-am dat deja jumate din ea lui Kasabian. Ția cinci mii pe care i-i datoram. Nici el n-a vrut să-i ia. I-am spus: ascultă, ia-i și suntem chit. I-a luat. Și ăștia-s ai tăi.

— Nu-i vreau.

— Sunt bani. Ce dracu' ai cu ei?

N-am zis nimic.

— Uite, zise, ia-i pur și simplu, vrei? Dacă nu vrei să-i ții, nu-i ține. Arde-i, aruncă-i, nu-mi pasă ce faci cu ei. Pentru că eu nu pot să-i țin. Nu pot. Înțelegeți?

— De ce nu?

— Of, căcat, zise. Of, căcatul naibii. Nu știu de ce am făcut-o.

— La ce te referi?

— Și așa face-o iar. Asta-i nebunia. Mă omoară cu zile, dar, dacă ar trebui s-o fac, așa face-o iar. Așa face-o dracului.

— Ai face ce?

Se uită la mine.

— I-am dat lui Tim Pat trei nume, zise, și trei adrese.

Luă țigara între degetul mare și arătător și se uită la ea.

— Nu vreau să te văd niciodată că faci asta, zise, și aruncă mukul în ceașca mea de cafea. Apoi zise: Ah, Isuse, ce fac? Mai aveai o jumate de ceașcă de cafea. Credeam că e ceașca mea și eu nici măcar n-aveam una. Ce m-o fi apucat? Scuze, o să-ți iau alta.

— Lasă cafeaua.

— A fost numai un reflex, nu gândeam, am...

— Skip, lasă cafeaua. Șezi.

— Ești sigur că nu vrei...

— Lasă cafeaua.

— Mda, bine, zise. Scoase altă țigară și o bătu de încheietura mâinii.

Am zis:

— I-ai dat lui Tim Pat trei nume.

— Da.

— Atwood, Cutler și...

— Și Bobby, zise. I l-am vândut pe Bobby Ruslander.

Puse țigara în gură, scoase bricheta și o aprinse. Cu ochii strânși pe jumate ca să-i protejeze de fum, zise:

— L-am turnat, Matt. Prietenul meu cel mai bun, deși s-a dovedit că nu-mi era prieten, și eu mă duc și-l torn. I-am spus lui Tim Pat că Bobby era omul din interior, că el a aranjat totul. Se uită la mine. Crezi că-s un ticălos?

— Nu cred nimic.

— Trebuia să fac asta.

— În regulă.

— Dar înțelegi că nu pot păstra banii.

— Da, cred că înțeleg.

— Ar putea să scape, știi. Se pricepe destul de bine să iasă din cârlig. În noaptea aia, Cristoase, a ieșit din birou de parcă era proprietarul barului. Ei, marele actor, acum să-l vedem cum își joacă ieșirea din asta, nu?

N-am zis nimic.

— S-ar putea întâmpla. S-ar putea să scape.

— S-ar putea.

Își șterse ochii cu dosul palmei.

— L-am iubit pe omul ăsta, zise. Credeam, credeam că și el mă iubește. Trase lung aer în piept, expiră. De-acum înainte, zise, nu mai

iubesc pe nimeni. Se ridică. Cred că are totuși o șansă. Poate scapă cumva din asta.

Poate.

Însă n-a scăpat. Nici unul dintre ei. Până în weekend erau toți în ziare, Gary Michael Atwood, Lee David Cutler, Robert Joel Ruslander, toți trei găsiți în părți diferite ale orașului, cu capetele acoperite de cagule negre, cu mâinile legate la spate cu sârmă, împușcați toți o singură dată în ceafă cu o armă automată de calibrul 25. Rita Donegian a fost găsită lângă Cutler, la fel, cu glugă, și cu mâinile prinse cu sârmă, și împușcată. Bănuiesc că le-a stat în drum.

Când am citit despre asta, mai aveam încă banii în plicul maroniu de bancă. Nu mă hotărâsem încă ce să fac cu ei. Nu știu să fi ajuns vreodată la o decizie conștientă, însă în ziua următoare am îndesat cinci sute de dolari în cutia milei la biserica „Sfântul Pavel”. Aveam, la urma urmei, o grămadă de lumânări de aprins. Și altă parte din bani s-a dus la Anita, o alta în bancă, și undeva pe parcurs au încetat să mai fie bani pătați cu sânge, devenind, ei bine, bani pur și simplu.

Mi-am închipuit că s-a sfârșit cu asta. Dar continuam să-mi închipui și continuam să greșesc.

Telefonul sună în toiul nopții. Adormisem de vreo două ore, însă m-a trezit și am pipăit prin întuneric după el. Mi-a luat un minut să recunosc vocea de la capătul firului.

Era Carolyn Cheatham.

— A trebuit să te sun, zise, pentru că ești un băutor de bourbon și un gentleman. Eram datoare să te sun.

— Ce s-a întâmplat?

— Prietenul nostru comun, s-a descotorosit de mine și a făcut în așa fel încât să fiu concediată de la Tannahill & Co, ca să nu mai trebuiască să mă vadă pe la birou. Odată ce n-a mai avut nevoie de mine, mi-a dat pur și simplu papucii, și știi că a făcut-o *la telefon*?

— Carolyn...

— Am scris totul în bilet, zise. Las un bilet.

— Uite, nu face nimic încă, am zis. Eram deja jos din pat, bâjbâind după haine. Vin chiar acum. O să vorbim despre asta.

— Nu mă poți opri, Matthew.

— N-o să încerc să te opresc. O să vorbim puțin, apoi poți să faci ce vrei.

În receptor se auzi un „clic”.

Am tras repede hainele pe mine și m-am grăbit până acolo, sperând că e vorba de pastile, de ceva care durează. Am spart un gemuleț de la ușa de jos ca să intru, apoi am folosit o carte de credit veche ca să împing limba metalică de la broasca cu arc. Dacă ar fi tras

siguranța, ar fi trebuit să forțez ușa, dar nu făcuse asta, așa că mi-a fost mai ușor.

Am simțit mirosul prafului de pușcă încă înainte să deschid ușa. În cameră, mirosul te îneca. Era prăvălită pe canapea, cu capul atârând într-o parte. Avea încă arma în mână lăsată moale pe lângă corp, și o gaură cu contur negru în tâmplă.

Am găsit și biletul, o pagină ruptă dintr-un caiet cu spirală și așezată pe măsuta de cafea sub o sticlă goală de bourbon Maker's Mark. Lângă sticla goală era un pahar gol. Se vedea că băuse după scris și după înclinarea rândurilor.

Am citit biletul. Am stat în picioare câteva minute, nu foarte mult, apoi am luat un șervet de vase din bucătărie și am șters sticla și paharul. Am luat alt pahar la fel, l-am clătit și l-am șters și l-am pus în suportul de vase de lângă chiuveță.

Am băgat biletul în buzunar. I-am luat arma micuță dintre degete, am verificat instinctiv pulsul, apoi am înfășurat o pernă de sofa în jurul armei ca să-i amortizez zgomotul.

Am tras un glonț în țesutul moale de sub cușca pieptului, altul în gura deschisă.

Am pus arma în buzunar și am ieșit de acolo.

Au găsit arma în casa lui Tommy Tillary de pe Colonial Road, îndesată între pernele canapelei din living-room. De pe mâner fuseseră șterse amprente, dar au găsit o amprentă identificabilă înăuntru, pe încărcător, care s-a dovedit a fi a lui Tommy.

Cei de la balistică au obținut o potrivire perfectă. Gloanțele se pot sfărâma când se ciocnesc cu osul, dar glonțul din abdomen n-a întâlnit nici un os și a fost recuperat intact.

După ce povestea a ajuns în ziare, am pus mâna pe telefon și l-am sunat pe Drew Kaplan.

— Nu înțeleg, am zis. Era liber și curat, ce naiba l-a apucat să o omoare pe fată?

— Întreabă-l tu, zise Kaplan. Nu părea deloc fericit. Dacă vrei părerea mea, e sărit de pe fix. Sincer, chiar nu credeam că e așa. Îmi ziceam că poate și-a ucis soția, poate nu, dar asta nu era treaba mea, corect? Nu mi-am închipuit că nemernicul e un criminal maniac.

— Nu-i nici o îndoială că el a omorât-o pe fată?

— Nici una, din câte înțeleg. Arma e o dovadă foarte puternică. Dacă vrei să vorbim despre cineva prins cu pistolul fumegând în mână, atunci cel din canapeaua lui Tommy cam asta a făcut. Idiotul.

— Ciudat că l-a păstrat.

— Poate că mai voia să împuște și pe altcineva. Nu, arma e o probă clară, și mai e ceva legat de un telefon, un tip a sunat în legătură cu focurile de armă și a declarat că a văzut un bărbat fugind

din clădire, căruia i-a făcut o descriere ce i se potrivește lui Tommy mai bine decât propriile haine. El era. De fapt, apăreau chiar hainele lui în descriere. El era, cu pulovărul lui roșu care-l face să arate ca un portar de la teatrul „Brooklyn Paramount”.

— Pare greu de apărat.

— Păi altcineva va trebui s-o facă, zise Kaplan. I-am spus că n-ar fi convenabil pentru mine să-l apăr de data asta. Având în vedere la ce s-a ajuns, m-am spălat pe mâini de el.

M-am gândit la toate astea când am citit că Angel Herrera ieșise. A făcut toți cei zece ani dintr-o condamnare de cinci-până-lazeze, pentru că se pricepea cel puțin la fel de bine să intre în bucluc înăuntru ca și afară.

Cineva l-a omorât pe Tommy Tillary cu un cuțit artizanal după ce făcuse doi ani și trei luni pentru omucidere. M-am întrebat la momentul respectiv dacă în treaba asta era implicat Herrera și dorința lui de a fi chit, dar nu cred că voi ști vreodată. Poate că nu mai plecau cecurile către Santurce și asta i-a căzut rău lui Herrera. Sau poate că Tommy a făcut o remarcă greșită legată de un alt caz dificil și a făcut-o față în față, în loc să o facă la telefon.

Așa de multe lucruri s-au schimbat, așa de multă lume nu mai e.

„Antares & Spiro”, barul grecesc de la colț, nu mai e. Acum e o prăvălie coreeană cu fructe. „Polly’s Cage” e acum „Cafe 57” și din sordid a devenit șic, tapetul roșu și papagalul de neon au dispărut de mult. „Red Flame” nu mai există, și nici „Blue Jay”. Unde fusese „McGovern’s”, a apărut un local unde se servește friptură numit „Desmond’s”. „Miss Kitty” s-a închis la vreun an jumate după ce și-au răscumpărat registrele. John și Skip au vândut contractul și au ieșit din afacere. Noii proprietari au deschis un club homo numit „Kid Gloves”, dar doi ani mai târziu au închis și s-a deschis altceva în loc.

Sala de gimnastică în care îl privisem pe Skip făcând tracțiuni la aparatul de greutate cu scripeți a ieșit din afaceri în mai puțin de un an. Spațiul a fost preluat de un studio de dansuri moderne, iar acum vreo doi ani clădirea a fost dărâmată și s-a construit alta în loc. Din cele două restaurante franțuzești alăturate, cel în care am luat cina cu Fran nu mai e și spațiul a fost închiriat de curând de un restaurant indian cu fițe. Celălalt local franțuzesc e încă acolo și tot n-am mâncat vreodată în el.

Așa de multe schimbări.

Jack Diebold a murit. Atac de cord. Era deja mort de șase luni când am aflat, dar nici nu ne-am mai văzut prea des după incidentul legat de Tillary.

John Kasabian a plecat din oraș după ce el și Skip au vândut

„Miss Kitty”. A deschis un bar asemănător în Hamptons și am auzit că s-a înșurat.

Frații Morrissey au închis pe la sfârșitul lui '77. Tim Pat a fugit după ce ieșise pe cauțiune, fiind acuzat de contrabandă cu arme de foc, iar frații lui au dispărut. Destul de ciudat, teatrul de la parter încă mai funcționează.

Skip a murit. Cam pierdea vremea după ce s-a închis „Miss Kitty” și petrecea tot mai mult timp singur în apartament. Într-o zi a avut un atac de pancreatită acută și a murit pe masă la spitalul Roosevelt.

Billie Keegan a plecat de la „Armstrong’s” la începutul lui '76, dacă-mi aduc bine aminte. A plecat de la „Armstrong’s” și din New York. Când am auzit de el ultima dată se lăsase complet de băut, trăia undeva în nordul orașului San Francisco și făcea lumânări, sau flori de mătase, sau ceva la fel de neverosimil. Iar de Dennis am dat cam acum o lună într-o librărie din partea de jos a lui Avenue 5, plină de cărți ciudate despre yoga, și spiritualism, și vindecare holistică.

Eddie Koehler s-a retras din poliție acum doi ani. Am primit cărți poștale de la el în primul și al doilea Crăciun, expediate dintr-un sătuc de pescari de undeva din Florida, dar anul trecut n-am mai primit vești, ceea ce înseamnă probabil doar că m-a șters de pe lista lui, lucru care se întâmplă cu oamenii care nu răspund la cărțile poștale.

Isuse, când s-au dus zece ani? Unul dintre băieții mei e acum la facultate, celălalt în armată. N-aș putea să vă spun când am fost ultima dată la un meci împreună, ce să mai vorbesc de vreo vizită la muzeu.

Anita s-a recăsătorit. Stă tot în Syosset, dar nu-i mai trimit bani.

Așa de multe schimbări, erodând lumea ca apa căzând pe o piatră. Pentru numele lui Dumnezeu, vara trecută crâșma sfântă s-a închis, dacă e să-i spunem așa. Contractul de închiriere pentru „Armstrong’s” a trebuit să fie reînnoit și Jimmy nu s-a mai băgat, iar acum e încă un blestemat de restaurant chinezesc acolo unde fusese vechiul bar. A deschis altul ceva mai spre vest, la colțul dintre strada 57 și Avenue 10, dar e un pic cam în afara drumului meu din zilele astea.

Din mai multe puncte de vedere. Pentru că nu mai beau, iau zilele așa cum vin și nu mai am treabă prin crâșme, fie ele sfinte sau laice. Îmi petrec mai puțin timp aprinzând lumânări și mai mult în subsolul bisericilor, bând cafea fără bourbon din pahare de plastic.

Și când mă întorc cu zece ani în timp, pot spune că e foarte probabil ca acum să fac altfel lucrurile, însă acum totul e diferit. Totul. Toate s-au schimbat, s-au schimbat complet. Stau în același hotel, merg pe aceleași străzi, mă duc la box sau la meciuri la fel ca

Înainte, dar acum zece ani beam fără încetare, iar acum nu mai beau deloc. Nu regret nici unul dintre paharele pe care le-am băut și sper, Dumnezeu mi-e martor, să nu mai beau niciodată vreunul.

Pentru că, vedeți, zilele astea mă aflu pe drumul pe care merg cei puțini, și asta face toată diferența. O, da. Toată diferența.

Sunt zile negre pentru Matt Scudder, un fost polițist care își împarte timpul între camera de hotel din Manhattan și barurile din împrejurimi. Scudder își câștigă pâinea făcând servicii unor amici mai mult sau mai puțin dubioși. Într-o bună zi vine și marea ocazie, dublă: un jaf armat și o crimă. Aparent, cazurile nu au legătură. Dar când se împletesc în mod bizar, ca într-un coșmar din delirul unui bețiv, Scudder e obligat să aleagă. La ce va renunța, la whisky sau la principii?

Lawrence Block, comparat nu o dată cu Raymond Chandler și John D. MacDonald, a câștigat șaisprezece premii pe trei continente, iar cărțile sale au fost traduse în peste treizeci de limbi. Matt Scudder, eroul romanelor care alcătuiesc nucleul dur al operei lui Block, are un loc de frunte în galeria celor mai îndrăgiți detectivi particulari din literatura universală.

„Unul dintre cele mai bune romane polițiste scrise vreodată.”
(*Chicago Tribune*)

Cuprins

Despre Autor

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25